
Pielikums

Rēzeknes pilsētas ilgtspējīgās attīstības stratēģijai līdz 2030.gadam

Rēzeknes pilsētas attīstības programmai 2014. – 2020.gadam

PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS ANALĪZE

Rēzekne, 2014

SATURS

LIETOTIE SAĪSINĀJUMI.....	4
TERMINU SKAIDROJUMI.....	6
IEVADS.....	9
1. FIZIOĢEOGRĀFISKAIS RAKSTUROJUMS UN DABAS RESURSI	10
1.1. ĢEOGRĀFISKĀ ATRAŠANĀS VIETA UN TERITORĪJA	10
1.2. KLIMATISKIE APSTĀKĻI	10
1.3. RELJEFS	11
1.4. DABAS RESURSI, VĒRTĪBAS.....	11
2.IEDZĪVOTĀJI UN NODARBINĀTĪBA	12
2.1. APDZĪVOJUMS.....	12
2.2. IEDZĪVOTĀJU SKAITA DINAMIKA UN STRUKTŪRA	13
2.3. NODARBINĀTĪBA UN BEZDARBS.....	16
3.EKONOMIKA UN UZŅĒMĒJDARBĪBA.....	20
3.1.UZŅĒMĒJDARBĪBAS RAKSTUROJUMS	20
3.2.TŪRISMS	26
3.3.UZŅĒMĒJDARBĪBAS ATBALSTA INSTITŪCIJAS	27
4.TRANSPORTS UN SAKARI.....	29
4.1.SATIKSĒMES INFRASTRUKTŪRA	29
4.2.SABIEDRISKAIS TRANSPORTS	31
4.3.SAKARI	33
5.TEHNISKĀ INFRASTRUKTŪRA	34
5.1.ŪDENSAPGĀDE UN KANALIZĀCIJA	34
5.2.ELEKTROAPGĀDE	35
5.3.SILTUMAPGĀDE	36
5.4.GĀZES APGĀDE.....	39
6. NEKUSTAMĀIS ĪPAŠUMS	39
6.1. ZEMES LIETOŠANAS VEIDI UN ĪPAŠUMU PIEDERĪBA	39
6.2. DZĪVOJAMĀ FONDA NODROŠINĀJUMS UN APSAIMNIEKOŠANA.....	40
6.3.KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS	42

6.4.DABAS TERITORIJAS	43
6.5.BŪVniecība	44
6.6.KAPSĒTAS.....	45
6.7.Degradētās, neizmantotās teritorijas	46
7. VIDES KVALITĀTE.....	47
7.1. Gaisa kvalitāte	47
7.2. Ūdens kvalitāte.....	49
7.3. Atkritumu apsaimniekošana.....	55
7.5. Troksnis	57
7.6. Augsnis piesārņojums.....	58
7.6. Riska teritorijas	59
8.VALSTS UN PAŠVALDĪBAS PAKALPOJUMI.....	62
8.1.Izglītība	62
8.1.1.Pirmsskolas izglītība.....	62
8.1.2.Vispārējā izglītība.....	65
8.1.3.Profesionālā izglītība.....	69
8.1.4.Interesu izglītība	73
8.1.5.Pieaugušo izglītība.....	74
8.2.Sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība	75
8.3.Veselības aprūpe.....	89
8.4.Kultūra	92
8.5.Sports	101
8.6.Publicie pakalpojumi.....	104
9.JAUNATNES POLITIKA.....	106
10.PAŠVALDĪBAS PĀRVALDE	110
10.1.PAŠVALDĪBAS STRUKTŪRA UN FUNKCIJAS	110
10.2.PAŠVALDĪBAS BUDŽETS	113
10.3. Sadarbība.....	120
10.4.Sabiedriskā drošība, kārtība un civilā aizsardzība	123
LITERATŪRA UN INFORMĀCIJAS AVOTI	125
PIELIKUMI.....	127

Lietotie saīsinājumi

AS	Akciju sabiedrība
att.	Attēls
ATR	Administratīvi teritoriālā reforma
CO ₂	Oglekļa dioksīds
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
CSDD	Ceļu satiksmes drošības direkcija
dnn	Diennakts
EK	Eiropas Komisija
ELFLA	Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai
ERAF	Eiropas reģionālais attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
ESF	Eiropas sociālais fonds
EUR	Eiro
FVP	Feldšeru – vecmāšu punkts
g.	Gads
ha	Hektārs
Iedz.	Iedzīvotājs
IKP	Iekšzemes kopprodukts
IKT	Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas
KF	Kohēzijas fonds
KPFI	Klimata pārmaiņu finanšu instruments
l	Litrs
LIAA	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
LĢIA	Latvijas ģeotelpiskās informācijas aģentūra
km	Kilometrs
KN	Kultūras nams
kV	Kilovolts
kWh	Kilovatstunda
LR	Latvijas Republika
LVĢMC	Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
LVL	Lats
m	Metrs
m ²	Kvadrātmeters
m ³	Kubikmeters
milj.	Miljons
mm	Milimetrs
MK	Ministru kabinets
MW	Megavats
MWh	Megavatstunda
NAI	Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas
NATO	Ziemeļatlantijas Līguma organizācija
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
NVO	Nevalstiskā organizācija

pag.	Pagasts
PII	Pirmskolas izglītības iestāde
PVN	Pievienotās vērtības nodoklis
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
Skat.	Skatīt
SVID	Analīzes matrica (stiprās puses, vājās puses, iespējas, draudi)
TEP	Tehniski ekonomiskais pamatojums
TIC	Tūrisma informācijas centrs
t	Tonna
tab.	Tabula
t.sk.	Tai skaitā
tūkst.	Tūkstotis
u.c.	Un citi
utt.	Un tā tālāk
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VAS	Valsts akciju sabiedrība
VIAA	Valsts izglītības attīstības aģentūra
VID	Valsts ieņēmumu dienests
VSAA	Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra
V.j.l.	Virs jūras līmeņa
VVD	Valsts vides dienests
VZD	Valsts zemes dienests
Z/S	Zemnieku saimniecība
W	Vats
%	Procents

Terminu skaidrojumi

Attīstības plānošana	principu, mērķu un to sasniegšanai nepieciešamās rīcības izstrāde nolūkā īstenot politiski noteiktas prioritātes un nodrošināt sabiedrības un teritorijas attīstību.
Attīstības programma	vidēja termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteiktas vidēja termiņa prioritātes un pasākumu kopums plānošanas reģiona vai vietējās pašvaldības attīstības stratēģijā izvirzīto ilgtermiņa stratēģisko uzstādījumu īstenošanai.
Bezdarba līmenis	nodarbinātības valsts dienestā reģistrēto un bezdarbnieku statusu ieguvušo īpatsvars ekonomiski aktīvo iedzīvotāju kopskaitā, parasti tiek atainots procentos.
Bezdarbnieks	darba spējīgs, nestrādājošs LR pilsonis vai nepilsonis, vai ārvalstnieks (bezvalstnieks), kurš saņēmis pastāvīgas uzturēšanās atļauju, ir darbaspējas vecumā, kurš neveic uzņēmējdarbību, meklē darbu un ir reģistrēts NVA pēc pamata dzīvesvietas un vismaz reizi mēnesī to apmeklē.
Dabas resursi	dabas sastāvdaļas, to skaitā zeme, augsne, zems dzīles, gaiss, ūdens, flora un fauna, kurām ir ekonomiska, sociāla vai kultūras vērtība.
Darbaspējas vecums	iedzīvotāju vecums no 15 līdz 64 gadiem.
Demogrāfiskā slodze	darbspējas vecumu nerasniegušo un pārsniegušo personu skaita attiecība pret personu skaitu darbaspējas vecumā. Demogrāfiskās slodzes līmeni var izteikt procentos vai uz 1 000 iedzīvotājiem.
Ekonomiski aktīvā statistikas vienība	juridiskas vai fiziskas personas, kas pārskata periodā ražoja produkciju, sniedza pakalpojumus vai nodarbināja cilvēkus atbilstošajā laika periodā neatkarīgi no tā vai tie bija aktīvi visu pārskata periodu vai tikai daļu no tā.
Ekonomiski aktīvi uzņēmumi/ komercsabiedrības	uzņēmumi un uzņēmējsabiedrības (komercsabiedrības), kas ražo produkciju vai sniedz pakalpojumus un nav pārtraukuši savu darbību.
Iedzīvotāju dabiskais pieaugums	starpība starp noteiktā laika periodā dzimušo un mirušo skaitu. Iedzīvotāju dabiskais pieaugums ir pozitīvs, ja dzimušo skaits pārsniedz mirušo skaitu, un negatīvs, ja mirušo skaits pārsniedz dzimušo skaitu.
Infrastruktūra	tautsaimniecības teritoriālās struktūras sastāvdaļa, kuru veido transporta, sakaru, enerģētikas, ūdenssaimniecības un citu tīklu un objektu sistēmas, kā arī mājokļi un izglītības, veselības aizsardzības, kultūras, sporta un citi iedzīvotāju aprūpes objekti un to izkārtojums kādā teritorijā.
Integrēta pieeja	pieeja attīstības plānošanā, kas paredz koordinētu telpisko,

	tematisko un laika dimensiju, nodrošinot interešu saskaņotību starp visiem pārvaldes līmeņiem un ieinteresētajām pusēm, izmantojot konkrētus instrumentus, lai sasniegtu noteiktos mērķus un prioritātes.
Investīciju plāns	attīstības programmas rīcības plāna sastāvdaļa laika posmam vismaz līdz trīs gadiem, kuru apstiprina pašvaldība.
Lielie uzņēmumi	uzņēmumi ar nodarbināto skaitu 250 un vairāk vai neto apgrozījumu lielāku par 35,1 milj. LVL vai bilances kopsummu lielāku par 30,2 milj. LVL.
Mazie uzņēmumi	uzņēmumi ar nodarbināto skaitu no 10 līdz 49 vai gada apgrozījumu vienādu vai mazāku par 7 milj. LVL vai bilances kopsummu vienādu vai mazāku par 7 milj. LVL.
Mikrouzņēmumi	uzņēmumi ar nodarbināto skaitu 9 un mazāk vai gada apgrozījumu vienādu vai mazāku par 1,4 milj. LVL vai bilances kopsummu vienādu vai mazāku par 1,4 milj. LVL.
Monitorings	regulāra novērošana, vērtēšana un pārskats par rīcībām un pārmaiņām attīstības programmas īstenošanā.
Nodarbinātie iedzīvotāji/darbinieki	visas tās personas (no 15 gadus vecuma), kas pārskata nedēļā veica jebkuru darbu vai nu par samaksu naudā vai arī par atlīdzību precēs vai pakalpojumos. Par nodarbinātajiem uzskata arī pašnodarbinātās personas uzņēmējdarbībā, lauku saimniecībā vai profesionālajā praksē. Nodarbināto skaitā ietver arī tās personas, kas strādā, lai iegūtu produkciju pašu patēriņam, ja tas ir nozīmīgs iztikas avots personai vai tās ģimenei.
Piesārņojums	tieša vai netieša emisijas ietekme uz vidi, kas var apdraudēt cilvēku veselību, nodarīt kaitējumu īpašumam, rada vai var radīt kaitējumu videi, t.sk. ekosistēmām, traucēt dabas resursu izmantošanu vai citādi traucēt likumīgu vides izmantošanu.
Piesārņota vieta	augšne, zemes dzīles, ūdens, dūņas, kā arī ēkas, ražotnes vai citi objekti, kas satur piesārņojošas vielas.
Potenciāli piesārņota vieta	augšne, zemes dzīles, ūdens, dūņas, kā arī ēkas, ražotnes vai citi objekti, kuri, pēc nepārbaudītas informācijas, satur vai var saturēt piesārņojošas vielas.
Prioritāte	teritorijas attīstības vispārējā aktualitāte, kuras risināšana tiek izvirzīta priekšplānā salīdzinājumā ar citām attīstības aktualitātēm.
Projekts	pasākumu kopums, kas veicams noteiktu mērķu sasniegšanai noteiktā laika periodā ar iepriekš noteiktiem finansiālajiem, materiālajiem un cilvēku resursiem.
Publiskā apspriešana	ar ārējo normatīvo aktu vai institūcijas noteikts laika periods, kura ietvaros sabiedrības pārstāvji sniedz savus iebildumus un priekšlikumus vai piedalās citās institūcijas organizētās

	sabiedrības līdzdalības aktivitātēs.
Rīcības plāns	attīstības programmas sadaļa, kas ietver konkrētu pasākumu kopumu un investīciju plānu attīstības programmā noteikto uzdevumu īstenošanai.
Rīcības virzieni	konkrētu pasākumu kopums, kas ir izvirzīts vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanai.
Sabiedriskā apspriede	sanāksme, kurā piedalās un savus iebildumus un priekšlikumus sniedz sabiedrības pārstāvji.
Stratēģiskā daļa	attīstības programmas sadaļa, kurā definē pašvaldības vidēja termiņa prioritātes un izvirza uzdevumus to īstenošanai.
Stratēģiskais mērķis	koncentrēts politisku uzstādījumu kopums vēlamajām situācijas pārmaiņām noteiktā laika periodā, kas vērsts uz teritorijas attīstības vīzijas sasniegšanu un kalpo par pamatu prioritāšu noteikšanai, turpmāk veicamo darbu identificēšanai.
Teritorijas attīstības indekss	vispārināts rādītājs, ko aprēķina ar noteiktiem svara koeficientiem, summējot svarīgāko, attīstību raksturojošo, statistikas pamatrādītāju (izmantojot gan gadā uzkrājušos statistikas rādītājus (IKP, iedzīvotāju ienākuma nodokļa apmērs, nefinanšu investīcijas), gan momenta statistikas rādītājus (demogrāfiskie rādītāji) saskaņā ar stāvokli apskatāmā gada sākumā) standartizētās vērtības. Tas parāda teritoriju augstāku vai zemāku attīstību no vidējā valsts sociālekonomiskās attīstības līmeņa attiecīgajā gadā.
Uzdevumi	iniciatīvu un rīcību kopums, kas izvirzīti noteikto rīcības virzienu sasniegšanai. Tie ir skaidri definēti, izmērāmi un pārbaudāmi.
Vīzija	lakonisks ilgtermiņa nākotnes redzējums, kas vienlaikus parāda teritorijas unikālās vērtības.

Ievads

Rēzeknes pilsētas pašreizējās situācijas raksturojums ir izstrādāts saskaņā ar 25.05.2012. Rēzeknes pilsētas domes sēdes lēmumu Nr.252 „Par Rēzeknes pilsētas attīstības programmas 2014. – 2020.gadam izstrādes uzsākšanu” un kalpo par informatīvu materiālu, uz kura bāzes ir sagatavoti šādi Rēzeknes pilsētas attīstības plānošanas dokumenti:

- Ilgtspējīgās attīstības Stratēģija līdz 2030.gadam (turpmāk – Stratēģija), kas nosaka pašvaldības ilgtermiņa attīstības redzējumu, mērķi, prioritātes un telpiskās attīstības perspektīvu.

- Attīstības programma 2014. – 2020.gadam (turpmāk – Attīstības programma), kas nosaka vidēja termiņa prioritātes un pasākumu kopumu Stratēģijā izvirzīto ilgtermiņa stratēģisko uzstādījumu īstenošanai.

Pašreizējās situācijas raksturojums satur aprakstu par situāciju pašvaldībā, iezīmē galvenās attīstības tendences un sniedz vērtējumu par galvenajiem risināmajiem jautājumiem, problēmām un izaugsmes resursiem, lai noskaidrotu Rēzeknes pilsētas attīstības potenciālu.

Pamatojoties uz pašreizējās situācijas raksturojumu, izstrādāta pašvaldības SVID analīze, kas kalpo par pamatu Rēzeknes pilsētas stratēģisko mērķu un politiku, kas definētas Stratēģijā, un vidēja termiņa rīcības virzienu izstrādei, kuru ietvaros apkopoti veicamie uzdevumi, pasākumi un projekti, kas ietverti Attīstības programmā.

Dokumenta izstrādātājs – Rēzeknes pilsētas attīstības pārvalde – izsaka pateicību attīstības programmas izstrādes vadības darba grupai, tematisko darba grupu dalībniekiem, nozaru speciālistiem, valsts institūcijām, nevalstiskajām organizācijām, uzņēmējiem un pārējiem iedzīvotājiem par viņu devumu dokumenta sagatavošanā.

1. Fizioģeogrāfiskais raksturojums un dabas resursi

1.1. Ģeogrāfiskā atrašanās vieta un teritorija

Rēzeknes pilsēta atrodas Latvijas austrumu daļā, Latgales reģiona centrā, divu stratēģiski svarīgu transporta maģistrāļu un dzelzceļa līniju (Rīga – Maskava un Sanktpēterburga – Varšava) krustpunktā. Rēzekne atrodas ģeogrāfiski tuvu no robežas ar Krieviju, Lietuvu un Baltkrieviju. Tā kļuvusi par ES un Ziemeļatlantijas Līguma Organizācijas (NATO) robežpilsētu ar Austrumiem. Pilsēta atrodas 242 km attālumā no Rīgas, 685 km attālumā no Maskavas, 450 km attālumā no Sanktpēterburgas un 860 km attālumā no Varšavas. Līdz 2009.gadam Rēzeknes pilsēta bija Rēzeknes rajona administratīvais centrs, bet teritoriāli – administratīvas reformas rezultātā rajons tika sadalīts un izveidojās divas administratīvas vienības: Rēzeknes pilsēta un Rēzeknes novads. Rēzeknes novads ir pilsētas vienīgais kaimiņu novads, pie tam novada administrācijas iestādes atrodas Rēzeknes pilsētas teritorijā. Pilsētas tiesības Rēzeknei tika piešķirtas 1773.gadā. Rēzekne ir LR nozīmes pilsēta. Rēzeknes pilsētas teritorijas platība ir **1 748 ha** jeb aptuveni 18 km², no tās apbūvētās zemes platības aizņem 1 211 ha jeb 69,3% no pilsētas teritorijas, zaļie apstādījumi un meži 214 ha, lauksaimnieciskās zemes 232 ha, bet ūdeņi 74 ha. Rēzeknes pilsēta atrodas Rēzeknes upes krastos, kas savieno Latvijas lielākos ezerus – Rāznu un Lubānu un tās kopgarums ir apmēram 10 km.

1.attēls. Rēzeknes pilsētas izvietojums Latvijā

Pilsētas teritoriju šķērsojošās transporta maģistrāles, dzelzceļa līnijas un Rēzeknes upe, sadala pilsētu vairākās daļās, kurām laikā gaitā ir veidojušies nosaukumi, kas pašlaik tiek plaši lietoti iedzīvotāju vidū – Ziemeļu rajons, Vipinga, Centra rajons, Makarovka un Dienvidu rajons.

1.2.Klimatiskie apstākļi

Rēzekne atrodas mēreni mitrajā Atlantijas kontinentālajā klimata joslā ar samērā vēsām vasarām un maigām ziemām.

Gada vidējā gaisa temperatūra Rēzeknē ir + 4,7 °C, janvārī līdz – 7 °C, jūlijā līdz + 17 °C. Absolūtais temperatūras minimums novērots janvārī – 39°C, absolūtais maksimums – jūlijā +34 °C. Atkušņa iestāšanās vidējais datums pavasarī ir 30.marts, rudenī pirmās salnas parasti tiek novērotas sākot no 15.novembra. Dienu skaits ar diennakts vidējo temperatūru virs 0 °C ir 230. Gada vidējais nokrišņu daudzums ir 639 mm. Ziemā biežas dabas parādības ir migla, putenis un kailsals. Gada vidējais nokrišņu daudzums 639 mm. Grunts caursalšanas dziļums ir

25 – 70 cm. Valdošie vēji – rietumu, dienvidrietumu. Vēja vidējais ātrums vasarā 3,5 m/sec., ziemā 5,6 m/sec.

1.3. Reljefs

Rēzekne izvietojusies Latgales augstienes ziemeļu nogāzē. Viszemākais Rēzeknes punkts atrodas 130 m v.j.l., taču augstākais punkts pilsētā sasniedz ap 187 m v.j.l. Dabiskais reljefs pilsētā ir paugurains; planēšanas un apbūves rezultātā tas ievērojami izmainīts un vidējais augstums pilsētā ir 130 – 150 m v.j.l. Pilsētas teritorijā var atzīmēt septiņus pakalnus un savus līkločus tai cauri met Rēzeknes upe.

1.4. Dabas resursi, vērtības

Rēzeknes pilsētas teritoriju caurvij Rēzeknes upe, kuras kopgarums ir 116 km, bet tās garums pilsētas robežās sastāda 10 km. Pilsētas dienvidrietumu daļā atrodas Kovšu (Rēzeknes) ezers, kura platība ir 22 ha, garums 0,8 km, platums 0,5 km. Ezera vidējais dziļums ir 2,6 m, bet maksimālais dziļums – 3,7 m. Rēzeknes upe un Kovšu ezers ietilpst Daugavas upju baseina apgabalā Aiviekstes baseinā, līdz ar to apsaimniekošanas pasākumiem būtu jāveicina Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plānā 2010. – 2015.gadam noteikto mērķu sasniegšana¹. Atbilstoši Civillikumam Rēzeknes upe (visā tās garumā) un Kovšu ezers ir noteikti kā publiskie ūdeņi.

Rēzeknes upes ieleju, kas atrodas pilsētas centrālajā daļā un kuras platums ir 150 – 200 m, veido alūvijs. Palu laikā ieleja pārplūst, dažās vietās tiek izskaloti krasti. Būvēm postoši plūdi nav novēroti. Neliels strauts – Kovšupe, kas sākas Kivku ezerā iztek cauri ezeram un savieno to ar Rēzeknes upi. Upes un ezera krastmalas ir piemērotas rekreācijas zonu izveidei.

Rēzeknē ir samēra plašas apstādījumu teritorijas, ielu koku stādījumi. Pilsētas „zaļo” koptēlu veido arī daudzie privātmāju dārzi, Vipingas mežaparks (Parka, F.Kempa, Vipingas un Ausekļa ielu rajonā) un Dienvidu rajona parks (A.Upīša, Strēlnieku un Lauku ielas rajonā).

Rēzekne pilsētas dabas resursi un atrašanās divu stratēģiski svarīgu transporta maģistrāļu un dzelzceļa līniju krustpunktā rada labus priekšnosacījumus pilsētas veiksmīgai attīstībai.

¹ Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2010. – 2015.gadam, 2009.g.

2. Iedzīvotāji un nodarbinātība

2.1. Apdzīvojumums

Rēzeknes pilsēta izveidojusies senā dienvidu un ziemeļu virziena tranzītceļa Lietuva – Pleskava vietā, kur tas, nākot no dienvidiem, pie Rēzeknes upes pagriežas austrumu virzienā uz Ludzu. Pie ceļa pagrieziņa atrodas pilskalns, kurā kopš IX – X gs. līdz pat XIII gs. vidum bijusi latgaļu pils. To iznīcināja vācu krustneši, uzceļot tās vietā savu mūra pili un pilsētiņu. Rēzeknes vārds pirmoreiz vēstures avotos minēts 1285. gadā.

Rēzeknes attīstību un saimniecisko rosību būtiski ietekmēja šosejas Sanktpēterburga – Varšava izbūve 1836. gadā, bet 1860. gadā arī dzelzceļa līnijas Sanktpēterburga – Varšava būvniecība. Saistībā ar to tika uzprojektēta jauna pilsētas daļa, ko novietoja upes labajā krastā gar šosejas austrumu malu, padarot šoseju par „jaunās pilsētas” galveno ielu (Atbrīvošanas aleja). „Jaunajā pilsētā” izvietojās valdības iestādes, pretī tagadējai pareizticīgo baznīcai uzcēla zirgu pasta staciju. „Vecajai pilsētai” palika tirdzniecības funkcija.

Pirmā pasaules kara priekšvakarā Rēzeknē bija gandrīz 23 tūkst. iedz. Šajā laikā eksistēja arī vairākas priekšpilsētas. Šī kara laikā – 1917. gada pavasarī Rēzeknē notiek Latgales kongress, kas lemj par Latgales atdalīšanos no Krievijas impērijas Vitebskas guberņas un atkalapvienošanos ar pārējiem Latvijas novadiem.

Nodibinoties Latvijas valstij, Rēzekne kļuva par Latgales kultūras un saimniecisko centru. Pilsētā darbojās latviešu, krievu, poļu, ebreju ģimnāzijas, komercskola un arodskola, Skolotāju institūts, Tautas universitāte. Aktīvi darbojās Latviešu biedrība, Latgales teātris, tika nodibināts Latgales muzejs. Pilsētā plaši izvērsās celtniecība. Laikā no 1920. gada līdz 1935. gadam kopumā uzcēla 767 dažādas celtnes. Pirms Otrā pasaules kara Rēzekne izveidojās par skaistu pilsētu ar daudziem dārziem un sabiedriskajām ēkām.

Kara laikā Rēzekne kļuva par vienu no trim visvairāk cietušajām Latvijas pilsētām. Kara priekšvakarā – 1939. gadā Rēzeknē ir 13,3 tūkst. iedz. 1944. gada 6. aprīļa naktī pilsētu sabombardēja padomju kara aviācija, jūlija beigās vācieši atkāpjoties uzspīdzināja pilsētas skaistākās ēkas. Šim karam beidzoties Rēzeknē palika ap 5 tūkst. iedz.

Pilsētas atjaunošanas darbi ilga līdz 1950. gadam. 1957. gadā uzcēla Rēzeknes Piena konservu kombinātu, 1962. gadā – Slaukšanas iekārtu rūpnīcu, 1971. gadā – Elektrisko būvinstrumentu rūpnīcu. 20. gs. 80. gados Rēzeknē uzbūvēti vairāki nozīmīgi objekti, t.sk. viadukts pār dzelzceļu un jauna viesnīca pilsētas centrā. Pēckara posmā Rēzekne izveidojās par rūpniecisku pilsētu. Līdz ar ievērojamu iedzīvotāju ieplūdumu no Padomju Savienības, izmainījās iedzīvotāju nacionālais sastāvs – pieauga krievu un samazinājās pamattautības iedzīvotāju īpatsvars.

Pēc neatkarības atjaunošanas Rēzeknes pilsētas domē attīstības plānošana ir notikusi šādos posmos: 1994. gadā pieņemts lēmums par jauna pilsētas attīstības plāna (ģenerālplāna) izstrādi; 1997. gadā apstiprināts „Rēzeknes attīstības plāns”; 2000. gadā apstiprināts „Rēzeknes pilsētas teritorijas plānojums” galīgajā redakcijā un pilsētas apbūves noteikumi Nr.19; Rēzeknes pilsētas ekonomiskās attīstības stratēģija 2001. – 2010. gadam izstrādāta 2000. gadā, aktualizēta 2003. gadā un 2005. gadā; 2007. gadā stratēģija aktualizēta par pilsētas stratēģiskās attīstības programmu, balstoties uz integrēto pieeju plānošanā.

Pašlaik Rēzeknes pilsētā ir otrais lielākais iedzīvotāju blīvums starp republikas pilsētām Latvijā, kas pēdējo gadu laikā demogrāfisko procesu ietekmē, sarūkot kopējām iedzīvotāju skaitam, arī samazinās (skat.1.tab.).

1.tabula

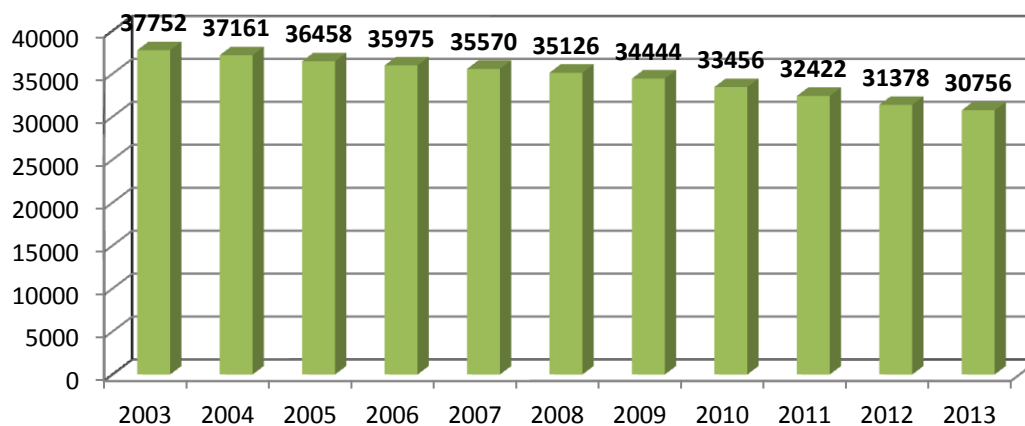
Iedzīvotāju blīvums, 2010. – 2012.g. (cilvēki uz 1km² teritorijas)

	2010	2011	2012
LATVIJA	35	32	32
Latgales reģions	23	21	21
Rīga	2331	2169	2140
Daugavpils	1443	1293	1264
Jelgava	1064	986	964
Jēkabpils	1035	968	942
Jūrmala	559	508	504
Liepāja	1378	1261	1236
Rēzekne	1949	1853	1804
Valmiera	1496	1386	1359
Ventspils	737	672	659

Avots: CSP dati

2.2. Iedzīvotāju skaita dinamika un struktūra

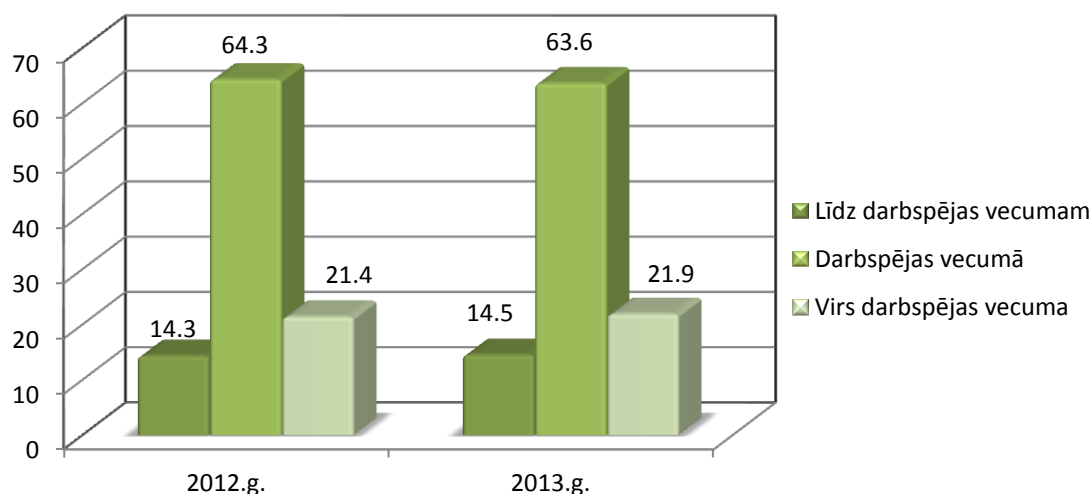
Saskaņā ar CSP datiem 2013.gada 1.janvārī pilsētā dzīvoja **30 756 iedzīvotāji**.

2.attēls. Iedzīvotāju skaita izmaiņas Rēzeknē, 2003. – 2013.g. sākumā

Avots: CSP dati

Pastāvīgo iedzīvotāju skaita attiecības starp trijām galvenajām vecuma grupām, kā arī šo attiecību izmaiņas laika gaitā, ļauj spriest par iedzīvotāju demogrāfisko un ekonomisko potenciālu.

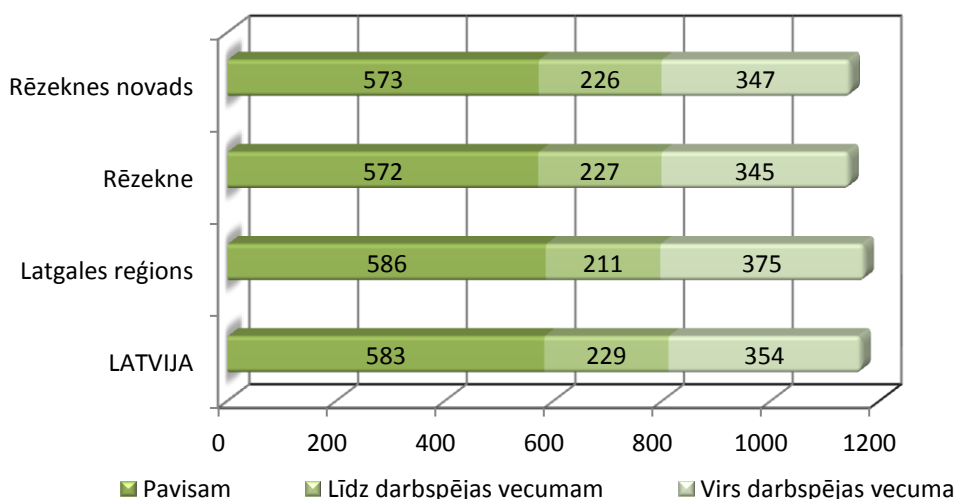

3.attēls. Iedzīvotāju galvenās vecuma grupas Rēzeknē, 2012. – 2013.g. sākumā

Avots: CSP dati

Iedzīvotāju vecuma struktūra pilsētā pēdējos gados ir nedaudz mainījies. No **14,3%** jeb 4 478 iedzīvotājiem 2012.gadā līdz **14,5%** jeb 4 446 iedzīvotājiem 2013.gadā mainījās iedzīvotāju skaits un to īpatsvars vecuma grupā līdz darba spējas vecumam (0 – 14 gadu vecumā). Vienlaikus no **21,4%** jeb no 6 720 iedzīvotājiem līdz **21,9%** jeb 6 740 iedzīvotājiem palielinājās iedzīvotāju skaits un to īpatsvars virs darbības vecuma grupā (62 gadi un vecāki). Darbības vecuma (15 – 61 gads) iedzīvotāju īpatsvars samazinājās no **64,3%** jeb 20 180 iedzīvotājiem 2012.gada sākumā līdz **63,6%** jeb 19 570 iedzīvotājiem – 2013.gada sākumā.

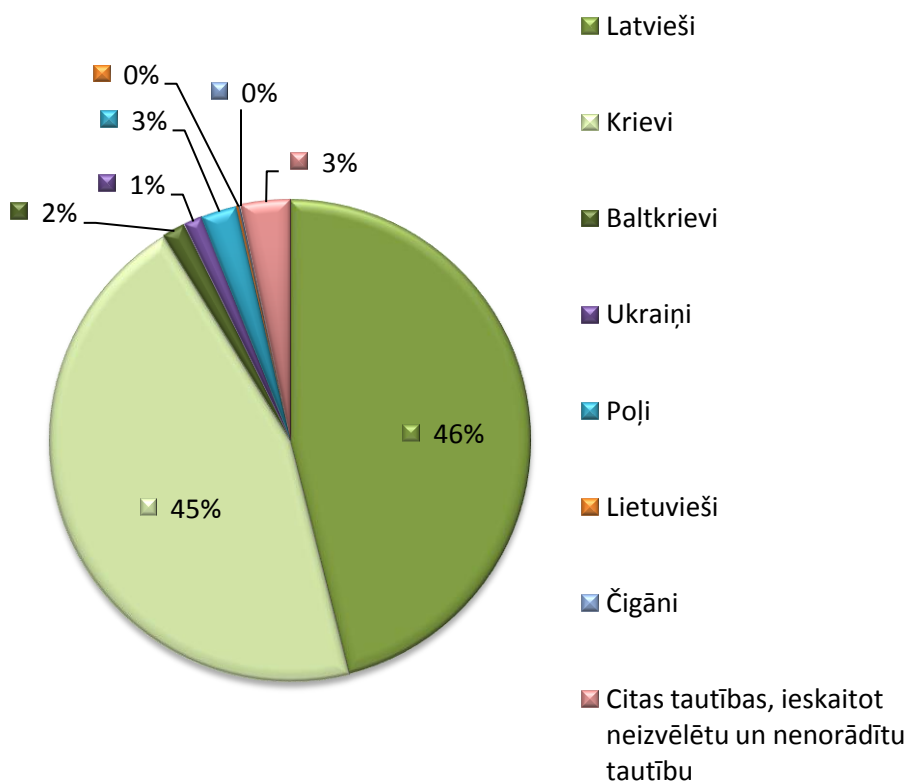
Attiecības starp bērnu un pensijas vecuma cilvēku skaitu raksturo paaudžu nomaiņas jeb Rēzeknes gadījumā – iedzīvotāju sastāva novecošanas tendences, jo pensijas vecuma iedzīvotāju īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā ir lielāks par bērnu īpatsvaru. **Demogrāfiskās slodzes rādītāji** Rēzeknē (darbības vecumu nesasniegušo un pārsniegušo personu skaits vidēji uz 1 000 personām darbības vecumā) 2013.gada sākumā ir zemāki nekā Latvijā, Latgales reģionā un Rēzeknes novadā, sastādot 572 uz 1 000 personām darbības vecumā.

4.attēls. Demogrāfiskās slodzes līmenis Latvijā, Latgales reģionā, Rēzeknē un Rēzeknes novadā 2013.g. sākumā

Avots: CSP dati

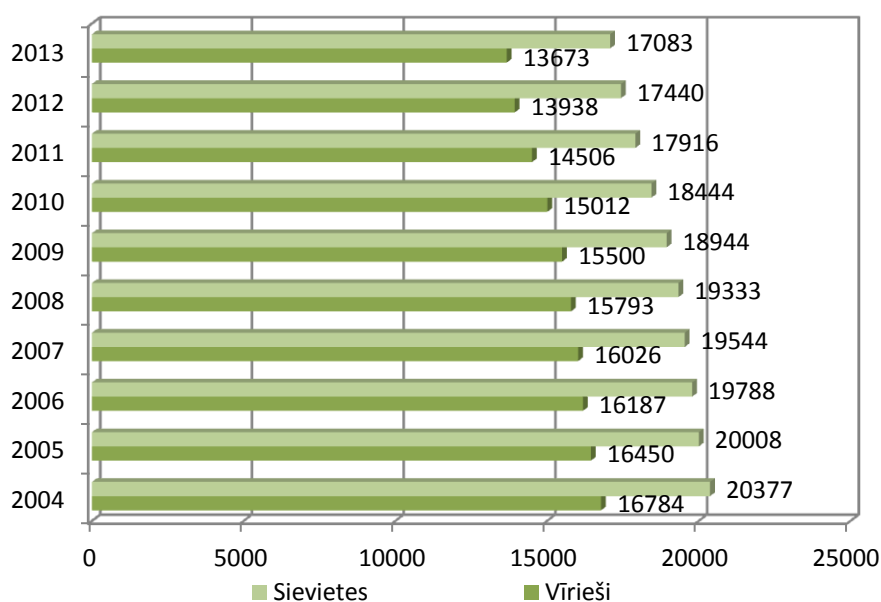
Pēc CSP datiem, Rēzeknē pastāvīgo **iedzīvotāju etniskais sastāvs** 2013.gada sākumā bija šāds: **46,1%** no pilsētas iedzīvotāju kopskaita bija **latvieši**, **krievu** īpatsvars pilsētas iedzīvotāju kopskaitā bija **45,1%**, **poļu** tautības īpatsvars sastādīja **2,4%**, **baltkrievi** – **1,5%**, **ukraiņi** – **1,3%**, **lietuvieši** – **0,2%**, **čigāni** – **0,1%**, citas tautības, ieskaitot neizvēlētu un nenorādīti tautību, – **3,6%** (skat.5.att.).

5.attēls. Pastāvīgo iedzīvotāju etniskais sastāvs Rēzeknē 2013.g. sākumā

Avots: CSP dati

Rēzeknē iedzīvotāju kopskaitā sieviešu skaits ievērojami pārsniedz vīriešu skaitu, turklāt šī tendence saglabājas visus pēdējos gadus (skat.6.att.).

6.attēls. Rēzeknes iedzīvotāju skaits pēc dzimuma, 2004. – 2013.g.

Avots: CSP dati

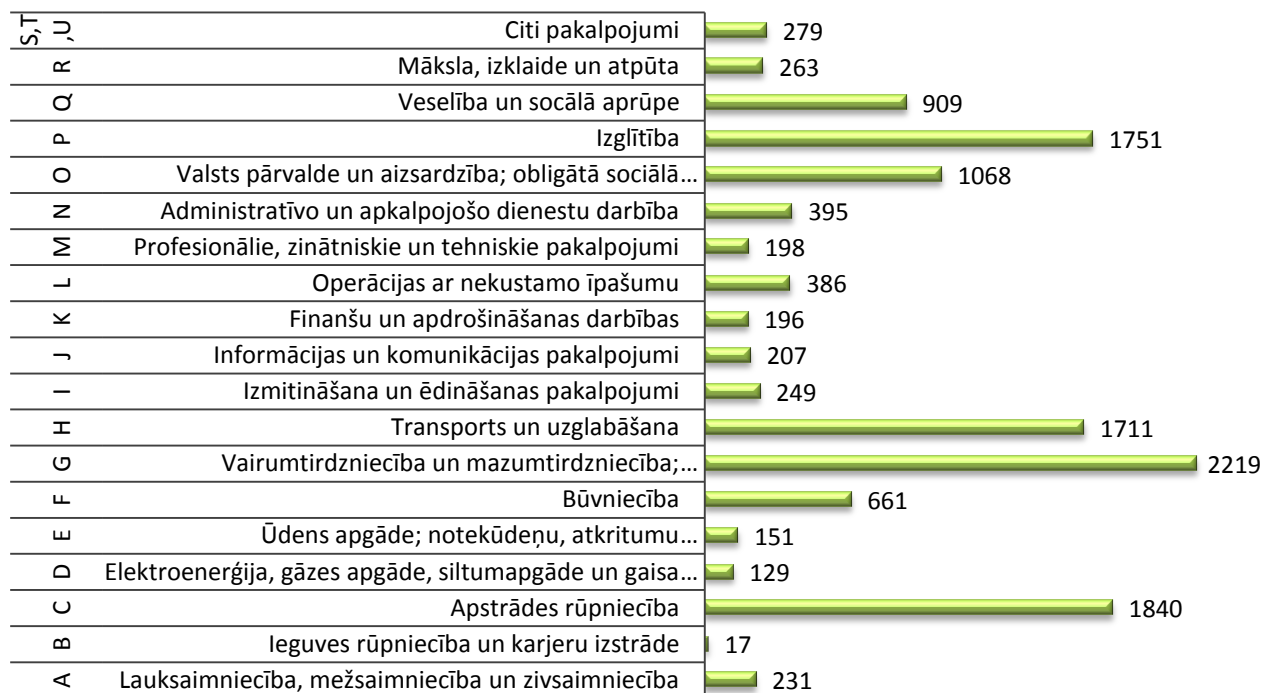
2013.gada martā vecuma pensiju saņēmēju skaits Rēzeknē bija 7 176 iedzīvotāji (2012.g.decembrī – 7 197), savukārt vecuma pensijas vidējais apmērs sastādīja 187,78 LVL (2012.g.decembrī – 187,01 LVL).

2.3. Nodarbinātība un bezdarbs

Viens no pamatrādītājiem, Rēzeknes pilsētas ekonomiskās attīstības un iedzīvotāju aktivitātes raksturošanai, ir **nodarbinātības līmenis**. Latvijā to aprēķina pēc nodarbināto iedzīvotāju skaita procentos no iedzīvotāju vecuma no 15 līdz 74 gadiem kopskaitā. Tas parāda, kāda daļa no darbaspējas vecuma iedzīvotājiem ir reāli nodarbināta tautsaimniecībā. Tautas skaitīšanas dati liecina, ka no 2011.gada 1.martā Rēzeknes pilsētā deklarētiem iedzīvotājiem, kas ir vecāki par 15 gadiem, nodarbināti bija **12 860** un tas sastāda **51%**.

CSP dati liecina, ka 2011.gadā Rēzeknē pamatdarbā (pēc darbinieku faktiskās darba vietas) bija nodarbināti **11 958** cilvēki, kas ir par 1% jeb par 123 cilvēkiem mazāk nekā 2010.gadā.

Analizējot CSP datus, var secināt, kā 2011.gadā no pilsētas uzņēmumos un iestāžu nodarbināto skaitā vislielākais skaits nodarbināto koncentrējas pakalpojuma nozarēs (G, H, I, J, K, L, M, N) – 5 515 nodarbinātie, savukārt publiskajā sektorā (O, P, Q, R, S) bija nodarbināti 4 168 cilvēki, bet ražošanas, lauksaimniecības un būvniecības sektora uzņēmumos (A, B, C, D, E, F) bija nodarbināti 2 277 pilsētas iedzīvotāji (skat.7.att.).

7.attēls. Nodarbināto skaits pamatdarbā pēc galvenā darbības veida Rēzeknē 2011.g. 1.martā
(pēc darbinieku faktiskās darba vietas)

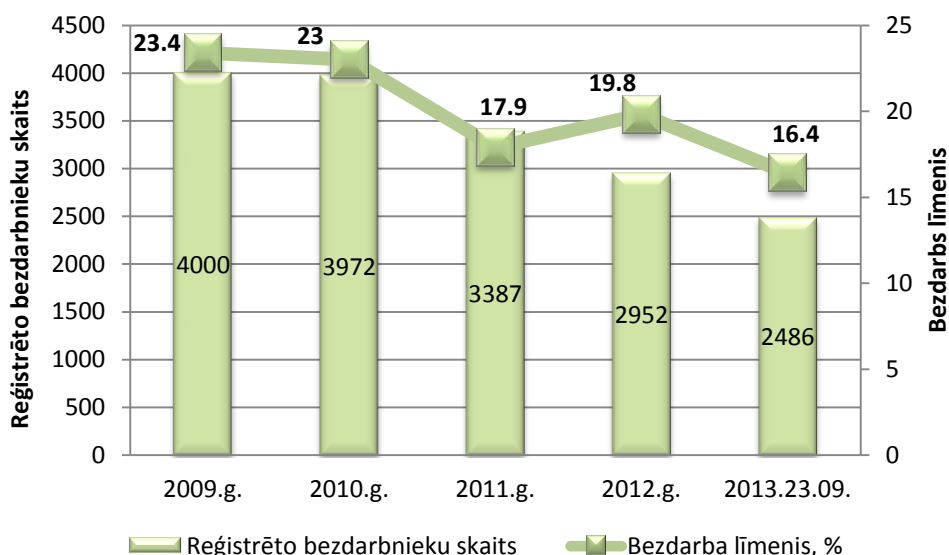
Avots: NVA dati

Saskaņā ar VID Nodokļu pārvaldes Rēzeknes klientu apkalpošanas centra datiem Rēzeknē 2013.gada 1.ceturksnī bija reģistrēti 810 darba devēji, t.sk. 99 pašnodarbinātie un 6 769 darba ņēmēji.

Atbilstoši VSAA datiem 2013.gada 1.ceturksnī Rēzeknē sociāli apdrošināto personu – darba ņēmēju, mikrouzņēmumu darbinieku un pašnodarbināto skaits bija 11 885. Vidējā apdrošināšanas iemaksu alga darba ņēmējiem, mikrouzņēmumu darbiniekiem un pašnodarbinātajiem 2013.gada 1.ceturksnī sastādīja 354,98 LVL.

CSP dati liecina, ka strādājošo mēneša vidējā neto **darba samaksa sabiedriskajā sektorā 2012.gadā 4.ceturksnī** Rēzeknē sastādīja **290 LVL**, kas ir par 21 LVL vairāk nekā 2011.gadā tajā pašā periodā. Salīdzinot vidējo neto darba samaksas apmēru 2012.gada 4.ceturksnī Rēzeknē un Latvijā, var secināt, ka Rēzeknē tā bija par 82 LVL mazāka.

Palielinoties nodarbinātības līmenim, attiecīgi ir sarucis bezdarba līmenis. **Reģistrēto bezdarbnieku skaits** NVA Rēzeknes filiālē 2012.gada laikā samazinājies par 435 cilvēkiem: no 3 387 cilvēkiem 2011.gada beigās līdz 2 952 – 2012.gada beigās. Savukārt 2013.gada 23.septembrī, salīdzinot ar 2012.gada beigām, bezdarbs samazinājies par 3,4 procentpunktiem jeb par 466 cilvēkiem un reģistrēto bezdarbnieku skaits saruka līdz 2 486 cilvēkiem (skat.8.att.).

8.attēls. **Reģistrēto bezdarbnieku skaits un bezdarba līmenis Rēzeknē, 2009. – 2012.g. beigās un 2013.g.septembrī. (%)**
Avots: NVA dati

Bezdarba problēma ir ļoti aktuāla pilsētā. Samazinoties ekonomiskai aktivitātei tautsaimniecības lejupslīdes un parejot uz tirgus ekonomiku 20.gs. 90.gados – 21.gs. sākumā Rēzeknē, pieauga bezdarba līmenis, kas saglabājās ļoti augstā līmenī, salīdzinot ar situāciju valstī kopumā.

2.tabula

Bezdarba līmenis republikas pilsētas un reģionos Latvijā, 2012.g. beigās un 2013.g. sākumā (%)

Reģions, pilsēta	Bezdarba līmenis mēneša beigās (%)		
	2012.gada 31.decembris	2013.gada 31.janvāris	Izmaiņas (+/-) procenta punktos
1	2	3	4
Rīgas pilsēta	6,4	6,5	0,1
Jūrmalas pilsēta	10,2	10,3	0,1
Rīgas reģionā kopā:	6,8	7,0	0,2
Liepājas pilsēta	9,6	10,3	0,7

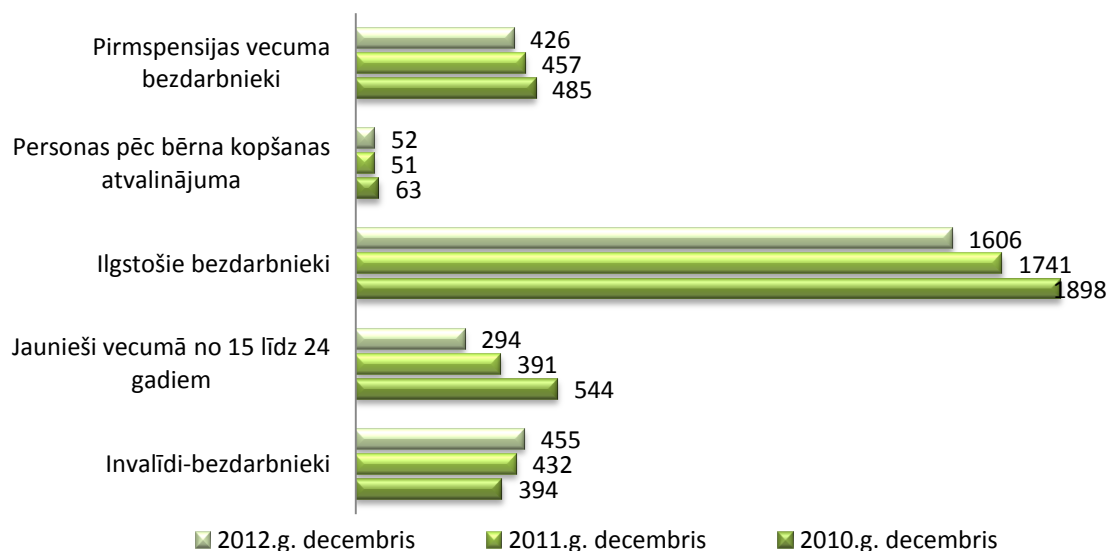
2.tabulas turpinājums

1	2	3	4
Ventspils pilsēta	8,2	9,1	0,9
Kurzemes reģionā kopā:	11,4	12,2	0,8
Daugavpils pilsēta	10,6	11,1	0,5
Rēzeknes pilsēta	19,8	20,0	0,2
Latgales reģionā kopā:	21,1	21,5	0,4
Valmieras pilsēta	7,7	8,1	0,4
Vidzemes reģionā kopā:	12,8	13,3	0,5
Jēkabpils pilsēta	14,7	15,6	0,9
Jelgavas pilsēta	7,9	8,0	0,1
Zemgales reģionā kopā:	11,7	12,1	0,4
Valstī kopā:	10,5	10,9	0,4

Avots: NVA dati

Atšķirības nodarbinātības ziņā Rēzeknes un Latgales reģiona kopumā, salīdzinot ar pārējiem Latvijas reģioniem, ir uzskatāmas par galveno teritorijas atšķirību negatīvo sociālo faktoru.

Pilsētā īpaši aktuāla ir **ilgstošā bezdarba problēma**. Piemēram, 2012.gada 31.decembrī 57% no reģistrēto bezdarbnieku skaita jeb 1 606 personas bija ilgstošie bezdarbnieki, jo darbu nevar atrast ilgāk par gadu.

9.attēls. Bezdarbnieku skaita sadalījums Rēzeknē pa problēmgrupām 2010. – 2012.g. beigās

Avots: NVA dati

Šī problēma ir aktuālā arī visā Latvijā. Jāatzīmē, ka Rēzeknē, ilgstošo bezdarbnieku skaits kopējā reģistrēto bezdarbnieku skaitā, trīs gadu laikā ir samazinājies un šī tendence turpinās – ilgstošo bezdarbnieku skaits 2013.gada marta beigās bija 1 575, kas ir par 31 bezdarbnieku mazāk nekā 2012.gadā decembrī. Šiem cilvēkiem sekmīgi integrēties darba tirgū bieži traucē atkarības problēmas, patērētāja psiholoģija, piedāvātais zema atalgojums vai aizspriedumi no darba devēju puses.

Pēc VSAA Statistikas nodaļas datiem bezdarbnieku pabalstu saņēmēju skaits Rēzeknē 2013.gada martā bija 564, bet jūlijā – 629, savukārt, piešķirtā pabalsta vidējais apmērs martā sastādīja 159,62 LVL, bet jūlijā – 151,10 LVL.

Pēc NVA Rēzeknes filiāles datiem 2013.gada 1.pusgadā reģistrēto **bezdarbnieku vecuma struktūra** liecināja, ka apmēram divas trešdaļas bezdarbnieku ir ekonomiski visaktīvākajā vecumā no 25 līdz 49 gadiem.

3.tabula

Bezdarbnieku skaits sadalījumā pa vecuma grupām, 2013.g.

Vecuma grupa	Cilvēku skaits	% no bezdarbnieku skaita
15 – 19	36	1,22
20 – 24	258	8,74
25 – 29	275	9,32
30 – 34	261	8,84
35 – 39	303	10,26
40 – 44	310	10,50
45 – 49	367	12,43
50 – 54	508	17,21
55 – 59	499	16,90
60 un vairāk	135	4,57

Avots: NVA dati

2012.gadā sadarbībā ar NVA Rēzeknes filiāli uzsākta ESF līdzfinansētā projekta „Algotie pagaidu sabiedriskie darbi pašvaldībās” (APSD) realizācija. Projekta mērķis sniegt atbalstu bezdarbniekiem, kas ir reģistrēti NVA ilgāk par 6 mēnešiem, iesaistot tos APSD veikšanā uz laiku līdz 4 mēnešiem viena gada laikā un maksājot atlīdzību par APSD veikšanu 100 LVL apmērā par pilnu nostrādāto mēnesi, papildus veicot valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas (VSAOI) pensijas apdrošināšanai. APSD 2012.gadā pašvaldības iestādēs tika iesaistīti 687 bezdarbnieki. Rēzeknē projekta ietvaros 2012.gadā vidēji mēnesī tika nodarbināti NVA Rēzeknes filiāles norīkotie 203 bezdarbnieki. Vislielākais APSD veikšanai bezdarbnieku skaits bija iesaistīts pilsētas izglītības pārvaldē – ap 90 cilvēkiem, sociālās aprūpes pārvaldē – 50 cilvēki, kultūras pārvaldē – 23 cilvēki, kā arī pilsētas saimniecības pārvaldē – 25 cilvēki un sporta pārvaldē – 20 cilvēki.

NVA Rēzeknes filiāles provizorisks dati liecina, ka Rēzeknē 2012.gada laikā darbā iekārtojās 1 303 bezdarbnieki.

Tautsaimniecības strukturālo pārmaiņu ietekmē radās situācija, kad darba meklētāju prasmes neatbilst pieprasījumam no uzņēmēju puses. Tas atspoguļojas vienlaicīgā darbaspēka trūkumā un augstā bezdarba līmenī.

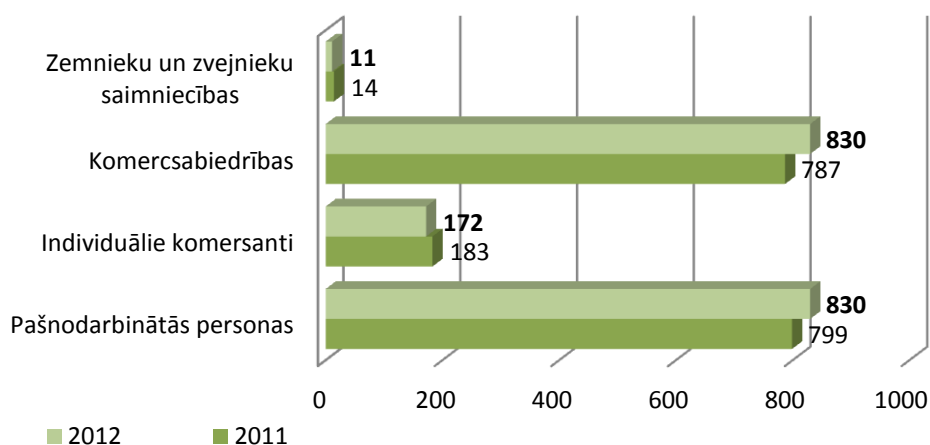
3. Ekonomika un uzņēmējdarbība

3.1. Uzņēmējdarbības raksturojums

CSP dati liecina, ka 2012. gadā Rēzeknē reģistrēto uzņēmumu kopējais apgrozījums bija 264,6 milj. EUR (186,0 milj. LVL), kas ir par 1,9% jeb par 5,04 milj. EUR (3,54 milj. LVL) mazāk nekā 2011. gadā.

Pozitīvi, ka no kopējā pilsētas uzņēmumu neto apgrozījuma 2012. gadā lielākais īpatsvars, jeb 30,1% (79,61 milj. EUR jeb 55,95 milj. LVL) bija apstrādes rūpniecības, mežsaimniecības un lauksaimniecības nozaru uzņēmumiem. Savukārt Apstrādes rūpniecības uzņēmumu 2012. gada neto apgrozījums sastādīja 69,7 milj. EUR (49,0 milj. LVL), kas, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir palielinājies par 24,5%. 2012. gadā stabili darbojās Transporta nozares uzņēmumi, kuru kopējais apgrozījums 2012. gadā bija 51,07 milj. EUR (35,89 milj. LVL), kas ir 19,3% no kopējā pilsētas neto apgrozījuma, salīdzinot ar 2011. gadu tas ir pieaudzis par 17% jeb par 6,96 milj. EUR (4,89 milj. LVL). Tapāt Elektroenerģijas, gāzes un siltumapgādes nozares uzņēmumu apgrozījums 2012. gadā pieauga par 2,50 milj. EUR (1,76 milj. LVL) jeb par 28%, kopumā sastādot 11,45 milj. EUR (8,05 milj. LVL). 2012. gadā Informācijas un komunikācijas pakalpojumu nozares uzņēmumi uzrādīja apgrozījuma pieaugumu (1,78 reizes), tāpat arī Mākslas, izklaides un atpūtas nozares uzņēmumi, kur pieaugums bija 1,75 reizes. Savukārt, salīdzinot ar 2011. gadu, ar neto apgrozījuma kritumu strādāja Būvniecības, kā arī Vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības nozares.

Analizējot ekonomiski aktīvo tirgus sektora statistisko vienību rādītāju pa uzņēmējdarbības formām, var secināt, ka 2012. gadā pilsētā darbojas 830 pašnodarbinātās personas, 172 individuālie komersanti, 830 komercsabiedrības un 11 zemnieku un zvejnieku saimniecības (skat. 10. att.).

10. attēls. Tirgus sektora un ārpus tirgus statistiskās vienības Rēzeknē, 2011. – 2012. g.

Avots: CSP dati

Būtisks, ekonomisko aktivitāti raksturojošs rādītājs, ir ekonomiski aktīvo komersantu un komercsabiedrību skaits uz 1 000 iedzīvotājiem. Rēzeknē 2012. gadā uz 1 000 iedzīvotājiem darbojas 59 ekonomiski aktīvie uzņēmumi, kas ir ceturtais labākais rezultāts pēc Rīgas, Valmieras un Jūrmalas. Tas ir pieaudzis no 34 vienībām 2004. gadā līdz 59 vienībām 2012. gadā (skat. 4. tab.).

4.tabula

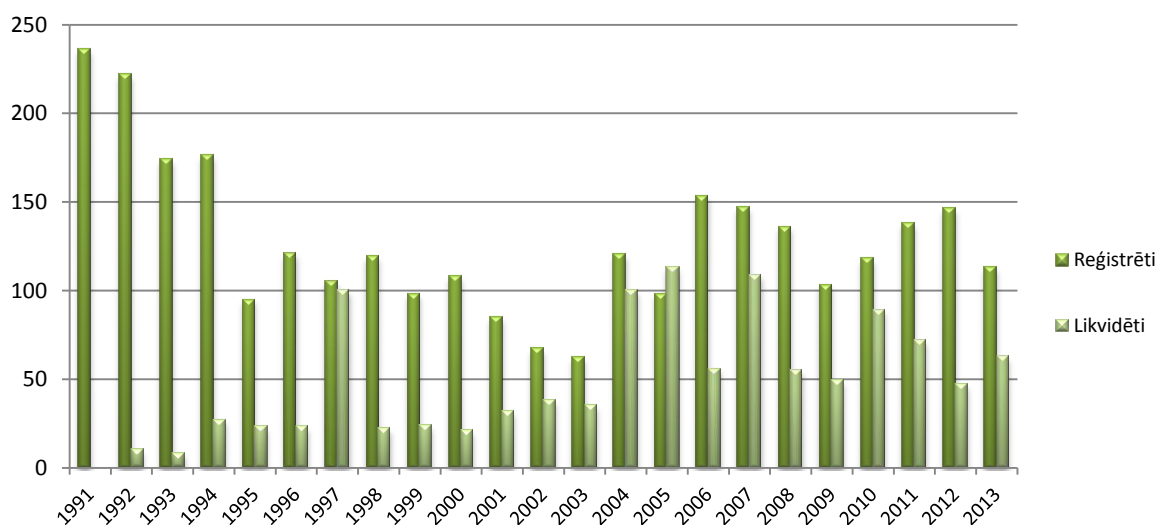
**Ekonomiski aktīvo tirgus sektora statistisko vienību skaits uz 1 000 iedz. Rēzeknē,
2004. – 2012.g.**

Gads	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomiski aktīvo sektora statistisko vienību skaits uz 1 000 iedz.	34	36	41	47	50	51	51	55	59

Avots: CSP dati

2012.gadā no 1 843 tirgus sektora ekonomiski aktīvām statistikas vienībām lielākais īpatsvars – 28,3% jeb 521 bija komercsabiedrībām, kuras darbojās vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības jomās, tomēr to skaits samazinājās no 532 vienībām 2011.gadā līdz 521 – 2012.gadā. No kopējā komercsabiedrību skaitā (830) 2012.gadā lielākais īpatsvars – 37% jeb 307 vienības ir komercsabiedrības, kuras darbojas mazumtirdzniecības un vairumtirdzniecības jomās (G sadaļa pēc NACE 2.red.).

Pēc Lursoft statistikas datiem 2013.gadā pilsētā ir reģistrēti 113 jauni komersanti, bet darbību pārtraukuši 63. Savukārt no šī gada sākumā līdz maijā mēneša beigām jau reģistrēti 63 jauni komersanti un likvidētas 30 komercsabiedrības (skat.11.att.).

11.attēls. Uzņēmumu reģistrēšanas un likvidēšanas dinamika Rēzeknē, 1991. – 2013.g.

Avots: Lursoft dati

Jāatzīmē, ka Rēzeknē ir mazāks lielo uzņēmumu īpatsvars nekā Latvijā vidēji un ievērojami mazāks nekā citās republikas pilsētās Latvijā (skat.5.tab.).

5.tabula

Ekonomiski aktīvo tirgus sektora statistisko vienību skaits un īpatsvars pa lieluma grupām, 2012.g.

	Pavisam	Mikro	Mazās	Vidējās	Lielās	Mikro	Mazās	Vidējās	Lielās
	Skaits					%			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Latvija	151772	138841	10448	2083	400	91.48	6.88	1.37	0.26
Latgales	18386	17406	804	157	19	94.67	4.37	0.85	0.10

reģions									
Rīga	60 811	53 774	5 642	1 129	266	88.43	9.28	1.86	0.44
Daugavpils	4 424	4 051	295	64	14	91.57	6.67	1.45	0.32

5.tabulas turpinājums

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Jelgava	3 196	2 938	201	50	7	91.93	6.29	1.56	0.22
Jēkabpils	1 275	1 172	76	23	4	91.92	5.96	1.80	0.31
Jūrmala	3 061	2 874	148	34	5	93.89	4.84	1.11	0.16
Liepāja	4 143	3 723	338	67	15	89.86	8.16	1.62	0.36
Rēzekne	1 848	1 683	138	25	2	91.07	7.47	1.35	0.11
Valmiera	1 880	1 736	112	29	3	92.34	5.96	1.54	0.16
Ventspils	1 998	1 779	166	41	12	89.04	8.31	2.05	0.60

Avots: CSP dati

CSP dati liecina, ka 2012.gadā Rēzeknes uzņēmumu nefinanšu investīcijas sastādīja 49,37 milj. EUR (34,7 milj. LVL), kas ir par 7,5 milj. EUR (5,3 milj. LVL) mazāk nekā 2011.gadā, kad pēdējo piecu gadu laikā tika sasniegts labākais rezultāts.

2012.gadā nozīmīgas būvniecības attīstības tendences un ieguldījumus pamatlīdzekļos Rēzeknē veicināja ESF līdzekļu un valsts investīciju piesaistīšana. Tika pabeigti iepriekšējos gados uzsāktie projekti: „Austrumlatvijas radošo pakalpojumu centrs” („Zeimuļs”) Krasta ielā 31, veiktas Zilupes ielas kā tranzītielas rekonstrukcijas darbi, izbūvēti satiksmes kustības apli Stacijas un Zilupes ielu krustojumā, rekonstruēts ielas apgaismojums un veikti citi projektā paredzētie labiekārtošanas darbi. Tapāt Gājēju ielas izbūves rezultātā izveidota pieejama ielu infrastruktūra gar Rēzeknes upi no Dārzu ielas līdz Pils ielai. Veicot renovācijas darbus PII un citās pašvaldībai piederošās ēkās (Rēzeknes 3., 5., 6.vidusskolā un Poļu Valsts ģimnāzijā, kā arī Pensionāru sociālo pakalpojumu centra ēkā) ir apgūti KPFI līdzekļi. Nozīmīgs ieguldījums ēku renovācijā 2012.gadā ir KPFI finansēts un Rēzeknes Augstskolas realizēts projekts, kas paredzēja divu Rēzeknes Augstskolas ēku siltināšanu – Atbrīvošanas alejā 90 un Maskavas ielā 22. 2012.gadā ir noslēgušies SIA „Rēzeknes siltumtīkli” realizētie Rēzeknes centralizētās siltumapgādes sistēmas I kārtas rekonstrukcijas darbi Rīgas ielā 1. Tāpat turpinās arī ūdensapgādes projekta realizācija. Rūpniecības nozarē 2012.gadā visvairāk investēja RSEZ SIA „NewFuels” un SIA „Rēzeknes gaļas kombināts”. Starp transporta nozares uzņēmumiem, kuri investējuši savā attīstībā, bija SIA „Rango”, SIA „Omuss”, SIA „P un K”, SIA „Aleksart”, SIA „Strim – Brim Trans” u.c.

Lursoft dati liecina, ka ārvalstu tiešās investīcijas, kas kopš 1991.gada ieguldītas Rēzeknē reģistrētajos uzņēmumos, sasniegušas 5,14 milj. EUR (3,616 milj. LVL). Apjoma ziņā vislielākās investīcijas devis Luksemburgas *CLEAR ENERGY HOLDINGS S.A.*, kas SIA „NewFuels” pamatkapitālā ieguldījis 3,56 milj. EUR (2,500 milj. LVL).

6.tabula

Lielākās ārvalstu tiešās investīcijas Rēzeknes uzņēmumos (uz 27.06.2014.)

Investors	Valsts	Investīciju apjoms, EUR	Uzņēmums
1	2	3	4
<i>CLEAR ENERGY HOLDINGS S.A.</i>	Luksemburgas Lielhercogiste	3 557 179,53	NewFuels, RSEZ SIA

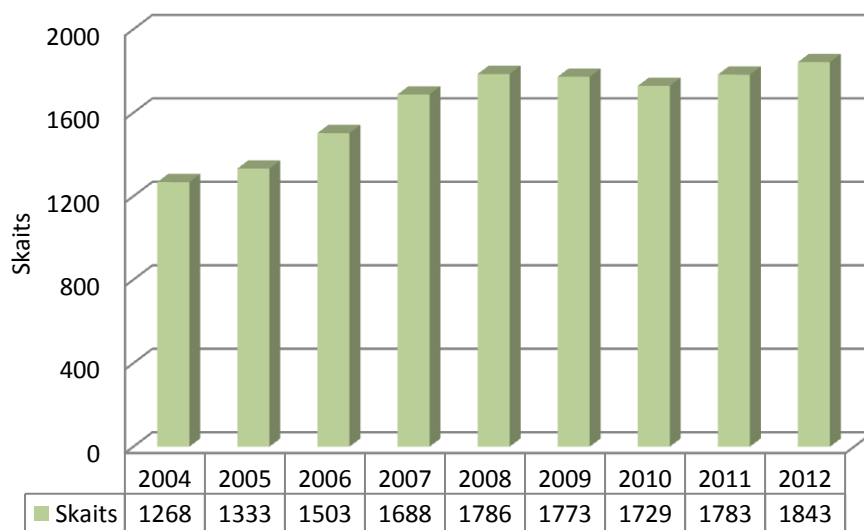
<i>Scandinavian Farmers AB</i>	Zviedrijas Karaliste	884 883,98	Rēzeknes dzirnavnieks, RSEZ A/S
--------------------------------	----------------------	------------	---------------------------------

6.tabulas turpinājums

1	2	3	4
<i>Popandopulo Vasyļ</i>	Ukraina	153 670,16	LEKON, SIA UN G & G, SIA
<i>Filimonovs Staņislavs</i>	Baltkrievijas Republika	109 561,13	ASO Timber, SIA
<i>Brdr. Ewers A/S</i>	Dānijas Karaliste	62 179,50	Rēzeknes dzirnavnieks, RSEZ A/S
<i>Lasowska Lilia</i>	Polijas Republika	56 914,87	Stankevič & partneri, SIA UN NEXT COLLECTION, SIA

Avots: Lursoft dati

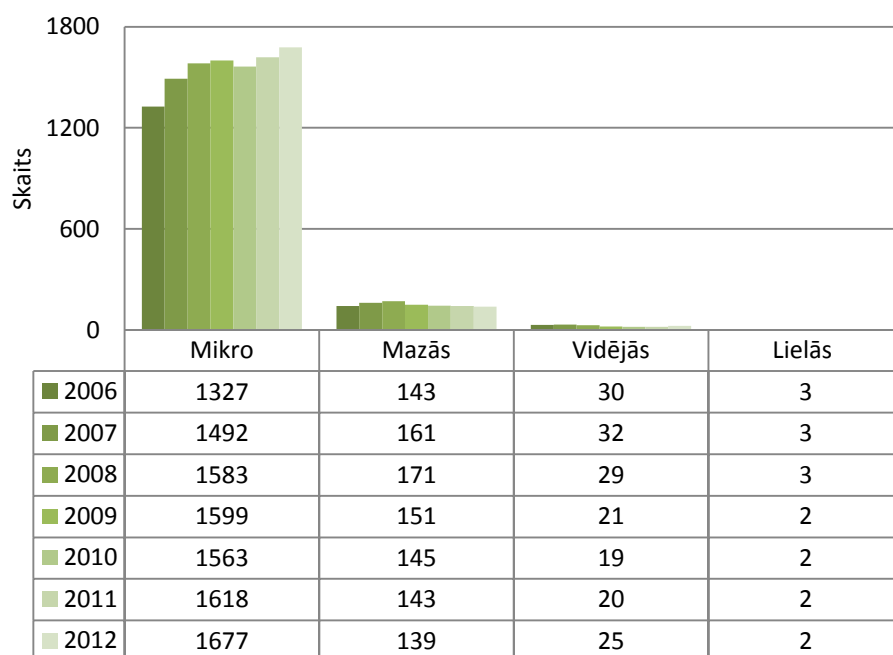
Kvalitatīva uzņēmējdarbības vide veicina uzņēmumu attīstību un jaundibinātu uzņēmumu skaita pieaugumu – līdz ar to arī jaunu darba vietu radīšanu. Kopējās uzņēmējdarbības tendences pilsētā ir pozitīvas. CSP provizorisks dati liecina, ka 2012.gadā Rēzeknē darbojās 1 843 tirgus sektora ekonomiski aktīvās statistikas vienības, kas ir par 60 vienībām vairāk nekā 2011.gadā (skat.12.att.).

12.attēls. Ekonomiski aktīvo tirgus sektora statistisko vienību skaits Rēzeknē, 2004. – 2012.g.

Avots: CSP dati

Rēzeknē, tāpat kā valstī kopumā, saglabājas tendence, ka 2012.gadā 91% komercsabiedrību jeb 1 677 no kopējā uzņēmumu skaita ir mikrouzņēmumi (darbinieku skaits ir līdz 10), 7,5% komercsabiedrībām jeb 139 uzņēmumi klasificējas kā mazie, kur strādājošo skaits ir no 10 līdz 49 cilvēkiem, savukārt vidējo uzņēmumu īpatsvars, kur darbinieku skaits ir no 50 līdz 249 cilvēkiem, pilsētā bija 1,4% jeb 25 uzņēmumi, bet lielo uzņēmumu skaits 2012.gadā, kur nodarbināto skaits pārsniedz 250 cilvēkus, palika nemainīgs – 2 uzņēmumi (skat.13.att.).

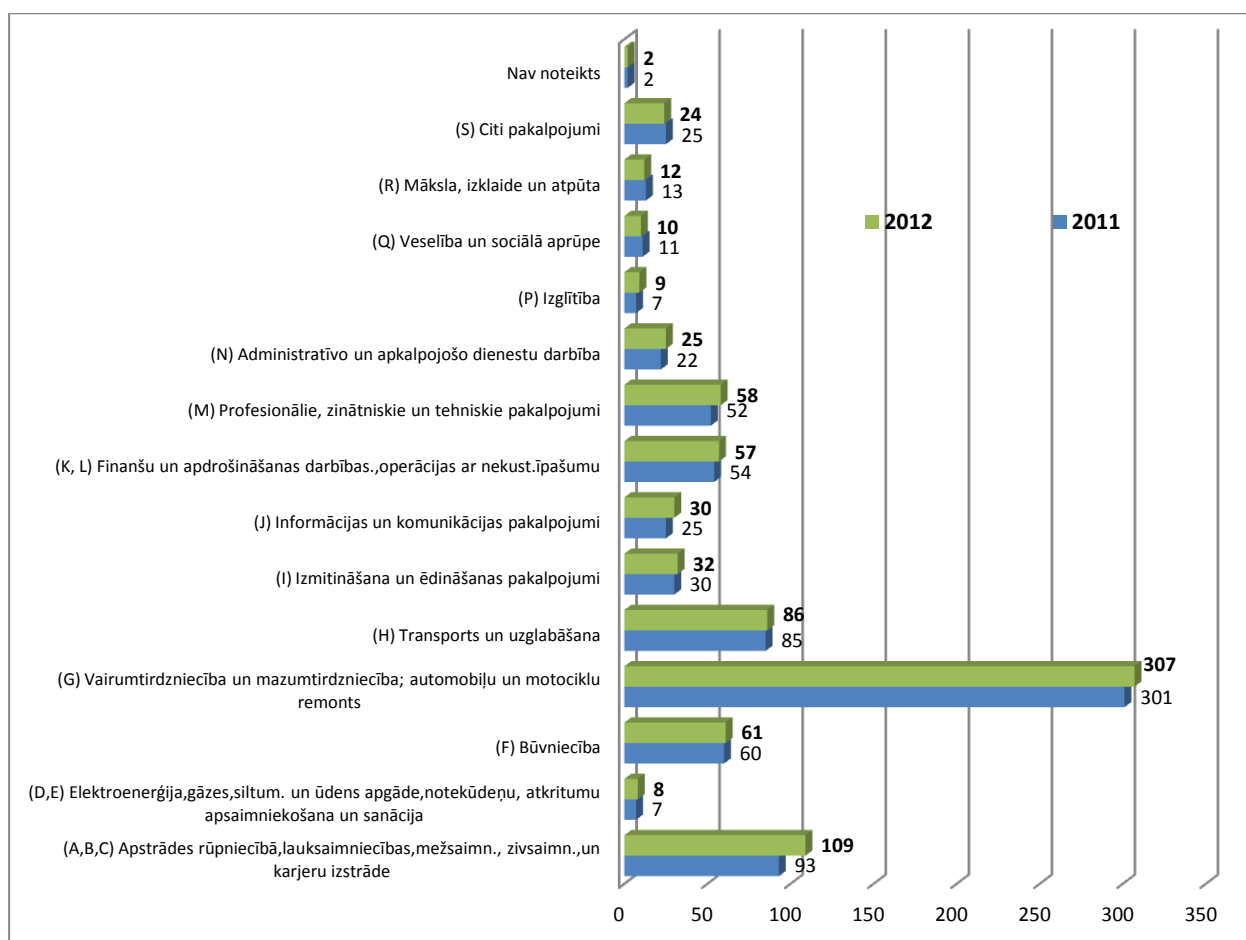

13.attēls. Ekonomiski aktīvo tirgus sektora statistisko vienību sadalījums pa lieluma grupām Rēzeknē, 2006. – 2012.g.

Avots: CSP dati

Pozitīvi vērtējams fakts, ka 2012.gada laikā pilsētā no 20 līdz 25 vienībām pieauga vidējo uzņēmumu skaits ar nodarbināto skaitu no 50 līdz 249.

Analizējot Rēzeknē reģistrēto uzņēmumu darbības jomas, jāatzīmē, ka populārākā ir kravu pārvadājumi pa autoceļiem, kurā, pēc gada pārskatos publicētajām ziņām, pagājušajā gadā strādājuši kopskaitā ap 70 uzņēmumiem. Savukārt arī 2013.gadā pelnošākais uzņēmums Rēzeknē bija SIA „Rēzeknes gaļas kombināts”, kura apgrozījums pērn, salīdzinot ar 2012.gadu, pieaudzis par 7%, sasniedzot 36,8 milj. EUR (25,9 milj. LVL). Neto apgrozījuma pieaugumu 2013.gadā uzrādīja SIA „Latgales druka”, SIA „Latgales stabu konstrukcijas”, SIA „Paritets”, SIA „OptoElektronika LV”, SIA „Kristāla kurpīte” u.c. Starp uzņēmumiem, kas 2013.gadā aktīvi darbojās pilsētas celtniecības objektos, bija SIA „Latgalijs”, SIA „Rēzeknes celtniecības ražotne Nr.5”, Pilnsabiedrība „Latgales Būve”, SIA „RALL”, būvfirma „Ceļi un tilti”, SIA „Lagron” (Daugavpils) u.c. Pagājušajā gadā otro lielāko apgrozījumu Rēzeknē uzrādījis SIA „Lekon” – ap 11,5 milj. EUR (8,066 milj. LVL). Pārtikas tirgotāja un ēdināšanas pakalpojumu sniedzēja apgrozījums gada laikā pieaudzis par 14,2%.

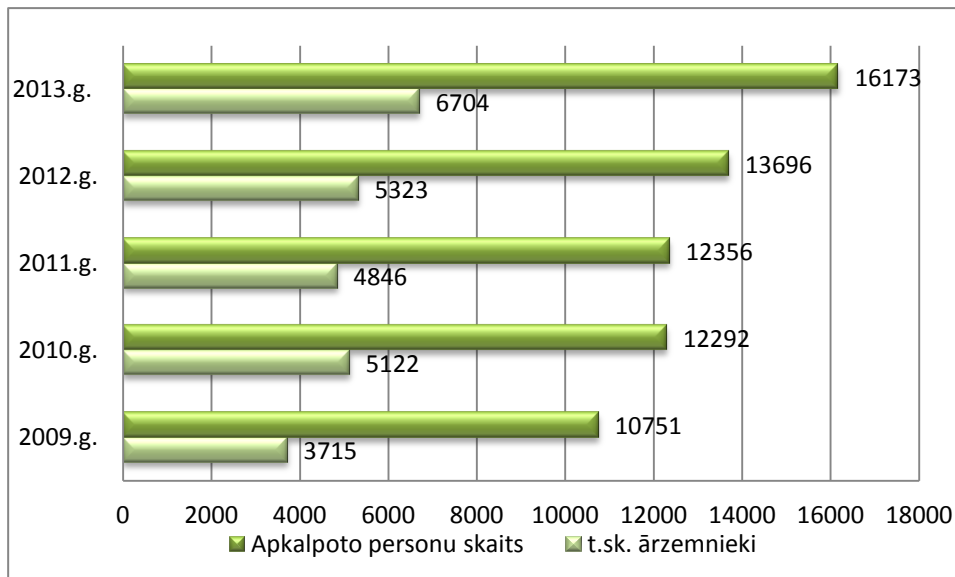
14.attēls. Tirgus sektora ekonomiski aktīvās statistikas vienības sadalījumā pa galvenajiem darbības veidiem, 2011. – 2012.g.

Avots: CSP dati

Apstrādes rūpniecības, karjeru izstrādes un lauksaimniecības uzņēmumu (A, B, C nozares) skaits palielinājās no 93 vienībām 2011.gadā līdz 109 – 2012.gadā (skat.14.att.). Vienlaikus to īpatsvars palielinājās no 11,8% – 2011.gadā līdz 13,1% – 2012.gadā. Ar transporta un uzglabāšanas pakalpojumu (H nozare) sniegšanu pilsētā 2012.gadā nodarbojās 86 komercsabiedrības, kas ir 10,4% no kopējā komercsabiedrību skaita. Savukārt būvniecības uzņēmumu (F nozare) skaits pilsētā 2012.gadā bija 61, kas ir 7,3 % no kopējā skaita. Finanšu un apdrošināšanas darbības (K sadaļa), kā arī operācijas ar nekustamo īpašumu (L sadaļa) kopā sastāda 6,9% jeb 57 uzņēmumus no kopējā komercsabiedrību skaita. Profesionālos, zinātniskos un tehniskos pakalpojumus (M sadaļa) pilsētā sniedz 58 komercsabiedrības, kas sastāda 7,0% no kopējā skaita. Izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumus (I sadaļa) nodrošina 32 komercsabiedrības, kas ir 3,9% no kopējā uzņēmumu skaita. Tapāt ar informācijas un komunikācijas pakalpojumu (J sadaļa) sniegšanu pilsētā nodarbojas 30 uzņēmumi (nozares uzņēmumu īpatsvars – 3,6%). Arī Administratīvo un apkalpojošo dienestu (N sadaļa) skaits pilsētā 2012.gadā sastādīja 25, kas ir 3% no kopējā komercsabiedrību skaita. Pārējos pakalpojumus t.sk. izglītības (P sadaļa), veselības un sociālās aprūpes (Q sadaļa), mākslas, izklaides un atpūtas (R sadaļa) un citus pakalpojumus (D, E vai nav noteikta nozare) sniedzošo uzņēmumu skaits bija 7,8% no kopējā komercsabiedrību skaita.

3.2. Tūrisms

Latgale un tajā skaitā Rēzekne piesaista tūristus. Pēdējo gadu laikā ir ievērojami pieaudzis tūristu skaits, kas apmeklē šo reģionu. Dati par apkalpotajām personām Rēzeknes pilsētas viesnīcās liecina, ka pieaug tūristu skaits, kas apmeklē pilsētu un Latgales reģionu kopumā (skat.15.att.).

15.attēls. Apkalpoto personu skaits viesnīcās un viesnīcām pielīdzinātās tūristu mītnēs Rēzeknē, 2009. – 2013.g.

Avots: Rēzeknes pilsētas domes dati

Rēzekne ir nozīmīgs Austrumlatvijas ekonomikas, kultūras, radošo industriju, izglītības, pētniecības un sporta centrs. Tā ir pievilcīga pilsēta, kurai ir bagāts kultūrvēsturiskais mantojums un kas nodrošina Latgales materiālās un nemateriālās kultūras saglabāšanu, tradīciju pārmantojamību un popularizēšanu. Rēzekne vērtības un priekšrocības tūrisma attīstība ir bagāts kultūrvēsturiskais mantojums, pievilcīga vide, dabas objektu tuvums, laba gaisa kvalitāte, viesmīlīgie cilvēki, kultūras notikumi, aktīva darbība izglītības, pētniecības un inovāciju jomā.

Vairākas Latvijas tūrisma firmas ir iekļāvušas Rēzeknes pilsētu savos tūrisma maršrutos, bet pašreizējais viesnīcu piedāvājums neļauj palielināt tūristu skaitu, kas paliek nakšņot pilsētā. Viesnīcas ir divu un trīs zvaigžņu kategorijas. Gultas vietu skaits pašreiz pilsētas viesnīcās ir ap 260, kas ir nepietiekoši tieši dažādu pasākumu norises laikā – pastāv problēmas ar festivālu, konferenču, dalībnieku izmitināšanu. Pēc tūrisma firmu pārstāvju viedokļa, iespēja izmitināt tūristu grupas Rēzeknē būtu ļoti pievilcīga un izdevīga. Nepieciešams atbalsts uzņēmējiem tūrisma uzņēmējdarbības attīstībai: viesnīcu, viesu namu, SPA centru būvniecībai.

Rēzeknes pašvaldība gan aktīvi piesaista ES struktūrfondu līdzekļus, gan izmanto pašvaldības budžeta ietvaros pieejamus līdzekļus un papildus finansējumu, lai realizēt ielu un inženiertehniskās apgādes tīklu rekonstrukciju un būvniecību, kultūras, izglītības, radošo pakalpojumu objektu būvniecību. Šīs aktivitātes tikai pastiprina Rēzeknes pilsētas kā nozīmīga reģionālās attīstības centra lomu. Jau pašlaik pilsētu apmeklē dažādu jomu vadošie speciālisti. Vairāki valsts un starptautiskās iestādes un fondi izsaka vēlmi rīkot konferences, sanāksmes Rēzeknes pilsētā. Šie faktori nosaka nepieciešamību pēc augstas klases viesnīcas pakalpojumiem.

Rēzeknes pilsētas dome kā prioritāro attīstības virzienu izvirza viesnīcu un citu tūristu mītnu komplekso attīstību. Mērķa sasniegšanai ir nepieciešama sadarbība ar privātajiem investoriem, kas gatavi attīstīt viesnīcu biznesu pilsētā. Kā arī ir nepieciešams nepārtraukti pilnveidot esošo un radīt jaunu tūrisma piedāvājumu pilsētā, attīstīt sadarbību starp tūrisma pakalpojumu sniedzējiem pilsētā un reģionā.

Tūrisma nozares attīstības veicināšanas pasākumus Rēzeknē īsteno Tūrisma attīstības centrs, kas darbojās Rēzeknes pilsētas pašvaldības aģentūras „Rēzeknes kultūras un Tūrisma centrs” pakļautībā. Sīkāks apraksts par Tūrisma attīstības centra darbību ir sniegts 8.4.sadaļā.

3.3.Uzņēmējdarbības atbalsta institūcijas

Pilsētas teritorijā darbojās vairākas biznesa atbalsta institūcijas: Rēzeknes Speciālā ekonomiskā zona (RSEZ), Latvijas Darba devēju konfederācija (LDDK), Rēzeknes Uzņēmēju biedrība, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera (LTRK) Rēzeknes nodaļa, Biznesa inkubators Ideju Viesnīca, Biedrība “Latgales aparātbūves tehnoloģiskais centrs”.

RSEZ ir noteikta teritorija ar atvieglotu nodokļu režīmu. Tā izveidota 1997.gadā. 2013.gadā ir stājušies spēkā Saeimas pieņemtie grozījumi RSEZ likumā un likumā “Par nodokļu piemērošana brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās”, nosakot, ka nodokļu atvieglojumi RSEZ būs piemērojami līdz 2035.gada 31.decembrim. Sākotnēji RSEZ darbības termiņš bija noteikts līdz 2017.gadam.

2013.gadā ar RSEZ komercsabiedrības statusu darbojās 15 komercsabiedrības, t.sk. 3 komercsabiedrības RSEZ statusu ieguva pēdējā gada laikā – „TURMANS” RSEZ SIA (noliktavu pakalpojumi), „NORDKOM” RSEZ SIA (noliktavu pakalpojumi), „GERBACH” RSEZ SIA (optikas preču ražošana). 2014.gada 20.maijā RSEZ Uzraudzības padome pieņēma lēmumu par RSEZ komercsabiedrības statusa piešķiršanu vēl vienam komersantam.

Kopš 2009.gada ir vērojama nodarbināto skaita palielināšanās RSEZ komercsabiedrībās. No 2009.gada līdz 2014.gada sākumam nodarbināto skaits RSEZ komercsabiedrībās ir palielinājies par 28 %. Kopā RSEZ komercsabiedrībās nodarbināti 759 strādājošie, lielākie darba devēji ir šādas RSEZ komercsabiedrības – “VEREMS” RSEZ SIA (332 nodarbinātie), “LEAX Rēzekne” RSEZ SIA (114 nodarbinātie), “REBIR” RSEZ AS (86 nodarbinātie).

RSEZ komercsabiedrību investīciju apjoms 2013.gadā bija 11 547 962 EUR (8 115 954 LVL), kas ir 3,5 reizes vairāk nekā 2012.gadā un kopumā ir augstākais rādītājs kopš 2009.gada.

Pašvaldību iestādes „Rēzeknes speciālās ekonomiskās zonas pārvalde” Uzraudzības padome 2014.gada 16.aprīlī apstiprinājusi RSEZ Attīstības plānu 2014. – 2020.gadam, kas ir nozīmīgs RSEZ teritorijas attīstības dokuments un kopā ar vietējo pašvaldību plānošanas dokumentiem ir pamats investīciju, ES un citu ārējo finanšu resursu piesaistei, jaunu uzņēmumu izveidei un RSEZ teritorijas attīstībai. Kā viens no būtiskākajiem priekšnoteikumiem RSEZ atbalsta instrumentu pilnvērtīgā izmantošanā attīstības plānā uzsvērta nepieciešamība nodrošināt sakārtotu un attīstītu inženiertehnisko infrastruktūru, t.sk. ceļu infrastruktūru, inženiertehniskos pieslēgumus, kā arī veicināt degradēto industriālo teritoriju revitalizāciju. Lai nodrošinātu maksimāli efektīvu RSEZ teritorijas izmantošanu tiek paredzēta iespēja RSEZ teritoriālajiem grozījumiem, veicot teritorijas apmaiņu. RSEZ likumā noteiktā kopplatība ir 1 155 ha, kas ietver Rēzeknes pilsētas un Rēzeknes novada Vērēmu, Griškānu un Ozolaines pagastu administratīvo

teritoriju. Attiecīgi Attīstības plāns 2014. – 2020.gadam RSEZ teritorijas attīstībai izvirza šādus galvenos darbības virzienus:

- 1) Esošo industriālo teritoriju sakārtošana un revitalizācija.
- 2) Ceļu un inženierkomunikāciju sakārtošanai līdz ražošanas objektiem.
- 3) Loģistikas centru un industriālo/ tehnoloģisko parku attīstība.
- 4) Īpašumu struktūras izmaiņas.

RSEZ teritorijas attīstības perspektīvu 2014. – 2020.gadam skat. 1.pielikumā.

LDDK ir lielākā darba devēju intereses pārstāvošā organizācija uzņēmējdarbības vides uzlabošanas, izglītības, nodarbinātības, sociālās drošības, veselības aprūpes, darba tiesību un darba aizsardzības jomās. Tā apvieno 52 Latvijas tautsaimniecībā ievērojamas darba devēju organizācijas – nozaru, reģionālās un profesionālās asociācijas un federācijas, kā arī uzņēmumus, kuros strādā virs 50 darbiniekiem. LDDK biedri nodarbina vairāk kā 35% no Latvijas darbaspēka. LDDK ir sociālais partneris Saeimai, MK un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienībai nacionālā līmenī. LDDK veicina sociālā dialoga izveidi pašvaldībās. ESF projekta „LDDK administratīvās kapacitātes stiprināšana reģionos” ietvaros izveidotas reģionālās struktūrvienības Liepājā, Jēkabpilī, Cēsīs un Rēzeknē, lai sadarbotos ar reģionālajām uzņēmēju organizācijām, sniegtu informāciju par sociālās partnerības nozīmi, veicinātu darba devēju apvienošanu un koordinētu viedokļa formulēšanu un pārstāvēšanu, piedalītos dialogā ar vietējo pašvaldību nodarbinātības politikas izstrādāšanā, pārstāvētu reģiona darba devēju intereses LDDK.

Rēzeknes Uzņēmēju biedrība ir 2009.gada novembrī dažādu nozaru komercsabiedrību dibināta biedrība, lai nodrošinātu Rēzeknes pilsētas un novada uzņēmēju interešu pārstāvniecību un dialoga veidošanu ar valsts institūcijām, pašvaldībām un starptautiskām organizācijām. Biedrībā apvienojušies uzņēmēji, kas vēlas sekmēt savstarpējo sadarbību, informācijas un pieredzes apmaiņu, veicināt uzņēmējdarbību un ar biznesa veicināšanu saistītu pasākumu un projektu izstrādāšanu un īstenošanu. Biedrība ir LDDK biedrs. Tā katru gadu organizē uzņēmējdarbības izstādi “Rēzeknes uzņēmējs”, kurā piedalās uzņēmumi no Rēzeknes u.c. reģioniem, kā arī Latgales amatnieki.

2013.gada beigās Biznesa inkubatorā Ideju Viesnīca atbalsta pakalpojumus saņēma 93 uzņēmumi un laika posmā no 2009.gada septembra līdz 2013.gada oktobrim atbalstu ir saņēmuši 142 uzņēmumi. Kā ļoti veiksmīgu var atzīmēt SIA „MS – IDI” uzņēmuma darbību, kurš piedāvā datorprogrammēšanas, kā arī pilnu pakalpojumu kompleksu mājaslapu, portālu, informācijas sistēmu u.c. pakalpojumu kompleksu bāzētu uz jaunākām tehnoloģijām. No 2007.gada līdz 2013.gadam ES fondu plānošanas perioda finanšu līdzekļiem izveidoties reģionālie biznesa inkubatori, saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem starp LIAA un inkubatoriem, tiek finansēti līdz 2014.gada beigām.

4. Transports un sakari

4.1. Satiksmes infrastruktūra

Rēzeknes pilsēta ir multifunkcionāls transporta mezgls, ne tikai Latgalē, bet arī Latvijā un Eiropā, jo atrodas valsts galveno autoceļu un dzelzceļa līniju krustpunktā. Rēzeknes pilsēta atrodas pie starptautiskas nozīmes transporta koridoriem – valsts galvenajiem autoceļiem A12 (Jēkabpils – Rēzekne – Ludza – Krievijas robeža (Terehova)), A13 (Krievijas robeža (Grebņeva) – Rēzekne – Daugavpils – Lietuvas robeža (Medumi)), kas ir arī ES Transeiropas transporta (TEN) koridori. Rēzeknes pilsētu šķērso stratēģiskās nozīmes Rīgas – Maskavas un Pēterburgas – Varšavas dzelzceļa līnijas: Krustpils – Rēzekne II, Rēzekne II – Zilupe – Valsts robeža, Valsts robeža – Kārsava – Rēzekne I un Rēzekne – Daugavpils.

Kravu transporta kustība ir novirzīta no pilsētas robežām pa valsts galveno autoceļu A15 – **Rēzeknes apvedceļš**, kas, apejot Rēzekni, savieno autoceļus A12 un A13, ietilpst starptautiskajā autoceļā E262. Autoceļa kopgarums ir 7,1 km un tas visā garumā ir ar asfaltbetona segumu. Vienīgi kravas autotransports, kas brauc virzienā no Dagdas un uz Dagdu (**P55 autoceļš Rēzekne – Dagda**) šķērso Rēzekni (lai nokļūst uz valsts galvenajiem autoceļiem).

Rēzeknes pilsētas transporta infrastruktūru intensīvi izmanto ne tikai pilsētas iedzīvotāji, bet arī Rēzeknes novada iedzīvotāji, jo pilsētā atrodas Rēzeknes novada administrācija. Kā arī Rēzeknes pilsētā ir izvietotas vairākas valsts iestādes un citas publiskās iestādes, kuru pakalpojumus izmanto Latgales reģiona iedzīvotāji.

2013.gada sākumā Rēzeknes pilsētā ir **132** ielas ar kopējo garumu 105 515 m jeb 105,5 km, no tām 66 848 m ir ar asfalta segumu, kas sastāda 63% no ielu kopgaruma (skat.7.tab.).

7.tabula

Ielu segums Rēzeknes pilsētā, 2012.g. (m)

Seguma veids	Garums, m
Asfalts	66 848
Grants	38 380
Bruģis	287
Kopā:	105 515

Avots: Rēzeknes pilsētas domes dati

Vairākām pilsētas ielām ir tranzīta ielas statuss: Kr. Barona, Zilupes, Ludzas, Latgales ielas un Atbrīvošanas aleja posmā no Daugavpils virzienā līdz Latgales ielas krustojumam. Rīgas ielai (P36), kas ir pilsētas „vārti”, iebraucot pilsētā no Rīgas virziena, nav piešķirts tranzītielas statuss.

Pēdējo gadu laikā, piesaistot ERAF līdzekļus ir pilnībā rekonstruētas vairākas Rēzeknes pilsētas ielas: pilsētas galvenā iela Atbrīvošanas aleja visas tās garumā, Zilupes iela, Stacijas iela ar izbūvētu jaunu ceļa posmu, kurš savieno Stacijas un Kr. Valdemāra ielas un nodrošina piekļuvi Jupatovkas rajonam un, ar izbūvētu satiksmes pārvadu pāri Rēzeknes upei, kas savieno Zilupes tranzīta ielu ar pilsētas jauno mikrorajonu.

Rēzeknes pilsētas dome iegulda arī savus līdzekļus ielu rekonstrukcijā. Piemēram, 2013.gadā veikta pilnīga asfalta seguma nomaiņa vairākos ielu posmos: Pulkveža Brieža ielas posmā no Atbrīvošanas alejas līdz Seiles ielai, Baznīcas, Nikodēma Rancāna, Lubānas un Tinjanova ielu posmos, 2014.gadā – Rūpnīcas un Metālistu ielas, Zemnieku iela. Tiek rekonstruēti arī trotuāri.

Ir izstrādāti tehniskie projekti Rīgas ielas rekonstrukcijai un ielu rekonstrukcijai Ziemeļu rajonā – Maskavas un Blaumaņa ielām. Notiek darbs pie Viļakas, Komunālu, Brīvības ielu rekonstrukcijas. 2014.gadā tika organizēts metu konkurss Latgales ielai ar mērķi atlasīt vispiemērotāko risinājumu ielas infrastruktūras attīstībai, nodrošinot estētisku un sakoptu vidi pilsētas iedzīvotājiem un viesiem, radot pieejamību tuvumā esošajiem sabiedriskajiem objektiem, kā arī nodrošinot drošu satiksmes organizāciju.

Reģistrēto automobiļu skaits, atkarībā no autotransporta kategorijas, pēdējo gadu laikā nedaudz mainījies (skat.8.tab.).

8.tabula

Reģistrēto automobiļu skaits Rēzeknē, 2005. – 2012.g. beigās

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kravas automobiļi (ieskaitot vilcējus)	1763	1885	2085	2135	1985	1211	1260	1277
Autobusi	310	296	309	314	311	152	160	137
Vieglie automobiļi	10212	11297	12427	12898	12803	9148	8843	8746

Avots: CSP dati

Saskaņā ar CSDD datiem reģistrēto vieglo autotransporta līdzekļu skaits Rēzeknes pilsētā 2011.gadā ir 262 vienības uz 1 000 iedzīvotājiem, kas ir mazāks rādītājs nekā vidēji Latvijā (298 vienības uz 1 000 iedzīvotājiem). Tomēr, salīdzinot ar 2007.gada rādītājiem (319 vienības uz 1 000 iedzīvotājiem), var secināt, ka neraugoties uz straujo iedzīvotāju skaita samazinājumu pilsētā un 30.12.2009. MK noteikumu „Transportlīdzekļu reģistrācijas noteikumu” prasību izslēgt no autotransporta reģistra transportlīdzekļus, kuriem 5 gadus nav veikta valsts tehniskā apskate un transportlīdzekļu reģistrā ar šo transportlīdzekli nav veikta neviena reģistrācijas darbība, kas pamudināja autotransporta īpašniekus norakstīt vecus „spēkratus”, automobilizācijas līmenis pilsētā saglabājas nemainīgs.

Pilsēta pēdējā laikā ir pievērsusi uzmanību velotransporta infrastruktūras attīstībai. Rekonstruējot ielas ir paredzētas veloceliņu joslas uz trotuāriem. Piemēram, visas Atbrīvošanas alejas garumā, Kr. Voldemāra ielas jaunuzceltajā savienojumā ar Stacijas ielu, Stacijas ielas posmā, ka arī uzbūvētais gājēju celiņš gar Rēzeknes upi arī ir aprīkots ar velojoslu. Nākotnē būtu jāizstrādā iespējamais veloceliņa maršruts pilsētas centra zonā, kas nodrošinās drošību velobraucējiem un sakārtos ielas telpu visiem tās lietotājiem. Pilsētai ir nepieciešams iegūt kopējo veloceliņu shēmu, izvērtējot realizācijas iespējas atbilstoši pilsētbūvnieciskai situācijai, drošībai, transporta intensitātēm un ielu šķērsprofiliem, kas iekļautos arī reģionālajos un starptautiskajos velomaršrutos. Pašlaik veloceliņu joslu kopējas garums pilsētā ir 6 km.

Tomēr Rēzeknē ir dažas nedrošas un nepievilcīgas vietas gājējiem, piemēram, Centrālā un Ziemeļu rajona savienojums. Īpaši svarīgi ir rekonstruēt gājēju ielu tīklu atsevišķos daudzstāvu dzīvojamās masīvos, izveidojot pieejamu, labiekārtotu vidi.

Transporta infrastruktūras klātbūtne sniedz priekšrocības pilsētas attīstībai, tomēr tās kvalitāte ir nepietiekama. Rēzeknes iedzīvotāju vērtējumā pilsētas nozīmīgākie trūkumi ir sliktas kvalitātes ielas, iekšpagalmu brauktuves un gājēju ietves, tāpat arī veloceļu neesamība un autostāvvietu trūkums pie darījumu un sabiedriskās nozīmes objektiem pilsētas centrālajā daļā.

Rēzeknes pilsētas **dzelzceļa tīkls** ir veidots 19.gs. beigās galvenokārt kravu transportam. Pašreiz Rēzeknes pilsētu šķērso dzelzceļa līnijas Rīga – Maskava un Sanktpēterburga – Varšava. Rēzeknes teritorijā ir izvietotas 2 dzelzceļa stacijas: Rēzekne I un Rēzekne II. Stacijas ir galvenais pasažieru apkalpes centrs starptautiskajiem un vietējiem dzelzceļa sakariem. Stacijā Rēzekne II veic muitas kontroli, vilcienu tehniskās apkalpošanas operācijas. Pēc VAS „Latvijas dzelzceļš” datiem 2012.gada 1.septembrī dzelzceļa stacijās Rēzeknē I un Rēzeknē II strādāja kopā 215 cilvēki: 77 cilvēki – operatori, vagonu kustības ātruma regulētāji, vilcienu sastādītāji; Rēzeknes vagonu tehniskās apkalpes punktā – 138 cilvēki.

Rēzekne ir svarīgs ekonomiskais centrs Latgalē un ES austrumu robežā. Lai Rēzeknes pilsētā būtu iespējams attīstīt transporta tīklu savstarpējos savienojumus un dažādot transporta un loģistikas pakalpojumus, ir nepieciešams organizēt arī gaisa satiksmi. Reģionālās lidostas “Rēzekne” izveide nodrošinās pilsētas un reģiona pieejamību un ļaus savienot pilsētu ar Eiropas centriem, uzlabot ekonomiskos apstākļus investīciju piesaistei reģionā, atbalstīt tūrisma un tirdzniecības attīstību, palielināt kravu apgrozījumu pilsētā un reģionā. Lidostas izveide palīdzēs integrēties un kļūt par Eiropas transporta vienotā tīkla pilnvērtīgu dalībnieku aviopārvadājumu jomā.

Tuvākās starptautiskās lidostas atrodas Rīgā 250 km attālumā, Viļņā 265 km attālumā un Kauņā 300 km attālumā. Starptautiskā lidosta „Rīga” ir lielākais starptautiskās aviācijas uzņēmums Baltijā un no tās ir iespējams doties uz 78 galamērķiem. No starptautiskās lidostas „Viļņas” ir regulāri lidojumi uz 31 Eiropas pilsētu un 36 lidostām, bet no Kauņas lidostas uz 21 Eiropas pilsētu. 8 km attālumā no Rēzeknes novada Audriņu pagastā atrodas lidlauks „Rēzekne”. Lidlauks atbilst aviācijas normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, t.sk. drošības jomā un tajā var nolaisties lidmašīnas ar pacelšanās masu ne lielāku par 6 000 kg, tā skrejceļa garums ir 1 300 m. Lidlauks, atbilstoši Latgales plānošanas reģiona un Rēzeknes novada attīstības plānošanas dokumentiem, ir paredzēts kā reģionālās nozīmes lidosta. Rēzeknes novada pašvaldība, kas ir pārņēmusi minēto objektu, paredz tajā attīstīt aviāciju. Lidlauks „Rēzekne” var tikt izmantots neregulāriem komercilidojumiem. Blakus tam ir neliela lidosta, kas pieslēgta elektrotīkliem, telefona tīkliem, lokālam ūdensvadam un kanalizācijai. 2004.gadā gaisa telpas kontrolei tika uzstādīts mūsdienīgs trīsdimensiju tālās darbības radiolokators TPS – 117, kas atbilst NATO prasībām, kas ļauj kontrolēt gaisa telpu 450 km rādiusā un 30 km augstumā. Lidlauka attīstība ir Rēzeknes pilsētas un Rēzeknes novada pašvaldību sadarbības projekts proporcionālas un integrētas transporta sistēmas izveidei reģionā.

Nozīmīgākais infrastruktūras elements Rēzeknē ir nacionālā un starptautiskā mērogā plašā transporta infrastruktūra – autoceļi un dzelzceļš, kā arī perspektīvais lidlauks – ir svarīgs priekšnoteikums loģistikas un transporta pakalpojumu attīstībai pilsētā.

4.2.Sabiedriskais transports

Rēzeknes transporta struktūrā būtisku vietu ieņem sabiedriskais transports. Līdz 2012.gadam pasažieru pārvadājumus pilsētas teritorijā veica SIA „Dekom”, bet kopš 2012.gada sākuma ar pasažieru pārvadājumiem pilsētas teritorijā nodarbojas pašvaldības SIA „Rēzeknes

satiksme”, kura tika reģistrēta 2011.gada 20.oktobrī pēc Rēzeknes domes lēmuma 2011.gada 14.oktobra sēdē. Pašreiz Rēzeknē ir izveidoti 19 autobusu maršruti, kuru apkalpošanā izmanto 29 maršruta autobusus: 27 autobusi IKARUS ar 19 sēdvietām un 2 autobusi MAN ar 36 sēdvietām. „SIA Rēzeknes satiksme” uz 2014.gada 1.jūniju ir nodarbināti 86 cilvēki.

No 1998. līdz 2002.gadam braukšanas maksa pilsētas sabiedriskajā transportā sastādīja **0,12 LVL**, kopš 2003.gada 6.janvāra – **0,15 LVL**, kopš 2005.gada 1.septembra – **0,20 LVL**, kopš 2008.gada 1.februāra – **0,30 LVL**. Kopš 2009.gada 15.janvāra maksa ir 0,35 LVL (0,50 EUR).

9.tabula

Pasažieru pārvadājumi Rēzeknes pilsētā, 2008. – 2013.g. (tūkst. cilvēki)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Pārvadāto pasažieru skaits (tūkst. cilvēki)	3428	2576	2421	2154	2413	2614

Avots: Rēzeknes pilsētas domes dati

Pārvadāto pasažieru skaits 2009.gadā, salīdzinot ar 2008.gadu, strauji samazinājās, bet kopš 2009.gada tam ir tendence palielināties (skat.9.tab.). 2013.gadā valsts un pašvaldības dotācija pasažieru regulāriem pārvadājumiem sastādīja 661 889 LVL.

Ir paredzēti braukšanas maksas atvieglojumi vairākām iedzīvotāju grupām: pilsētas pensionāriem, no 1.maija līdz 30.septembrim – pirmsskolas vecuma bērniem, bērniem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem, mācību gada laikā Rēzeknes pilsētas izglītības iestāžu 1. – 12.klašu skolēniem, pensionāriem, daudzbērnu ģimeņu vecākiem.

2011.gadā vieglo taksometru pārvadājumus pilsētā veic 23 individuāli komersanti un AS „Rēzeknes autobusu parks”, 2013.gadā individuālo komersantu skaits samazinājās līdz 21.

SIA „Rēzeknes satiksme” darbības stratēģiskais mērķis ir radīt priekšnoteikumus Rēzeknes pilsētas sabiedriskā transporta ilgtspējīgai attīstībai. Kā galvenie uzdevumi šī mērķa sasniegšanai ir sabiedriskā transporta pakalpojumu sistēmas nodrošināšana un uzņēmuma iekšējo un ārējo procesu kvalitātes, efektivitātes, energoefektivitātes uzlabošana. Pašvaldības SIA „Rēzeknes satiksme” turpmāko gadu laikā nosaka vairākus prioritāri realizējamus pasākumus:

- Sabiedriskā transporta infrastruktūras atjaunošana, modernizācija, kas saistīta ar transportlīdzekļu iegādi atbilstošu Eiropas tehniskajiem standartiem un vides prasībām, ieviešot ekspluatācijā jaunus, modernus, ekonomiskus transportlīdzekļus ar elektro – dīzeļdegvielas dzinējiem, kas samazinātu transportlīdzekļu ekspluatācijas izdevumus par 40%. Modernizēt sabiedriskos transportlīdzekļus, lai nodrošinātu sabiedriskā transporta pieejamību, komfortu, pasažieru drošību un samazinātu negatīvo ietekmi uz vidi. Lai īstenotu transportlīdzekļu iegādes finansiālās iespējas, sadarbojoties ar Rēzeknes pilsētas pašvaldību, ir nepieciešams piesaistīt KPFI, ES un citus ārējo fondu līdzekļus.
- Attīstīt elektronisko norēķinu sistēmu. 2015.gadā ieviest sabiedriskajā transportā Rēzeknes iedzīvotāju kartes, kas ir vienota elektroniskā biļete, kas ļaus izmantot modernāku un ērtāku samaksas veidu par sabiedrisko transporta u.c. pakalpojumiem.
- Īstenot KPFI „Kompleksi risinājumi siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai SIA „Rēzeknes satiksme” ražošanas ēkām”, kas samazinās siltuma zudumus,

siltumenerģijas patēriņu, uzlabos darba apstākļus un nodrošinās energoefektivitātes paaugstināšanu.

- Pilnveidot sabiedriskajā transportā video novērošanas sistēmu tehnoloģijas un pielietošanas efektivitāti.
- Veidot Rēzeknes pilsētas integrētu sabiedriskā transporta sistēmu. Pielāgot maršruta kustības sarakstus reālai situācijai pilsētā un nodrošināt kustības regularitāti, atbilstoši pasažieru plūsmai.
- Pilnveidot informācijas pieejamību par transportlīdzekļu pienākšanas laikiem pieturvietās.
- Attīstīt remonta bāzi, kas nodrošina transportlīdzekļu remontu un uzturēšanu.

4.3.Sakari

Plaši pieejams platjoslas piekļuves interneta pakalpojums nodrošina ātru un efektīvu informācijas un zināšanu apmaiņu un ir būtisks priekšnoteikums ekonomiskai izaugsmei un attīstībai gan valstī kopumā, gan atsevišķā teritorijā, kā arī spēlē aizvien lielāku lomu cilvēku sociālajā komunikācijā. Platjoslas piekļuve nozīmē ne tikai ātrāku interneta tīklu informācijas piekļuvei, bet arī tai ir izšķiroša nozīme informācijas sabiedrības potenciālo iespēju īstenošanā: e–pārvaldē, e–izglītībā, e–veselībā, dažādu elektronisko sakaru pakalpojumu (balss, datu pārraides, e–pasts u.c.) un interaktīvo pakalpojumu sniegšanā un izmantošanā.

Saskaņā ar EK Sakaru komitejas datiem 2012.gada janvārī Latvijā fiksēto platjoslas pieslēgumu īpatsvars attiecībā pret iedzīvotāju skaitu bija 20,4% (ES vidējais rādītājs 27,7%). Mobilās platjoslas piekļuves skaita īpatsvars attiecībā pret iedzīvotāju skaitu 29,7% (ES vidējais rādītājs ir 43,1%).²

Rēzeknes pilsētas dome veiksmīgi sadarbojas ar SIA „Lattelecom” jaunāko telekomunikāciju tehnoloģiju ieviešanas jomā. Pēc SIA „Lattelecom” datiem Rēzeknē ir izbūvēta un paplašināta optiskā tīkla pieejamība, divkārtots interneta ātrums. Ir atvērti vairāk nekā 40 publiskie Wi-Fi punkti, kas nākotnē būs pieejami arī bez maksas. Bezmaksas Wi-Fi punkti ļaus rēzekniešiem kļūt vēl elastīgākiem gan darbā, gan ikdienišķā saziņā. Optikas izvēršana Rēzeknē tika uzsākta 2010.gada otrā pusē. Šobrīd Rēzeknē vairāk kā 10 tūkstošiem mājsaimniecību ir pieejams viens no ātrākajiem interneta pieslēgumiem Eiropā.

² Nākamās paaudzes platjoslas elektronisko sakaru tīklu attīstības koncepcija 2013. – 2020.gadam. Satiksmes ministrija. 2012.g.

5. Tehniskā infrastruktūra

Mūsdienu sabiedrības normāla pastāvēšana pilsētās nav iedomājama bez augstas kvalitātes ūdensapgādes un kanalizācijas, atkritumu savākšanas pakalpojumu nodrošināšanas un dažādu enerģijas veidu (elektroenerģijas, siltumenerģijas) nepārtrauktas piegādes ikkatram pilsētas iedzīvotājam.

5.1. Ūdensapgāde un kanalizācija

Ūdenssaimniecības sekmīga pārvalde ir viens no būtiskākajiem priekšnosacījumiem pašvaldību ilgtspējīgai attīstībai. Pašreizējo ūdens sektora pārvaldes attīstības aktualitāti nosaka ES Ūdens resursu pārvaldības politikas integrācijas process Latvijā – pašvaldībām ir jānodrošina ūdensapgādes un notekūdeņu attīrīšanas pakalpojumu atbilstība Padomes direktīvai 98/83/EK, Padomes direktīvai 91/271/EEK, Padomes direktīvai 80/68/EEK un Padomes direktīvai 2000/60/EK. Rēzeknes pilsētas ūdenssaimniecības ilgtermiņa investīciju programmas mērķis ir pilnveidot ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu Rēzeknes pilsētā nodrošinot kvalitatīvu pakalpojumu piegādi Rēzeknes iedzīvotājiem, kā arī veicināt centralizētu ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu pieejamību visā pilsētas teritorijā. Par ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu Rēzeknes pilsētā atbild uzņēmums SIA „Rēzeknes ūdens”, kura kapitāla daļas 100% pieder Rēzeknes pilsētas domei.

Ūdenssaimniecības pakalpojumu nodrošināšanai uzņēmuma īpašumā ir šādi pamatlīdzekļi:

- a) 4 artēziskie pazemes urbumi ar kopējo jaudu 8 500 m³/dnn, Rēzeknes novadā Griškānu pagastā;
- b) dzeramā ūdens sagatavošanas komplekss ar kopējo jaudu 8 500 m³/dnn, Rēzeknes novadā Griškānu pagasta „Dreizos”;
- c) testēšanas laboratorija Rēzeknes novada Audriņu pagasta Greivuļos;
- d) notekūdeņu attīrīšanas komplekss Audriņu pagasta Greivuļos;
- e) administratīvā ēka Rēzeknē, Pils ielā 16;
- f) trīspadsmit kanalizācijas sūkņu stacijas dažādās Rēzeknes pilsētas vietās;
- g) ūdensvada tīkli 104,88 km garumā un kanalizācijas tīkli 107,25 km garumā.

Lielākā daļā šo infrastruktūras objektu ir izveidota un rekonstruēta, izmantojot ES Kohēzijas fonda līdzekļus, projekta "Ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu attīstība Rēzeknē, Latvijā" Nr.2002/LV/16/P/PE/009 ietvaros. Ūdenssaimniecības sistēmas attīstība Rēzeknē tika veikta divās kārtās.

2011.gadā ūdenssaimniecības pakalpojumu patērētāji bija 31 900 klienti, kuriem SIA „Rēzeknes ūdens” realizēja vidēji 2 839 m³ ūdens dnn. Privātpersonas patērē 73% no šī ūdens apjoma, budžeta iestādes – 11%, pārējās iestādes un uzņēmēj sabiedrības – 16%. Uzņēmums nodrošina ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus arī iedzīvotājiem individuālās dzīvojamās mājās teritorijās, kas robežojās ar Rēzeknes pilsētu, bet ietilpst Rēzeknes novada administratīvajā teritorijā.

Turpmāko 7 gadu laikā jāturpina darbs pie pakalpojumu sistēmas drošības uzlabošanas pasākumu kompleksa ieviešanas, kas ietvert sevī KSS un spiedavādu rekonstrukciju,

ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu paplašināšanas un notekūdeņu attīrīšanas iekārtu procesa pilnveidošanas.

5.2. Elektroapgāde

VAS "Latvenergo" pamatuzdevums ir Latvijas iedzīvotāju un tautsaimniecības droša apgāde ar kvalitatīvu elektroenerģiju. Vispārēja informācija par Rēzeknes elektroapgādi liecina, ka elektroenerģijas patēriņš 2011.gadā, salīdzinājumā ar 2007.gadu, pilsētā ir saglabājies vienā līmenī, vienīgi 2009.gadā tas bija nedaudz krities, kas varētu būt saistīts ar to, ka pilsētā šinī periodā pārtraukuši darbu vai samazinājuši ražošanas apjomus vairāki rūpniecības uzņēmumi. Esošās pieejamās jaudas ir pietiekošas, lai nodrošinātu pilsētas iedzīvotājus, uzņēmumus, iestādes un organizācijas ar elektroenerģiju. Praktiski pastāv iespēja palielināt jaudu par 50% bez lieliem kapitālieguldījumiem.

Pilsētas elektroapgāde notiek no 110 kV elektrotīkla, kas pievilkts pie pilsētas teritorijas un savstarpēji savieno elektroenerģijas ražotnes. Tālākai sadalei darbojas divas 110 kV apakšstacijas un 5 sadales punkti, 100 sadales transformatoru punkti, 173 transformatori, 10 – 20 kV un 0,4 kV gaisvadu līnijas, 10 – 20 kV un 0,4 kV kabeļu līnijas.

AS „Sadales tīkls” elektroapgādes uzlabošanai Rēzeknes pilsētā veic savu laiku nokalpojušo gaisvadu elektrolīniju rekonstrukciju, gaisvadu elektrolīnijas nomainot pret kabeļtīklu, kā arī rekonstruējot un izbūvējot jaunas transformatora apakšstacijas.

2012.gadā tika paveikti 0,4 kV gaisvadu elektropārvades līniju rekonstrukcijas darbi Rēzeknes pilsētas dienvidu daļā, privātmāju rajonā, kā rezultātā tika rekonstruētas gaisvadu līnijas 10 km garumā, kā arī tika pieņemta ekspluatācijā 2 km gara augstsprieguma kabeļu līnija, kas savieno Rēzeknes pilsētas divus rajonus un kalpos kā rezerves barošana avārijas gadījumos. Tas ir būtisks ieguldījums elektroapgādes drošuma un stabilitātes uzlabošanai ne tikai Rēzeknes pilsētas centrālajai daļai, kā arī Rēzeknes pilsētas pašvaldības siltumtīklu uzņēmumam "Rēzeknes siltums".

Pilsētas ielu apgaismojuma tīklus apsaimnieko Pilsētas saimniecības pārvalde. Tiek veiktas šādas funkcijas:

- Ielu apgaismojuma tīklu ikdienas uzturēšana.
- Esošo apgaismojuma tīklu rekonstrukcija.
- Jaunu apgaismojuma tīklu izbūve.

Rēzeknes pilsētas pašvaldības publisko teritoriju apgaismojuma infrastruktūra (gaismekļu skaits, tips, jauda), kas ir pilsētas saimniecības pārvaldes bilanci uz 2013.gada 1.jūliju ir atspoguļota 10.tabulā.

10.tabula.

Rēzeknes pilsētas pašvaldības publisko teritoriju apgaismojuma infrastruktūra uz 2013.gada 1.jūliju

Spuldzes tips	Jauda, W	Skaitis, gab.
1	2	3
Augstspiediena nātrija spuldze	250	49
Augstspiediena nātrija spuldze	150	408
Augstspiediena nātrija spuldze	100	157

Augstspiediena nātrija spuldze	70	997
Augstspiediena dzīvsudraba spuldze	250	384
LED (gaismas diodes) gaismeklis	115	118

10.tabulas turpinājums

1	2	3
LED (gaismas diodes) gaismeklis	101	289
LED (gaismas diodes) gaismeklis	87	6
LED (gaismas diodes) gaismeklis	73	45

Avots: Saimniecības pārvaldes dati

Katru gadu pilsētā notiek atsevišķu ielu apgaismojuma izbūve un rekonstrukcija, taču veikto investīciju apjoms nespēj būtiski uzlabot kopējo apgaismojuma sistēmu pilsētā. Par pilnībā apmierinoši izgaismotām ielām, laukumiem un parkiem var uzskatīt tikai nesen rekonstruētos objektus. 2011.gadā tika veikta apgaismojuma nomaiņa Br.Skrindu, Raiņa, Stacijas, Ludzas, Kr.Barona, Varslavāna un Latgales ielu posmos, uzstādot elektroefektīvus LED gaismekļus. Veicot pilsētas galvenās ielas (Atbrīvošanas alejas) rekonstrukciju, visa tās garumā arī tika uzstādīti LED gaismekļi. Ir izveidota pilsētas apgaismojuma inteligentās vadības sistēmā, kas dod iespēju automātiski regulēt apgaismojuma intensitāti, un rezultātā būtiski samazina elektroenerģijas patēriņu šajās ielās.

Rēzeknē 2012.gada vasarā notika apgaismojuma tīklu rekonstrukcija – tika nomainīti apgaismojuma balsti, kabeļi un arī paši gaismekļi Zavoloko, Strēlnieku, Krāsotāju, Kūdras, Kalna, A. Upīša un Nākotnes ielās. Rēzeknes pilsētas ielu apgaismojuma patēriņš un izmaksas ir atspoguļoti 11.tabulā.

11.tabulā

Rēzeknes pilsētas ielu apgaismojuma patēriņš un izmaksas, 2007. – 2012.g.

Gadi	Patēriņš, kWh	Izmaksas, LVL ar PVN
2007	2 315 102	112 032 93
2008	2 184 724	137 248 35
2009	1 425 082	102 584 39
2010	1 252 850	90 525 15
2011	1 237 486	108 084 93
2012	1 328 067	125 157 50

Avots: Saimniecības pārvaldes dati

Elektroenerģijas patēriņa samazinājums 2009.gadā saistīts ar pilsētas ielu apgaismojuma samazinājumu krīzes ietekmē. Savukārt 2011.gadā, atgriežoties pie 2008.gada ielu apgaismojuma režīma, patēriņš ir mazāks, jo pirmie energoefektivitātes projekti sniedza pozitīvus rezultātus.

5.3.Siltumapgāde

Ar siltumapgādi Rēzeknē nodarbojas divi pašvaldības uzņēmumi: AS „**Rēzeknes siltumtīkli**” ražo siltumenerģiju un SIA „**Rēzeknes enerģija**” nodarbojās ar siltumenerģijas tālāko pārvadi un realizāciju. Augstāk minētajiem uzņēmumiem ir atbilstošas licences.

Siltumapgādi pilsētā nodrošina 3 lielās katlumājas. Pilsētas centrālo daļu apgādā ar siltumu katlumāja Rīgas ielā 1 ar kopējo uzstādīto katlu jaudu 49,2 MW; katlumāja Atbrīvošanas alejā 155a, ar kopējo uzstādīto katlu jaudu 36,4 MW, apgādā ar siltumu pilsētas ziemeļu daļu; Katlumāja Meža ielā 1, ar kopējo uzstādīto katlu jaudu 3,9 MW, apgādā ar siltumu Vīpīngas rajonu. Visi katli pārsvarā ir uzstādīti laika periodā no 2010.gada līdz 2012.gadam. Vienu ēku, teātra – studijas „Nabaga Joriks” ēku, apkurina katlumāja Latgales ielā 54, uzstādītā katla jauda – 0,15 MW.

Katlu mājās siltumenerģijas ražošanai par pamatkurināmo tiek izmantota dabas gāze, bet par avārijas kurināmo, pamatkurināmā trūkuma gadījumos, paredzams izmantot dīzeļdegvielu. Tikai katlumājā Latgales ielā 54 kā kurināmais tiek izmantota dīzeļdegviela.

Jāatzīmē, ka 2012.gada vasarā tika pilnībā pabeigta katlu mājas Rīgas ielā 1 rekonstrukcija. Tagad centra rajona katlumājā darbojas 3 ekonomiskie dabasgāzes, ūdens sildāmie katli ar jaudu 16,4 MW katrs, jauni ūdens cirkulācijas sūkņi un citas tehniskās iekārtas, kas ir nepieciešamas kvalitatīvai katlu mājas darbībai, kā arī ir izremontētas un labiekārtotas katlumājas telpas.

Ar siltumenerģijas sadali, pārvadi un realizāciju nodarbojas SIA „Rēzeknes enerģija”, kā arī tā veic pilsētas centrālā, ziemeļu un dienvidu rajonu maģistrālo un sadales siltumtīklu apsaimniekošanu. Rēzeknes pilsētā ir izvēsta centrālās siltumapgādes sistēma, kuru veido maģistrālās siltuma sistēmas ar atzariem uz atsevišķiem objektiem vai dzīvojamo masīvu kvartāliem. Pilsētas centralizētā siltumapgādes sistēma izbūvēta pārsvarā periodā no 1970.gada līdz 1985.gadam, kura laikā tika likvidētas atsevišķas lokālās katlu mājas. Siltumtīkliem ir divcauruļu shēmas veids un tie ir izbūvēti pazemes kanālos ar pazemes siltumkamerām, kurās izvietota sadalošā armatūra.

Kopējais siltumtīklu garums pilsēta pēc stāvokļa uz 01.08.2012. ir **43 779 m**, t.sk. 3 683 m (8,4%) ir no rūpnieciski izolētiem cauruļvadiem.

12.tabula

Rēzeknes pilsētas centrālās siltumapgādes sistēmas tehniski nolietotojušie siltumtīklu posmi.

Nr. p.k.	Posma nosaukums	Garums, m	Diametrs, mm
1.	No SK-19-5 līdz SK-19-5-3 (Ventpils iela)	182	150
2.	No SK-2-11 līdz SK-2-17 (Br.Skrindu iela)	233	200
3.	No SK-1 līdz SK-1-10 (Bērzpils iela)	393	200
4.	No SK-5-24 līdz SK-5-26 (Atbrīvošanas aleja)	131	100
5.	No SK-9 līdz SK-11 (N.Rancāna iela)	180	300
6.	No Zemnieku ielas līdz slimnīcas CSP (Slimnīcas iela)	141	200
7.	No SK-1-9 – SK-1-9-4 (Viļānu iela)	119	150
8.	No SK-5-6 līdz SK-5-10 (Kosmonautu iela)	188	200
9.	No SK-5-3A Kosmonautu iela līdz dz.mājai Varoņu iela 3	164	150
10.	No SK-1-1 līdz SK-1-8 (Maskavas iela)	620	200

Avots: SIA “Rēzeknes enerģija” dati

Pēc SIA “Rēzeknes enerģija” datiem, pašlaik ekspluatācijā atrodas siltumtrases, lielākā daļa, no kurām tika izbūvētas pirms 20 – 30 gadiem. Katru gadu palielinājās siltumtīklu bojājumu skaits pēc hidrauliskās pārbaudes, ka arī ekspluatācijas gaitā. 2012.gadā tika novērsti

21 bojājumi, 2013.gadā – 23, bet uz 10.08.2014. bojājumu skaits sasniedz jau 17. Visvairāk tehniski nolietoto siltumtīklu posmi ir norādīti 12.tabulā.

Galvenie siltumenerģijas patērētāji Rēzeknē ir dzīvojamās un sabiedriskās ēkas, un to skaits sastāda 417 gab. Visos pilsētas objektos, kuri pieslēgti centrālajai, faktiski izlieto siltumenerģiju uzskaites komercuzskaites mēraparāti (siltumskaitītāji). Liela daļa lietotāju objektu ir aprīkota ar modernu automātisko siltuma regulēšanas iekārtu. Tiek plānots uzstādīt distances (attālinātas) mēraparātu rādītāju nolasīšanas sistēmu.

2012.gadā centralizētajai siltumapgādei pieslēgtās slodzes sadalās starp siltumenerģijas lietotājiem sekojoši:

- dzīvojamais fonds – **70 %**;
- budžeta iestādes – **20 %**;
- pārējie patērētāji – **10 %**.

Siltumenerģijas lietotāju vidū dzīvojamo fondu veido 292 dzīvojamās mājas, t.sk. 13 – dzīvokļu īpašnieku kooperatīvi, 20 privātmājas. Pārējo dzīvojamo māju dzīvokļu īrnieki vai īpašnieki ir SIA „Rēzeknes enerģija” abonenti (10 573 – personīgie rēķini), kuri veic maksājumus par izlieto siltumenerģiju tieši SIA „Rēzeknes enerģija” norēķinu kontā. Budžeta iestāžu sektoru veido – 62 objekti, bet pārējie patērētāji ir 220 lietotāji (valsts iestādes, uzņēmumi, komercfirmas un sabiedrības).

Siltumenerģijas realizācija patērētājiem tiek veikta pamatojoties uz komercuzskaites mēraparātu (siltumskaitītāju) rādījumiem – realizācija notiek pēc 540 siltumskaitītājiem, kuri uzstādīti 444 siltummezglos.

Šobrīd visvājākās vietas pilsētas siltumapgādē ir siltumtrases un daudzdzīvokļu mājas. Liela daļa siltumtrašu ir uzstādītas no 1970. līdz 1985.gadam, kā arī lielākā ēku daļa izbūvēta tajā pašā laikā. Nolietojuma termiņš šīm siltumtrasēm ir 20 gadi, kopējais siltumtrašu nolietojums sastāda ap 80%. Ikgadēji notiek ap 25 avārijas bojājumiem siltumtrasēs, galvenokārt, siltumtrases hidraulisko izmēģinājumu laikā. Ēku renovācija energoefektivitātes paaugstināšanai Rēzeknes pilsētā notiek ļoti lēni, tas arī ietekmē siltumenerģijas patēriņu.

Pašlaik siltuma zudumi siltumtīklos sastāda 18,07% vai 27 610 MWh gadā. Kā cēlonis paaugstinātam siltuma zudumu daudzumam ir atsevišķo siltumtrašu posmu pārāk lieli diametri un cauruļvadu sliktā izolācija. Lai samazinātu siltuma zudumus jānomaina esošos kanālā izvietotos cauruļvadus uz bezkanāla ar iepriekš izolētām caurulēm.

2013.gadā uzņēmums veica koģenerācijas iekārtu uzstādīšanu esošajā katlu mājā N. Rancāna ielā 5. Katlu mājā ir uzstādītas divas koģenerācijas iekārtas ar kopējo elektrisko jaudu 4 MW, kas ļauj vienlaicīgi ražot gan siltumenerģiju, gan elektroenerģiju un efektīvizēt siltuma ražošanu. Rezultātā tika panākta tarifa samazināšana gandrīz par 20% – siltumenerģijas tarifs aprīlī Rēzeknē bija 44,11 LVL par MWh (februārī – 53,19 LVL/MWh). 2014.gada septembrī tika iedarbinātas jaunās koģenerācijas iekārtas Rēzeknes pilsētas ziemeļu rajona katlumājā Atbrīvošanas alejā 155a, kas bija pēdējais pilsētas katlumāju modernizēšanas etaps.

Lai samazinātu siltumenerģijas patēriņu, pilsētā jāturpina darbs pie siltumtīklu rekonstrukcijas un ēku energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumiem. Tas savukārt ļaus samazināt CO₂ izmešus pilsētā.

5.4. Gāzes apgāde

Rēzeknes pilsētas apgādi ar dabas gāzi nodrošina maģistrālā gāzes vada II līnija Rīga – Daugavpils atzars Upmala – Preiļi – Rēzekne (D 300 mm) ar gāzes regulēšanas staciju (GRS) Rēzeknē. Ar gāzi ir apgādātas atsevišķas ražošanas teritorijas gar Atbrīvošanas aleju, kā arī gar Viļānu ielu un Ziemeļu ielu līdz dzelzceļam. Šīs teritorijas ietilpst RSEZ. Nākotnē paredzēts paplašināt pilsētas gāzes apgādes sistēmu. Ir izstrādāts tehniskais projekts gāzes vada atzara izbūvei pa Maskavas ielu un Noliktavu ielu Rēzeknē.

6. Nekustamais īpašums

6.1. Zemes lietošanas veidi un īpašumu piederība

Pēc VZD³ datiem uz 01.01.2013. Rēzeknes pilsētas platība ir 1 752,2 ha jeb 17,5 km². Pēc zemes sadalījumā pa lietošanas mērķiem procentuāli lielākās platības aizņem individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme – 617,0 ha (35%), satiksmes infrastruktūras objektu apbūves zeme 317,2 ha (18%), ražošanas objektu apbūves zeme – 296,7 ha (17%) (skat.13.tab.).

13.tabula

Rēzeknes pilsētas zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām uz 2013.g. 1.janvāri

Kods	Nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupa	Platība, ha	% no kopplatības
01	Lauksaimniecības zeme	0,0	0
02	Mežsaimniecības zeme un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu	0,0	0
03	Ūdens objektu zeme	26,1	1
04	Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas	0,0	0
05	Dabas pamatnes un rekreācijas nozīmes zeme	117,6	7
06	Individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme	617,0	35
07	Daudzdzīvokļu māju apbūves zeme	133,1	8
08	Komerccarbības objektu apbūves zeme	55,4	3
09	Sabiedriskas nozīmes objektu apbūves zeme	150,7	9
10	Ražošanas objektu apbūves zeme	296,7	17
11	Satiksmes infrastruktūras objektu apbūves zeme	317,2	18
12	Inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu apbūves zeme	38,4	2
13	Nekustamā īpašuma lietošanas mērķis nav norādīts	0,0	0
Kopā:		1752,2	100%

Avots: VZD dati

³ Latvijas Republikas administratīvo teritoriju un teritoriālo vienību zemes pārskats uz 2013.gada 1.janvāri. Valsts Zemes dienests.

Saskaņā ar VZD zemes bilances datiem 01.01.2013. Rēzeknes pilsētā bija reģistrēti 5 211 zemes vienības. No tām zemes īpašumi – 4 175, lietojumi – 36, pašvaldībai piekritīga zeme – 814, valstij pašvaldības piekritīgā zeme – 128, zeme zemes reformu pabeigšanai – 35, rezerves zemes fonda zeme – 21 un zeme zem publiskajiem ūdeņiem – 2. Kā redzams 13.tabulā, pēc platības visvairāk zemes atrodas fizisko personu īpašumā – 583,4 ha jeb 33% no pilsētas kopplatības, kā arī pašvaldībai piekritīgā zeme 379,7 ha (22%). Saskaņā ar likumu “Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās” Rēzeknes pilsētas pašvaldībai uz sava vārda ir jāreģistrē šīs zemes vienības zemesgrāmatā (skat.14.tab.).

14.tabula

Rēzeknes pilsētas zemes sadalījums pēc piederības veida uz 2013.g. 1.janvāri

Nr.	Piederības veids	Platība, ha	% no kopplatības
1	Fizisko personu īpašumā	583,4	33
2	Juridisko personu īpašumā	201,8	12
3	Pašvaldības īpašumā	275,6	16
4	Valsts un valsts institūciju īpašumā	120,3	7
5	Jaukta statusa kopīpašumā	82,2	5
6	Fizisko personu lietošanā	6,5	0,01
7	Juridisko personu lietošanā	3,0	0,01
8	Pašvaldībai piekritīgā zeme	379,7	22
9	Valstij piekritīgā zeme	53,4	3
10	Zeme zemes reformas pabeigšanai	24,9	1
11	Rezerves zemes fonda zeme	2,6	0
12	Zeme zem publiskajiem ūdeņiem	18,8	1
13	Pašvaldībai piekritīgi zemes starpgabali	0,0	0
14	Rezerves zemes fondā iekļautie zemes starpgabali	0,0	0
Kopā:		1752,2	100%

Avots: VZD dati

6.2. Dzīvojamā fonda nodrošinājums un apsaimniekošana

Kopējā dzīvojamā fonda platība Rēzeknē 2009.gadā, salīdzinājumā ar 2000.gadu, ir palielinājusies par 7,4%. Visstraujākais dzīvojamā fonda pieaugums bija vērojams laika posmā no 2002.gada līdz 2008.gadam (skat.15.tab.).

Saskaņā ar Tautas skaitīšanas datiem Rēzeknē 2011.gadā bija 15 268 mājoņi.

Dzīvojamais fonds vidēji uz vienu iedzīvotāju starp republikas pilsētām Rēzeknē 2009.gadā (23,9 m²) bija mazāks nekā Ventspilī (24,9 m²), Liepājā (29,2 m²), Jūrmalā (28,0 m²),

Jelgavā (24,1 m²), bet lielāks nekā Daugavpilī (22,5 m²), Jēkabpilī (23,6 m²) un Valmierā (23,5 m²)⁴.

15.tabula

Dzīvojamais fonds Rēzeknē, 2000. – 2009.g.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Dzīvojamais fonds kopā, tūkst. m²	786,2	786,8	813,5	818,0	824,9	826,3	856,3	857,0	860,8	848,8
Dzīvojamais fonds vidēji uz vienu iedzīvotāju, m²	20,1	20,7	21,5	22,0	22,4	22,5	23,5	23,9	24,2	23,9

15.tabulas turpinājums

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Mājokļu skaits	n/d	n/d	15 134	15 184	15 121	15 164	15 618	15 644	15 281	15 546
Dzīvojamās mājas, t.sk:	n/d	n/d	2 874	2 893	2 922	2 948	2 967	2 986	2 994	2 994
...1 dzīvokļa	n/d	n/d	1 974	1 966	2 027	2 037	2 035	2 039	2 041	2 109
...2 dzīvokļu	n/d	n/d	387	385	389	403	421	435	440	371
...3 un vairāk dzīvokļu	n/d	n/d	503	532	496	498	501	502	503	506
...bez daļējuma dzīvokļos	n/d	n/d	10	10	10	10	10	10	10	8
Dzīvojamo māju platība, tūkst. m²	n/d	n/d	1 017,0	1 022,5	1 031,1	1 032,9	1 038,5	1 043,3	1 048,9	1 034,3

Avots: CSP dati

Saskaņā ar CSP datiem, 2009.gada beigās Rēzeknē bija 15 546 mājokļi. Lielākā daļa (2009.g.) no dzīvojamām mājām pilsētā (97,1%) bija viena dzīvokļa dzīvojamās mājas.

Daudzdzīvokļu dzīvojamajām mājām pilsētā (2012.gada sākums) ir vairāki apsaimniekotāji – SIA „Rēzeknes namsaimnieks”, SIA „Latgales Namu apsaimniekotājs”, SIA „SAR projekti” kā arī vairākas dzīvokļu īpašnieku biedrības.

Daudzdzīvokļu māju pagalmi vēsturiski ir bijuši ar funkcionālu plānojumu un labiekārtojumu, šodien daudzi pagalmi ir morāli un fiziski novecojuši, tiem, nepieciešama renovācija ar mērķi radīt jauno kvalitatīvo publisko telpu dzīvojamajos rajonos, t.i. iespēju robežās jāpalielina autostāvvietu skaits, jāatjauno gājēju celiņi un apstādījumi, jāmodernizē bērnu rotaļu laukumi. Ikgadējās iedzīvotāju aptaujās sliktais daudzdzīvokļu māju pagalmu stāvoklis parasti ir minēts kā viens no trūkumiem Rēzeknes pilsētā.

Pamatojoties uz 2008.gada 14.marta Rēzeknes pilsētas domes saistošajiem noteikumiem Nr.7 „Par Rēzeknes pilsētas pašvaldības līdzfinansējuma apjomu un tā piešķiršanas kārtību daudzdzīvokļu dzīvojamo māju energoefektivitātes pasākumu veikšanai, piesaistīto zemesgabalu labiekārtošanai un dzīvojamo māju renovācijai”, Rēzeknes pilsētas dome 2014.gada pavasarī

⁴ <http://data.csb.gov.lv/>

bija izsludinājusi pieteikšanos līdzfinansējuma saņemšanai daudzdzīvokļu dzīvojamo māju energoefektivitātes pasākumu veikšanai, piesaistīto zemesgabalu labiekārtošanai un dzīvojamo māju renovācijai. Atbalstāmās izmaksas bija energoaudita veikšana, piebraucamo ceļu un gājēju celiņu renovācija/būvniecība, kā arī bērnu rotaļu laukumu renovācija/būvniecība. Domes izveidotā komisija no 13 iesniegtajiem pieteikumiem līdzfinansējumu piešķir 9 daudzdzīvokļu mājām, kopsummā par 59 721,90 EUR.

6.3. Kultūrvēsturiskais mantojums

Viens no galvenajiem Rēzeknes pilsētas attīstības mērķiem ir saglabāt un atjaunot pilsētas kultūrvēsturisko mantojumu, kurš ietver pilsētbūvniecības, arhitektūras un vēstures pieminekļus, kopā veidojot Rēzekni kā kultūrtūrisma centru.

Rēzeknes kultūras mantojuma savdabību veido:

- saglabājies 19.gs. beigu – 20.gs. sākuma ielu tīkls;
- 19.gs. beigu – 20.gs. sākuma mazstāvu koka apbūve;
- 19. – 20.gs. mijas sarkano ķieģeļu ēku apbūve;
- sakrālā arhitektūra, kas aptver plašu konfesiju diapazonu un ir Rēzeknes spilgtākā savdabība;
- divi pilskalni: Rēzeknes pilskalns (13.gs.) ir tūristu iecienītākā apskates vieta un Ratnieku pilskalns (5. – 9.gs.), kas funkcionē arī kā katoļu kapsēta;
- piemineklis “Vienoti Latvijai” (Latgales Māra), kas ir ievērojams kultūrvēstures objekts un kas vēsturiskajā aspektā un tēlnieciski mākslinieciskā izpildījuma kvalitātē ir viena no populārākajām tūristu pieturvietām.

Lai veicinātu pašvaldības iesaistīšanos kultūras mantojuma saglabāšanā un attīstīšanā, ir jārada mehānisms, nosacījumi, lai ieinteresētu investorus iegādāties īpašumus ar kultūras pieminekļa statusu vai vēsturiski vērtīgas ēkas. Tas veicinātu ēku atjaunošanu un infrastruktūras uzlabošanu. Pašvaldības līmenī ir jāizstrādā, jāapstiprina un jārealizē nodokļu atbalsta politika privātpiņšniekiem, kas veic investīcijas nekustamajos īpašumos un infrastruktūras uzlabošanā, kultūras pieminekļos un vēsturiskajās ēkās, un ievēro kultūrvēsturisku objektu saglabāšanas pamatprincipus.

Lai veicinātu labas prakses piemērus, savu iespēju robežās pašvaldībai ar finansējumu būtu jāpiedalās kultūras pieminekļu, vēsturisku ēku u.c. kultūrvēstures objektu sakārtošanā un atjaunošanā. Rēzeknes pašvaldības ekonomikas vides veidošanā un kultūras aprītē pienācīgu vietu pamazām ieņem kultūras tūrisms. Kultūras pieminekļu īpašniekiem un komersantiem trūkst zināšanu, iemaņu un kompetences kultūras mantojuma apsaimniekošanā, un daudzi no viņiem neapzinās ekonomiskās iespējas, ko piedāvā šāds īpašums, ja tiktu investēts tā atjaunošanā un tūrisma produktu un pakalpojumu piedāvājuma attīstīšanā. Daudzu objektu sliktais tehniskais stāvoklis un vizuālā nepievilcība neveicina kultūras tūrisma attīstību.

Lai uzlabotu informācijas pieejamību par tūrisma un kultūras mantojuma objektiem Rēzeknē, pašvaldība galvenajā pilsētas ielā – Atbrīvošanas alejā – ir uzstādījusi norādes zīmju sistēmu uz vērtīgākajiem kultūras pieminekļiem un kultūrvēstures objektiem. Tāpat svarīgi ir izveidot informatīvos standus pie šiem objektiem.

Lai padarītu pieejamāku, vienkārši saprotamu un ekonomiskajām iespējām atbilstošu informāciju par kultūras mantojuma aprūpi un tā saglabāšanas iespējām izmantojot gan vietējo, gan ārvalstu veiksmīgo praksi, ir sagatavojami informatīvi ilustrējoši materiāli par kultūras mantojuma atjaunošanu, labiekārtošanas tehnoloģijām un materiāliem. Ir jāorganizē regulāras kultūras pieminekļu īpašnieku un kultūras mantojuma dažādo nozaru speciālistu kopīgas tikšanās, semināri par to aprūpes risinājumiem un iespējām.

Lai veicinātu koka kultūras mantojuma saglabāšanu, pašvaldības teritorijā būtu jāizveido amatniecības centrs, kur būtu iespējams saņemt informāciju par koka atjaunošanas iespējām, tradīcijām, praktizējošiem amatniekiem u.c. Kā viens no pirmajiem soļiem šajā virzienā ir projekta „Rēzeknes zaļās sinagogas restaurācija, iekļaujot koka arhitektūras mantojuma centra un ekspozīcijas par ebreju kultūras mantojuma izveidi” realizācija. Projekta uzdevumos paredzēts palielināt izglītības iestāžu studentu un pedagogu zināšanas koka restaurācijā, organizējot apmācības kursus, pieredzes apmaiņas nometnes un stiprinot sadarbību dažādos līmeņos – reģionālajā, valsts un starptautiskajā, piesaistot ne vien Latvijas, bet arī Norvēģijas amatniekus, profesionālo skolu audzēkņus, pedagogus, restauratorus. Rēzeknē, piedaloties objekta restaurācijā, jaunas prasmes apgūs Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskolas un Austrumlatgales Profesionālās vidusskolas audzēkņi.

Rēzeknes pilsēta ir samēra neliels valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu skaits. Saskaņā ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas (VKPAI) datiem Rēzeknē ir 39 arhitektūras pieminekļi un 4 arheoloģijas pieminekļi (skat. 2.pielikumu).

Pēc tehniskā stāvokļa novērtējuma, kopumā sliktākā stāvoklī atrodas fizisko personu pārvaldījumā esošie arhitektūras pieminekļi. Šobrīd šādu nesakoptu ēku īpatsvars, īpaši Latgales ielā, neveido pozitīvu Rēzeknes Vecpilsētas tēlu.

Pilsētas teritorijā atrodas arī daudzi citi kultūrvēstures objekti, to vidū ir gan vēstures un mākslas pieminekļi, piemiņas vietas, akmeņi, zīmes, plāksnes vai atsevišķas kapa vietas, kas nav iekļautas valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, bet ir saistītas ar Rēzeknes pilsētas, novada, starptautiska vai Latvijas mērogā nozīmīgiem vēsturiskiem notikumiem, tradīcijām (mākslas, etnogrāfiskām u.c.) vai ievērojamām personām un kuriem ir zinātniska, kultūrvēsturiska vai izglītojoša nozīme. Pilsētas nozīmes kultūrvēsturisko objektu saraksts ir pieejams 3.pielikumā.

6.4.Dabas teritorijas

Pilsētas apstādījumiem ir daudzfunkcionāls raksturs. Tie veic gan sanitāri – higiēniskās funkcijas – aiztur piesārņojošās vielas un troksni, gan rekreācijas funkcijas – kalpo kā vide iedzīvotāju aktīvai atpūtai, gan ekoloģiskās un estētiskās funkcijas. Rēzeknes pilsēta ir uzveidojusies kā blīvi apbūvēta struktūra. Līdz ar to Rēzeknes pilsētas teritorijā apstādījumu teritoriju ir samērā maz, pilsētas centrā trūkst apstādījumu un publisku laukumu, kam būtu jāpilda iekšpilsētas rekreācijas teritoriju funkcijas. Vairākās „zaļās” platības, kas pilsētas teritorijas plānojumā 2007. – 2019.gadam noteiktas kā apstādījumu teritorijas, ir bez jebkāda labiekārtojuma vai arī labiekārtojums ir minimāls, kā arī tās ir grūti pieejamas pilsētas iedzīvotājiem. Lielākās apstādījumu teritorijas – iedzīvotāju vidū tās ir pazīstamās ar nosaukumiem „Vipingas mežaparks” un „Stādītais mežs” atrodas pilsētas nomalēs. Pilsētas ziemeļu rajonā arī ir sava labiekārtota apstādījumu teritorija – Ziemeļu rajona industriālās teritorijas parks. Pilsētas centrā atrodas vairāki skvēri, labiekārtotās sabiedrisko objektu

apstādījumu teritorijas. Pie „zaļām” pilsētas struktūrām var pieskaitīt arī lineārās teritorijas – ielu koku stādījumus, gājēju ielas. Pārskats par pilsētas „zaļajām” koplietošanas teritorijām sniegts 4.pielikumā.

Pilsētai nākotnē jāpievērš lielākā uzmanība „zaļo” teritoriju uzturēšanai un labiekārtošanai.

Jaunu laukumu, skvēru un parku veidošanas iespējas Rēzeknes pilsētā ir ierobežotas, tāpēc publiskās telpas deficīta segšanai jāizmanto arī normatīvās metodes – prasības teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos attiecībā uz privātu un daļēji privātu teritoriju publiskas pieejamības nodrošināšanu. Publiskās telpas resursus, t.sk. arī apstādījumu teritorijas var papildināt:

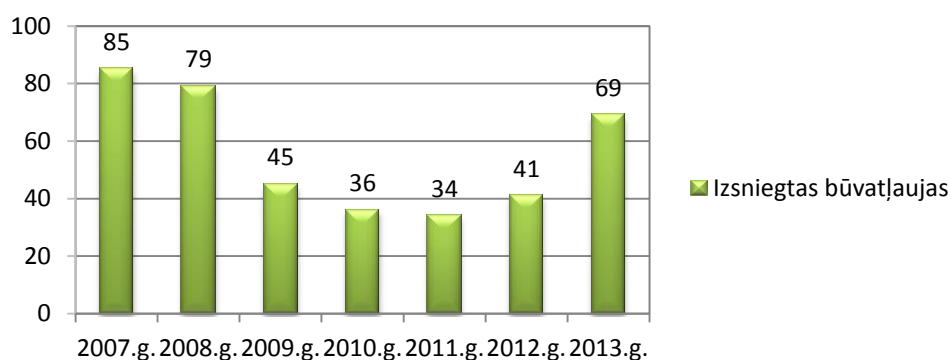
- tirdzniecības centru pagalmi;
- skolu sporta laukumi, ko būtu iespējams izmantot arī plašākai sabiedrībai;
- apmeklētu sabiedrisku un darījumu objektu pagalmi;
- baznīcu skvēri.

Pilsētai pieguļošajā teritorijā ziemeļu pusē atrodas Ančupānu mežs. Lielākā meža daļa jeb 61,73 ha pieder AS „Latvijas valsts meži”, bet Rēzeknes novada pašvaldības īpašumā ir 9,48 ha. Ančupānu mežs ir iecienīta atpūtas vieta gan pilsētas, gan novada iedzīvotājiem. Arī tūristi te ir bieži viesi, jo galvenais apskates objekts ir 1973.gadā izveidotais Ančupānu memoriāls 2.pasaules kara upuru piemiņai, kas 2013.gadā tika sakārtots Igaunijas – Latvijas – Krievijas pārobežu sadarbības projekta ietvaros. 2012.gadā ir atklāts Ančupānu skata tornis, no kura pavērās brīnišķīgs skats uz pilsētu, ir labiekārtotas atpūtas vietas.

Tomēr pastāv problēmas ar šīs dabas teritorijas pieejamību, līdz ar to ir nepieciešams rekonstruēt Viļakas ielu un tās posmu novada teritorijā, kā arī jāizveido veloceliņus, papildus dabas takas un atpūtas vietas. Turpmākai Ančupānu meža teritorijas attīstībai un atpūtas dabā popularizēšanai ir jāstiprina Rēzeknes pilsētas un Rēzeknes novada pašvaldību sadarbība.

6.5.Būvniecība

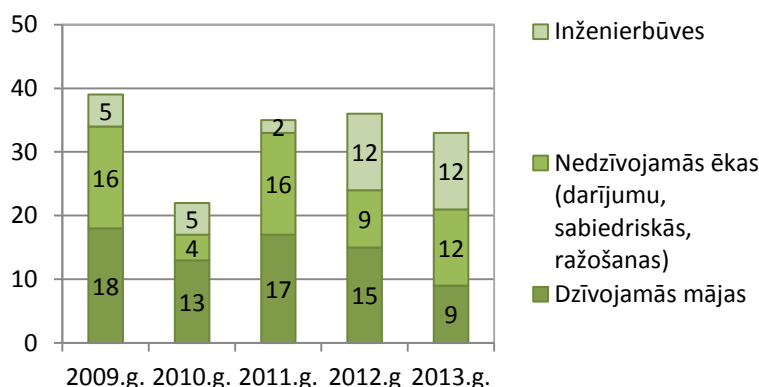
Salīdzinot ar 2007.gadu, būvniecības aktivitāte (izdoto būvatļauju skaits) Rēzeknē 2013.gadā bija samazinājusies par 10,1%. Savukārt, salīdzinājumā ar 2011.gadu un 2012.gadu, 2013.gadā izdoto būvatļauju skaits bija būtiski palielinājies – par 50,7% un 40,5% , kas norāda uz pozitīvām tendencēm būvniecībā (skat.16.att.).

16.attēls. Izsniegto būvatļauju skaits Rēzeknes pilsētā, 2007. – 2013.g.

Avots: Būvvaldes dati

Būvniecības attīstību Rēzeknē pēdējos gados ietekmēja ES struktūrfondu līdzekļu un valsts investīciju piesaistīšana.

17.attēls. **Ekspluatācija nodotie objekti Rēzeknē, 2009. – 2013.g.**

Avots: Būvvaldes dati

Arī ekspluatācijā nodoto objektu skaits pilsētā pēc krituma 2010.gadā, atgriežas pie 2009.gada līmeņa (skat.17.att.). Lielākā daļa no ekspluatācijā nodotajiem objektiem ir dzīvojamās mājas, bet 2013.gadā – nedzīvojamās ēkas.

6.6.Kapsētas

Rēzeknes pilsētas teritorijā ir 7 kapsētas, kā arī kapsēta Rēzeknes novada Vērēmu pagasta Ančupānos, kas ir pilsētas īpašumā (skat.16.tab.).

16.tabula

Kapsētas Rēzeknes pilsētā

Nr.	Adrese, atrašanās vieta	Platība, ha
1	Miera iela 67	3,97
2	Slimnīcas iela 1	2,96
3	Siņicina iela 4	4,61
4	A.Upīša iela 94	3,40
5	V.Purvīša iela 17b	0,39 0,44
6	Jupatovkas iela 18c	0,19
7	„Ančupānu kapi” Kalnu Ančupānu c., Vērēmu pagasts, Rēzeknes novads	18,00
8	„Ratinieku mazā kapsēta” Jupatovkas iela 3C	0,43

Avots: Rēzeknes pilsētas domes dati

Kā redzams 16.tabulā, tās ir:

- daļēji slēgtās kapsētas: Miera ielā, Upes ielā, Siņicina ielā, A.Upīša ielā;
- slēgtās kapsētas: V.Purvīša ielā, Jupatovkas ielā;
- atvērtās kapsētas: Vērēmu pagastā Ančupānos un Ratinieku mazā kapsēta.

Par pilsētas budžeta līdzekļiem tiek uzturētas 7 kapsētas. 1 kapsēta (Jupatovkas ielā 18c) ir reliģiskās konfesijas ziņā. Ratinieku pilskalns Jupatovkas ielā 3c ir iekļauts Valsts

aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā kā valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis, tāpēc Ratinieku mazās kapsētas uzturēšana no Rēzeknes Sāpju Dievmātes Romas katoļu draudzes pārgāja pašvaldības apsaimniekošanā. Pie visām kapsētām ir nodrošināta piekļuve ar autotransportu.

6.7.Degradētās, neizmantotās teritorijas

Pilsētas Ziemeļu mikrorajonā atrodas pilsētas industriālā zona, kuras kopēja platība ir ap 173 ha. Apmēram 64 ha jeb 37% no tās nav apsaimniekoti un ir uzskatāmi par degradētajām teritorijām (*brownfield*). Šīs ir teritorijas ar augstu attīstības potenciālu, kurš, dažādu iemeslu dēļ, pašreiz netiek pilnvērtīgi izmantotas. Šeit saglabājusies visa ražošanai nepieciešamā infrastruktūra, ir dzelzceļš un gāzesvads. Revitalizējot šīs degradētās teritorijas, tiktu ne tikai sakārtota liela pilsētas daļa, bet arī piesaistītās investīcijas un radītās jaunās darba vietās.

Papildus jau esošām par perspektīvām industriālām zonām ir uzskatāmās vēl apmēram 68 ha neapgūto (neapbūvēto) teritoriju, tā saucami „*greenfield*”. Šīs zemes vienībās pieguļ pie esošajām industriālajām zonām un, saskaņā ar Rēzeknes pilsētas teritorijas plānojumu 2007. – 2019.gadam, paredzēti rūpnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūvei.

Rēzeknes pilsēta pašvaldība degradēto industriālo teritoriju atjaunošanu un neizmantoto teritoriju iekļaušanu aprītē izvirza kā vienu no attīstības prioritātēm. Lai novērtētu Ziemeļu rajona degradēto industriālo teritoriju attīstības potenciālu un atrast efektīvākus to izmantošanas risinājumus, tiek izstrādāta teritoriju attīstības telpiskās, arhitektoniskās un tehniski ekonomiskās koncepcija. Kā galvenie veicamie pasākumi ir ielu rekonstrukcijas un būvniecības tehnisko projektu izstrāde, piesārņojuma risku novērtēšana, zemes atgūšana no privāto zemju īpašniekiem un graustu nojaukšana.

Pilsētas Rēzeknes upei pieguļošo neizmantoto teritoriju atjaunošanas nepieciešamība ir saistīta ar pilsētvides atjaunošanu un tūrisma uzņēmējdarbības veicināšanu, izvietojot mazattīstītajās upei pieguļošajās teritorijās aktīvā tūrisma un atpūtas vietas. Savukārt Kovšu ezeram pieguļošo teritoriju attīstības pamatojums ir saistīts ar nepieciešamību uzlabot iedzīvotāju dzīves vides kvalitāti un pilsētas popularizēšanu, izveidojot atpūtas parku ar dažādām funkcionālajām zonām, viesnīcu un pludmali.

7. Vides kvalitāte

7.1. Gaisa kvalitāte

Gaisa kvalitāti pilsētās ietekmē gan transporta plūsmas blīvums, sastāvs un kustības ātrums, gan arī saimnieciskās aktivitātes, piemēram, apkures sistēmu veids un dažādu uzņēmumu darbības specifika. Gaisa kvalitāti pilsētā ietekmē stacionārie un difūzi piesārņojošo vielu izmešu avoti. Stacionārie gaisa piesārņojuma avoti ir 5 – 35% (atkarībā no vietas pilsētā) no visa kopējā gaisa piesārņojuma avotiem. Pārējā lielākā daļa ir mobilie piesārņojuma avoti (autotransports).

Kopš 2001.gada Rēzeknes pilsēta iekļauta 7 lielāko Latvijas pilsētu sarakstā, kur tiek regulāri organizēti gaisa kvalitātes novērojumi. Pilsētā uzstādīta diferenciālās optiskās absorbcijas spektroskopijas (DOAS) monitoringa stacija un izstrādāta gaisa kvalitātes monitoringa programma. Gaisa kvalitātes novērojumu staciju galvenais uzdevums ir sniegt informācija par ārtelpas gaisa kvalitāti troposfērā (neietverot darba vidi) un salīdzināt faktisko stāvokli ar noteiktajiem kvalitātes normatīviem. Šo kvalitātes normatīvu mērķis ir novērst kaitējumu cilvēka veselībai vai videi un nodrošināt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu ilgākā laika posmā. Gaisa kvalitātes mērījumi tiek nodrošināti nepārtrauktā automātiskā režīmā, kā arī tiek izmantotas manuālas gaisa un nokrišņu paraugu ņemšanas ierīces ar tālāku ķīmisko analīzi LVGMC Vides laboratorijā.

Gaisu piesārņojošās vielas nokļūst atmosfērā no mājāsaimniecību apkures sistēmām, autotransporta un rūpniecības uzņēmumiem.

Divas automātiskās nepārtrauktas darbības gaisa piesārņojuma mērīšanas stacijas „Rēzekne” Rēzeknes novadā, Vērēmu pagastā, Ratņikos un „Rēzekne 2.stars” Rēzeknē, Atbrīvošanas alejā 108, kurās tiek veikti SO₂, NO₂, O₃, benzola, toluola, PM10, NO mērījumi, kontrolē gaisa kvalitāti Rēzeknes pilsētā.

Atbilstoši informācijai, kas iekļauta Pārskatā par gaisa kvalitāti Latvijā 2012.gadā, novērojumu stacijā “Rēzekne” reģistrētā gada vidējās daļiņu PM10 koncentrācija (24 g/m³) pārsniedza gada apakšējo piesārņojuma novērtēšanas sliekšņus cilvēka veselības aizsardzībai (20 g/m³). Novērojumu stacijā “Rēzekne” tika pārsniegts augšējais dnn piesārņojuma novērtēšanas sliekšnis (35 g/m³) cilvēka veselības aizsardzībai – 59 dnn. Apakšējais dnn piesārņojuma novērtēšanas sliekšnis (25 g/m³) cilvēka veselības aizsardzībai tika pārsniegts novērojumu stacijā “Rēzekne” – 97 jeb 31% no visiem novērojumu datiem. Jāatzīmē, ka daļiņu PM10 dnn augšēja un apakšēja piesārņojuma novērtēšanas sliekšņa cilvēka veselības aizsardzībai pārsniegšana pieļaujama tikai 35 reizes viena gada laikā, bet Rēzeknē konstatēts pārsniegumu skaits ir 28 reizes, kas bija otrais lielākais (pēc Rīgas pilsētas) Latvijā.

Benzola (C₆H₆) augšējais un apakšējais piesārņojuma novērtēšanas sliekšnis cilvēka veselības aizsardzībai (3,5 g/m³) bija pārsniegts novērojumu stacijā „Rēzekne 2.stars” (3,7 g/m³). Novērojumu stacijā „Rēzekne” (2,5 g/m³) bija pārsniegts arī apakšējais piesārņojuma novērtēšanas sliekšnis cilvēka veselības aizsardzībai (2 g/m³).

2012.gadā novērojumu stacijā “Rēzekne” reģistrēti slāpekļa dioksīda (NO₂) stundas vērtības apakšējā piesārņojuma novērtēšanas sliekšņa (ApPNS) cilvēka veselības aizsardzībai pārsniegšanas gadījumi (100 g/m³). Kopumā novērojumu stacijā “Rēzekne” reģistrēti 36

pārsniegšanas gadījumi. Jāatzīmē, ka stundas vērtības apakšējā piesārņojuma novērtējuma sliekšņa cilvēka veselības aizsardzībai pārsniegšana pieļaujama tikai 18 reizes kalendāra gadā.

Apkopojot Rēzeknes pilsētas gaisa monitoringa stacijas mērījumu rezultātus, var secināt, ka praktiski visu piesārņotāju koncentrācijai ir vērojamas cikliskas svārstības atkarībā no gada laika. Ozona koncentrācijas maksimumi novērojami martā – aprīlī. Ziemas mēnešos pieaug arī SO₂ un NO₂ koncentrācija. Šīs koncentrācijas svārstības izskaidrojamas galvenokārt ar izmešiem apkures sezonā. Pavasara mēnešos ir novērojams arī putekļainības (PM10) pieaugums, kas izskaidrojams galvenokārt ar pilsētas ielās no ziemas palikušajām izbērtajām smiltīm, kuras vēja iedarbībā tiek paceltas piezemes atmosfērā.

PM10 pārsniegšanas gadījumā kā īslaicīgās iedarbības efekts izraisa elpceļu kairinājuma simptomus. Ilglaicīgas piesārņojuma iedarbības gadījumā palielinās plaušu un sirds – asinsvadu slimību risks – pavājinās plaušu funkcija, novēro hronisku bronhītu attīstību, pieaug hroniskās abstruktīvās plaušu slimības.

Benzols ir genotoksiska, kancerogēna viela. Benzols var izraisīt leukēmiju un ietekmēt reproduktīvo sistēmu, centrālo nervu sistēmu un kaitē imūnsistēmai.

17.tabula

Kurināmā izlietojums siltuma un elektroenerģijas ražošanai Rēzeknes pilsētā, 2013.g.

Kurināmā veids	Mērvienība	Iekārtu skaits	Kopā
Dabas gāze	Tūkst. m ³	3	4 115,063
Dīzeļdegviela	Tonna	2	7,725
Granulas	Tonna	1	58,96
Koksne	Tonna	1	254
Koksne (pārējais)	Tonna	1	52
Malka	Tonna	4	807,62
Ogles	Tonna	3	121,6
Šķelda	Tonna	1	241
Šķidrā kurināmais	Tonna	1	6,147

Avots: LVĢMC dati

Saskaņā ar VVD Rēzeknes reģionālās vides pārvaldes datiem, Rēzeknes pilsētā 2013.gadā darbojošos uzņēmumu objektiem ir 4 A kategorijas, 21 B kategorijas un 72 C piesārņojošās kategorijas darbības atļaujas.

Stacionāro piesārņojuma avotu inventarizācija pilnīgu priekšstatu par atmosfēras gaisa piesārņošanu nedod. Daudzas mazās privātmāju katlu mājas vai vienkārši katli nav apzināti. Daži uzņēmumi veicot emisiju aprēķinus iespējams neņem vērā ciklonu efektivitāti.

Rēzeknes pilsētā difūzu piesārņojuma avoti ir autotransports un dzelzceļš (lokomotīves), kuru darbības rezultātā atmosfērā rodas piesārņojošas vielas – slāpekļa un oglekļa oksīdi, kā arī cietās daļiņas PM10. Rēzeknes pilsēta uz 2014.gadu ir reģistrēti 1 1578 transportlīdzekļi, kas ir par 72 transportlīdzekļiem vairāk nekā 2013.gadā⁵. Pēc CSP datiem reģistrēto vieglo automobiļu

⁵ http://www.csdd.lv/lat/noderiga_informacija/statistika

skaits personiskajā īpašumā uz 1 000 pilsētas iedzīvotājiem 2013.gadā ir 278, kas ir viens no lielākiem rādītājiem Latvijā.

Ar Rēzeknes pilsētas gaisa kvalitātes rādītājiem pilsētas iedzīvotāji var iepazīties Rēzeknes pilsētas saimniecības pārvaldē pie vides pārvaldības speciālista.

7.2. Ūdens kvalitāte

Virszemes ūdeņi

Jebkura cilvēku saimnieciskā darbība ietekmē ūdens resursu stāvokli, to kvalitāti un daudzumu.

Saskaņā ar Daugavas upju baseina apgabala apsaimniekošanas plānu 2010. – 2015.gadam, Rēzeknes pilsētas teritorijā ietilpst Rēzeknes upes posms D463 no Taudejāņu strauta līdz Sūļupei, kurš iekļauts riska ūdens objektu sarakstā, saskaņā ar 31.05.2011. MK noteikumiem Nr.418 „Noteikumi par riska ūdensobjektiem”. Tāpat arī Kovšu ezers nav prioritāro zivju ūdeņu sarakstā.

Daugavas baseina apgabala apsaimniekošanas plāna mērķis ir sasniegt labu ekoloģisko kvalitāti vai arī, gadījumos, kad ūdensobjekta kvalitāte jau ir augsta/laba, esošās kvalitātes nepasliktināšanos.

Vides kvalitātes mērķu sasniegšanai, Daugavas baseina apgabala apsaimniekošanas plānā tiek paredzēta programma, kurā tiek iekļauti pamata un papildus pasākumi, kurus ievērojot un veicot tiks uzlabots ūdensobjektu stāvoklis Rēzeknes pilsētā⁶. Stratēģija tiek iekļautas vadlīnijas, kas veicinās šo pasākumu izpildi pašvaldībā.

Virszemes ūdeņu kvalitāti ietekmē gan dabiskās slodzes (dabiskas izcelsmes vielu notece), gan antropogēnās slodzes. Pēc piesārņojošo vielu ietekmes uz virszemes, kā arī pazemes ūdensobjektiem slodzi rada punktveida un izkliedētais piesārņojums. Galvenie virszemes ūdeņu piesārņojuma avoti (cēloņi) ir:

- neapmierinošais kanalizācijas sistēmas hermētiskums, kā rezultātā lietus periodos gan lietus, gan drenāžas ūdeņi lielos daudzumos iekļūst fekālās kanalizācijas tīklos, kas lietaiņā laikā izraisa kolektoru pārslodzi un pasliktina notekūdeņu attīrīšanas kvalitāti;
- blīvs privātmāju sektors Rēzeknes upes krastmalā, kurām notekūdeņi tiek savākti izsmēlamos septiņos;
- lietus kanalizācijas notekūdeņu novadīšana Rēzeknes upē.

Dzeramie un pazemes ūdeņi

Rēzekne atrodas Latvijas artēziskā baseina dienvidaustrumu daļā. Minētā artēziskā baseina teritorijā pazemes ūdeņi saistīti ar vairākiem horizontiem. Ūdens daudzums horizontos ir atšķirīgs un tos vienu no otra atdala dažāda biezuma ūdeni necaurlaidīgu iežu slāņi⁷. Galvenie horizonti ūdensapgādei ir Daugavas, Pļaviņu karbonātiežu ūdenssaturšie horizonti, kā arī

⁶ LVGMC „Daugavas baseina apgabala apsaimniekošanas plāns 2010. – 2015.gadam”, 7.1, 7.3 pielikumi

⁷ Rēzeknes pilsētas pazemes ūdensgūtnes ierīkošanas un ūdens sagatavošanas centralizētajai dzeramā ūdens apgādei. Ietekmes un vidi novērtējuma Noslēguma ziņojums, 2001

Pļaviņu – Daugavas karbonātiežu komplekss. Ūdensapgādei izmantojamie horizonti satur infiltrēģenos ūdeņus, kuri veidojas pateicoties atmosfēras nokrišņu infiltrācijai. Šo ūdeņu un saturošo iežu sastāvs nosaka pazemes ūdeņu ķīmisko sastāvu, līdz ar to hidroģeoķīmiskajā griezumā reģiona teritorijā dominē hidroģēnkarbonātu ūdeņi. Problēmas rada augstās dzelzs koncentrācijas pazemes ūdeņos, kā arī mangāna un amonija koncentrācija nedaudz pārsniedz nekaitīguma kritēriju.

Pļaviņu – Daugavas horizontu kompleksu pārsedz vāji caurlaidīgi kvartāra nogulumi (morēnas smilšmāls un mālsmilts), kuru biezums mainās no 30 līdz 50 m, līdz ar to Rēzeknes ūdensgūtnes ekspluatācijas gaitā ir nodrošināta izmantojamā ūdens kompleksa pietiekama izolācija. Veicot krājumu aprēķinu, Pļaviņu – Daugavas horizontu komplekss raksturots kā virsmā un pamatnē norobežota ar ūdeni necaurlaidīgu iežu slāņkopu.

Praktiski visā Latvijā ūdensapgādes vajadzībām izmantoto pazemes spiedienūdeņu horizontu. To izplatības teritorija pārsniedz Daugavas baseina apgabala un arī Latvijas robežas un tie ir kopīgi Latvijai, Igaunijai, Lietuvai, Krievijai un Baltkrievijai.

Informācija par ūdeņu ieguvu un izmantošanu atbilstoši valsts statistisko pārskatu Nr.2 – informācijai sniegta 18. un 19. tabulā.

Kā redzams 18.tabulā, kopējai ūdens ieguvei laikā Rēzeknē no 2009.gada līdz 2013.gadam ir tendence samazināties. Tas izskaidrojams gan ar saimnieciskās darbības samazināšanos, gan ar ūdens racionālāku izmantošanu un uzskaites sistēmas pilnveidošanos.

18.tabula

Virszemes ūdens un pazemes ūdens ieguve Rēzeknē, 2009. – 2013.g. (tūkst. m³)

Rādītāji	2009	2010	2011	2012	2013
Virszemes ūdens	29,79	31,057	28,747	18,887	24,212
Pazemes ūdens	1998,907	1916,177	1746,519	139,087	1645,699
Kopā	2028,697	1947,234	1775,266	157,974	1669,911

Avots: LVĢMC dati

19.tabula

Ūdens izmantošanas daudzumi Rēzeknē, 2007. – 2013.g. (tūkst. m³)

Gads	Kopā	t.sk. ražošanas vajadzībām	t.sk. komun., sadzīves vajadzībām	Atgriezeniskās sistēmās	Ūdeņu zudumi
2013	82,414	81,824	0,59	0	18,928
2012	153,876	150,08	3,796	0	40,952
2011	1401,472	487,358	914,114	0	400,228
2010	1367,028	528,541	838,487	27,73	600,038
2009	1389,265	547,761	841,504	24,465	652,404
2008	1360,715	354,573	1006,142	600	575,12
2007	1554,835	1554,835	0	900	447,98

Avots: LVĢMC dati

Ūdensapgādi Rēzeknes pilsētā nodrošina SIA „Rēzeknes ūdens”, kas ir pašvaldības kapitālsabiedrība.

SIA „Rēzeknes ūdens” bilanci esošo ūdensvadu tīkla kopgarums kopš 2010.gada ir pieaudzis, jo laika posmā no 2010.gada līdz 2013.gadam tika realizēts ES Kohēzijas fonda līdzfinansētais projekts “Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Rēzeknē” Nr.3DP/3.5.1.0/10/IPIA/VIDM/002, kā rezultāta izbūvēti jauni dzeramā ūdens un kanalizācijas tīkli, kā arī 5 notekūdeņu sūkņu stacijas. (skat.20.tab.).

20.tabula

SIA „Rēzeknes ūdens” ūdensapgādes sistēmu raksturojoši rādītāji, 2007. – 2013.g.

N.p.k.	Nosaukums	Mērvienība	2007	2008	2009	2010	2011	2013
1.	Bilancē esošo ūdensvada tīklu kopgarums	km	90,91	90,91	90,91	90,91	90,91	104,88
2.	Ūdensvada jauda	m ³ /dnn	13 000	8 500	8 500	8 500	8 500	8500
3.	Paceltais ūdens	m ³ /dnn	4 507	5 674	4 612	4 506	4 279	4191
4.	Padotais ūdens uz pilsētu	m ³ /dnn	4 507	4 520	4 456	4 401	4 193	4111
5.	Realizētais ūdens	m ³ /dnn	3 382	3 079	2 816	2 873	2 839	2885
	iedzīvotājiem	m ³ /dnn	2 563	2 276	2 116	2 127	2 075	2111
	budžeta iestādēm	m ³ /dnn	395	385	359	327	314	305
	iestādēm un uzņēmēj sabiedrībām	m ³ /dnn	424	418	342	419	450	469
6.	Neuzskaitītais ūdens	%	25	46	39	35	32,3	29,8
7.	Ūdens tarifs	LVL/m ³	0,18	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32
8.	1 m ³ ūdens pašizmaksa	LVL/m ³	0,24	0,30	0,27	0,26	0,28	0,29
9.	Apkalpoto iedzīvotāju skaits	cilvēki	30 050	31 808	31 900	31 900	31 900	29 600
10.	Ūdens patēriņš uz vienu iedzīvotāju	l/dnn	85,3	76	67	67	65	97
11.	Elektroenerģijas patēriņš uz 1 m ³ realizētā ūdens	kW	0,45	0,6	0,57	0,58	0,59	0,60

Avots: SIA „Rēzeknes ūdens” dati

Atbilstoši LR Veselības ministrijas Veselības inspekcijas sniegtajai informācijai par dzeramā ūdens kvalitāti 2010.gadā un 2011.gadā Rēzeknes pilsētā, 2011.gadā tikai 1 no 25 koliformas baktērijas paraugiem ir pārsniegti normatīvi un dzeramā ūdens kvalitāte nav bijusi atbilstoša (skat.21.tab.).

21.tabula

Dzeramā ūdens kvalitāte Rēzeknes pilsētā, 2010. – 2011.g.

Rādītāji	Paraugu skaits	
	2010	2011
1	2	3
Mikrobioloģiskie rādītāji		
E.coli	24	25

enterokoki	4	4
Ķīmiskie rādītāji		
arsēns	4	4

21.tabulas turpinājums

1	2	3
Ķīmiskie rādītāji		
bors	4	4
fluorīdi	4	4
kadmiji	4	4
nitrāti	4	4
nitriti	4	4
pesticīdi (kopā)	4	4
svins	4	4
varš	4	4
Kontrolrādītāji		
alumīnijs	4	4
amoniji	24	25
mikroorganismu koloniju skaits (KVV) 22 ° C	4	4
koliformas baktērijas	24	25 (1neatb.)
duļķainība	24	25
dzelzs	24	25
garša	24	25
hlorīdi	4	4
krāsa (bez būtiskām izmaiņām)	24	25
mangāns	4	4
nātrijs	4	4
oksidējamība	0	4
smarža	24	25
sulfāti	4	4
elektrovadītspēja	24	25

Avots: LR Veselības ministrijas Veselības inspekcijas dati

Dzeramā ūdens kvalitātes nodrošināšanai SIA „Rēzeknes ūdens” ir realizējis vairākus ES Kohēzijas fonda līdzfinansētos investīciju projektus.

Notekūdeņi un kanalizācija

Rēzeknē ir viena centralizētas kanalizācijas sistēma. Tā ir veidota kā šķirtsistēmas kanalizācijas sistēma, kurā notekūdeņi un lietus ūdeņi tiek savākti un novadīti pa atsevišķām sistēmām. Lielākie notekūdeņu ražotāji ir mājāsaimniecības. Rūpniecisko notekūdeņu apjoms ir nenozīmīgs, kas izskaidrojams ar pilsētas lielo uzņēmumu darbības apjomu samazināšanu. Notekūdeņi tiek savākti kanalizācijas sistēmā un novadīti uz attīrīšanas iekārtām Greivūļos. Attīrītie notekūdeņi pēc attīrīšanas iekārtām tiek novadīti Rēzeknes upē. Lielākie ražošanas notekūdeņu avoti Rēzeknē 2012.gadā apkopoti 22.tabulā.

22.tabula

Lielākie ražošanas notekūdeņu avoti Rēzeknē, 2012.g.

Uzņēmums	Ražošana/darbības sfēra
SIA „Latgales enerģija”	siltumapgāde
SIA “Magistr–Fiskevegn.Group”	sintētisko šķiedru ražošana
SIA “Rēzeknes gaļa”	gaļas izstrādājumu ražošana
RSEZ AS “REBIR”	mašīnbūve
A/S “Autobusu parks”	auto apkope
RSEZ SIA “Larta 1”	metālapstrāde
A/S “Hanzas maiznīca” filiāle	maizes izstrādājumu ražošana
SIA „East-West Transit”, Rēzeknes filiāles naftas bāze	darbība ar naftas produktiem
RSEZ AS “Rēzeknes dzirnavnieks”	lauksaimniecības produktu pārstrāde
SIA “Ūdensnesējs”	darbnīcas
VAS “Latvijas dzelzceļš” Lokomotīvu remonta centrs “Lokomotīvu serviss” Rēzeknes cehs	darbnīcas

Avots: SIA „Rēzeknes ūdens” dati

Rēzeknes pilsētas NAI novada notekūdeņus arī vairāki ražošanas uzņēmumi, kas atrodas Rēzeknes novada teritorijā, piemēram, RSEZ SIA “Verems”, SIA “Asko AS”, SIA “Latgales Elektromontāža”, SIA “RECCE”, SIA “Rautakesko” veikas “K – Rauta” un VAS “Latvijas valsts meži”.

Rēzeknes pilsētas pašvaldības SIA „Rēzeknes ūdens” ir veicis pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtu rekonstrukcijas. Šī projekta ietvaros ir uzstādīti ultraskaņas plūsmas mērītāji notekūdeņu attīrīšanas iekārtās, kas ļauj reāli novērtēt Rēzeknes pilsētā radušos notekūdeņu apjomus. Rekonstruētās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas ir paredzētas arī biogēno elementu (slāpekļa un fosfora) redukcijai.

Rēzeknē 1 iedzīvotājs mājās vidēji rada 161 l notekūdeņu dienā. Pēdējo gadu laikā notekūdeņu daudzums ir samazinājies, ko varētu izskaidrot ar ūdens skaitītāju uzstādīšanu (ūdens resursu taupīšanu) (skat.23.tab.).

Galvenajā kanalizācijas sūkņu stacijā (GKSS) nonāk notekūdeņi no visas sistēmas. Tā savukārt notekūdeņus pārsūknē 1,58 km attālumā uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām. 2002.gadā tika veikta galvenās sūkņu stacijas rekonstrukcija. Tika veikta visu inženierkomunikāciju nomaiņa, stacijas ēkas pārbūve un remonts, kā arī transformatora nomaiņa. Galvenā sūkņu stacija darbojas automātiskā režīmā bez pastāvīga apkalpošanas personāla klātbūtnes.

23.tabula

SIA „Rēzeknes ūdens” notekūdeņu un kanalizācijas sistēmu raksturojoši rādītāji, 2007. – 2013.g.

N.p.k.	Nosaukums	Mērvienība	2007	2008	2009	2010	2011	2013
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Bilancē esošo kanalizācijas	km	93,9	93,9	93,9	93,9	93,9	107,25

	tīklu kopgarums							
2.	Attīrīšanas iekārtu projektētā jauda	m ³ /dnn	17 500	12 500	12 500	12 500	12 500	12500

23.tabulas turpinājums

1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.	Pieņemtie notekūdeņi attīrīšanas ietaisēs	m ³ /dnn	6 598	7 297	7 406	7 030	6 603	6000
4.	Realizētie kanalizācijas pakalpojumi:	m ³ /dnn	4 046	3 596	3 197	3 191	3 085	3036
	iedzīvotājiem	m ³ /dnn	2 625	2 335	2 181	2 192	2 123	2145
	budžeta iestādēm	m ³ /dnn	420	410	377	343	329	310
	iestādēm un uzņēmēj sabiedrībām	m ³ /dnn	1 000	860	639	656	633	581
5.	Kanalizācijas pakalpojuma tarifs	LVL/m ³	0,36	0,48	0,48	0,48	0,48	0,48
6.	1 m ³ notekūdeņu pašizmaksa	LVL/m ³	0,35	0,5	0,61	0,52	0,59	0,60
7.	Elektroenerģijas patēriņš uz 1 m ³ notekūdeņu	kW	0,85	1,1	0,63	1,31	1,22	1,26

Avots: SIA „Rēzeknes ūdens” dati

Peld ūdeņi

2013.gadā Rēzeknes pilsētas Kovšu ezera peldvieta iekļauta “Veselības inspekcijas” novēroto peldvietu sarakstā un atzītā par oficiālo peldvietu⁸.

Lai novērtētu peldūdens kvalitāti, Veselības inspekcijas speciālisti 2013.gadā veikuši paraugu ņemšanu Kovšu ezera peldvietā no maija līdz septembrim. Inspekcijas speciālisti peldvietu ūdens kvalitāti pārbauda gan laboratoriski, gan vizuāli parauga ņemšanas laikā. Peldvietu ūdens kvalitāte tiek noteikta pēc mikrobioloģiskiem (Esherichija coli skaits, zarnu enterokoku skaits) novērojumiem un vizuāliem (netipiska ūdens krāsa, noturīgu pūtu klātbūtne, peldošie atkritumu ūdenī, naftas produkti, ūdens ziedēšana) novērojumiem. Ja peldvietu ūdens paraugu analīžu rezultāti liecinās, ka ūdens neatbilst prasībām, Inspekcija nosaka peldēšanās ierobežojumus – ieteikumu nepeldēties vai aizliegumu peldēties. Par izmeklējumu rezultātiem sabiedrība tiek informēta ar plašsaziņas līdzekļiem un Inspekcijas interneta mājaslapas starpniecību.

Jāatzīmē, ka Direktīva 2006/7/EK paredz, ka 4 ūdens paraugi peldsezonas laikā ir minimāli nepieciešamais apjoms, lai varētu veikt peldvietas ūdens ilglaicīgās kvalitātes novērtējumu. Kopš 1999.gada Rēzeknes pilsētas dome katru peldsezonu pasūtīja Valsts aģentūras Sabiedrības veselības aģentūras Rēzeknes filiālē peldūdeņu mikrobioloģiskos un ķīmiskos izmeklējumus Kovšu ezera peldvietā un Rēzeknes upes peldvietā (zem Stacijas ielas tilta). Neatbilstoša peldvietu ūdens kvalitāte Kovšu ezerā ir novērota 2007.gadā, 2008.gadā bija masveida zilaļģu savairošanās. Iepriekšējos gados tiek veiktas arī Rēzeknes upes ūdens kvalitātes analīzes. Rēzeknes upē neatbilstoša peldvietu ūdens kvalitāte bija vērojama visos augstāk minētā perioda

⁸ 10.01.2012. Ministru kabineta noteikumi Nr.38 „Peldvietas izveidošanas un uzturēšanas kārtība”

gados un 2005.gadā pat 3 reizes bija aizliegta peldēšanās Rēzeknes upē. 2012.gadā peldsezonas laikā Rēzeknes upes ūdens kvalitātes analīzes atbilst normām, tikai 2011.gadā jūnijā īslaicīgi bija pārsniegti *E.coli* radītāji un aizliegts peldēties upē.

Ņemot vērā, ka ūdeņu izmantošanai rekreācijas nolūkos ir liela nozīme iedzīvotāju dzīves vides uzlabošanā, būtu vēlams turpināt veikt peldēdņu kvalitātes novērtēšanu arī nākamajos gados.

7.3. Atkritumu apsaimniekošana

Rēzeknes pilsētā darbojās centralizētā atkritumu apsaimniekošanas sistēma. Pilsēta iekļaujas Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas sistēmā, kurā kopā ar Rēzeknes pilsētu ir apvienotas Rēzeknes, Ludzas, Kārsavas, Ciblas un Zilupes novadu pašvaldības. Austrumlatgales reģiona platība ir 5 248 km², kas ir 6,53 % no Latvijas kopējās teritorijas un tajā ir 111 120 iedzīvotāji jeb 4,9% no Latvijas kopējā iedzīvotāju skaita. Atkritumu apsaimniekošana Rēzeknē notiek saskaņā ar Austrumlatgales reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plānu 2007. – 2013.gadam. Rēzeknes pilsētas pašvaldībā par atkritumu saimniecības jautājumiem atbild Rēzeknes pilsētas domes pilsētas saimniecības pārvalde.

Rēzeknes pilsētā radītais kopējais atkritumu daudzums ir norādīts 24.tabulā.

24.tabula

Radītais sadzīves atkritumu daudzums no organizācijām Rēzeknes pilsētā, kuras atskaitījušas ar valsts statistisko pārskatu „Nr.3 – „Pārskats par atkritumiem”, 2007. – 2013.g. (t)

Gads	Atkritumu daudzums, t
2013	3 429,693
2012	2 866,582
2011	14 031,436
2010	30 212,224
2009	2 212,8882
2008	6 271,1402
2007	6 757,9864

Avots: LVĢMC dati

Kā redzams 24.tabulā, kopējais atkritumu daudzums ir svārstīgs. Pēc Rēzeknes pilsētas domes pilsētas saimniecības pārvaldes datiem, 2012.gadā lielāko īpatsvaru kopējā atkritumu daudzumā ieņem nešķīrotie sadzīves atkritumi: aptuveni 96%. Viena iedzīvotāja gada laikā saražotais sadzīves atkritumu apjoms ir 2,03 m³ (365 kg). Pilsētas atkritumu savākšanas sistēmā ir iesaistīti 85% iedzīvotāju.

2013.gada 1.janvārī atkritumu vākšanu un transportēšanu Rēzeknes pilsētā uzsāka pašvaldību SIA "Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība" (ALAAS), kas iepriekš nodarbojās tikai ar atkritumu poligona apsaimniekošanu.

Pilsētā iedzīvotājiem ir iespēja pasūtīt šķirošanas atkritumu konteinerus noslēdzot līgumu ar pašvaldības izvēlēto atkritumu apsaimniekotāju. Kā arī iedzīvotāji var nogādāt šķīrotus atkritumus uz šķirošanas laukumiem Rīgas ielā 21b un Zilupes ielā 50. Daži Rēzeknes pilsētā daudzdzīvokļu māju iedzīvotāji pieņēma lēmumu šķīrot atkritumus un pasūtīja konteinerus šķirošanai. Rēzeknē šķirošanas laukumos iespējams bezmaksas nodot mēbeles, koka, plastmasas,

polietilēna, gumijas un ādas atkritumus, PET pudeles, kartonu, papīru, caurspīdīgo stiklu, tekstilijas un metālu. Specializētie uzņēmumi pieņem metālus, mazgabarīta elektriskos un elektroniskos atkritumus, bīstamos atkritumus. Bīstamo atkritumu daudzumam ir tendence palielināties: 85,62 t – 2008.gadā, 122,39 t – 2009.gadā, 350,47 t – 2010.gadā. Uzņēmumu skaits, kuros rodas bīstamie atkritumu veidi Rēzeknes pilsētā arī ir mainīgs: 76 – 2008.gadā, 82 – 2009.gadā un 88 – 2010.gadā.

Par būvniecības un lielgabarīta atkritumu savākšanu un izvešanu ir atbildīga persona, kas veic būvniecības vai remonta darbus, un tai jānoslēdz atsevišķu līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju, kurš normatīvo aktu noteiktā kārtībā ieguvīs atļauju šos atkritumu apsaimniekot.

Stratēģijā Rēzeknes pilsēta ir nodēvēta par “zaļu” pilsētu, norādot, ka pilsētas teritorijā ir daudz apstādījumu, privātmāju dārzu, parku un skvēru, līdz ar to ir aktuāls jautājums par koku lapu un citu “zaļu” atkritumu apglabāšanu. Pilsētā nav sava kompostēšanas laukuma, privātmāju iedzīvotāji kompostē atkritumus savā zemesgabalā, pilsētas parkos lapas tiek izvestas no pilsētas teritorijas, vai atstātas zem kokiem kā dabīgs mēslojums.

Darbības ar bīstamajiem atkritumiem LR teritorijā reglamentē likums „Par atkritumu apsaimniekošanu”, likums „Par piesārņojumu” un citi normatīvie akti. Bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēma ietver sevī darbības ar bīstamajiem atkritumiem no to rašanās brīža līdz utilizācijai.

25.tabula

Organizāciju skaits, kuras ir atskaitījušās par bīstamajiem atkritumiem (BA), 2006. – 2010.g.

Gads	Kopā atskaitījušies	Atskaitījušies, ka rada BA	Atskaitījušies, ka savāc BA	Atskaitījušies, ka pārstrādā BA	Atskaitījušies, ka apglabā BA
2010	96	88	10	3	3
2009	90	82	11	6	2
2008	83	76	10	6	3
2007	157	153	7	23	3
2006	179	173	9	26	3

Avots: LVGMC dati

Pilsētā kontrolētā bīstamo atkritumu apsaimniekošana aptver uzņēmumus, iestādes un organizācijas. Atļaujas A, B kategorijas piesārņojušo darbību veikšanai un atkritumu apsaimniekošanas atļaujas ir saņēmuši 96 uzņēmumi. Tie visi ir uzskaitē. Tāpat tiek uzskaitīti to radītie bīstamie atkritumi, kā arī kur un kādā veidā tie tiek utilizēti. Organizāciju skaits, kuras ir atskaitījušās par bīstamajiem atkritumiem Rēzeknē samazinās (skat.25.tab.).

Sadarbībā ar VVD Rēzeknes Reģionālo Vides pārvaldi pašvaldība veic uzņēmumu, kuru darbības rezultātā rodas bīstamie atkritumi, uzraudzību. Likumīgu un vides prasībām atbilstošu bīstamo atkritumu pārstrādei vai noglabāšanai Latvijā šobrīd tiks izveidots viens poligons un viena bīstamo atkritumu sadedzināšanas iekārta.

Liels naftas produktu saturošo atkritumu daudzums rodas dzelzceļa tīklos un degvielas uzpildes stacijās. Latvijā nav iekārtu piesārņotas augsnes attīrīšanai, tāpēc tā tiek uzkrāta. Naftas produktus saturošie atkritumi rodas vēl rūpniecības uzņēmumos, autotransporta ekspluatācijas un

apkopes uzņēmumos. Regulāri notiek izlietoto svina akumulatoru savākšana un nodošana pieņemšanas punktos Rēzeknē.

Fotorūpniecības procesu atkritumi rodas fotolaboratorijās, medicīnas iestādēs un iestādēs, kas nodarbojas ar poligrāfijas darbiem. Uzņēmumi un iestādes ir noslēguši līgumus ar organizācijām, kas nodarbojas ar fotoķīmisko atkritumu utilizāciju.

Arī veselības aprūpes iestādēs rodas dažāda veida atkritumi, tie rada draudus ne tikai medicīniskās aprūpes personālam, bet, ja šie atkritumi netiek pareizi apsaimniekoti, tie rada nopietnu slodzi videi un draudus tās piesārņošanai.

2002.gadā uzsākta nederīgo bateriju savākšanu, Rēzeknes pilsētā vairākās sabiedriskās vietās tika uzstādīti konteineri, kur jebkurš var atstāt saimniecībā nederīgās baterijas, tas dod iespēju iedzīvotājiem piedalīties šīs problēmas risināšanā.

Analizējot rādīto bīstamo atkritumu daudzumu laika posmā no 2006.gada līdz 2013.gadam, var secināt, ka mazākais tas ir bijis 2008.gadā – 85,6195 t, bet lielākais 2011.gadā – 428,99 t (skat.26.tab.).

26.tabula

Radītais BA daudzums no organizācijām Rēzeknes pilsētā, kuras atskaitījušās ar valsts statistisko pārskatu „Nr.3 – „Pārskats par atkritumiem”, 2006. – 2013.g. (t)

Gads	Atkritumu daudzums, t
2013	59,84
2012	185,26
2011	428,99
2010	350,47
2009	122,40
2008	85,62
2007	212,62
2006	313,07

Avots: LVGMC dati

Saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu 2013. – 2020.gadam nākotnē ir jāpievērš uzmanība vairākiem aspektiem:

- sadzīves atkritumu dalītās savākšanas sistēmas attīstība;
- elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu dalītās savākšanas sistēmas attīstība;
- apglabājamā bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzuma samazināšana.

7.5. Troksnis

Pašlaik trūkst informācijas par trokšņu līmeni Rēzeknes pilsētā, jo nav veikta trokšņu kartēšana. Galvenie akustiskā trokšņa avoti Rēzeknē ir autotransports un dzelzceļš. Līdz ar to, kā akustiskā trokšņa diskomforta zonas varētu izdalīt dzīvojamās daudzdzīvokļu un privātmāju rajonus gar dzelzceļu un pilsētas maģistrālajām ielām. Pilsētā esošo ražošanas uzņēmumu ietekme uz trokšņa līmeni ir nenozīmīga. Bet attīstot Rēzekni, kā starptautiskās nozīmes ražošanas centru, pastāv risks trokšņu līmeņa palielināšanai. Tāpēc, plānojot ražošanas zonas un

dzelzceļa un maģistrālo ielu izmantošanas intensitātes palielināšanu, būtu jāveic trokšņa izpēte un jāparedz prettrokšņa pasākumu plānošana un projektēšana.

7.6. Augsnes piesārņojums

Augsnes piesārņojumu Rēzeknes pilsētā galvenokārt veido bijušās rūpnīcas, katlu mājas, degvielas uzpildes stacijas, naftas bāzes. Lielākā daļa pilsētas augsnes bijušo un esošo piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā.

Rēzeknes pilsētā atbilstoši LVGMC datu bāzes “Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs” informācijai atrodas 29 potenciāli piesārņotās vietas⁹ (skat.27.tab.).

27.tabula

Potenciāli piesārņotās vietas Rēzeknes pilsētā

N.p.k.	Vietas nosaukums	Darbības nozares	Adrese
1	2	3	4
1.	AS “Hanzas Maiznīcas” filiāle	1581 – Maizes ražošana; svaigi ceptu mīklas izstrādājumu un kūku ražošana	Atbrīvošanas aleja
2.	RSEZ AS “Rēzeknes dzirnavnieks”	1561 – Graudu malšanas produktu ražošana	Atbrīvošanas aleja 167
3.	RSEZ SIA “DFD”, alus ražotne	1596 – Alus ražošana	Atbrīvošanas aleja
4.	SIA „Vecā maiznīca”	1581 – Maizes ražošana; svaigi ceptu mīklas izstrādājumu un kūku ražošana	Brīvības iela
5.	SIA „Statoil Fuel&Retail Latvija”	5050 – Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība	Atbrīvošanas alejā 143b,
6.	SIA „East–West Transit”, Rēzeknes filiāles naftas bāze	5151 – Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība	Komunālā iela
7.	BOVU “Rēzeknes tuberkulozes slimnīca”, sadedzināšanas iekārta	4030 – Tvaika un karstā ūdens piegāde	Vipingas iela
8.	Rēzeknes pašvaldības SIA „Komunāls R” katlu māja	4030 – Tvaika un karstā ūdens piegāde	
9.	Rēzeknes pašvaldības akciju sabiedrība „Rēzeknes siltumtīkli”, katlu māja	4030 – Tvaika un karstā ūdens piegāde	
10.	SIA “Valders 2000”	3710 – Metāla atkritumu un lūžņu otrreizējā pārstrāde	Varoņu 39
11.	SIA “Latgales lini”	1714 – Linšķiedras sagatavošana un vēršana	
12.	SIA “RĒZEKNES BŪVMATERIĀLI”	2010 – Koka zāģēšana, ēvelēšana un impregnēšana	
13.	SEZ SIA "Magistr–Fiskevegn Group. MFG"	1752 – Tauvu, virvju, auklu un tīklu ražošana	
14.	RSEZ AS "REBIR"	2800 – Gatavo metālizstrādājumu	

⁹ Saskaņā ar likumu „Par piesārņojumu” **potenciāli piesārņota vieta** — augsne, zemes dziļes, ūdens, dūņas, kā arī ēkas, ražotnes vai citi objekti, kuri, pēc nepārbaudītas informācijas, satur vai var saturēt piesārņojošas vielas;

		ražošana, izņemot mašīnas un iekārtas	
15.	SIA “Šellat”	3710 – Metāla atkritumu un lūžņu otrreizējā pārstrāde	Komunālā 12

27.tabulas turpinājums

1	2	3	4
16.	SIA “Rēzeknes siltumtīkli”, termoelektrocentrāle	4030 – Tvaika un karstā ūdens piegāde	Atbrīvošanas aleja
17.	Materiālu rezervju noliktavu zona	5151 – Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība	
18.	Noliktavu zona	6312 – Glabāšana un noliktavu saimniecība	
19.	Attīrīšanas iekārtu zona	9001 – Notekūdeņu savākšana un apstrāde	
20.	Naftas bāze	5151 – Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība	
21.	Rūpniecības zona	2661 – Būvniecībai paredzēto betona izstrādājumu ražošana	Atbrīvošanas aleja 141
22.	Dzelzceļa stacija Rēzekne – 2	6010 – Dzelzceļa transports	
23.	Rūpniecības zona		
24.	Dzelzceļa stacija Rēzekne – 1	6010 – Dzelzceļa transports	
25.	Naftas bāze	5151 – Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība	
26.	ZS 36.bataljons, Aizsardzības ministrijas valdījuma objekts	7511 – Vispārīgā valsts dienestu darbība	
27.	ZS 3 brigāde, Aizsardzības ministrijas valdījuma objekts	7511 – Vispārīgā valsts dienestu darbība	
28.	ZS 3.brigāde, Aizsardzības ministrijas valdījuma objekts	7511 – Vispārīgā valsts dienestu darbība	
29.	SIA "Latgales enerģija", katlu māja Rancāna ielā	4030 – Tvaika un karstā ūdens piegāde	

Avots: LVĢMC datu bāze „Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs”

Pilsētas teritorijā nav nevienas oficiāli reģistrētas piesārņotās vietas¹⁰.

7.6. Riska teritorijas

Likumā “Par pašvaldībām” kā viena no funkcijām ir minēta civilās aizsardzības pasākumu nodrošināšana, tāpēc viens no pašvaldības uzdevumiem ir pasargāt iedzīvotājus, tautsaimniecību un vidi no iespējamo apkārtējo situāciju potenciālajām briesmām, ko var izraisīt dabas un

¹⁰ Saskaņā ar likumu „Par piesārņojumu” „piesārņota vieta”— augsne, zemes dzīles, ūdens, dūņas, kā arī ēkas, ražotnes vai citi objekti, kas satur piesārņojošas vielas;

tehnogēnās katastrofas un avārijas. Ārkārtas situācijas Rēzeknes pilsētā veicamie civilās aizsardzības pasākumi ir ietverti Rēzeknes pilsētas civilās aizsardzības plānā.

Dabas riski

Dabas apstākļu radītie riski ietver Rēzeknes upes krasta erozijas teritorijas un aplūstošās teritorijas gar Rēzeknes upi.

Rūpnieciskās un citas saimnieciskās darbības riski

Daudzi riski ir saistīti ar rūpniecisko un citas saimniecisko darbību – ražošanas uzņēmumi, kuru darbība saistīta ar daudzveidīgu ķīmisko vielu izmantošanu, degvielas un gāzes uzpildes stacijas, virszemes gāzes vads bīstamo kravu pārvadājumu radītie riski u.c.

Pilsētā ir otrais valstī lielākais iedzīvotāju blīvums uz 1 km². Rēzeknes pilsētas ģeogrāfiskais izvietojums lielu dzelzceļu un autoceļu krustojumā rada potenciālu iespēju apkārtējo iedzīvotāju toksisko un siltumstarojuma apdraudējumu, autotransporta kustības traucējumu. Caur apdzīvotiem pilsētas rajoniem katru dienu izbrauc cisternas ar bīstamo vielu kravām – toksiskām, uzliesmojošām, sprādzienbīstamām u.c.).

28.tabula

Statistikā atskaite par avāriju situācijām, kas saistītas ar vides piesārņošanu, 2009. – 2011.g.

Teritorija	Naftas produktu noplūdes no					Ķīmisko vielu noplūdes	Citi iemesli	Kopā
	dzelzceļa cisternām	cauruļvadiem	ostu akvatorijās un jūrā, upēs	transportlīdzekļiem	uzņēmumu teritorijā			
2009.g.								
Rēzeknē	8			1		4	3	16
Latvijā	13	8	9	1	2	6	13	52
2010.g.								
Rēzeknē	7		1			7		15
Latvijā	21	15	15	4	1	13	13	82
2011.g.								
Rēzeknē	15			1				16
Latvijā	29	8	2	1	1	4	14	59

Avots: LVĢMC dati

Rēzeknē ir ļoti liels naftas produktu noplūžu skaits no dzelzceļa cisternām un tas sastāda 52% no visām šāda veida noplūdēm Latvijā. Turklāt jāpiezīmē, ka laika periodā no 2009.gada līdz 2011.gadam šāda veida noplūžu skaits Rēzeknē ir palielinājies gandrīz divas reizes (skat.28.tab.).

Paaugstinātas bīstamības objekti

Uzņēmumu saimnieciskā darbība bieži vien ir saistīta ar dažādu bīstamu ķīmisko vielu uzglabāšanu un to pielietošanu. Saskaņā ar 18.09.2007. MK noteikumu Nr.626 „Noteikumi par paaugstinātas bīstamības objektu noteikšanas kritērijiem un šo objektu īpašnieku (valdītāju, apsaimniekotāju) pienākumiem riska samazināšanas pasākumu nodrošināšanai” nosacījumiem atbilstoši iespējamam radītajam kaitējumam paaugstinātas bīstamības objektus pēc to bīstamības iedala grupās: valsts, reģionāls un vietējas nozīmes objekti.

Rēzeknes pilsētā ilgtspējīgās attīstības stratēģijas izstrādes laikā darbojās viens valsts nozīmes un viens vietējas nozīmes paaugstinātas bīstamības objekts.

Valsts nozīmes paaugstinātas bīstamības objekts ir publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras objekts Rēzeknes 2 dzelzceļa stacija (Stacijas iela 2), kur notiek bīstamo vielu uzglabāšana. Paaugstinātas bīstamības zona veidojas arī uz vienlīmeņa dzelzceļa pārbrauktuves, kur dzelzceļš krustojas ar Rīgas ielu. Šeit pieaugot avārijas bīstamības iespējamībai notikuma sekas var mainīties no nenozīmīgām līdz katastrofālām, ņemot vērā to, ka bīstamās kravas pārvadā arī gar apdzīvotām vietām, radot apdraudējumu cilvēku veselībai un videi.

Reģionālās nozīmes paaugstinātas bīstamības objekts Rēzeknē ir SIA “EAST – WEST TRANSIT” Rēzeknes naftas bāze (Komunālā iela 6), kuram saskaņā ar 12.06.2012. MK noteikumiem Nr.409 «Noteikumi par vides aizsardzības prasībām degvielas uzpildes stacijām, naftas bāzēm un pārvietojamām cisternām» ir jāizstrādā rūpniecisko avāriju novēršanas programma. Objektā darbojas naftas bāze, kuras nevēlamā iedarbība iespējama sabrūkot dīzeļdegvielas rezervuāram. Plānojot teritoriju attīstību ap šo objektu, jānosaka apbūves ierobežojumi dzīvojamai apbūvei, izglītības, veselības aizsardzības, bērnu un sociālās aprūpes, sporta, tūrisma, rekreācijas, atpūtas, kultūras u.c. sabiedriskajām iestādēm.

Saskaņā ar 16.05.2006. MK noteikumu Nr.400 „Noteikumi par vides aizsardzības prasībām degvielas uzpildes stacijām, naftas bāzēm un pārvietojamām cisternām” prasībām degvielas uzpildes stacijās un naftas bāzēs tiek ierīkots gruntsūdeņu monitoringa tīkls un veikti grunts piesārņojuma mērījumi un gruntsūdens līmeņa un kvalitātes mērījumi. Katru gadu dati tiek apkopoti un iesniegti VVD Rēzeknes Reģionālo Vides pārvaldē un LVGMC .

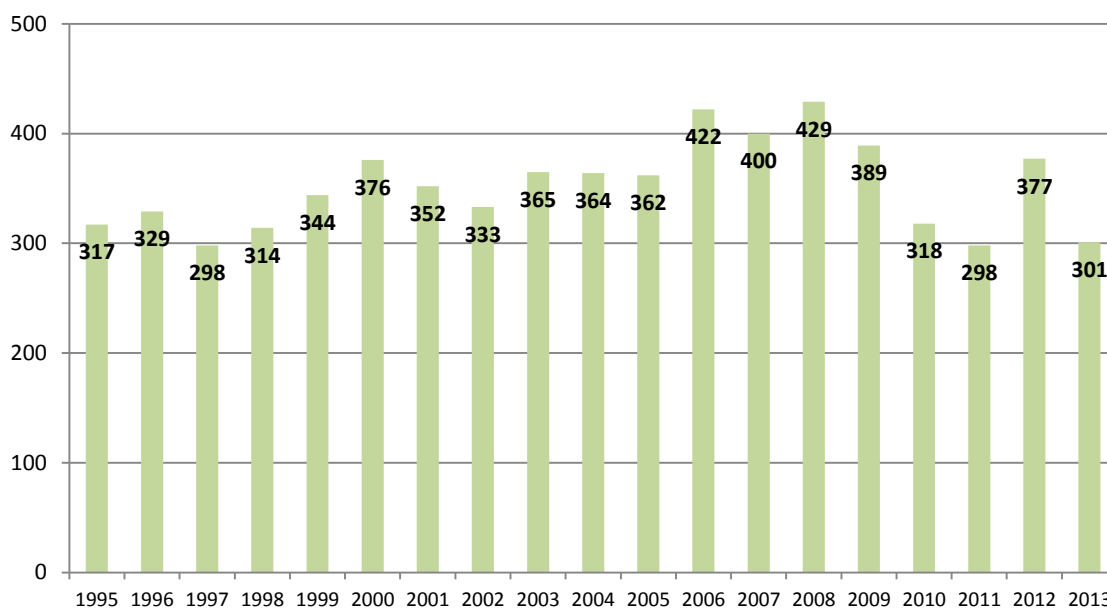
8.Valsts un pašvaldības pakalpojumi

8.1.Izglītība

Iedzīvotāju izglītības līmenis un izglītības iespējas ir nozīmīgs teritorijas konkurētspējas un attīstības rādītājs. Rēzeknes pilsētas izglītības sistēmu veido 12 PII, 11 vispārizglītojošās mācību iestādes – vidusskolas un speciālā izglītības iestāde, 5 profesionālās izglītības iestādes un profesionālās ievirzes izglītības iestādes, interešu izglītības iestādes, augstākās izglītības iestādes un to filiāles.

Pašvaldības funkciju realizācijai izglītības jomā izveidota Rēzeknes pilsētas domes **Izglītības pārvalde**, kas darbojas saskaņā ar Rēzeknes pilsētas domes lēmumiem un Izglītības pārvaldes Nolikumu. Izglītības pārvalde ir pilsētas vispārizglītojošo skolu un PII izglītības vadības, metodisko, grāmatvedības un saimniecisko pakalpojumu sniedzējs. Pārvaldes galvenās funkcijas ir nodrošināt Rēzeknes pilsētā dzīvojošiem bērniem iespēju iegūt obligāto pirmsskolas izglītību un pamatizglītību, jauniešiem iespēju iegūt vidējo izglītību, iespēju īstenot interešu izglītību un atbalstīt ārpusstundu pasākumus, arī bērnu nometnes.

Izglītības sistēmas galvenais subjekts ir bērns, tāpēc, veidojot pilsētas attīstības stratēģiju izglītības jomā, viens no galvenajiem kritērijiem ir dzimstības rādītāju un demogrāfiskās situācijas analīze (skat.18.att.). Šie rādītāji ir nestabili un lielā mērā atkarīgi no valstī valdošiem procesiem (dzīves uzplaukumi, ekonomiskās un banku krīzes, darba vietu trūkums utt.).

18.attēls. Rēzeknes pilsētā dzimušo reģistrēto bērnu skaits, 1995. – 2013.g.

Avots: Izglītības pārvaldes dati

Kā redzams 18.attēlā, dzimstības līmenis bija pieaudzis 2006. – 2009.gadā, savukārt strauji samazinājās 2010.gadā.

8.1.1.Pirmsskolas izglītība

2014.gada sākumā Rēzeknes pilsētā darbojas 12 PII un 2 pirmsskolas grupiņas, kuras kopumā apmeklē 1 609 bērni (skat.29.tab.)

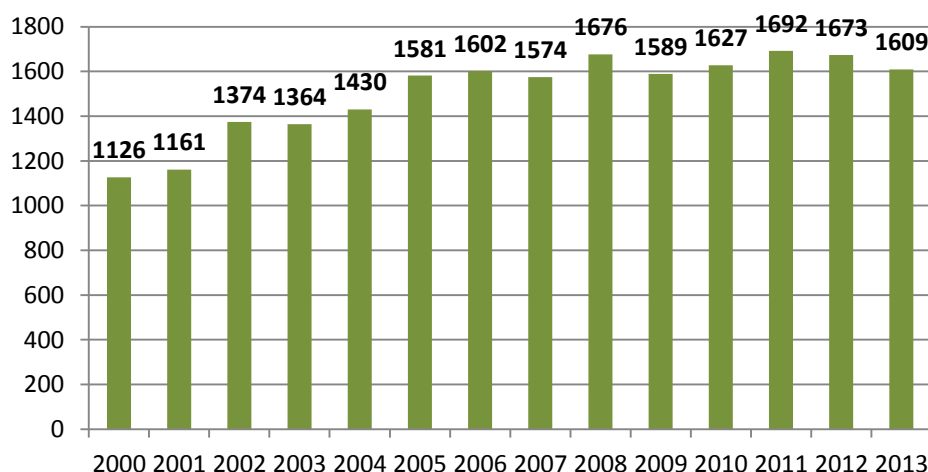
Bērnu skaits Rēzeknes pilsētas PII iestādēs (2009./2010. – 2013./2014.m.g.)

N.p.k.	Iestādes nosaukums	Mācību valoda	Bērnu skaits				
			2009./2010.	2010./2011.	2011./2012.	2012./2013.	2013./2014.
1.	Auseklītis	Latviešu	132	128	127	127	122
2.	Bitīte	Krievu	200	203	204	195	191
3.	Katoļu PII	Latviešu	121	118	130	130	122
4.	Laimiņa	Latviešu/ Krievu	114	118	133	124	117
5.	Māriņa	Latviešu	135	132	128	127	122
6.	Namiņš	Krievu	125	118	125	121	120
7.	Pasaka	Latviešu/ Krievu	121	118	124	125	119
8.	Rotaļa	Latviešu	133	126	129	127	118
9.	Speciālā PII "Rūķītis" bērniem ar runas traucējumiem	Latviešu/ Krievu	162	165	159	179	173
10.	Varavīksne	Latviešu/ Krievu	130	132	137	139	137
11.	Vinnijs Pūks	Latviešu	111	115	114	113	108
12.	Zvaniņš	Latviešu/ Krievu	105	113	124	115	109
13.	Rēzeknes valsts poļu ģimnāzijas pirmsskolas grupa	Latviešu	22	41	52	51	47
14.	Rēzeknes logopēdiskās internātpamatskolas pirmsskolas grupa	Latviešu	—	—	6	—	4
	Kopā		1 611	1 627	1 692	1 673	1 609

Avots: Izglītības pārvaldes dati

2000. – 2008.gados bija novērojama tendence, kad pieprasījums pēc vietām PII bija lielāks par piedāvājumu. Šajā periodā tika atvērtas 2 jaunas PII ("Vinnijs Pūks" bijušā bērnu dārza ēkā un "Rotaļa" bijušās komercskolas ēkā) un 2011.gadā, 4 iestāžu renovācijas rezultātā tika palielināts vietu skaits iestādēs. Līdz ar to ir vērojams bērnu skaita palielinājums Rēzeknes pilsētas PII (skat.19.att.). No 2011.gada iestājās stabilizācijas periods – piedāvājums apmierina pieprasījumu un rindas uz vietām PII nepastāv. Vienaļcīgi, dažādu projektu ietvaros, ar mērķi kvalitatīvi pilnveidot izglītības vidi bērniem un pedagogiem PII, uzsākta arī darbība iestāžu infrastruktūras sakārtošanā un iestāžu siltināšanas programmas realizācijā.

Rēzeknes pilsētas PII īstenotās izglītības programmas un bērnu skaits 2012./2013.m.g. un 2013./2014.m.g. ir apkopotas 5.pielikumā.

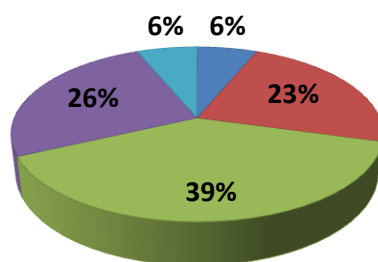

19.attēls. Bērnu skaits Rēzeknes PII, 2000. – 2013.g.

Avots: Izglītības pārvaldes dati

Rēzeknes pilsētas PII 74 pedagogi jeb 39% ir vecumā no 40 līdz 49 gadiem, kam seko 44 pedagogi (26%) vecumā no 50 līdz 59 gadiem. Salīdzinoši maz ir pedagogu vecumā līdz 29 gadiem – tikai 12 (skat.20.att.).

■ Līdz 29 ■ 30-39 ■ 40-49 ■ 50-59 ■ 60-64 (un vecāki)

20.attēls. Pedagoģisko darbinieku raksturojums pēc vecuma pirmsskolas izglītības iestādēs, 2013./2014.m.g.

Avots: Izglītības pārvaldes dati

Rēzeknes pilsētas PII „Varavīksne”, „Pasaka”, „Namiņš” un Katoļu PII 2010. – 2011.gados ES līdzfinansētajā projekta „Pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība Rēzeknes pilsētā” ietvaros notika renovācijas darbi. Projekta ietvaros PII tika veikti grupu telpu remonts, gaitēju un kāpņu telpu remonts, elektroinstalācijas darbi, apkures un ventilācijas rekonstrukcijas darbi, santehnisks darbi, jumta segumu maiņas, fasāžu siltināšana, teritorijas labiekārtošanas darbi u.c. nepieciešamie remontdarbi, kā arī tiks veikta iebūvējamā aprīkojuma uzstādīšana. Rezultātā tika uzlabota infrastruktūra, paaugstināta energoefektivitāte un nodrošināta bērnu skaita samazināšanās rindā uz vietām PII Rēzeknes pilsētā. Kopējais pieejamais finansējums aktivitātes ietvaros bija 987 319 LVL, t.sk. ERAF finansējums 839 221 LVL (85%), valsts budžeta dotācija 37 024 LVL (3,75%) un pašvaldības līdzfinansējums 111 074 LVL (11,25%).

2012.gadā tika renovēta Rēzeknes pilsētas PII „Māriņa” viena grupa. Kopējais projekta finansējums – 20 651 LVL, t.sk. ERAF finansējums 17 553 LVL (85%), valsts budžeta dotācija 774 LVL (3,75%) un Rēzeknes pilsētas domes līdzfinansējums 2 324 LVL (11,25%). Remontdarbi notika projekta „Pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība Rēzeknes pilsētā, 2. kārtā” ietvaros.

2014.gadā Rēzeknes pilsētas PII „Rūķītis” tiek turpināta projekta „Pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība Rēzeknes pilsētā 3.kārta – PII „Rūķītis” vienkāršota renovācija”, Nr.3DP/3.1.4.3.0/13/IPIA/VRAA/001/054 realizācija. Projekta ietvaros PII tika veikti 5 grupas telpu remonts, gaitēju un kāpņu telpu remonts, elektroinstalācijas darbi, apkures un ventilācijas sistēmu rekonstrukcijas darbi, kā arī santehnisks darbi. Projekta ietvaros tika izgatavots minēto 5 grupu iebūvējamais telpu mēbeļu aprīkojums. Šobrīd notiek teritorijas labiekārtošanas darbi, bērnu nojumju uzstādīšana un lēzenās uzbrauktuves bērniem ar kustību traucējumiem izbūvēšana. Kopējais pieejamais finansējums projekta ietvaros ir 313 032 EUR, t.sk. ERAF finansējums 266 077 EUR (85%), valsts budžeta dotācija 11 739 EUR (3,75%) un pašvaldības līdzfinansējums 35 216 EUR (11,25%).

2013.gadā novembrī PII „Māriņa”, „Bitīte”, „Zvaniņš” ES ERAF līdzfinansētajā projekta „Energoefektivitātes paaugstināšana Rēzeknes pilsētas pašvaldības ēkās” ietvaros tika pabeigta ēku renovācijas darbi un energoefektivitātes pasākumu īstenošana.

PII „Auseklītis” pilna renovācija uzsākta 2014.gada jūnijā projekta „Kompleksi risinājumi siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai PII „Auseklītis” ietvaros, ieguldot arī pašvaldības budžeta līdzekļus telpu iekšējai renovācijai un teritorijas labiekārtošanai.

Apkopojot augstāk minēto informāciju, PII iestādes atbilstoši to tehniskajam stāvoklim var sadalīt vairākās grupās:

- PII, kas ir pilnībā sakārtotas atbilstoši normatīvo aktu prasībām – Katoļu PII, „Namiņš”, „Pasaka”, „Rūķītis”, „Varavīksne”, „Zvaniņš” un drīzumā arī „Auseklītis”, izņemot PII „Rūķītis”, šajās iestādēs ir nepieciešama mēbeļu/aprīkojuma nomaiņa.
- PII, kas daļēji atbilst normatīvo aktu prasībām – „Bitīte” un „Māriņa”. Šajās iestādēs ir nepieciešama vienkāršotā iekštelpu renovācija, mēbeļu/aprīkojuma nomaiņa un teritorijas labiekārtošana.
- PII, kurām nepieciešamā renovācija energoefektivitātes uzlabošanai, iekštelpu vienkāršotā renovācija un teritorijas labiekārtošana – „Rotaļa” un „Vinnijs Pūks”.

PII „Laimiņa” plānots pārcelt uz 5.vidusskolas sākumskolas telpām, paplašinot PII „Māriņa”, savukārt bijušās PII „Laimiņa” telpās ir plānots izveidot Ziemeļu rajona industriālās zonas biznesa attīstības centru.

Kā nepieciešamus infrastruktūras uzlabojumus, kurus būtu jāveic tuvāko 5 gadu laikā, ir jāmin arī “gulošo policistu” uzstādīšanu pie visām izglītības iestādēm, durvju ar durvju kodiem ierīkošanu, ieejas vārtiņu izveidošanu ar durvju kodiem un ar tālvadības atvēršanas pultīm. Šie pasākumi palīdzētu nodrošināt bērnu drošību, dzīvību un veselību, kā arī nepieļautu nepiederošu personu iekļūšanu PII teritorijās.

8.1.2. Vispārējā izglītība

2014.gadā Rēzeknes pilsētā darbojas 9 vispārizglītojošās dienas skolas, 1 vispārizglītojošā vakara (maiņu) skola un 1 speciālā skola (skat.30.tab.). Rēzeknes 2., 3., 4. un 6.vidusskolās tiek īstenotas mazākumtautu izglītības programmas. Visas Rēzeknes pilsētas vispārējās izglītības iestādes ir akreditētas.

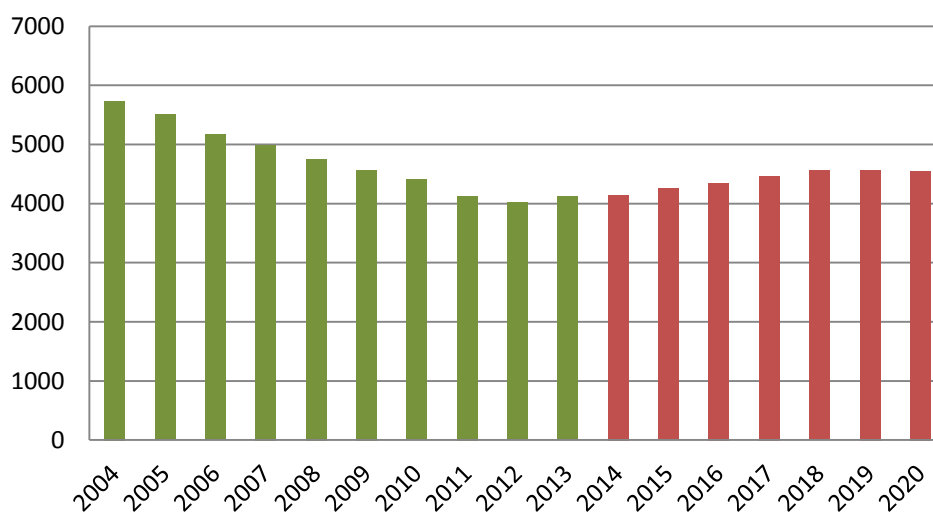
30.tabula

Skolēnu skaits Rēzeknes pilsētās vispārizglītojošajās skolās uz 1.septembri (2008. – 2013.g.)

Skolas nosaukums	Skolēnu skaits					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Rēzeknes Valsts ģimnāzija	294	278	251	204	180	156
Rēzeknes 1.vidusskola	816	742	678	628	593	641
Rēzeknes 2.vidusskola	731	695	678	620	585	575
Rēzeknes 3.vidusskola	388	393	387	370	366	412
Rēzeknes 4.vidusskola	348	323	313	268	252	243
Rēzeknes 5.vidusskola	770	730	683	622	569	548
Rēzeknes 6.vidusskola	535	500	502	504	493	517
Rēzeknes valsts poļu ģimnāzija	388	421	435	446	454	458
Rēzeknes Katoļu vidusskola		187	203	200	212	220
Rēzeknes logopēdiskā internātpamatskola	148	140	123	125	144	136
Rēzeknes vakara vidusskola	157	159	152	143	173	156
Kopā:	4 758	4 570	4 402	4 130	4 021	4 062

Avots: Izglītības pārvaldes dati

Vismazākais skolēnu skaits ir Rēzeknes 4.vidusskolā. Skolēnu skaits, kas izvēlas iegūt vispārējo izglītību šajā mācību iestādē, turpina samazināties. Kritisks stāvoklis ir arī Rēzeknes Valsts ģimnāzijā, jo izglītojamo skaits šajā iestādē jau 2 gadus neatbilst valsts noteikto normatīvo aktu prasībām un izglītības kvalitātes rādītāji pilsētas skolu starpā pēdējo 5 gadu laikā nav labākie (reitingā 3 – 5 vieta pilsētas skolu vidū), kas liecina par trūkumiem skolas vadības darbā.

21.attēls. Skolēnu skaita prognoze Rēzeknes pilsētas skolās, 2004. – 2020.g.

Avots: Izglītības pārvaldes dati

Rēzeknes pilsētu, kā arī valsti kopumā, 90.– to gadu beigās skāra demogrāfiskā krīze, kuras sekas izjūtas vēl šodien. Diagrammā attēlotā skolēnu sakaita dinamika Rēzeknes

pilsētas skolās parāda bērnu zemās dzimstības sekas, un tikai 2013.gadā vērojama izmaiņa tendencēs, kaut gan tas nebūs ilgstošs process, jo 2017.gadā gaidāma jauna demogrāfiskā „bedre” (skat.21.att.). Izglītojamo skaita samazināšanās prasa dziļu analīzi par izglītības sistēmas spēju funkcionēt bez izmaiņām skolu tīklā, tāpēc tuvāko gadu laikā pašvaldībai būtu nepieciešams veikt izglītības sistēmas optimizāciju atbilstošu laika prasībām.

31.tabula

Skolēnu skaita sadalījums Rēzeknes pilsētas skolās pa klasēm, 2013./2014.m.g.

Skolas nosaukums	Klase											
	1.kl.	2.kl.	3.kl.	4.kl.	5.kl.	6.kl.	7.kl.	8.kl.	9.kl.	10.kl.	11.kl.	12.kl.
Rēzeknes 1.vidusskola	86	63	45	57	53	69	52	57	49	45	35	30
Rēzeknes 2.vidusskola	46	50	34	60	45	59	62	61	56	34	38	30
Rēzeknes 3.vidusskola	54	42	40	35	53	37	44	34	26	15	12	20
Rēzeknes 4.vidusskola	22	15	14	21	22	25	18	16	20	19	23	28
Rēzeknes 5.vidusskola	40	39	47	46	52	45	64	51	56	34	32	42
Rēzeknes 6.vidusskola	78	50	63	46	40	42	45	45	46	25	16	21
Rēzeknes Katoļu vidusskola	19	22	18	20	14	21	21	21	23	16	13	12
Rēzeknes logopēdiskā internātpamatskola	37	13	14	12	10	12	6	11	21	—	—	—
Rēzeknes valsts poļu ģimnāzija	59	59	40	43	60	35	34	36	22	23	21	26
Rēzeknes Valsts ģimnāzija	—	—	—	—	—	—	—	—	—	54	64	38
Rēzeknes vakara vidusskola	—	—	—	—	—	—	1	1	9	38	54	53
Kopā	441	353	315	340	349	345	347	333	328	303	308	300

Avots: Izglītības pārvaldes dati

Rēzeknes pilsētas vispārīzglītojošās skolās mācās liels skolēnu skaits, kuru dzīves vieta ir deklarēta Rēzeknes novadā, kā arī citos Latvijas novados (skat. 6.pielikumu).

2012.gadā pabeigti 3., 5. un 6.vidusskolas un Rēzeknes Valsts poļu ģimnāzijas renovācijas un siltināšanas darbi, kā rezultātā ēkas ieguvušas jaunu, mūsdienīgu izskatu, kā arī jūtami samazinājušas elektroenerģijas un siltumenerģijas patēriņu. 2014.gadā pabeigta 2.vidusskolas piebūves un Rēzeknes Valsts ģimnāzijas renovācija un siltināšanas darbi. Energoefektivitātes pasākumi ir aktuāli arī citām vispārīzglītojošām skolām – īpaši Rēzeknes 1.vidusskolai, 2.vidusskolai, kā arī nepieciešami visu iestāžu iekšējie renovācijas darbi, mēbeļu nomaiņa, materiāli tehniskās bāzes uzlabošana un sporta laukumu atjaunošanas darbi.

2010.gadā noslēgusies projekta „Kvalitatīvai dabaszinātņu apguvei atbilstošas materiālās bāzes nodrošināšana Rēzeknes pilsētas izglītības iestādēs” īstenošana, kura ietvaros tika veikta dabaszinātņu (ķīmija, bioloģija, fizika) un matemātikas kabinetu aprīkošana un modernizēšana sešās Rēzeknes pilsētas izglītības iestādēs – Rēzeknes Valsts ģimnāzijā, Rēzeknes 1., 2., 5., 6.vidusskolā un Rēzeknes valsts poļu ģimnāzijā, tādējādi turpmāk nodrošinot kvalitatīvas dabaszinātņu (ķīmijas, bioloģijas, fizikas) un matemātikas apguves iespējas, radītu interesi par dabaszinātnēm.

Rēzeknes pilsētas izglītības iestādes no 2004.gada kā prioritārs uzdevums ir izglītības kvalitātes paaugstināšana, kā rezultātā jau vairākus gadus pilsētas skolas uzrāda vērā ņemamus kvalitatīvos sasniegumus valsts līmeņa olimpiādēs, zinātniski pētnieciskajos darbos un valsts centralizētajos eksāmenos, kas ir vieni no labākajiem valstī (ņemot vērā vidējos rādītājus starp lielajām pilsētām). Pēdējo 5 gadu laikā regulāri valsts izglītības reitingos augstās vietās ir Rēzeknes 1.vidusskola, Rēzeknes valsts poļu ģimnāzija un Rēzeknes 5.vidusskola.

Rēzeknes pilsētā 2014.gadā labākos centralizēto eksāmenu rezultātus uzrādījusi Rēzeknes 1.vidusskola, kas pārsniegusi vidējo valsts līmeni visos izglītības iestādē kārtotajos centralizētajos eksāmenos (ķīmijā, matemātikā, angļu, krievu un latviešu valodās, fizikā un bioloģijā). Ļoti labus rezultātus, salīdzinot ar valsts vidējo līmeni, uzrādījusi arī Rēzeknes Valsts ģimnāzija, ievērojami pārsniedzot to centralizētajos eksāmenos matemātikā, angļu, krievu un latviešu valodās, fizikā, bioloģijā un vēsturē. Tāpat labus rezultātus uzrādījusi arī Rēzeknes valsts poļu ģimnāzija, attiecīgi matemātikā, angļu, krievu un latviešu valodās un vēsturē, pārsniedzot valsts vidējo līmeni šajos eksāmenos, kā arī Rēzeknes 5.vidusskola – centralizētajos eksāmenos matemātikā, angļu, krievu un latviešu valodās, bioloģijā un vēsturē. Skatoties kopumā uz visām Rēzeknes pilsētas skolām, redzams, ka labi rezultāti tiek uzrādīti centralizētajos eksāmenos matemātikā, fizikā, krievu valodā un vēsturē (skat. 7.pielikumu).

Visi pedagogi, kas darbojas Rēzeknes pilsētas izglītības jomā atbilst valstī noteiktām prasībām attiecībā uz pedagoga profesionālo darbību, pedagogi regulāri pilnveido savu profesionālo meistarību, kā arī atbilstoši valstī pastāvošai normatīvai bāzei iegūst pedagogu kvalifikācijas pakāpes. No 2010.gada līdz 2014.gadam Rēzeknes pilsētas pedagoģiskie darbinieki ieguvuši sekojošas kvalifikācijas pakāpes (skat.32.tab.).

32.tabula

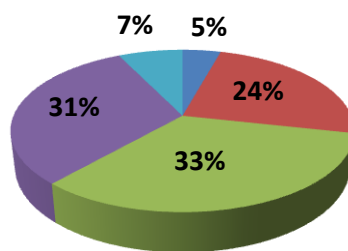
Rēzeknes pilsētas pedagoģisko darbinieku iegūtās kvalifikācijas pakāpes, 2010. – 2014.gads

	1.pakāpe	2.pakāpe	3.pakāpe	4.pakāpe	5.pakāpe
2011./12.m.g.	3	83	253	18	–
2012./13.m.g.	–	4	51	2	–
2013./14.m.g.	–	1	39	5	2
Kopā	3	88	343	25	2

Avots: Izglītības pārvaldes dati

2013./2014.mācību gadā Rēzeknes pilsētas vispārizglītojošajās dienās skolās strādāja 464 pedagogi: 411 vidusskolās un 53 speciālajās izglītības iestādēs. Pēdējos gados Latvijas izglītības sistēmu būtiski ietekmē dažādi demogrāfiski, ekonomiski un sociāli faktori, kas veicina pedagogu novecošanu. Rēzeknes pilsētas vispārizglītojošās skolās 169 pedagogi jeb 33% ir vecumā no 40 līdz 49 gadiem, kam seko 159 pedagogi (31%) vecumā no 50 līdz 59 gadiem. Ļoti maz ir pedagogu vecumā 29 gadi un jaunāki – tikai 22 (5%). Šis sadalījums aktualizē jautājumu par nepieciešamību prognozēt vajadzīgo pedagoģisko darbinieku skaitu gan tuvākā, gan tālākā nākotnē. Jaunajiem skolotājiem darbs klasē nešķiet saistošs un, pēc diploma saņemšanas, liela daļa neuzsāk savu karjeru izglītības iestādēs, bet meklē citas alternatīvas, tādējādi veicinot pedagogu vidējā vecuma palielināšanos.

■ 29 un mazāk ■ 30 - 39 ■ 40 - 49 ■ 50 - 59 ■ 60 un vairāk

22.attēls. **Pedagogu skaits pēc vecuma Rēzeknes pilsētas vispārizglītojošās skolās, 2013./2014. m.g.**

Avots: Izglītības pārvaldes dati

Līdzīgi kā visā valstī kopumā Rēzeknes pilsētas vispārizglītojošās skolās lielākā daļa pedagogu ir sievietes. Piemērām 2013./2014.mācību gadā šis procentuālais sadalījums bija 89% un 11%.

8.1.3.Profesionālā izglītība

Rēzeknē darbojas 5 profesionālās mācību iestādes.

Austrumlatgales Profesionālā vidusskola izveidota 2011.gadā, apvienojot Latgales Amatniecības meistarų skolu, Lūznavas Profesionālā vidusskolu, Rēzeknes Profesionālo vidusskolu, Rēzeknes 14.rodvidusskolu, Viļānu 41.rodvidusskolu, Latgales Amatniecības meistarų skolu un Zilupes arodvidusskolu (MK rīkojums Nr.83). Austrumlatgales Profesionālajā vidusskolai pašreiz ir 5 izglītības programmu īstenošanas vietas:

- Varoņu ielā 11a, Rēzeknē;
- Jupatovkas ielā 22, Jupatovkā, Griškānu pagastā, Rēzeknes novadā;
- Bērzu alejā 2, Lūznāvā, Rēzeknes novadā;
- Kultūras laukumā 1, Viļānos, Viļānu novadā;
- Kalnu ielā 4, Zilupē, Zilupes novadā.

Ar 2012.gada 1.septembri sestā izglītības programmu īstenošanas vieta – Latgales Amatniecības meistarų skola – Bērzgales pagastā, Rēzeknes novadā, tika slēgta un izglītības programmas: „Būvdarbi” ar kvalifikāciju „Namdaris” un „Mājturība” ar kvalifikāciju „Aukle” tika pārceltas uz Rēzekne (Varoņu ielā 11a). Atbilstoši Austrumlatgales Profesionālās vidusskolas attīstības un investīciju stratēģijai 2012. – 2015.gadām mācību vietas tiek plānots līdz 2020.gadam attīstīt šādas izglītības programmas: „Ēdināšanas pakalpojumi un viesnīcu pakalpojumi”, „Pārtikas produktu tehnoloģija”, „Kokapstrādes tehnoloģijas”, „Enerģētika”, „Programmēšana”, „Datorsistēmas”, „Mehatronika”, „Komerzinības”, „Būvdarbi”, „Autotransports”, „Inženieriekārtu darbi”, „Zivkopība” un „Metālapstrāde”.

Saskaņā ar stratēģiju, Rēzeknē paliks tikai viena programmu īstenošanas vieta. Izglītības programmas no programmu īstenošanas vietas Jupatovkā, Griškānu pagastā, Rēzeknes novadā, tik pārceltas uz Varoņu ielu 11a. Atbilstošās infrastruktūras izveide ir iespējama pateicoties 2014.gada 28.janvārī noslēgtajai Vienošanai starp Austrumlatgales Profesionālo vidusskolu un Valsts izglītības attīstības aģentūru par ERAF projekta „Austrumlatgales Profesionālās vidusskolas infrastruktūras uzlabošana un mācību aprīkojuma modernizēšana”. Projekta mērķis – izveidot Austrumlatgales Profesionālajā vidusskolā modernu izglītības iestādes infrastruktūru un

mācību materiālo bāzi, nodrošinot prioritāro profesionālās vidējās izglītības programmu un arodizglītības programmu kvalitatīvu un darba tirgus prasībām atbilstošu īstenošanu Latgales plānošanas reģionā. Projekta ietvaros paredzēts uzlabot Austrumlatgales Profesionālās vidusskolas ēku kompleksa Varoņu ielā 11a, Rēzeknē infrastruktūru – veikt mācību korpusa rekonstrukciju un pārtikas laboratoriju jaunbūvi, veikt dienesta viesnīcas korpusa rekonstrukciju, nodrošinot šī ēku kompleksa pieejamību cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem, kā arī modernizēt profesionālās vidējās izglītības prioritāro izglītības programmu mācību materiālo bāzi profesionālo un vispārizglītojošo mācību priekšmetu apguvei izglītības programmās „Enerģētika”, „Pārtikas produktu tehnoloģija”, „Ēdināšanas pakalpojumi” un „Viesnīcu pakalpojumi”. Projekta ietvaros tiks nodrošināta mūsdienīgu IKT izmantošana izglītības procesā. Plānots, ka to varēs izdarīt līdz 2015.gada 31.augustam, izmantojot ERAF 2.kārtas projektu finansējumu. Nekustāmie īpašumi Jupatovkas ielā tiks nodoti atsavināšanai.

Austrumlatgales Profesionālā vidusskolu aktīvi piedalās arī ES ESF projektos, pārrobežu programmu projektos un ES Mūžizglītības programmā *Leonardo da Vinci*.

Izglītības un Zinātnes ministrija ir sagatavojusi nepieciešamo dokumentāciju un LR MK ir pieņēmis lēmumu par profesionālās izglītības kompetenču centra statusa piešķiršanu Austrumlatgales Profesionālajai vidusskolai, kā rezultātā no 2014.gada 1.septembra minētā izglītības iestāde mainījusi nosaukumu un turpmāk tā tiks saukta – **Rēzeknes Valsts tehnikums**.

Grāmatvedības un finanšu koledža ir akreditēta izglītības iestāde, kas darbojas kopš 2005.gada. Mācības notiek latviešu un krievu valodās. Pēc koledžas absolvēšanas studenti saņem 1.līmeņa augstākās profesionālās izglītības diplomu.

Jāņa Ivanova Rēzeknes Mūzikas vidusskola (JIRMV) ir nodibināta 1932.gadā. Mācību valoda – latviešu, mācību ilgums – 4 gadi. JIRMV īsteno šādas profesionālās vidējās izglītības programmas:

- Taustiņinstrumentu spēle – klavierspēle.
- Stīgu instrumentu spēle – vijolspēle, alta, čella un kontrabasa spēle.
- Pūšaminstrumentu spēle – flautas, klarnetes, fagota, saksofona, mežraga, trompetes, trombona un tubas spēle.
- Sitaminstrumentu spēle.
- Diriģēšana ar kvalifikāciju kormeistars, kora dziedātājs vai baznīcas mūzikas dzīves organizators.
- Vokālā mūzika.
- Mūzikas vēsture un teorija.

2013./2014.m.g. JIRMV tika atvērta jauna izglītības programma ar kvalifikāciju “Tradicionālās mūzikas speciālists, ansambļa vadītājs”. Tā ir vienīgā šāda veida programma Latvijas mūzikas vidusskolās, kā arī Baltijā.

Kā struktūrvienība JIRMV darbojas arī Mūzikas skola, kurā audzēkņiem piedāvājam apgūt šādas profesionālās ievirzes izglītības programmas:

- Taustiņinstrumentu spēle – klavierspēle un akordeona spēle.
- Stīgu instrumentu spēle – vijolspēle, čella, kontrabasa un ģitāras spēle.
- Pūšaminstrumentu spēle – flautas, obojas, klarnetes, fagota, saksofona, mežraga, trompetes, eifonija, trombona un tubas spēle.
- Sitaminstrumentu spēle.

- Vokālā mūzika – kora klase.

JIRMV darbojas akordeonistu orķestris, stīgu instrumentu ansamblis, bērnu koris, dažādi ansamblī. Katru gadu JIRMV mācās vidēji 300 audzēkņi, no tiem 50 mūzikas vidusskolā.

JIRMV ir viena no lielākajām un nozīmīgākajām kultūrizglītības iestādēm Latgalē. 2012.gadā tā ierindojusies TOP 10 profesionālo izglītības iestāžu vidū Latvijā. JIRMV izkopj akadēmiskās mūzikas tradīcijas, sniedz zināšanas profesionālo mūziķu un mūzikas mīļotāju izaugsmei, rūpējas par Jāņa Ivanova mūzikas popularizēšanu Rēzeknē un visā Latvijā, ir Ziemeļlatgales mūzikas skolu reģionālais centrs ar bagātām un daudzpusīgām festivālu, koncertu un konkursu tradīcijām. JIRMV audzēkņi ļoti veiksmīgi (80–85%) turpina izglītību augstākajās mācību iestādēs (J.Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija, Rīgas Pedagoģijas un Izglītības vadības akadēmija, Daugavpils universitāte u.c.).

JIRMV ēka ir daļēji apmierinošā stāvoklī un tai nepieciešama rekonstrukcija un siltināšana, kā arī ir lieli siltuma zudumi, kas paaugstina siltumenerģijas izmantošanas apjomus, kas sadārdzina skolas uzturēšanu. Lai esošo situāciju uzlabotu, no 2014.gada jūnija līdz 2015.gada janvārim projekta „Energoefektivitātes paaugstināšanas darbi Rēzeknes J.Ivanova mūzikas skolā” ietvaros ir paredzēts veikt virkni energoefektivitātes pasākumu – cokola un ārsienu siltināšana un apdare, logu un durvju nomaiņa, bēniņu un jumta siltināšana, kā arī jumta seguma nomaiņa. Projekta realizēšanas rezultātā tiks samazināta CO₂ emisijas un uzlabosies kopējais ēkas vizuālais un tehniskais stāvoklis, kā arī mūzikas skolas audzēkņiem tiks nodrošināta atbilstoša mācību vide.

JIRMV ēka atrodas dramatiskā stāvoklī – neskatoties uz iepriekš minētā projekta ietvaros veiktajiem darbiem pie ēkas fasādes, iekšējām nepieciešams vērīenīgs remonts – visā skolā nepieciešams nomainīt elektroinstalāciju un apkures sistēmu (caurules, radiatorus), ūdens apgādes sistēmu (caurules) un grīdas segumus, visu telpu sienu un griestu remonts, kā arī durvju nomaiņa. Ēkas 1.korpusā nepieciešama visu sanitāro mezglu maiņa kā arī aprīkot bibliotēku ar jauniem plauktiem, bet 3.korpusā un 4.korpusā – nepieciešams izbūvēt jaunas kāpnēs uz otro stāvu. Vēl 4.korpusā nepieciešams paplašināt lielās zāles skatuvi un sienu, kas robežojas ar lielo zāli, noklāt ar skaņu absorbējošu materiālu, kā arī visu sanitāro mezglu nomaiņa. Nepieciešams veikt apkārtējās vides labiekārtošanas darbus (autostāvvietu izbūve) un drošības sistēmu iekārtošanu, kā arī jānodrošina izglītības pieejamība audzēkņiem ar kustību traucējumiem. Šo darbu veikšana, pirmkārt, ļautu mūzikas skolas audzēkņiem nodrošināta atbilstošu mācību vidi un, otrkārt, uzlabotu ēkas tehnisko stāvokli.

Arī materiāli tehniskā bāze JIRMV ir nolietota un, lai veiksmīgi turpinātu audzēkņu izglītošanu, ir nepieciešama jaunu mūzikas instrumentu iegāde un laba apskaņošanas un ierakstu veikšanas aparatūra. Kultūras ministrijas padotībā esošo profesionālās vidējās kultūrizglītības iestāžu attīstības koncepcija paredz mērķtiecīgi attīstīt izcilībā balstītas kultūrizglītības attīstību, nodrošinot kultūrizglītības kvalitātes paaugstināšanu un daudzveidību, uzlabojot kultūrizglītības iestāžu un programmu materiāltehnisko bāzi, kā arī pilnveidojot metodiskos pakalpojumus. Tās ietvaros JIRMV 3 gadu (2015. – 2017.gads) laikā paredzēts pilnveidot Tradicionālās mūzikas programmu un pakāpeniski attīstīt Populārās mūzikas programmu, sākotnēji uzsākot tās apmācību profesionālās ievirzes izglītībā, bet pakāpeniski pārejot uz profesionālo izglītību.

Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskola nodibināta 1959.gadā kā Rīgas Lietišķās mākslas vidusskolas filiāle. Rēzeknes Lietišķās mākslas vidusskola no 1968.gada. Mācību valoda – latviešu. Īsteno šādas četrgadīgās izglītības programmas:

- Vides dizains.
- Koka izstrādājumu dizains.
- Metāla izstrādājumu dizains.
- Keramikas izstrādājumu dizains.
- Apģērbu dizains.
- Tekstilizstrādājumu dizains.
- Rokdarbi.
- Vizuāli plastiskā māksla.

Mākslas un dizaina vidusskolai ir divas struktūrvienības – mākslas skola, kurā tiek īstenota piecgadīgā profesionālās ievirzes izglītības programma „Vizuāli plastiskā māksla”, un Mākslas nams. Skolai ir pedagoģiska un profesionāla sadarbība ar Latvijas Mākslas akadēmijas Latgales filiāli, vidusskolas absolventi var turpināt studijas un iegūt augstāko mākslas izglītību Rēzeknē. Skolā tiek organizēti ikgadējie Latgales reģiona vispārizglītojošo skolu 9.klases audzēkņu radošie konkursi vizuāli plastiskajā mākslā. Ik pēc 3 gadiem notiek Latvijas vidējo profesionālo mākslas un dizaina izglītības iestāžu audzēkņu konkursi zīmēšanā.

Augstāk minētās profesionālās izglītības iestādes ir izglītības ministrijas pakļautībā un tajās 2011./2012.m.g. kopumā mācījās 1 783 audzēkņi, pedagogu skaits bija 194.

Kultūras ministrija, optimizējot profesionālās vidējās kultūrizglītības iestāžu tīklu, 2017.gadā plāno izveidot kompetenču centru – **Rēzeknes mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola** – apvienojot JIRMV un Rēzeknes Dizaina un mākslas vidusskolu. Rēzeknes mūzikas, mākslas un dizaina vidusskolā akcents tiks likts uz tradicionālās mūzikas un mākslas attīstību un nemateriālā kultūras mantoja iekļaušanu profesionālās vidējās kultūrizglītības saturā. Plānotais papildus budžeta finansējums Rēzeknes mūzikas, mākslas un dizaina vidusskolas izveidei sastāda 167 211 EUR 2017.gadā un 180 952 EUR 2018.gadā.

Valsts robežsardzes koledža ir valsts dibināta Valsts robežsardzes pakļautībā esoša izglītības iestāde, kas personām pēc vidējās izglītības ieguves nodrošina iespēju iegūt pirmā līmeņa augstāko profesionālo izglītību un 4.profesionālās kvalifikācijas līmeni. Valsts robežsardzes koledžas mērķis – sagatavot Valsts robežsardzei profesionālu un izglītotu personālu praktiskai dienesta pienākumu pildīšanai uz valsts robežas.

2012.gadā Valsts robežsardzes koledžu absolvējuši 18 pilna laika studējošie un ieguvuši pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības diplomus un kvalifikāciju „Valsts robežsardzes jaunākais virsnieks”. 2011.gadā studijām Valsts robežsardzes koledžā imatrikulēti 36 (19 pilna laika un 17 nepilna laika) studējošie. 2012.gadā tika īstenota 21 dažāda veida kvalifikācijas paaugstināšanas programma, kopumā apmācot 988 personas (2011.g. – 784, 2010.g. – 545).

Pērn Valsts robežsardzes koledžas Robežsargu skolā 101 robežsargi apguvuši profesionālo tālākizglītības programmu „Robežapsardze” un ieguvuši kvalifikāciju „Valsts robežsardzes inspektors”. Profesionālās tālākizglītības programmas „Robežapsardze” apguvei 2012.gadā tika uzņemtas 89 personas, no tām 83 bez iepriekšējas dienesta pieredzes un 6 dienējoši robežsargi.

Valsts robežsardzes koledžai ir izveidojusies cieša sadarbība ar daudziem ārzemju partneriem: Eiropas Aģentūru operatīvās sadarbības vadībai pie ES dalībvalstu ārējām robežām (FRONTEX, Varšava), Igaunijas Republikas Murastes Robežsargu skolu, Igaunijas Republikas IeM Akadēmijas Robežsardzes koledžu, Lietuvas Republikas Visaginas Robežsargu skolu, Lietuvas Tiesību universitāti (Kauņas Policijas fakultāti), Polijas Republikas Kentšinas Robežsardzes Mācību centru, Somijas Republikas Robežsardzi, Britu Padomi, kā arī ar Rēzeknes Augstskolu.

Valsts robežsardzes koledžai ir labs materiāli tehniskais nodrošinājums. Iestādē darbojas Valsts robežsardzes koledžas Kinoloģijas dienests. Tā darbības virzieni ir robežsardzes teritoriālo pārvalžu kinologu un dienesta suņu darbības kontrole un darba spēju novērtēšana, informācijas par dienesta suņu izmantošanu, apkopošana un analīze, robežsardzes kinologu un dienesta suņu apmācību plānošana un organizēšana, robežsardzes kinoloģijas dienesta normatīvo dokumentu projektu izstrāde un iesniegšana apstiprināšanai.

Visām profesionālās izglītības iestādēm, kas darbojas Rēzeknes pilsētā ir reģionālā nozīme un noteicošā ietekme uz nodarbinātības struktūru, kultūras tradīciju saglabāšanu, uzņēmējdarbības, radošo industriju un pakalpojumu attīstību.

Attīstības programmas izstrādes laikā ir notikušas vairākas diskusijas, pieaicinot pilsētas lielāko uzņēmumu, izglītības iestāžu un pašvaldības pārvaldes pārstāvjus, par profesionālās izglītības nozīmību Rēzeknē, jauno speciālistu sagatavošanas kvalitāti atbilstoši reģiona uzņēmumu prasībām. Šo diskusiju rezultātā, diskusiju dalībnieki vienojās par ciešāku sadarbību informācijas apmaiņā un ciešāku uzņēmēju iesaisti mācību programmu veidošanā, Rēzeknes uzņēmēju interešu aizstāvēšanu nozaru asociācijās. Iezīmējās nepieciešamība profesionālās izglītības iestādēs sadarbībā ar uzņēmējiem, izmantojot duālās izglītības pieeju, jau mācību laikā nodrošināt studentiem prakses vietas uzņēmumā, kur students var apgūt savu izvēlēto profesiju. Profesionālajā izglītībā pašvaldība varētu pildīt starpnieka lomu starp uzņēmējiem un profesionālās izglītības iestādēm, kas palīdzētu veidot konkurētspējīgu darbaspēka piedāvājumu darba tirgū.

8.1.4. Interesu izglītība

Interesu izglītību Rēzeknes pilsētā galvenokārt īsteno Austrumlatvijas radošo pakalpojumu centra (“Zeimuļs”) Interesu izglītības nodaļa, kas darbojas kopš 2012.gada 1.septembra. Līdz ar Austrumlatvijas radošo pakalpojumu centra atvēršanu Austrumlatvijas reģiona jauniešiem, bērniem un radošajām personībām ir izveidotas tik ilgi gaidītās mājas. Visi interešu izglītības procesi un kultūras norises koncentrējās vienā vietā, veidojot komunikāciju starp radošajiem cilvēkiem, sadarbību un stimulējot radošos procesus. Centra darbība ir progresīva, taču vienlaicīgi tiek saglabātas Latgales kultūras tradīcijas, kas Austrumlatvijas iedzīvotājiem ir ļoti svarīgi.

Austrumlatvijas radošo pakalpojumu centrā Interesu izglītības nodaļā 2013./2014.m.g. strādā 48 pedagogi, tiek īstenotas 93 interešu izglītības programmas un darbojas 1 670 pulciņu dalībnieki. Nodarbības notiek no pirmdienas līdz sestdienai Centrā tiek veidots mūsdienīgu, kvalitatīvu un daudzveidīgu interešu izglītības programmu piedāvājums, kas nodrošinās jaunu zināšanu, prasmju un iemaņu apguvi atbilstoši dažādajām bērnu un jauniešu vajadzībām. Centrā tie organizēti arī koncerti, konkursi, skates, izstādes, sacensības, radošās darbnīcas un brīvā laika pasākumi – nometnes, radošās dienas, pasākumi skolēnu brīvdienās, akcijas.

Centrā regulāri tiek organizēti pasākumi, kas palīdz novērst *negatīvu tendenču veidošanos un attīstību* (atkarības profilakse, pirmā palīdzība, vardarbības prevencija, seksuāli – reproduktīvā veselība).

Plānojot savu darbu, interešu izglītības nodaļa izvirza vairākus svarīgus **uzdevumus**:

1. Mazināt bērnu un jauniešu sociālo atstumtību, nodrošinot atbalstošu, drošu un psiholoģiski labvēlīgu vidi.
2. Sniegt iespējas visiem bērniem un jauniešiem iesaistīties un sadarboties, prezentēt savus sasniegumus, apgūt vai pilnveidot prasmes, iemaņas un zināšanas.
3. Sadarboties ar audzēkņu ģimenēm, valsts un pašvaldību institūcijām, nevalstiskajām organizācijām, lai sniegtu atbalstu sociālā riska grupas bērniem un jauniešiem.
4. Izstrādāt un piedāvāt mūsdienīgas, laikmetam atbilstošas jaunas interešu izglītības programmas, integrējot programmas saturā profesionālās orientācijas, tālākās izglītības un karjeras iespēju.
5. Apzināt un popularizēt labās prakses piemērus.
6. Veicināt sabiedrības informētību un izpratni par interešu izglītības lomu audzēkņu dzīves prasmju un profesionālo iemaņu attīstīšanā.

Interešu izglītība galvenokārt ir Austrumlatvijas radošo pakalpojumu centra Interešu izglītības nodaļas pārziņā, skolām atstāta tikai neliela daļa stundu. Un ar laiku ir plānots nodot visu interešu izglītību Austrumlatvijas radošo pakalpojumu centra pārziņā.

8.1.5. Pieaugušo izglītība

Pieaugušajiem ir nepieciešams pastāvīgi uzlabot savas personīgās un profesionālās prasmes un zināšanas, lai risinātu ekonomiskās krīzes īstermiņa un ilgtermiņa sekas. Ņemot vērā pašreizējo nestabilitāti darba tirgū un nepieciešamību mazināt sociālās atstumtības risku, tas jo īpaši attiecas uz darbiniekiem ar zemu prasmju un kvalifikācijas līmeni¹¹.

Ar pieaugušo izglītību saprot tādu personas (vecumā no 25 līdz 64 gadiem) daudzveidīgs izglītošanas procesu, kas nodrošina personas attīstību un konkurētspēju darba tirgū. Attiecīgi mazkvalificētiem pieaugušajiem ir iespēja pabeigt pamatizglītību vai iegūt vidējās izglītības otrā posma kvalifikāciju, kā arī ir dažādi pasākumi, kas paplašina pieeju augstākajai izglītībai tiem pieaugušajiem, kuri atgriežas formālās izglītības sistēmā¹².

Var izdalīt pieaugušo izglītības iespējas formālajā un neformālajā izglītībā, kā arī līdzdalību mūžizglītībā. Formālā izglītība ir sistēma, kas ietver pamatizglītības, vidējās izglītības un augstākās izglītības pakāpes, kuru programmu apguvi apliecina valsts atzīts izglītības vai profesionālās kvalifikācijas dokuments, kā arī izglītības un profesionālās kvalifikācijas dokuments. Savukārt neformālās izglītības mērķis ir apgūt vai uzlabot prasmes, zināšanas un kompetences, gan saistībā ar darbu, gan sabiedriskiem un personīgiem mērķiem – tās ir visas organizētās apmācību nodarbības ārpus formālās izglītības sistēmas, kas ir organizētas kā kursi, konferences, lekcijas vai semināri. Bet mūžizglītība aptver mācīšanos no pirmsskolas vecuma līdz laikam pēc pensionēšanās un pieaugušo izglītība ir būtiska komponente visā mūžizglītības

¹¹ Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis: “Padomes Rezolūcija par atjaunotu Eiropas izglītības programmu pieaugušajiem (2011/C 372/01)” http://izm.izm.gov.lv/upload_file/2013/Eiropas_Izgl_progr_pieaug.pdf

¹² “Pieaugušo iespējas formālajā izglītībā: politika un prakse Eiropā” http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/128LV.pdf

kopumā un attiecas uz visu – gan vispārējās, gan profesionālas formālās izglītības, neformālas un formālās izglītošanās – darbību klāstu, kuras veic pieaugušie pēc pabeigtas sākotnējās izglītības un apmācības. Pieaugušo iedzīvotāju iegūtā izglītība bieži tiek izmantota kā tautsaimniecībā pieejamo zināšanu un prasmju rādītājs. Saskaņā ar ES darbaspēka pētījumu, aptuveni 70% pieaugušo ir beiguši vismaz vidējās izglītības otro posmu. Tas nozīmē, ka zema izglītība (t.i., zemāka par vidējās izglītības otro posmu) ir mazāk nekā trešdaļai ES pieaugušo iedzīvotāju¹³.

Pie pieaugušo izglītības pieskaitāmas tādas aktivitātes kā amatiermākslas kolektīvi, mācību centru sniegtie pakalpojumi – profesionālās pilnveides un neformālās izglītības programmas dažādās jomās, tālākizglītība u.c., ko Rēzeknes pilsētā piedāvā dažādi mācību centri, pieaugušo izglītības iestādes, kā arī pašvaldības pakļautībā esošās izglītības un kultūras iestādes. Pēc CSP datiem, 2011.gadā galvenie piedalīšanās iemesli neformālajā pieaugušo izglītībā bija: lai veiktu savu darbu labāk un/vai uzlabotu karjeras iespējas, iegūt ikdienā noderīgas zināšanas/prasmes, iegūt vairāk zināšanu/prasmju par to, kas interesē, iegūt apliecību (sertifikātu), satikt jaunus cilvēkus/paša priekam, palielināt iespējas iegūt darbu vai mainīt darbu/profesiju vai arī uzsākt savu uzņēmējdarbību. Savukārt kā galvenos faktorus, kas traucē piedalīties pieaugušo izglītībā, pieaugušie norāda: ka apmācības bija pārāk dārgas un viņi nevarēja tās atļauties vai arī nevarēja savienot tās ar darba grafiku, tām nebija laika ģimenes apstākļu dēļ, ka apmācības netika piedāvātas sasniedzamā attālumā, netika piedāvāts piemērots izglītības vai apmācības pasākums, trūka darba devēja atbalsta vai sabiedrisko iestāžu atbalsta, nebija pieejams dators vai internets tālmācībai, veselības stāvoklis vai vecums u.c. personīgi iemesli¹⁴.

Svarīgi atcerēties, ka visi pieaugušie – arī tie, kuriem ir augsta kvalifikācija, – var daudz iegūt no mūžizglītības. Ir jāatzīst un jāatbalsta būtiskais ieguldījums, ko pieaugušo izglītība var dot ekonomikas attīstībā, uzlabojot darba ražīgumu un konkurētspēju, kā arī veicinot radošumu, inovāciju un uzņēmējdarbību¹⁵. Tādēļ šinī plānošanas periodā būtiska uzmanība ir jāpievērš tādiem šķēršļiem kā nepietiekama motivācija un tādu aprūpes iespēju trūkums, kas palīdzētu apvienot ģimenes un darba pienākumus ar mācībām, tādējādi palielinot Rēzeknes pilsētas iedzīvotāju līdzdalību pieaugušo izglītībā un uzlabojot tās kvalitāti kopumā.

8.2.Sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība

Sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība pašvaldībās ir valsts sociālās drošības sistēmas sastāvdaļa, kuras uzdevums ir garantēt sociālo aizsardzību tiem iedzīvotājiem, kuri saviem spēkiem nespēj sevi nodrošināt vai pārvarēt īpašas dzīves grūtības un kuri nesaņem ne no viena cita palīdzību.

Sociālie pakalpojumi ir pasākumu kopums, kas vērsts uz personu sociālās funkcionēšanas spēju atjaunošanu vai uzlabošanu, lai nodrošinātu viņu iekļaušanos sabiedrībā un personu, kurām ir objektīvas grūtības sevi aprūpēt vecuma vai funkcionālo traucējumu dēļ, pamatvajadzību

¹³ “Pieaugušo iespējas formālajā izglītībā: politika un prakse Eiropā”

http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/128LV.pdf

¹⁴Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis: “Padomes Rezolūcija par atjaunotu Eiropas izglītības programmu pieaugušajiem (2011/C 372/01)” http://izm.izm.gov.lv/upload_file/2013/Eiropas_Izgl_prog_pieaug.pdf

¹⁵ turpat

apmierināšanu un ietver sevī pakalpojumus personas dzīvesvietā vai sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā, un tiek realizēts kā: sociālais darbs, sociālās aprūpes pakalpojumi, sociālās rehabilitācijas pakalpojumi, aprūpe mājās un naktspatversme.

Sociālā palīdzība ir pasākumu kopums, kuru mērķis ir sniegt materiālu atbalstu krīzes situācijā nonākušām trūcīgām ģimenēm vai personām, lai apmierinātu viņu pamatvajadzības – ēdiens, apģērbs, mājoklis, veselības aprūpe, obligātā izglītība un veicinātu darbaspējīgo personu līdzdarbību savas situācijas uzlabošanā.

Rēzeknes pilsētas domes pārvalde „Sociālais dienests” (Sociālais dienests) ir pašvaldības nozaru pārvalde ar juridiskas personas statusu, kura izveidota 1992.gada 1.jūnijā un kura veic sociālās politikas izstrādāšanu un īstenošanu Rēzeknes pilsētas pašvaldībā.

Sociālā dienesta misija: veicināt Rēzeknes pilsētas iedzīvotāju dzīves kvalitāti, nodrošinot sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sistēmas profesionālu, kvalitatīvu un efektīvu darbību, atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām.

Sociālais dienests sniedz sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību, saskaņā ar LR normatīvajiem aktiem un pašvaldības saistošajiem noteikumiem. Galvenie sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības veidi:

- sociālā palīdzība (pabalsts garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai, mājokļa pabalsts un citi pašvaldības sociālie pabalsti);
- sociālais darbs un sociālo pakalpojumu organizēšana, psihologu pakalpojumi;
- ilgstoša un īslaicīga sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija institūcijā bērniem un pilngadīgām personām, krīzes centrs, dienas centri dažādām sociālā riska grupām, naktspatversme.

Sociālā dienesta pamatdarbību nodrošina administrācija un četras nodaļas:

1. Atbalsta nodaļa.
2. Grāmatvedības nodaļa.
3. Pabalstu nodaļa.
4. Sociālo pakalpojumu nodaļa.

Sociālā dienesta pakļautībā ir četras struktūrvienības, kuras nodrošina pašvaldības sociālos pakalpojumus:

1. Aprūpes mājās birojs.
2. Bērnu sociālo pakalpojumu centrs.
3. Naktspatversme.
4. Pensionāru sociālo pakalpojumu centrs.

Problēma 1: Sociālajam dienestam savu funkciju veikšanai nepieciešamas plašākas telpas, pašvaldības iedzīvotājiem pieejamas pilsētas centrā, kur, saskaņā ar prasībām sociālo pakalpojumu sniedzējiem, katram sociālajam darbiniekam Sociālajā dienestā būtu nodrošināta atsevišķa telpa individuālajam darbam ar klientu un būtu pielāgota vide personām ar funkcionāliem traucējumiem.

Sociālā dienesta Grāmatvedības nodaļa pilda Sociālā dienesta kompetencē esošās funkcijas budžeta plānošanas, izpildes, kontroles un grāmatvedības uzskaites jomā.

Sociālā dienesta 2 galvenās pamatbudžeta izdevumu pozīcijas „Sociālie pabalsti”, „Atlīdzība” un pamatkapitāla veidošanas īpatsvars 2009. – 2013.gadā analizētas 33.tabulā.

33.tabula

Sociālā dienesta budžeta izdevumi, 2009. – 2013.g.

Rādītāji	Budžeta izpilde (tūkst. LVL)				
	2009	2010	2011	2012	2013
Budžeta izdevumi, t.sk.:	2013,2	2240,4	2777,3	2678,4	2551,6
– atlīdzība,	875,1	797,7	887,7	926,2	1043,8
% no izdevumiem	43,5 %	35,6 %	31,9 %	34,6 %	40,9 %
– sociālie pabalsti	786,7	1054,3	1379,2	1318,4	988,9
% no izdevumiem	39,1 %	47,1 %	49,6 %	49,2 %	38,8 %
– pamatkapitāla veidošana	3,3	3,6	127,9	5,7	72,6
% no izdevumiem	0,2 %	0,2 %	4,6 %	0,2 %	2,8 %

Avots: Sociālā dienesta dati

Vislielāko īpatsvaru kopējā Sociālā dienesta budžeta izdevumu apjomā ieņem izdevumu pozīcija „Sociālie pabalsti”, kuri 2009.gadā sastādīja 786,7 tūkst. LVL jeb 39,1% no kopējiem izdevumiem, 2011.gadā pieauga līdz 1 379,2 tūkst. LVL jeb 49,6% no kopējiem izdevumiem. Sākot ar 2012.gadu, sociālo pabalstu izmaksas pakāpeniski samazinājās un 2013.gada beigās tie bija 988,9 tūkst. LVL jeb 38,8% no kopējiem izdevumiem. Tik krasas izmaiņas sociālo pabalstu izmaksās skaidrojamas ar klientu skaita samazinājumu un pabalsta garantētā ienākumu līmeņa nodrošināšanai apmēra samazinājumu no 40 LVL pieaugušiem un 45 LVL bērniem, kas bija noteikts 2012.gadā, līdz 35 LVL pieaugušajiem un bērniem 2013.gadā.

Otra vislielākā izdevumu pozīcija Sociālā dienesta budžetā ir „Atlīdzība”, kura 2009.gadā bija 875,1 tūkst. LVL jeb 43,5% no kopējiem izdevumiem un 2010.gadā samazinājās līdz 797,7 tūkst. LVL jeb 35,6% no kopējiem izdevumiem, savukārt 2011.gadā tā bija 887,7 tūkst. LVL vai tikai 31,9% no kopējiem izdevumiem (samazinājums atlīdzībai par 11,6%). Atalgojuma īpatsvara samazinājums skaidrojams ar darbinieku skaita un darba algu samazināšanu 2009.gada beigās. Pakāpeniski, katru gadu darbinieku skaits nedaudz tika palielināts un 2013.gadā atalgojums sasniedza 1 043,8 tūkst. LVL jeb 40,9% no kopējiem izdevumiem. Atlīdzībai paredzētie naudas līdzekļi gada laikā tika palielināti galvenokārt sakarā ar valsts kompensējamās programmas „Asistentu pakalpojumi invaliditātes gadījumā Rēzeknes pašvaldībā” realizēšanu – 2013.gada laikā tika noslēgti 101 līgums par asistenta pakalpojumu sniegšanu personām ar funkcionāliem traucējumiem un atlīdzībā izmaksāti 64,6 tūkst. LVL. Tika palielināti izdevumi atlīdzībai Pensionāru sociālo pakalpojumu centrā (PSPC) par 3,4 tūkst. LVL, sakarā ar darbinieku skaita un atalgojuma palielināšanu aprūpes un apkalpojošajam personālam, darbinieku aizvietošanu slimības laikā (darbnespējas lapu A pieaugums).

Problēma 2: Nepieciešams rūpēties par savu darbinieku kompetenci, profesionalitāti un aizsardzību, strādājot ar riska grupām – pastāvīgi nodrošināt darbinieku atalgojuma diferencētu pieaugumu, sociālās garantijas, kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumus un konsultatīvo atbalstu izdegšanas sindroma novēršanai, sociālo aizsardzību (veselības un dzīvības apdrošināšanu) un darba aizsardzības pasākumus.

Pamatkapitāla veidošana 2009. – 2013.gadā ir bijusi minimāla, no 0,2% līdz 2,8% no kopējiem izdevumiem, izņemot 2011.gadu, kad tika realizēts projekts un veikta PSPC vecā korpusa jumta nomaiņa, iegādāta datortehnika, sadzīves elektrotehnika, sadzīves mēbeles klientiem, un pamatkapitāla veidošanas izmaksas sasniedza 127,9 tūkst. LVL jeb 4,6% no kopējiem izdevumiem. Savukārt 2013.gada pamatkapitāla pieaugums – 72,6 tūkst. LVL jeb 2,8% no kopējiem izdevumiem, izskaidrojams ar to, ka tika iegādāti divi specializētie mikroautobusi klientu ar īpašam vajadzībām pārvadāšanai, datortehnika, profesionālā un sadzīves elektrotehnika, baktericīdās lampas, uzkopšanas ratiņi un dārza tehnika Sociālā dienesta klientu līdzdarbības pienākumu veikšanai.

Problēma 3: Nepieciešams aktīvi izmantot ES fondu finansējuma iespējas sociālās infrastruktūras attīstībai un pamatkapitāla atjaunošanai, sociālo pakalpojumu attīstībai, izveidojot sociālo projektu vadītāja amatu un, sadarbībā ar Rēzeknes pilsētas domes Attīstības pārvaldi, izstrādāt un īstenot projektus, piedalīties visos iespējamajos projektu konkursos.

Sociālajā dienestā tiek uzturēta un nepārtraukti pilnveidota Kvalitātes vadības sistēma (KVS), darbības joma: sociālā palīdzība un sociālo pakalpojumu sistēma, kura tika izstrādāta 2010.gadā un sertificēta atbilstoši EN ISO 9001:2008 standartam „Kvalitātes pārvaldības sistēmas. Prasības”, īstenojot ESF projektu sadarbībā ar Latgales plānošanas reģionu. Ir izstrādāta KVS rokasgrāmata, kurā ir dokumentēti visu Sociālā dienesta pamatdarbības – sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības procesu, vadības procesu un atbalsta procesu apraksti. Tiek veikti visu KVS procesu iekšējie auditi, sniegti ieteikumi procesu pilnveidošanai, lai pārbaudītu Sociālā dienesta noteiktās stratēģiskās pieejas un mērķu izpildījumu, kā arī veicinātu pilnveidošanos. Tiek sagatavoti ikgadējie KVS Vadības pārskati, noteikti un pārskatīti kvalitātes mērķi, procesu efektivitātes kritēriji, kuru indikatoru mērījumi tiek izmantoti Sociālā dienesta un struktūrvienību snieguma rezultātu novērtēšanai un attīstības stratēģijas prognozei.

Problēma 4: Nepieciešams īstenot projektu atkārtotai Pārvaldes KVS sertifikācijai un turpmākai sertifikāta uzturēšanai, vai izveidot Pašvaldības Integrēto kvalitātes vadības sistēmu pašvaldības sniegto pakalpojumu jomās, kurā apvienotas vairākas sistēmas: ISO 9001:2008 „Kvalitātes pārvaldības sistēma. Prasības”, OHSAS 18001 „Arodveselības un darba drošības vadības sistēma. Prasības”, ISO 22000 „Pārtikas nekaitīguma un drošuma sistēma”, ISO 14001 „Vides pārvaldības sistēma”.

Sociālā dienesta Pabalstu nodaļa plāno, organizē, nodrošina sociālo palīdzību Pašvaldības iedzīvotājiem. Sociālais dienests piešķir un izmaksā sociālās palīdzības pabalstus trūcīgām personām un ģimenēm, kā arī citām personām, kurām palīdzība tiek sniegta normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

34.tabula

Pašvaldības sociālo pabalstu saņēmēju skaits un apjoms Rēzeknes pilsētā, 2009. – 2013.g.

Rādītāji	2009	2010	2011	2012	2013
Pašvaldības sociālo pabalstu saņēmēju skaits	5746	6316	6944	6807	6125
Pašvaldībā izmaksātie sociālie pabalsti (tūkst. LVL)	786,7	1054,3	1379,2	1318,5	988,9

Avots: Sociālā dienesta dati

2011.gadā bija vislielākais Pašvaldības sociālo pabalstu saņēmēju skaits – 6 944 personas, kas salīdzinājumā ar 2009.gadu bija pieaudzis par 1 198 personām jeb 20,9% (skat.34.tab.). Savukārt 2013.gadā sociālo pabalstu saņēmēju skaits ir samazinājies līdz 6 125

personām jeb par 11,8%, salīdzinājumā ar 2011.gadu. Tas izskaidrojams ar iedzīvotāju skaita samazināšanos pašvaldībā, attiecīgi ir samazinājies arī pašvaldībā izmaksāto sociālo pabalstu īpatsvars. Trūcīgās personas statuss 2013.gadā tika piešķirts, ja personas ienākumi uz vienu ģimenes locekli nepārsniedz 90 LVL, tai nepieder vairāki nekustamie īpašumi, persona ir reģistrējusies NVA un meklē darbu.

Galvenie sociālās palīdzības pabalstu veidi ir pabalsts garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai (GMI pabalsts), dzīvokļa pabalsts un pārējie pabalstu veidi, kuri noteikti Pašvaldības saistošajos noteikumos. Sociālā palīdzība tiek sniegta arī atsevišķi dzīvojošiem pensionāriem un invalīdiem, kuru ienākumi par pēdējiem trim mēnešiem nepārsniedz 180 LVL mēnesī uz vienu personu. Viņiem tiek piešķirti dzīvokļa pabalsti siltumenerģijas pakalpojumu apmaksai un cietā kurināmā iegādei.

35.tabula

Pašvaldības sniegtās sociālās palīdzības veidi, apjoms un saņēmēju skaits, 2009. – 2013.g.

Gads	Sociālo pabalstu budžets (tūkst. LVL)	GMI pabalsts (tūkst. LVL)	Klientu skaits (pers.)	Dzīvokļa pabalsts (tūkst. LVL)	Klientu skaits (pers.)	Pārējā sociālā palīdzība (tūkst. LVL)	Klientu skaits (pers.)
2009	786,7	68,9	768	587,1	4608	130,7	1114
2010	1041,9	426,7	1983	504,8	5388	108,9	820
2011	1361,5	557,1	2486	682,9	6077	109,1	864
2012	1318,5	535,3	2271	651,7	5797	131,5	980
2013	988,9	261,5	1622	592,3	5143	135,1	881

Avots: Sociālā dienesta dati

2011.gadā strauji palielinājās sociālās palīdzības saņēmēju skaits, kā arī izlietoto naudas līdzekļu apjoms. Palielinājās arī trūcīgu personu skaits pašvaldībā. 2011.gadā, salīdzinājumā ar 2009.gadu, GMI pabalsta saņēmēju skaits ir trīskāršojies, kā arī izmaksājamā naudas līdzekļu summa ir pieaugusi 8 reizes. Izlietoto naudas līdzekļu apjoms līdzīgs bija arī 2012.gadā. GMI pabalstos izlietotie naudas līdzekļi 2012.gadā, salīdzinot ar 2011.gadu, samazinājās par 3,9%. 2013.gadā GMI pabalstu saņēmēju skaits samazinājās par 864 personām jeb 34,7%, salīdzinājumā ar 2011.gadu, jo samazinājās GMI pabalsta apmērs gan pieaugušajām personām no 40 LVL uz 35 LVL, gan bērniem – no 45 LVL uz 35 LVL.

No 2013.gada marta Sociālais dienests uzsāka īstenot „Darba un sociālo prasmju veicināšanas pasākumus”, ar mērķi iesaistīt klientus, GMI saņēmējus līdzdarbības pienākumos, atjaunojot viņu darba un sociālās prasmes, veicot mazkvalificētus darbus pašvaldības iestādēs. 2013.gadā līdzdarbības pasākumos tika norīkotas 189 personas, no tām 128 – iesaistījās pasākumā, 48 – nepiedalījās attaisnojošu iemeslu dēļ, bet 34 – atteicās līdzdarboties, un zaudēja tiesības uz GMI pabalstu.

Dzīvokļa pabalsti tiek izmaksāti trūcīgām personām (ģimenēm), pensionāriem un invalīdiem. Personu skaits, kuras pretendē uz šo pabalstu veidu, ir gandrīz nemainīgi liels visus gadus, izņemot 2011.gadu, kad tas sasniedza 6 077 personas un, salīdzinājumā ar 2009.gadu, pieauga par 1 469 personām jeb 31,9%. 2013.gadā dzīvokļa pabalstiem tika izlietoti 592,3 tūkst. LVL. Sociālo palīdzību saņem tās personas, kurām tā ir nepieciešama un kuras atbilst normatīvajos aktos noteiktajiem kritērijiem sociālās palīdzības saņemšanai.

Pārējai sociālajai palīdzībai 2013.gadā tika izlietoti 135,1 tūkst. LVL. Pārējo pabalstu īpatsvars 2013.gadā, salīdzinājumā ar 2011.gadu, ir pieaudzis par 26 tūkst. LVL jeb 23,8%. Tie ir pabalsti, kuri tika izmaksāti pilngadību sasniegušajiem bērniem bāreņiem vai bez vecāku gādības palikušiem bērniem, kuri mācās, izmaksāta ikmēneša atlīdzība audžuģimenēm, 100% apmaksātas pusdienas skolēniem no 2.klases līdz 9.klasei un 100% segti uzturēšanās izdevumi PII, izmaksāti ģimenēm pabalsti izglītības ieguves atbalstam, apbedīšanas pabalsti, pabalsti jaundzimušā aprūpei, kā arī pabalsti ārkārtas gadījumā.

Problēma 5: Nepieciešams uzlabot sociālās aizsardzības sistēmu, valstī un pašvaldībās pilnveidojot normatīvos aktus un nosakot vienādu sociālās aizsardzības politiku sociālās palīdzības pabalstu saņēmēju izvērtēšanai un pabalstu aprēķināšanai visās pašvaldībās, lai valstī nodrošinātu:

- iedzīvotāju pamatvajadzības (ēdiens, mājoklis, apģērbs, vajadzībām atbilstoša veselības aprūpe, obligātā izglītība atbilstoši veselības stāvoklim un spējām);
- pensionāriem, personām ar invaliditāti būtu vismaz iztikas minimumam adekvātas pensijas un pabalsti;
- darbu un atbalstu ģimenēm ar bērniem un vismaz ģimenes iztikas minimumam adekvātu atalgojumu;
- demogrāfiskās situācijas uzlabošanas gan kvantitatīvi, gan kvalitatīvi un stiprinātu ģimenes, veicinātu ģimenes kā sistēmas lomu valstī;
- sociālās palīdzības sistēmas virzību uz sociālo pakalpojumu attīstību, kas nepieciešami cilvēkiem, kuri paši nevar sevi uzturēt vecuma, fiziskas vai garīgas nespējas dēļ.

Sociālā dienesta Sociālo pakalpojumu nodaļa veic iedzīvotāju informēšanu par iespējām un kārtību sociālo pakalpojumu saņemšanai, personu individuālo vajadzību pēc sociāliem pakalpojumiem izvērtēšanu, izvērtē valsts apmaksāto sociālās rehabilitācijas pakalpojuma saņemšanas nepieciešamību un koordinē, pārbauda sociālo pakalpojumu sniegšanu Sociālā dienesta struktūrvienībās, organizē un koordinē asistenta pakalpojumu sniegšanu un darba prasmju veicināšanas pasākumus.

36.tabula

Sociālo pakalpojumu nodaļas sociālais darbs ar klientiem, 2009. – 2013.g.

Aktivitātes, pakalpojumi	Personu skaits				
	2009	2010	2011	2012	2013
Izskatītie iesniegumi par sociālajiem pakalpojumiem	280	288	236	335	535
Lēmumi par sociālo pakalpojumu piešķiršanu PSPC	28	58	77	110	85
Lēmumi par valsts apmaksāto sociālo rehabilitāciju:					
- personas ar funkcionāliem traucējumiem,	19	47	107	118	137
- politiski represētās personas,	13	9	7	6	13
- Černobiļas atomelektrostācijas avārijas seku likvidētāji un dalībnieki	12	10	13	7	9
- personas ar garīga rakstura traucējumiem	2	3	5	5	4
Sociālā darba pakalpojums	-	-	72	55	36
Invalīdu mājokļa vides pielāgošana	11	10	16	18	14
Sporta spēļu organizēšana cilvēkiem ar īpašām vajadzībām	86	102	120	140	160
Lēmumi par nepieciešamību piešķirt un apmaksāt medicīniskās rehabilitācijas pakalpojumu	-	124	22	96	85

Avots: Sociālā dienesta dati

2013.gadā Sociālo pakalpojumu nodaļā tika izskatīti 535 iesniegumi (skat.36.tab.) par sociālo pakalpojumu piešķiršanu Pensionāru sociālo pakalpojumu centrā (PSPC), piemājas teritorijas uzkopšanu, nepieciešamību piešķirt valsts apmaksātus sociālās rehabilitācijas pakalpojumus un iespēju apmaksāt medicīniskās rehabilitācijas pakalpojumu. Salīdzinājumā ar 2009.gadu, klientu iesniegumu skaits ir pieaudzis par 255 iesniegumiem jeb par 91%. 2012.gadā bija vislielākais PSPC ievietoto personu skaits 110 personas un, salīdzinājumā ar 2009.gadu, tas pieaudzis par 82 personām jeb 4 reizes.

2013.gadā tika pieņemti 159 lēmumi par valsts sociālo rehabilitāciju, salīdzinājumā ar 2009.gadu pieprasījums pēc pakalpojuma personām ar funkcionāliem traucējumiem ir pieaudzis 3,6 reizes, tas izskaidrojams ar sociālo pakalpojumu klāsta palielināšanos, personu novecošanos, veselības stāvokļa pasliktināšanos un nespēju patstāvīgi atrisināt aprūpes un rehabilitācijas vajadzības.

2013.gadā Sociālais dienests rīkoja ikgadējo sociālo akciju „Mājokļa vides pielāgošana personām ar kustību traucējumiem”, 14 personām ar kustību traucējumiem tika veikta mājokļa vides pielāgošana. Katru gadu personu skaits ir aptuveni vienāds, jo ir noteikts kritērijs, ka mājokļa vides pielāgošanu Pašvaldība var veikt ne biežāk kā reizi trijos gados.

2013.gada jūlijā sadarbībā ar Sporta pārvaldi tika organizētas 6.sporta spēles cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, kurās piedalījās 160 personas no nevalstiskajām organizācijām un Sociālā dienesta struktūrvienībām. Salīdzinājumā ar 2009.gadu, sporta spēļu apmeklētāju skaits pieaudzis par 74 personām jeb 86 %, jo iedzīvotāju aktivitāte un integratīvitate ir augusi un viņi izsaka vēlmi vairāk apmeklēt sporta pasākumus.

2013.gadā ir pieņemti 85 lēmumi par medicīniskās rehabilitācijas nepieciešamību un apmaksu pašvaldības teritorijā deklarētajiem Otrā pasaules kara veterāniem un dalībniekiem, pensionāriem, Afganistānas kara veterāniem.

No 01.01.2013. ar valsts finansiālo atbalstu tika ieviests jauns pakalpojums – asistenta pakalpojums, kurš paredzēts personām, kurām noteikta I vai II invaliditātes grupa, kā arī bērni no 5 līdz 18 gadiem, kuriem paredzēta īpaša kopšana. 2013.gada laikā tika noslēgti līgumi ar 101 asistentu par pakalpojuma sniegšanu. Šim mērķim no valsts tika saņemts finansiāls atbalsts 66,3 tūkst. LVL. Saņemot asistenta pakalpojumu, klientiem tika uzlabota dzīves kvalitāte un klienti tiek integrēti sabiedrībā.

Tika turpināts darbs ar nevalstiskām organizācijām (NVO) sociālo pakalpojumu jomā, kontrolējot piešķirto Pašvaldības budžeta naudas līdzekļu izlietojumu atbilstoši paredzētajam mērķim.

37.tabula

Nevalstisko organizāciju atbalstam piešķirtie naudas līdzekļi, 2009. – 2013.g. (LVL)

Nosaukums	Pašvaldības atbalsts (LVL)				
	2009	2010	2011	2012	2013
LNB Rēzeknes teritoriālā organizācija	–	200	300	400	450
LNS Rēzeknes reģionālā biedrība	350	400	2500	500	500
Rēzeknes Invalīdu biedrība	277	400	400	300	300
Rēzeknes pilsētas politiski represēto klubs	200	450	800	880	3320
Rēzeknes pilsētas un rajona pensionāru biedrība	100	550	150	350	550
Latvijas Sarkanā Krusta Rēzeknes komiteja	–	580	580	580	580

Sabiedriskā organizācija "Daugavas vanagi Latvijā"	–	250	250	250	250
Invalīdu un viņu draugu apvienība "IMPULSS"	216	500	585	550	790
Rēzeknes Latgaliešu kultūras biedrība	–	200	–	230	300
Diabēta biedrība	50	200	200	200	200
Biedrība "RRO LAKCA"	402	8754	500	2500	2350
Biedrība Rēzeknes māmiņu klubs	–	–	1500	1500	2000
Biedrība „Eņģeļi ar mums“	–	–	–	400	600
Kopā	1595	12484	7765	8640	12190

Avots: Sociālā dienesta dati

Vislielākais Pašvaldības atbalsts nevalstiskajām organizācijām tika sniegts 2010.gadā – 13,2 tūkst. LVL un 2013. gadā tika piešķirti 12,2 tūkst. LVL.

Problēma 6: Nepieciešama esošo 11 Pašvaldības sociālo pakalpojumu saglabāšana un uzlabošana, nodrošinot to kvalitatīvu sniegšanu un jaunu pakalpojumu ieviešanu atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām:

- Medicīniskās rehabilitācijas pakalpojumu apmaksa, lai pakalpojumu varētu saņemt arī pensijas vecuma personas un darbaspējīgas personas ar funkcionāliem traucējumiem.
- Diennakts uzturēšanās izmaksas medicīniskās rehabilitācijas institūcijā vecākiem, kuri pavada uz institūciju bērnus ar īpašām vajadzībām.
- Īpašās dzīvojamās pakalpojumu un reitērijas pakalpojumu apmaksa bērniem ar funkcionāliem traucējumiem.

Sociālā dienesta Atbalsta nodaļa nodrošina sociālā darba, sociālās rehabilitācijas un psihologa pakalpojumus personām un ģimenēm ar bērniem, ģimenēm krīzes situācijā, sociālā riska ģimenēm ar bērniem, atkarīgām personām.

38.tabula

Atbalsta nodaļas sniegtie sociālie pakalpojumi, 2009. – 2013.g.

Pakalpojuma nosaukums	Gads				
	2009	2010	2011	2012	2013
Sociālā darba pakalpojums					
– personas	343	257	734	526	573
– konsultācijas	1532	2311	2164	2116	2193
Psihologa pakalpojums					
– personas	–	–	383	390	348
– konsultācijas			1643	1614	1401

Avots: Sociālā dienesta dati

Kā tas redzams 38.tabulā, 2013.gadā sociālā darba pakalpojumu saņēma 573 personas, personu, kurām nepieciešama sociālā darbinieka palīdzība, skaits salīdzinājumā ar 2009.gadu, ir pieaudzis par 230 personām (ģimenēm) jeb 67%, tas saistīts ar ekonomiskās un demogrāfiskās situācijas pasliktināšanos, kā arī ģimeņu disfunkciju rezultātā – alkohola un citu reibinošo vielu lietošana, bezdarbs, bērnu atstāšana novārtā, vecāku izbraukšana uz ārzemēm, nepilngadīgo likumpārkāpēju skaita pieaugums. 2013.gadā klientiem tika nodrošinātas 2 193 individuālās sociālā darbinieka konsultācijas. Vērojams arī konsultāciju skaita pieaugums, salīdzinot ar 2012.gadu, kad sociālie darbinieki nodrošināja 2 116 individuālās konsultācijas. Pamatojoties uz Valsts policijas pārvaldes, bāriņtiesas un citu institūciju pieprasījumu, sociālie darbinieki 2013.gadā veica 81 un 2012.gadā – 83 dzīvesvietas apsekošanas.

Atbalsta nodaļa katru gadu lielu darbu iegulda dažādu preventīvo pasākumu organizēšanā un vadīšanā. 2013.gada garumā tika organizētas 161 grupas nodarbības (2012.gadā – 97, 2011.gadā – 124). Tika piedāvātas iedzīvotājiem izglītojošas, atbalsta un pašpalīdzības grupas, piemēram, „Topošo māmiņu skola”, „Pozitīvā terapija”, „No konfliktiem pie risinājumiem”, audžuģimeņu pašpalīdzības un atbalsta grupa, psiholoģiskā atbalsta un apmācību grupa bērniem, bērniem ar zemu pamatprasmju līmeni un psiholoģiskā atbalsta grupa bērniem – zaudējuma gadījumā, lekcijas, kuras kopumā apmeklēja 1 381 interesenti (2012.gadā – 533 interesenti). Preventīvo pasākumu piedāvājums un pieprasījums ir pieaudzis 2,6 reizes salīdzinājumā ar 2012.gadu. Ņemot vērā preventīvo pasākumu skaita pieaugumu, samazinājās 2013.gadā sniegto individuālo psihologa konsultāciju skaits – 1 401, salīdzinot ar 1 614 individuālajām psihologa konsultācijām 2012.gadā. 2013.gadā psihologa pakalpojumu saņēma 348 personas, 2012.gada laikā psihologa pakalpojumu saņēma 390 personas, 2011.gadā – 383 personas. Viens psihologs sadarbības līguma ietvaros piedalījās 49 nepilngadīgo bērnu nopratināšanas procesā (kopā 82 stundas), atzinumu sagatavošanā, lietas izskatīšanā prokuratūrā un tiesas sēžu apmeklēšanā, līdz ar to 2013.gadā ir vērojams neliels personu un konsultāciju skaita samazinājums.

2013.gadā uzsākts izglītojošo lekciju cikls Sociālā dienesta Pabalstu nodaļas klientiem, nodrošinot jaunus līdzdarbības pasākumus. Izglītojošo lekciju ciklā 2013.gadā bija 21 nodarbības, kuras apmeklēja 236 interesenti, tie ir 81% no visiem Pabalstu nodaļas norīkotajiem klienti.

Atbalsta nodaļa nodrošina personu vajadzību un dokumentu izvērtēšanu īslaicīgās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu nodrošināšanai BSPC bērnam sociālo apstākļu dēļ un ģimenēm krīzes situācijas pārvarēšanai, šie rādītāji katru gadu ir gandrīz nemainīgi: 10 – 20 bērni un 2 – 7 ģimenes ar bērniem krīzes situācijā.

Valsts apmaksātu sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanai bērniem, kuri cietuši no prettiesiskām darbībām gan dzīvesvietā, gan institūcijā 2009.gadā tika nosūtīti 26 bērni. Šie rādītāji no 2009.gada līdz 2011.gadam pieauga par 69%, kad tika rehabilitēti 44 bērni, bet no 2012.gada pakāpeniski šie rādītāji samazinās, un 2013.gadā rehabilitācijai nosūtīti tikai 32 bērni, kuri cietuši no prettiesiskām darbībām.

Problēma 7: Nepieciešams attīstīt Sociālā dienesta infrastruktūru (telpas pilsētas centrā), lai visas nodaļas turpinātu sekmīgi veikt savas funkcijas. Nepieciešams attīstīt sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, motivācijas darbu ar nepilngadīgiem likumpārkāpējiem (nodrošinot bezmaksas motivējošas vasaras nometnes) un personām ar atkarības problēmām un riska ģimenēm. Psihologu pakalpojuma pilnveidošanai nepieciešams uzlabot darba metodes, apmācot darbiniekus un iegādājoties darbam nepieciešamos materiālus, pilnveidot materiāli tehnisko bāzi. Darbs nepārtraukti jāvirza uz sociālā darba un psihologu pakalpojumu pilnveidi – uzlabojot starpinstitucionālo un starpprofesionālo sadarbību ar skolām, pirmsskolas izglītības iestādēm, policiju, bāriņtiesu, Bērnu sociālo pakalpojumu centru u.c.

Aprūpes mājās birojs (AMB) savu darbību veic kopš 1992.gada. Birojs aprūpes mājās pakalpojumu sniedz veciem cilvēkiem, I un II grupas invalīdiem: atnes pārtiku, medikamentus, palīdz uzkopt telpas, palīdz personīgās higiēnas nodrošināšanā, ienes malku, ūdeni, veic starpnieka un arī pavadona pakalpojumus.

Pašvaldībā aprūpes mājās pakalpojumu ik gadu saņem vidēji 180 klienti gadā, vidēji mēnesī aprūpes mājās pakalpojumu izmanto 150 klienti. AMB pakalpojumu sniedz darba dienās

un nodrošina trīs aprūpes līmeņus: 1.līmenis līdz 16 stundām mēnesī, 2.līmenis līdz 24 stundām mēnesī un 3.līmenis līdz 32 stundām mēnesī. Apmeklējums pie klienta ir divas reizes nedēļā, tas apmierina tikai daļu klientu un viņu vajadzības. Daļa potenciālo klientu pakalpojumu vēlas saņemt katru dienu.

Ar katru gadu pieaug pieprasījums pēc 3.līmeņa aprūpes pakalpojuma. Šo aprūpes līmeni izmanto klienti, kuri dzīvo personīgajās mājās un dzīvokļos bez labierīcībām, mājokļos bez centrālās apkures, ūdensvada un kanalizācijas. 2013.gadā tie ir 25% no kopējā klientu skaita. Tieši šie klienti dzīvo attālu no pilsētas centra un nespēj patstāvīgi nokļūt pie ārsta, uz veikalu, aptieku u.c. pašvaldības un valsts iestādēm.

Palielinās AMB klientu vecums – 2012.gadā tas sasniedza 85 gadu vecumu. Aprūpes mājās biroja klienti kļūst mazāk mobili un viņiem ir nepieciešama biežāka uzraudzība un plašāks aprūpes pakalpojumu klāsts (pagatavot, uzsildīt ēdienu, ziemas sezonā izkurināt krāsni, nodrošināt transporta pakalpojumu). Ar esošo aprūpētāju skaitu birojs nespēj nodrošināt pieprasījumu un cilvēkiem ir jāgaida vairāki mēneši rindā, lai saņemtu pakalpojumu.

Problēma 8: Nepieciešams izveidot alternatīvu aprūpes mājās pakalpojumu – mobilo brigādi, kas veiktu paplašinātās aprūpes pakalpojumu: pagatavotu ēdienu, izkurinātu krāsni, veiktu pagalma uzkopšanu un tīrīšanu no sniega, sakrautu malku un nodrošinātu transporta pakalpojumu.

Bērnu sociālo pakalpojumu centrs (BSPC) ir diennakts sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija, kas nodrošina šādus sociālos pakalpojumus:

- Ilgstošu sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu bērniem – bāreņiem, bez vecāku gādības palikušiem bērniem vecumā no 2 līdz 18 gadiem.
- Īslaicīgu sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu bērniem vecumā no 2 līdz 18 gadiem, kuru ģimenē, sociālo apstākļu dēļ ir bērna attīstībai nelabvēlīgi apstākļi.
- Dienas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu bērniem ar īpašām vajadzībām vecumā no 3 līdz 18 gadiem.
- Krīzes centrs ģimenēm ar bērniem.

BSPC pakalpojumus vidēji gadā saņem 35 – 38 bērni ar īpašajām vajadzībām un 38 – 40 bez vecāku gādības palikušie bērni. Krīzes centra pakalpojumus vidēji gadā izmanto 2 – 5 ģimenes, 9 – 12 personas. BSPC pakalpojumi Pašvaldībā ir pieprasīti un nepieciešami, jo tā ir vienīgā bērnu sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas iestāde.

Viens no galvenajiem BSPC uzdevumiem ir nodrošināt bērnu ar garīgās un fiziskās attīstības traucējumiem sociālo aprūpi un sociālo rehabilitāciju dienas laikā, kas ietver fiziskās un intelektuālās attīstības veicināšanu, pašaprūpes iemaņu apguvi, lai paaugstinātu bērna pašnoteikšanos un sekmētu pilnvērtīgu integrāciju sabiedrības dzīvē.

BSPC ēka Viļānu ielā 10 atrodas blakus ielas braucamajai daļai un nav no tās norobežota, ir paaugstināts bērnu traumatisma risks, jo viņi var izskriet uz ielas un ciest satiksmes negadījumā, jo BSPC atrodas bērni vecumā no 2 gadiem, t.sk. bērni ar smagiem garīgiem un funkcionāliem traucējumiem.

BSPC ir nepieciešams mūsdienīgs bērnu sporta un rotaļu laukums, zāle sporta nodarbībām. Bērniem ir jāmaca ievērot veselīgu dzīvesveidu un jānodarbojas ar sportu,

lietderīgi pavadīt brīvo laiku. Veselību veicinošie pasākumi ir ļoti svarīgi arī bērniem ar smagiem attīstības un funkcionālajiem traucējumiem. Sporta zāli varēs izmantot ritmikas, deju, koriģējošās vingrošanas u.c. nodarbībām speciālistu un brīvprātīgo vadībā.

Problēma 9: Nepieciešams nožogot un izremontēt piebraucamo ceļu pie BSPC, nodrošināt drošu vidi, samazināt bērnu traumatisma risku, uzlabot BSPC teritorijas un pilsētas estētisko vidi. Nepieciešams izveidot mūsdienīgu bērnu sporta un rotaļu laukumu, sporta zāli sporta nodarbībām.

BSPC nodrošina klientiem, kuri saņem ilgstošu un īslaicīgu sociālo pakalpojumu, patstāvīgās dzīves uzsākšanai nepieciešamo prasmju un iemaņu apgūšanu. Klienti mācās gatavot ēst, racionāli izmantot personisko naudu, apgūst sadzīves prasmes, taču pārsvarā tās ir teorētiskas nodarbības. Klientiem pēc sociālā pakalpojuma izbeigšanas centrā trūkst praktisku zināšanu, kā dzīvot patstāvīgi. Tāpēc klientiem, kuri sasnieguši 15 gadu vecumu, jāizveido jauns sociālais pakalpojums „jauniešu māja” – atsevišķas dzīvokļa tipa telpas, kas radīs optimālu iespēju viņiem praktiski apgūt prasmes, pilnvērtīgi sagatavoties patstāvīgai dzīvei, integrēties sabiedrībā un uzlabot savu dzīves kvalitāti.

BSPC 2. un 3.stāvā ir izvietoti ilgstošas un īslaicīgas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas saņēmēji 38 bērni bāreņi un bez vecāku gādības palikušie bērni, krīzes centrs, kurā dzīvo 12 personas un BSPC administrācija. Saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, trūkst dzīvojamo (4 m² uz vienu personu) un sanitāro telpu, nav sporta istabas. Ir nepieciešams sadalīt pakalpojumu atbilstoši vecuma un mērķa grupām, bērnu audzināšanas un pakalpojuma kvalitātes uzlabošanai.

Esošās BSPC telpas, aprīkojums un bērnu sadzīves mēbeles ir nolietotojās, no logiem nāk aukstums, nepieciešams veikt remontdarbus un ēkas siltināšanu. Kopš 1996.gada BSPC remontā trīs stāvu ēkas gaitenīs ir veikti darbinieku spēkiem (krāsošana, špaktelēšana, linoleja ieklāšana). Kosmētiskā remonta veikšanai katru gadu tiek izlietoti līdzekļi, bet rezultāts ir īslaicīgs – nobirst apmetums no griestiem, durvju ailām, nelīdzenas grīdas dēļ saplīst linolejs. Pēc elektroinstalācijas nomaiņas griestos un sienās palikuši caurumi. Gaitenju sienas ir nelīdzenas, ar plaisām, bojātu apmetumu, nav nodrošinātas sanitārās normas. Kvalitatīvi izremontētas telpas radīs mājīguma sajūtu klientiem, kā arī atvieglos to uzkopšanu un dezinfekciju, uzlabos darba apstākļus centra darbiniekiem. Sanitāro telpu stāvoklis ir fiziski un morāli novecojis, neatbilst sociālo pakalpojumu sniedzēju prasībām – nepietiekams dušas kabīņu skaits, bērnu guļamistabu platība neatbilst normām.

Problēma 10: Nepieciešams attīstīt BSPC, veicot renovācijas darbus un ēkas siltināšanu, izveidojot jaunus sociālos pakalpojumus, atbilstoši klientu vecuma grupām:

- pirmsskolas vecuma grupa bērniem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem, pirmsskolas vecuma bērniem ar īpašām vajadzībām un krīzes centrs 1.stāvā.
- skolas vecuma grupa bērniem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem 3.stāvā.
- jauna pakalpojuma izveide – „jauniešu māja” klientiem vecumā no 14 līdz 18 gadiem – 2.stāvā.

Naktspatversme ir sociālā institūcija, kas nodrošina naktsmītni, vakariņas, brokastis, personiskās higiēnas iespējas un sociālā darba pakalpojumus personām bez noteiktas

dzīvesvietas vai krīzes situācijā nonākušām pilngadīgām personām un ēdināšanas pakalpojumu pašvaldības trūcīgām personām (ģimenēm).

Naktspatversme izveidota 1999.gadā. Naktspatversmes 14 gadu darbības laikā ir pieaudzis pieprasījums pēc šī sociālā pakalpojuma. 2013.gadā Naktspatversmes sniegtos sociālos pakalpojumus (konsultācijas un izmitināšanu) saņēma 84 personas, t.sk. 7 sievietes. Vislielākais klientu apmeklējums Naktspatversmē ir ziemas periodā no novembra līdz maijam. Šajā laika periodā Naktspatversme ir pārslogota par 53%, tad klientiem tiek piedāvātas sēdvietas.

2013.gadā Naktspatversmes zupas virtuvē ik darba dienu tika izsniegtas – 50 zupas porcijas un mobilajā zupas virtuvē (Ziemeļu mikrorajonā) ik darba dienu tika izsniegtas – 70 zupas porcijas. Kopā 2013.gadā tika izsniegtas – 29 880 zupas porcijas, šis pakalpojums, salīdzinājumā ar 2009.gadu – 7 764 zupas porcijas, ir pieaudzis trīs reizes.

Bezpajumtnieku sociālās grupas vajadzības ir ēdiens, apģērbs, pajumte, higiēnas iespējas (duša, apģērba mazgāšana), sociālie pabalsti, nauda pārtikas, medikamentu un apģērba iegādei, sociālo darbinieku konsultācijas, atbalsts un izpratne, nodarbošanās iespējas.

Problēma 11: Nepieciešams pilnveidot un paplašināt Naktspatversmes sniegto pakalpojumu klāstu, izveidojot Sociālo pakalpojumu centru bezpajumtniekiem, paplašinot sociālo pakalpojumu klāstu bezpajumtniekiem, ieviešot īslaicīgas uzturēšanās iespējas divos līmeņos – nemotivētiem un motivētiem Naktspatversmes klientiem, nodrošinot nodarbošanās un personīgās higiēnas iespējas, uzlabojot esošo Naktspatversmes sociālo pakalpojumu kvalitāti, jo:

- Naktspatversmes platība, iekārtojums un sociālo pakalpojumu piedāvājums neatbilst bezpajumtnieku pieprasījumam; trūkst gultas vietu, nepieciešamā guļamtelpas minimālā platība (4m² uz vienu cilvēku) neatbilst normatīvo aktu prasībām;
- uzturēšanās telpās tiek nodrošināta tikai uz nakts laiku, dienā nav nodarbošanās iespēju;
- nav atsevišķas telpas, kur bezpajumtnieki varētu pārnakšņot (ziemas periodā), ja viņi ir alkohola reibumā, kā arī nemotivēti klienti;
- klientu pieņemšanas laiks ir ilgstošs, jo ir tikai viena dušas telpa, nav atsevišķas dušas telpas sievietēm un klientiem nākas ilgi uzturēties aiz ārdurvīm, kā rezultātā veidojas rindas;
- trūkst telpu un atbilstoša aprīkojuma, lai bezpajumtnieki, ar kuriem nav noslēgti līgumi, varētu izmantot higiēnas pakalpojumus (duša, apģērba mazgāšana);
- nav nodrošināti klientu personīgo mantu uzglabāšanas apstākļi; nav individuālu aizslēdzamu skapīšu apģērba un mantu uzglabāšanai, veļas telpa ir maza, šaura, higiēnas prasībām neatbilstoša;
- telpa, kur ir novietota veļas mašīna, ir šaura un nepiemērota veļas mazgāšanas pakalpojuma sniegšanai (ir apvienota ar klientu garderobes telpu), nav iespēju izžāvēt veļu.

Pensionāru sociālo pakalpojumu centrs (PSPC) ir sociālās aprūpes institūcija pilngadīgām personām, kura darbojas kopš 50.gadu beigām. PSPC nodrošina ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas, sociālā darba un dienas aprūpes centra pakalpojumus:

1. Pensijas vecuma un personām, kurām noteikta I un II invaliditātes grupa un kuras vecuma vai veselības stāvokļa dēļ nav spējīgas sevi aprūpēt.

2. Personām darbspējīgā vecumā un/vai personām, kurām noteikta III invaliditātes grupa, kuras veselības stāvokļa dēļ nav spējīgas sevi aprūpēt un kurām nepieciešamais sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojuma apjoms pārsniedz aprūpes mājās un Naktspatversmes sociālo pakalpojumu apjomu.

Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumi (1. un 2.) ik gadus tiek nodrošināti vidēji gadā 185 – 190 pensijas vecuma personām un personām ar invaliditāti (klientiem ar izmitināšanu).

3. Sociālā darba un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus dienas aprūpes centrā pensijas vecuma un personām ar funkcionāliem traucējumiem.

Dienas aprūpes centra sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumi (3.) tiek nodrošināti vidēji gadā 50 – 60 pensijas vecuma personām un 14 – 16 personām ar invaliditāti (klientiem bez izmitināšanas).

PSPC nodrošina: mājokli, apģērbu, sociālo aprūpi un rehabilitāciju, ēdināšanas, veselības aprūpes, veļas mazgāšanas un transporta pakalpojumus PSPC klientiem, transporta pakalpojumus un ēdināšanas pakalpojumus Sociālā dienesta struktūrvienību klientiem un specializētā transporta pakalpojumus struktūrvienību klientu pārvadāšanai.

2013.gadā salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem krasi pieauga vienas cilvēkdienas izmaksas, jo:

- augsts klientu apgrozījuma līmenis, (45% klientu no esošā skaita ir iestājušies 2013.gadā), klientu saslimšanas ir smagākas, to ārstēšanai ir nepieciešami dārgāki medikamenti;
- klientu veselības stāvoklis iestājoties PSPC ir smagāks (demence, cukura diabēts, Parkinsona slimība, Alceimera slimība, insulti, tromboflebīti, sirds nepietiekamība, šuntēti asinsvadi, onkoloģiskās saslimšanas u.c.);
- mazkustīgo klientu skaita palielināšanās, nepieciešama izgulējumu profilakse, medicīniskā rehabilitācija;
- klientu ar alkohola atkarību gūto traumu skaita pieaugums un to ārstēšana;
- hroniskās slimības tiek ārstētas ģimenes ārsta uzraudzībā, jo Rēzeknes reģionālā slimnīca sniedz neatliekamo palīdzību.

PSPC nevar uzņemt klientus, kuriem ir nepieciešama enterālā un/vai parenterālā barošana, jāpērk pakalpojumu no citām pašvaldībām, urīnpūšļa kateīzācijai klienti tiek vesti uz Rēzeknes slimnīcu.

Problēma 12: Nepieciešama darbinieku skaita palielināšana vismaz par 12 darbiniekiem PSPC, sakarā ar smagi slimu klientu skaita pieaugumu, kvalitatīvas veselības aprūpes nodrošināšanai Pašvaldības iedzīvotājiem.

Problēma 13: Nepieciešams PSPC izveidot jaunu medicīnisku pakalpojumu – pastiprinātās aprūpes pakalpojums, kura nodrošināšanai nepieciešamas vēl vismaz 4 medicīnas māsu slodzes, 4 aprūpētāju slodzes un intensīvās aprūpes aprīkojums.

Problēma 14: Nepieciešams izveidot medicīniskās rehabilitācijas pakalpojumu un nodrošināt klientiem atveseļošanās periodā, lai viņi atgūtu funkcionālās spējas, tādēļ nepieciešama fizioterapeita slodze, lai nodrošinātu nepieciešamo ārstniecību.

Problēma 15: Nepieciešams paplašināt PSPC dienas aprūpes centra pakalpojumu klāstu un nodrošināt sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu pilngadīgām personām ar smagiem garīgiem traucējumiem, kuriem nepieciešama pastāvīga pieskatīšana un aprūpe, iekļaujot transporta pakalpojumu.

Problēma 16: Nepieciešams īstenot šādus PSPC infrastruktūras attīstības projektus un pasākumus, kur jāpiesaista ES, valsts programmu vai pašvaldības finansējums:

1. PSPC apkures sistēmas renovācija, jo esošā apkures sistēma darbojas 28 gadus. Atbilstoši LBN 401 „Dzīvojamo māju kapitālā un kārtējā remonta noteikumi” ēkas, kurās apkures sistēmas ekspluatējas 30 un vairāk gadu, nepieciešams veikt ēku apkures sistēmas kapitālo remontu. Pagarbā un telpās ar paaugstinātu mitrumu ir spēcīga cauruļu korozija. Apkures čuguna sildķermeņu un metāla cauruļu siltuma atdeve, tām aizaugot ar kaļķakmeni, un pēc vairākkārtējas krāsošanas ir samazinājusies par 50%. Apkures sistēmas darbība ir neefektīva un nedroša.

2. PSPC elektroapgādes renovācija, jo esošā elektroinstalācija vecajā korpusā uzstādīta 1959.gadā un jaunajā korpusā 1970.gadā. Nodrošinot pakalpojuma kvalitāti, pieaug pielietojamo elektroiekārtu daudzums. Esošo vadu šķēsgriezums daudzviet kļūst neatbilstošs pieslēgtajai slodzei. Vadu savienojuma vietas neatbilst mūsdienu tehniskajām prasībām. Jaunās ventilācijas sistēmas montāžas gaitā vairākās starpsienās tika pārrauti elektroapgādes vadi, veidojot jaunas vadu savienojuma vietas. Elektrosadales skapju tehniskais risinājums un pieslēguma veids ir novecojis. Šo faktoru ietekmē un pārslodžu rezultātā bieži tiek traucēta PSPC elektroapgādes sistēma.

3. Trešā stāva izbūve virs jaunā korpusa divstāvu piebūves, kas dotu iespēju izvietot vēl 20 aprūpējamus. Izbūvējot trešo stāvu virs jaunā korpusa divstāvu piebūves, tiks savienoti vecā un jaunā korpusa 3.stāvs, kas atvieglos iemītnieku pārvietošanos un aprūpi, kā arī būs pakalpojumu kvalitātes uzlabojums. PSPC apkalpo līdz 200 klientiem, bet, palielinoties klientu skaitam un dzīvojamās platības trūkuma dēļ, ilgstoša sociālā aprūpe var netikt sniegta paredzētajam klientu skaitam. Pašreiz jaunā korpusa 3.stāva aprūpētājiem un aprūpējamajiem nav iespējas izmantot liftu, ir ierobežotas klientu izvietojšanas iespējas un ierobežotas evakuācijas iespējas.

4. Asfalta seguma nomaiņa, jo esošais asfalts (kopējā platība 4 400 m²) PSPC teritorijā ir saplaisājis, ar bedrēm, vietām pilnīgi sadrupis, tas apgrūtina klientiem pārvietošanos pa teritoriju ratiņkrēslos, rada veselības apdraudējumu, klupšanas iespējas un traumu risku klientiem pārvietojoties.

5. PSPC jaunā korpusa divslīpņu jumta uzbūve, jo jaunā korpusa ruberoīda – bituma segums no vecuma un temperatūras svārstībām ir saplaisājis. Mitrums, kas nonāk caur jumta plaisām, bojā pārsegumu, silikātķieģeļu sienas un elektroinstalāciju, kas ir ugunsbīstami. Jaunās ventilācijas sistēmas montāžas laikā uzstādot uz jaunā korpusa jumta ventilācijas iekārtas un gaisa vadus esošais ruberoīda segums daudzviet tika mehāniski bojāts. Divslīpņu jumta izbūve virs jaunā korpusa ir neatliekams pasākums.

6. Lifta ierīkošana jaunajā korpusā, lai nodrošinātu ugunsdrošības pasākumus un atvieglotu PSPC darbiniekiem darba apstākļus, veicot klientu ikdienas aprūpi.

7. Nepieciešams žoga remonts, jo tā metāla konstrukcija ir sarūsējusi, tajā ir caurumi, vietām pilnīgi sadrupuši cementa stabi, ir nepieciešams norobežot PSPC teritoriju, jo tajā uzturas personas ar garīgiem traucējumiem (lai nenotiek noziedzīgi darījumi).

8. Vecā korpusa 2.stāva gaitēņa grīdas seguma nomaiņa. Vecā korpusa 2.stāva gaitēņa grīda ir no parketa – tā virsējais slānis ir noberzies, radušās spraugas, vairākās vietās parketa dēļi ir izlūzuši un izpuvuši: tas rada paaugstinātu risku traumām, jo īpaši klientiem, kuri pārvietojas ar palīglīdzekļu palīdzību, netiek nodrošināta kvalitatīva grīdas uzkopšana un dezinfekcija.

9. Kosmētiskais remonts virtuves blokā un ēdamzālē, jo grīdas un sienu flīzes vārīšanas cehā un trauku mazgāšanas telpā vairākās vietās ir saplaisājušas un izbīrušas.

10. Aktu zāles remonts, jo vecā aktu zāle ir morāli novecojusi, griesti ir notecējuši, nepieciešams parketa remonts vai nomaiņa.

11. Specializētā autotransporta iegāde, pakāpeniska autotransporta bāzes atjaunošana.

8.3.Veselības aprūpe

Rēzeknes pilsētas teritorijā darbojas vairākas valsts un pašvaldības pārziņā esošas veselības aprūpes iestādes un uzņēmumi:

- SIA “Rēzeknes slimnīca”;
- SIA “Rēzeknes veselības aprūpes centrs”;
- Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests;
- Valsts asinsdonoru centra Latgales filiāle;
- Rēzeknes apvienotā tiesu medicīniskās ekspertīzes nodaļa;
- Veselības un darbības spēju ekspertīzes ārstu valsts komisija Rēzeknes nodaļa.

Veselības aprūpes pakalpojumus iedzīvotājiem nodrošina arī :

- LNRC „Rāzna” ambulatorais dienests
- SIA „Rēzeknes laboratorija”;
- SIA „Medical Plus”;
- ģimenes ārstu, zobārstu un citu speciālistu prakses.

SIA "Rēzeknes veselības aprūpes centrs" izveidota 2004.gadā uz Rēzeknes poliklīnikas bāzes. Veselības aprūpes centrs ir sertificēta veselības aprūpes iestāde, kas veic iedzīvotāju ambulatoro veselības aprūpi, nodrošina mūsdienīgu diagnostiku un konsultatīvu palīdzību Latgales reģiona iedzīvotājiem. Centrā strādā 47 ārsti, 52 vidējais medicīnas personāls, 6 jaunākais medicīnas personāls un 46 – pārējais personāls. Centrā ir izvietojušās 24 ģimenes ārstu prakses, 4 acu ārstu prakses, 2 neirologu prakses, 1 dermatologa prakse, 16 zobārstu prakses, 4 ārstu ginekologu un dzemdību speciālistu prakses, 3 ārstu psihiatru prakses, 2 ārstu traumatologu prakses un 1 alergologa prakse, SIA „Rēzeknes laboratorija” un SIA "Veselības centrs 2" (aprūpe mājās)¹⁶.

¹⁶ Rēzeknes veselības aprūpes centrs. Sk. [www. http://www.rvac.lv/](http://www.rvac.lv/)

Pēdējo gadu laikā iedzīvotāji vairāk apmeklē ambulatorās iestādes Rēzeknē – sākot ar 2010.gada pieaug apmeklējumu skaits pie ārstiem un šis rādītājs ir ievērojami augstāks par vidējo rādītāju Latgales reģionā un Latvijā kopumā (skat.39.tab.).

39.tabula

Apmeklējumu skaits pie ārsta Rēzeknē, 2008. – 2012.g.

Gads	Apmeklējumu skaits pie ārsta	Ambulatoro apmeklējumu skaits uz 1 iedzīvotāju Rēzeknē	Ambulatoro apmeklējumu skaits uz 1 iedzīvotāju Latgales reģionā	Ambulatoro apmeklējumu skaits uz 1 iedzīvotāju Latvijā
2012	288 390	9,3	6,5	7,0
2011	261 782	8,2	5,5	6,3
2010	245081	5,6	4,8	7,0
2009	247368	5,6	4,9	7,0
2008	258942	–	6,0	5,22

Avots: LR Veselības ministrijas Veselības inspekcijas dati

SIA Rēzeknes veselības aprūpes centrs 2013.gadā sniedza **valsts apmaksātus** sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumus 74 186 pacientiem, t.sk. no citām pašvaldībām 26 014 pacientiem, kas procentuāli sastāda 34,6 % no visa pacientu skaita.

Tāpat Rēzeknes veselības aprūpes centrs sniedza arī **valsts apmaksātus** zobārstniecības pakalpojumus bērniem līdz 18 gadu vecumam 16 188 pacientiem, no tiem no citām pašvaldībām 5 213 bērniem, kas procentuāli sastāda 32,2%.

Rēzeknes veselības aprūpes centrs **kopā** (ar maksas pakalpojumiem un bērnu zobārstniecības pakalpojumiem) sniedza veselības aprūpes pakalpojumus 95 624 pacientiem, no tiem no citām pašvaldībām – 33 025 pacientiem, kas procentuāli sastāda 34,53% no kopējā pacientu skaita.

SIA „Rēzeknes slimnīca” ir reģionālā daudzprofilu neatliekamās ārstniecības iestāde, kas nodrošina veselības aprūpes pakalpojumus Rēzeknes pilsētas un novada, kā arī citu Latvijas pilsētu un novadu iedzīvotājiem. SIA „Rēzeknes slimnīcas” darbības mērķis – nodrošināt iedzīvotājus ar pieejamu, drošu un kvalitatīvu sekundāro veselības aprūpi.

2013.gada 31.decembrī slimnīcā bija nodarbināti 545 darbinieki, no tiem 70 ārsti (2011.gadā – 87 ārsti); 236 – ārstniecības un pacientu aprūpes personāls; 84 – ārstniecības un pacientu aprūpes atbalsta personāls; 14 – administratīvais personāls; 141 – pārējais personāls. Slimnīcas vidējais gultu skaits 2013.gadā, tāpat kā 2012.gadā – 339. SIA „Rēzeknes slimnīca” piedāvā kvalificētu ārstniecisko palīdzību vairāk nekā 20 profilos.

2013.gadā slimnīcā stacionāri ārstēti 10 749 pacienti. Vidējais gultu noslogojums – 219,66 gultas dienā, vidējais ārstēšanas ilgums – 9,93 dienas uz vienu pacientu (vidēji republikā – 8,21).

Slimnīca ir noslēgusi līgumu ar Nacionālo veselības dienestu un saņem valsts budžeta finansējumu par sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem, kas ir 87,7% no visa slimnīcas budžeta. Pārējie ieņēmumi sastāv no maksas medicīniskajiem un nemedicīniskajiem pakalpojumiem, no apdrošināšanas kompānijām saņemtajiem maksājumiem un citiem avotiem.

2014. – 2020.gados tiek plānota jauno speciālistu piesaiste tādās jomās kā ķirurģija, neiroķirurģija, otolaringoloģija, oftalmoloģija, internā medicīna, anestezioloģija un rehabilitoloģija, līdz ar to arī veselības aprūpes klāsta paplašināšana. ERAF projektā otrajā kārtā plānoti slimnīcas klīniskās laboratorijas un diagnostikas centra telpu renovācijas darbi.

Rēzeknes neatliekamās medicīniskās palīdzības stacija līdz 2010.gadam darbojās kā pašvaldības uzņēmums, bet 2010.gadā Rēzeknes pilsētas dome pieņēma lēmumu nodot neatliekamās medicīniskās palīdzības funkciju vienotajam *Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam* (NPMD). 2010.gada 7.jūnijā tika izdots arī MK rīkojums par Rēzeknes pilsētas domei piederošo sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Rēzeknes neatliekamās medicīniskās palīdzības stacija" kapitāla daļu pārņemšanu valsts īpašumā. NPMD apkalpo vidēji 60 – 70 pacientus diennaktī, no tiem vidēji 20 – traumpunktā. 2013.gadā uzņemšanas nodaļā neatliekamo medicīnisko palīdzību saņēma 21 900 pacienti. Nodaļā ievietotas četras observācijas gultas, kurās 2013.gadā tika apkalpoti 1 242 pacienti, kuri saņēma nepieciešamo medicīnisko palīdzību, lai turpinātu ārstēties ambulatori. Rēzeknē atrodas NPMD brigāžu atbalsta centrs ar 4 brigādēm.

Atbilstoši statistikas datiem var redzēt, ka neatliekamās medicīniskās palīdzības izsaukumu skaits no 2005.gada līdz 2010.gada samazinās – lielākais tas ir bijis 2007.gadā (18 291 izsaukumi), bet mazākais 2010.gadā (8 055 izsaukumi) (skat.40.tab.).

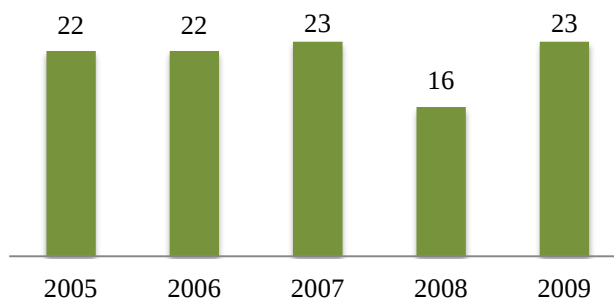
40.tabula

Neatliekamās medicīniskās palīdzības iestāžu un izsaukumu skaits Rēzeknē, 2005. – 2010.g.

Rādītāji	2005	2006	2007	2008	2009	2010
NMP iestāžu skaits gada beigās	1	1	1	1	1	1
Kopējais izpildīto NMP izsaukumu skaits	16 155	18 025	18 291	13 904	11 613	8 055
Savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars, %	85,1	85,5	87,0	87,0	85,7	98,0

Avots: Nacionālā veselības dienesta dati

No 2011.gada 1.maija Latvijas iedzīvotājiem tiek nodrošināts jauns pakalpojums – Ģimenes ārstu konsultatīvais tālrunis 66 016 001. Konsultatīvais tālrunis ieviests ar mērķi vienkāršāku saslimšanu gadījumos telefoniski saņemt medicīnu padomu, tādējādi samazinot sekundāro izsaukumu skaitu NMP dienestā, kas ir specializēts 24 stundu resurss cilvēku dzīvību glābšanai.

23.attēls. **Zobārstniecības iestāžu skaits Rēzeknē, 2005. – 2009.g.**

Avots: Nacionālā veselības dienesta dati

Savukārt zobārstniecības iestāžu skaits Rēzeknē 2009.gadā nav būtiski mainījies kopš 2005.gada, tomēr 2008.gadā to skaits samazinājās par 30,4%, bet 2009.gadā atkal pieauga līdz 23.

Pēc ārstu atziņām slimību profilakses veicināšana un riska faktoru ietekmes mazināšana ir labākās veids kā rūpēties par sabiedrības veselības kvalitāti.

Svarīgi ir ņemt vērā, ka pašvaldībām ir liela ietekme veselīgas sabiedrības veidošanā, atbildība nedrīkst tikt novirzīta tikai uz veselības aprūpes iestāžu pleciem. Visām nozarēm, bet it īpaši par vidi, sociālo aprūpi, izglītību, drošību, sabiedrisko kārtību atbildīgajām institūcijām, ir jāuzņemas tikpat liela loma sabiedrības veselības veicināšanā kā veselības sektoram. Visas šīs jomas ietekmē un piedalās iedzīvotāju dzīves apstākļu, apkārtējās vides un dzīves kvalitātes, kas ir būtiski veselības priekšnosacījumi, veidošanā. Balstoties uz Rēzeknes pilsētas domes funkcijām, ir iespējams identificēt veselību veicinošas aktivitātes, kuras pašvaldības institūcija varētu īstenot sadarbībā ar citām iesaistītajām pusēm. Veselību veicinošu aktivitāšu plānošana, īstenošana un koordinēšana pašvaldībā ietver sevi, piemēram: projektu īstenošana sabiedrības veselības jomā, piemēram, atkarības profilakses jomā; veselības izglītības organizēšana; publisku, kultūras, sporta pasākumu organizēšana, iekļaujot veselību veicinošas aktivitātes, t.sk. tautas sportu; sporta izglītības iestāžu attīstība; kvalitatīva un droša mājokļa nodrošināšana; vides faktoru (gaisa kvalitāte, troksnis, ķīmiskā drošība, ūdeņu kvalitāte utt.) ietekmes uz veselību novērtēšana un kaitējuma novēršana; attīstības projektu plānošana, novērtējot to ietekmi uz cilvēka veselību; veselību veicinošas infrastruktūras attīstība, piemēram, velosliņu izbūve, atpūtas parku ierīkošana.

8.4.Kultūra

Rēzeknē pārstāvētas un attīstītas visas kultūras un mākslas nozares – profesionālā kultūra, tradicionālā kultūra un amatiermāksla, mūzika un deja, teātris, literatūra kā latgaliešu rakstu valodas rakstniecība un izdevējdarbība, vizuālā māksla, bibliotēkas, muzeji un Latgales novadam raksturīgais materiālais un nemateriālais kultūras mantojums.

Kultūras attīstības veicināšanas pasākumus Rēzeknē īsteno Rēzeknes pilsētas pašvaldības aģentūra „Rēzeknes Kultūras un Tūrisma centrs” (Aģentūra), kas ir Rēzeknes pilsētas pašvaldības izveidota budžeta finansēta pašvaldības iestāde, kuras darbības mērķis ir rūpēties par kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanu un to izmantošanu sabiedrības izglītošanai, tādējādi veicinot kultūras un tūrisma nozares attīstību Rēzeknes pilsētā. Aģentūras galvenās funkcijas ir koordinēt kultūras un tūrisma nozares attīstību, veicināt Rēzeknes pilsētas kultūras resursu iekļaušanu vietēja un starptautiska mēroga kultūrtūrisma piedāvājumā.

Aģentūras pakļautībā darbojas 4 struktūrvienības: Rēzeknes pilsētas Nacionālo biedrību kultūras nams; Latgales Kultūrvēstures Muzejs; Tūrisma attīstības centrs; Rēzeknes pilsētas centrālā bibliotēka (ar filiālēm), kā arī Rēzeknes pilsētas Kultūras nams – ēka māksliniecisko kolektīvu vajadzībām, kuru pārvalda aģentūra un Mākslas nams – ēka muzeja fondu deponēšanai, kuru izmanto Latgales Kultūrvēstures muzejs. Aģentūras „Rēzeknes Kultūras un Tūrisma centrs” pakļautībā darbojošies radošie kolektīvi ir uzskaitīti 8.pielikumā.

Rēzeknes pilsētas Kultūras nams ir iestāde, kur tiek gādāts par dažādu svētku, radošās darbības, tradicionālo kultūras norišu, kultūras un mākslas vērtību saglabāšanu un atpūtas iespēju nodrošināšanu Rēzeknes pilsētā. Aktivitātes iekļauj vietējo, reģionālo un starptautisko

amatierkolektīvu un profesionālo deju, mūzikas, teātra, folkloras un citu radošo aktivitāšu grupu uzstāšanās. Kultūras namā darbojas 14 mākslinieciskie kolektīvi (kopā 460 dalībnieku vecumā no 3 līdz 85 gadiem). Kultūras nama ēka ir valsts aizsargājamais arhitektūras piemineklis. Lai nodrošināt kvalitatīvu darba vidi mākslinieciskajiem kolektīviem un stiprināt Kultūras nama kā tradicionālās kultūras un mākslas pasākumu centra lomu, ir nepieciešamā tā rekonstrukcija, nākotnē ierīkojot Kultūras namā arī mūžizglītības centru. Mūžizglītības centra izveides mērķis - sniegt padziļinātu zināšanu un kompetenču apguvi vietējā un starptautiskā līmenī, nodrošinot plašu pakalpojumu klāstu dažādām vecuma un interešu grupām kultūras jomā.

Rēzeknes pilsētas Nacionālo biedrību kultūras nams (turpmāk – NBKN) izveidots 2004.gada 8.aprīlī ar mērķi saglabāt, integrēt un attīstīt Rēzeknē dzīvojošo dažādo tautību kultūru, veicināt sabiedrības konsolidāciju, iepazīstināt sabiedrību ar nacionālo kultūru īpatnībām, organizēt pilsētnieku brīvā laika pavadīšanas iespējas. NBKN rīko dažādus kultūras pasākumus – koncertus, festivālus, konkursus, teātra izrādes u.c. pasākumus.

NBKN darbojas 10 pašdarbības mākslinieciskie kolektīvi ar kopējo dalībnieku skaitu virs 200. Katrs pilsētas iedzīvotājs var piedalīties mazākumtautību pašdarbības kolektīvu radošā darbībā. NBKN rīko tradicionālos pasākumus: krievu kultūras nedēļa (ik gadu ziemā), slāvu kultūras diena (ik gadu maijā), pirmsskolas izglītības iestāžu jaunrades festivāls „Bērnu spēles prieks” (ik gadu maijā), krievu valodas atklātās stundas latviešu skolās „Krievu klasika teātrī” (ik gadu septembrī), bērnu aizsardzības dienai veltīts koncerts ”Bērniņas pasaule”. Ciklā „Dzīvās tradīcijas” ietvaros tiek rīkoti pasākumi: „Masļeņica”, „Vecais jaunais gads”, 2011. gadā „Ivana Kupala diena” tiek rīkota kā mazākumtautību svētki „Vasaras sarkanais kalniņš”, kur piedalās ne tikai vietējie kolektīvi, bet arī viesi no Jēkabpils, Balviem un Lietuvas pilsētas Visaginas.

Ļoti nozīmīgs notikums NBKN attīstībā ir Rēzeknes pilsētas domes lēmums par bijušā kinoteātra „Zvaigzne” (vai atpūtas kluba „Revis”) ēkas Atbrīvošanas alejā 97 pārveidošanu par kultūras namu. 2014.gada maijā tika pabeigti rekonstrukcijas un energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi šajā ēkā.

Kā galvenos NBKN attīstības uzdevumus var minēt sadarbības aktivizēšanu ar Rēzeknes pilsētas domes struktūrvienībām jauno risinājumu meklēšanai, lai nodrošināt dalību starptautiski nozīmīgos projektos un štata vienību skaita palielināšanu uz vismaz divām vienībām. Mūsdienu skatītāji pieprasa pastāvīgu repertuāra atjaunošanu un papildināšanu ar jaunām izrādēm. Šobrīd tas nav iespējams ņemot vērā, ka Teātra – studijas „Joriks” štatā ir tikai 6 pastāvīgas vienības: 3 aktieri un 3 režisori, kuri spēlē arī citu režisoru izrādēs (2011.gadā teātris – studijas „Joriks” ieguva Latvijas teātru skates „Gada izrāde 2010” skatītāju balvu, 2012.gadā konkursā „Gada izrāde 2011” – balva par labāko režiju un labāko sieviešu lomu). Tādējādi ir radusies nepieciešamība palielināt štata vienību skaitu. Lai veiksmīgi strādātu turpmāk, ir nepieciešams ieguldīt līdzekļus arī darbinieku attīstīšanā un izglītošanā.

Latgales Kultūrvēstures Muzejs dibināts 1959.gadā kā Ludzas Novadpētniecības muzeja filiāle un izvietots ēkā, kurā līdz Otrajam pasaules karam atradās centrālais Latgales muzejs. No 1960.gada muzejs darbojas patstāvīgi kā Rēzeknes Novadpētniecības muzejs, atverot savu pirmo ekspozīciju. Atbilstoši krājuma kolekciju raksturam un darba saturam, 1990.gadā Rēzeknes Novadpētniecības muzejs tiek pārdēvēts par Latgales Kultūrvēstures muzeju (LKM), kopš 1989.gada apmeklētājiem tiek atvērta muzeja lasītava. 1996.gadā Rēzeknes pilsētas pašvaldība muzeja vajadzībām nodod trīsstāvu ēku līdzās muzeja centrālajai ēkai, kurā darbu uzsāk LKM Izstāžu nams. 2010.gadā ERAF un Rēzeknes pilsētas domes finansētā projekta ietvaros, notika

muzeja rekonstrukcijas darbi, kuru gaitā tika modernizēts izstāžu nams un uzbūvēta jauna piebūve, kas savieno vēsturisko muzeja ēku un izstāžu namu vienā kompleksā. Pēdējo gadu laikā notika Latgales keramikas ekspozīcijas modernizācija (1. un 2.kārta) un Tēlotājas mākslas kolekcijas mākslas darbu restaurācija.

41.tabula

Latgales Kultūrvēstures Muzeja darbību raksturojošie rādītāji, 2010. – 2013.g.

Nr.	Aktivitātes	2013	2012	2011	2010
1	2	3	4	5	6
1.	Kopējais krājuma vienību skaits	67 205	66 408	65 464	65 003
2.	Jaunieģu krājuma vienību skaits	1051	944	461	314
3.	Apmeklētāju skaits	19 102	18675	18 463	18452
4.	Ziņojumu, referātu skaits	28	29	12	16
5.	Muzeja darbinieku vadīto ekskursiju skaits	68	48	45	70
6.	Novadīto muzejpedagoģisko programmu skaits	117	130	188	100
7.	Muzeja rīkoto pasākumu skaits	78	47	33	36
8.	Sarīkoto izstāžu skaits	33	34	29	24

Avots: RKTC dati

Muzejs nākotnē balstīs savu darbību uz muzeja produktu kvalitātes, daudzveidošanas un interaktivitātes nodrošināšanu, lai ne tikai vizuāli, bet arī ar kvalitatīvu saturu kļūtu par sabiedrības tikšanās vietu un pievilcīgu tūrisma objektu. Kā svarīgākus darbus, LKM turpmākās attīstības nodrošināšanai, var minēt vēsturiskās ēkas rekonstrukciju, jaunas Rēzeknes vēstures ekspozīcijas izveidošanu un Krājuma telpu pilnīgu aprīkošanu ar specializētajām krājuma mēbelēm.

Mākslas nams ir kokgriezumiem bagātīgi rotāta ēka, kas krāšņi izgreznota eklektikas stilā, būvēta 19.gs. pēdējā ceturksnī. 20.gs. 90.gadu vidū to iegādājās Rēzeknes Mākslas koledža. Ēkā ir griestu gleznojumi, greznās podiņu krāsnis, unikālās parketa grīdas.

Mākslas namā var iepazīties ar ekspozīciju „Latgales glezniecība” no Latgales Kultūrvēstures muzeja krājuma un apskatīt Latgales vecmeistaru (Jakova Beketova, Franciska Varslavāna, Nikolaja Breikša, Staņislava Kreica, Vitālija Kalvāna, Arvīda Egles u.c.) gleznas, kā arī Latgales gleznotāju jaunās paaudzes darbus (Anatolija Zelča, Jāņa Plivdas, Gundegas Rancānes u.c.).

Plānots, ka Mākslas nams tiks iekļauts aģentūras īpašumu sarakstā.

Rēzeknes pilsētas centrālā bibliotēka ir informācijas, izglītības, kultūras un sabiedriskās saskarsmes centrs pilsētas/reģiona iedzīvotājiem un viesiem. Tā ir dibināta 1944.gadā, kā Rēzeknes apriņķa bibliotēka. Tās statuss laika gaitā vairākkārt mainījies: kopš 1949.gada – Rēzeknes rajona bibliotēka, kopš 1957.gada – Rēzeknes pilsētas bibliotēka, kopš 1966.gada – Rēzeknes pilsētas 1.bibliotēka, kopš 1977.gada – Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka. 2007.gada un 2012.gadā atkārtoti akreditēta reģiona galvenās bibliotēkas statusā. Rēzeknes pilsētas Centrālajai bibliotēkai ir divas filiāles: Bērnu bibliotēka un pilsētas 2.bibliotēka.

Galvenie Rēzeknes pilsētas centrālā bibliotēka uzdevumi:

- Nodrošināt reģiona iedzīvotāju bibliotekāro apkalpošanu.
- Nodrošināt Rēzeknes pilsētas pašvaldības bibliotēku uzturēšanu un apsaimniekošanu.

- Organizēt RCB kopkrājuma komplektēšanu, uzturēšanu, uzskaiti, saglabāšanu un izmantošanu.
- Veidot un uzturēt reģionālo kopkatalogu, vienotās datu bāzes.
- Organizēt bibliotēku, literatūru un lasīšanu popularizējošus pasākumus.
- Uzkrāt, apkopot un analizēt profesionālo un statistisko informāciju.
- Veikt bibliotēkārā darba plānošanu, izstrādāt bibliotēku attīstības programmas.
- Nodrošināt un organizēt bibliotēku savstarpējo sadarbību.
- Sniegt metodisko un konsultatīvo palīdzību reģiona bibliotēkām.
- Organizēt bibliotēku darbinieku profesionālās tālākizglītības pasākumus.

2010. – 2012.gadā tika organizētas 1134 literatūras izstādes; 81 tematiskais pasākums; 75 skolēnu ekskursijas.

42.tabula

Rēzeknes pilsētas centrālā bibliotēkas darbību raksturojošie rādītāji, 2010-2013.g.

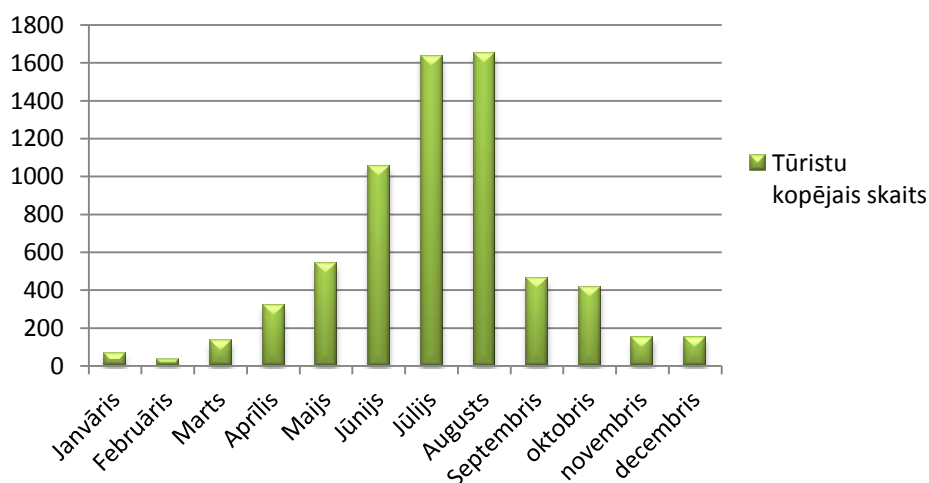
Nr.p.k.	Rādītājs	2013.g.	2012.g.	2011.g.	2010.g.
1.	Reģistrēto lietotāju skaits	8440	8460	8415	8072
2.	Apmeklējumu skaits	215 667	224 601	219 781	191 694
3.	Izsniegumu skaits	255 124	269 037	275 817	265 997
4.	Krājuma apjoms	86 987	85 225	83 382	88 889
5.	Sniegto uzziņu skaits	9244	10 813	12 826	11 840
6.	Sarīkoto izstāžu skaits	359	376	386	373
7.	Sarīkoto pasākumu skaits	63	35	25	21

Avots: RKTC dati

Rēzeknes pilsētas pašvaldība nomā Centrālās bibliotēkas telpas (950 m²) no juridiskas personas. Gan Centrālās bibliotēkas, gan tās filiāļu pašreizējais ēku tehniskais nodrošinājums vērtējams kā nepietiekošs. Bibliotēkas filiāles, centrālās bibliotēkas abonementa brīvpieejas krājums, lasītava, konferenču zāle nav pieejamas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, ģimenēm ar bērniem bērnu ratos. Centrālās bibliotēkas telpās nav iespējams nodrošināt gaisa temperatūru atbilstoši normatīvo aktu prasībām, trūkst mācību klases, citu palīgtelpu bibliotēkas funkciju nodrošināšanai, piemēram, nav telpu bibliotēkas krājumu uzglabāšanai, reģionālā mazizmantotās literatūras depozitārija izvietojumam, nav garderobes, telpu apkopes inventāra u.tml. uzglabāšanai.

Lai varētu paaugstināt bibliotēkas sniegto pakalpojumu kvalitāti, piesaistīt vairāk lasītāju un organizēt daudzveidīgākus pasākumus ir nepieciešams paplašināt telpas līdz 1 700 – 2 000 m². Viens no galvenajiem uzdevumiem ir pārcelt bibliotēku piemērotākajās telpās un izveidot mūsdienīgu reģionālās nozīmes bibliotēku.

Tūrisma attīstības centrs ir izveidots ar mērķi radīt un popularizēt kultūrtūrisma produktu. Tas ik gadu piedalās starptautiskās tūrisma izstādēs un popularizē pilsētas un reģiona vārdu pasaulē. Centrs organizē dažādas tūrisma aktivitātes un pasākumus, kas veicina zināšanu un pieredzes uzkrāšanu tūrisma piedāvājuma veidošanai, kā arī nodrošina pilsētas un reģiona attīstību un apmeklējumu. Šobrīd tūrisma attīstības centrā iespējams saņemt gidu pakalpojumus ekskursijām pa Rēzekni un Rēzeknes novadu (krievu, latviešu un angļu valodās) grupām un individuālajiem tūristiem; tiek izstrādāti individuālie maršruti Rēzeknē un Rēzeknes novadā atbilstoši klienta vēlmēm. 2013.gada Tūrisma informācijas centra apmeklētāju skaits bija 6 615 tūristu. Tūristu plūsmai ir izteikti sezonāls raksturs: lielākais skaits bija laika periodā no jūnija līdz augustam (skat.24.att.).

24.attēls. Tūristu skaits Tūrisma informācijas centrā pa mēnešiem 2013.g.

Avots: TC dati

2013.gadā tika realizētās vairākas aktivitātes, kas veicinājušas tūrisma attīstību pilsētā:

- Gidu apmācību programma.
- Laivu noma braucieniem pa Rēzeknes upi.
- Divriteņu noma un pasākumu telts noma.
- Atvērts veikals – salons „Lāde”.
- Dalība Balttour un citās starptautiskajās izstādēs (Sanktpēterburga, Lietuva).
- Aktīvas informatīvās lapas sociālos tīklos.
- Informatīvie braucieni pa Latgales reģiona skolām ar ekskursiju piedāvājumiem.

Kā svarīgākos pasākumus, ko Tūrisma informācijas centrs plāno realizēt nākotnē, var atzīmēt:

- Kultūras un tūrisma mājaslapas izveide.
- Android tūrisma aplikācijas izveide.
- Jaunas tūrisma brošūras izveidošana un izdošana.
- Viesnīcas būvniecības projekts un investoru piesaiste.
- Piedalīšanās starptautiskajās izstādēs.
- Tūrisma mārketinga video materiālu veidošana.
- Skijorings uz Kovšu ezera (tradīciju atjaunošana).

Rēzeknes pilsētas pašvaldības aģentūra „**Rēzeknes Kultūras un Tūrisma centrs**” organizē dažādus kultūras pasākumus Rēzeknes pilsētas, Rēzeknes novada un Latgales reģiona iedzīvotājiem, kā arī starptautiskā līmeņa pasākumus: mākslas, mūzikas, deju un kinofestivālus. Kā nozīmīgākus var minēt:

Soli pa Solim – Starptautiskais teātra festivāls Rēzeknē tiek organizēts kopš 2000.gada. Tradicionāli tas tiek rīkots ik pēc diviem gadiem un vieno amatiereteātru kolektīvus no Lietuvas, Igaunijas, Vācijas, Lielbritānijas, Francijas, Spānijas, Austrālijas u.c. valstīm. Festivāla galvenais organizators ir Rēzeknes Tautas teātris, kas izpelnījies atzinību un augstu novērtējumu ne vien Latvijā, bet arī visā pasaulē. Festivāls sniedz iespēju iepazīties ar dažāda žanra un formas izrādēm. Festivālā piedalās arī dažādi profesionāli un eksperti teātra žanrā, lai sniegtu savu atzinumu festivāla dalībnieku sniegunam.

Starptautiskais Mākslinieku plenērs – tiek organizēts kopš 2007.gada. Plenērs aicina dalībniekus no dažādām Eiropas valstīm, lai mākslinieki pilsētas ainavu iemūžinātu savos darbos

mainīgo pilsētas ainavu. Plenēra mākslinieki sniedz arī profesionālas konsultācijas mākslas skolu audzēkņiem un pilsētas iedzīvotājiem.

“Жаворонак” – multimediju festivāls, kas piedāvā dažādas mākslas izstādes, dažādu mūzikas stilu koncertus, dzejas lasījumus un teātra izrādes. Šis festivāls sniedz iespēju piedalīties dažādās radošās aktivitātēs un vieno tā dalībniekus mākslas izpratnei un radošo izpausmju attīstībai pilsētā.

Starptautiskais dzīvo skulptūru šovs – pirmo reizi tika rīkots 2013.gadā, kurā tika izveidotas 13 zelta skulptūras. Tās attēloja svarīgākos Rēzeknes pilsētas svarīgāko notikumu izklāstu laika posmā no 13.gs. līdz 21.gs. Dalībnieki bija Rēzeknes pilsētas māksliniecisko kolektīvu dalībnieki, mākslas skolu audzēkņi, kā arī ārzemju dalībnieki no Itālijas, Gruzijas, Spānijas un Moldovas. Pasākumu apmeklēja gandrīz 4 000 skatītāju, kas ļoti atzinīgi novērtēja ideju un izteica vēlmi to organizēt kā ikgadēju tradīciju.

Starptautiskais baleta festivāls – Starptautiskais Baltijas baleta festivāls „No klasikas līdz avangardam” tiek rīkots pēc Latvijas baleta eksprīmas Litas Beires iniciatīvas. Festivāls sniedz iespēju visplašākajām dejas mākslas izpausmēm, ļaujot vienā laikā un telpā atainot atšķirīgus, pārsteidzošus, nereti pat pretrunīgus dejas mākslas priekšnesumus. Festivāls ir vienīgais baleta notikums Latvijā, kas pāris nedēļu garumā skatītājiem piedāvā pasaules klases deju, horeogrāfu, baleta teātru un kompāniju priekšnesumus, apvienojot klasiskās tradīcijas ar laikmetīgo skatījumu. Šogad festivāls no 19.aprīļa līdz 1.maijam norisinājās Rīgā un Latvijas novadu centros – Valmierā, Kuldīgā, Liepājā, Preiļos un arī Rēzeknē.

Nacionālo minoritāšu festivāls – Rēzeknē tradicionāli norisinās Mazākumtautību festivāls, kas šogad notika jau piekto reizi. Mūsdienu festivāla tēls ir kultūru, tradīciju, katras tautas vērtību tikšanās un satuvināšanās mūzikā, dziesmā un dejā. Festivālā piedalās Latvijas nacionālo minoritāšu mākslinieciskie kolektīvi, kā arī to valstu kolektīvi, kuru etniskās kultūras Rēzeknē ir plaši pārstāvētas – Čenstohova (Polija), Dmitrova (Krievija), Vitebska (Baltkrievija), Visagina (Lietuva), kā arī kolektīvs no sadraudzības pilsētas Arendāle (Norvēģija).

Eiropas Tautu festivāls – ir aktivitāte, kas katru gadu notiek citā Eiropas valstī. Galvenais festivāla mērķis ir sekmēt savstarpējo Eiropas tautu sapratni un sniegt iespēju iepazīt citu valstu kultūru un tradīcijas, kā arī vienot valstu pārstāvju grupas dažādām sporta aktivitātēm, kultūras prezentācijai, prezentējot tradicionālo kultūras un tūrisma mantojumu un veidojot partnerības un draudzību starp valstu dalībniekiem. Festivāla pirmsākumi meklējami jau 1992.gadā, Rēzeknē šis festivāls tika organizēts 2008.gadā. Pilsētas pārstāvji ik gadu dodas prezentēt savu pilsētu un valsti un veicināt Eiropas valstu savstarpējo sadarbību. Festivāla dalībvalstis ir – Beļģija, Vācija, Dānija, Spānija, Francija, Lielbritānija, Grieķija, Itālija, Īrija, Nīderlande, Polija, Somija, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Zviedrija un Ungārija.

Starptautiskais Laikmetīgās Mākslas un Mūzikas festivāls „SEVEN HILLS FEST” – festivāls tiek rīkots ar mērķi iepazīstināt iedzīvotājus un tuvināt tos laikmetīgās mākslas izpausmēm. Šogad festivāls norisinājās pilsētas svētku ietvaros, taču tiek plānots nākotnē, kā atsevišķs festivāls vairāku dienu garumā, vienojot starptautiskus un vietējus dalībniekus. Festivāls pulcēja vietējos un ārzemju deju grupas, kas skatītājus iepazīstināja ar ielu deju kultūru – Jam sessions, deju sacensības individuāli un grupās. Tāpat gājēju ielā uzstājās arī mūzikas grupas no Krievijas, Grieķijas, Gruzijas un Beļģijas. Muzikanti iepriecināja ar populāriem pasaules hītiem un savām kompozīcijām, kā arī uzstājās nakts koncertā, kurā skatītājus aizrāva arī

Latvijas grupas „Astro’n’out”, „Double Faced Eels” un „Sacramental”. Festivāla laikā gājēju ielā tika veidoti sienu zīmējumi un prezentēta grafiti māksla, tāpat biedrība „Artistence” demonstrēja vides objektus – Camera Obscura, Zootrops u.c.

Mākslas dienas Rēzeknē – vietējo mākslas entuziastu un biedrību organizēts festivāls, kas tradicionāli notiek maijā pie Kovšu ezera. Pasākums notiek brīvā dabā un aicina interesentus iepazīt un baudīt visdažādākās radošās mākslas izpausmes. Festivāls pulcē dalībniekus svētku gājienā un piedāvā dažādas radošās darbnīcas, kā arī sniedz iespēju nogaršot tradicionālos latgaļu ēdienus.

Baroka mūzikas dienas – senās mūzikas cienītājus jau 9 gadus pēc kārtas septembrī priecē Baroka mūzikas dienas, kas katru piedāvā plašu koncertu, lekciju un meistarklašu klāstu. Šī gada koncertprogrammas vadmotīvs bija veltīts nīderlandiešu baroka mūzikai ar vadmotīvu „Es redzēju jauno tiltu”. Koncertā iekļautā programma 2013.gadā – nīderlandiešu baroka mūzikas koncerts „*Twee overzijden worden weer burden*” („Divi krasti atkal kļuva par kaimiņiem”), Benedikta Bunsā, Jana Baptista Verrijta u.c. komponistu darbi. Koncertā piedalīsies Hugo Nessens, Josts van der Lindens, ansamblis „*Kasselberg Ensemble*” un Jāņa Ivanova mūzikas vidusskolas koris. Programmas mākslinieciskā vadītāja ir Ilze Grudule. Nīderlandiešu vecmeistaru garīgo mūziku atskaņos festivāla dalībnieki – gan viesmākslinieki, gan vietējie instrumentālisti un dziedātāji, tādā veidā kopīgi būvējot tiltu starp Latviju un Nīderlandi.

Rēzeknes pilsētas pašvaldības aģentūras „Rēzeknes Kultūras un Tūrisma centrs” uzdevumi ir nodrošināt kvalitatīvu pasākumu izveidi un izpildi, kā arī sabiedrības atbalstu tiem, sekmēt līdzsvarotu kultūras procesu attīstību un kultūras pieejamību pilsētā, nodrošinot tiesības uz kvalitatīvu dzīves telpu pilsētas iedzīvotājiem, veidot uz zināšanām balstītu un uz rezultātu virzītu kultūras un tūrisma pārvaldību pilsētā. Aģentūra piedalās dažādos projektos gan kā partneris, gan arī veido savas projektu koncepcijas kultūras un tūrisma jomā. Aģentūra ikdienas darbā veido un uztur sadarbību ar Rēzeknes pilsētas domes deputātiem, domes komisijām, ar privātajiem uzņēmējiem, ar nevalstisko sektoru, lai nodrošinātu līdzsvarotu kultūras un tūrisma attīstību pilsētā un reģionā, kā arī veicinātu iestāšu, uzņēmēju un iedzīvotāju aktīvu līdzdalību pilsētas kultūras dzīvē. Aģentūras pārziņā ir Rēzeknes pilsētas kultūrtūrisma attīstības koncepcijā paredzēto aktivitāšu īstenošana:

- Attīstīt daudzveidīgus pilsētas kultūrvēsturē un modernās pasaules vērtībās balstītus kultūrtūrisma produktus Rēzeknē.
- Nodrošināt jauno izglītības interešu un kultūras infrastruktūras objektu pilnvērtīgu darbību – profesionālās mūzikas, baleta, dejas, teātra skatuves mākslas īstenošanu, mūžizglītības un interešu izglītības ciklus, konferences, kultūras diskusijas, Latgales simfoniskā orķestra darbību, izstāžu rīkošanu un dažādu, tai skaitā pilsētas lielo pasākumu norisi.
- Aktīvāk iesaistīt kultūras biedrības un radošos kolektīvus pasākumu organizēšanā un kultūrtūrisma produktu piedāvāšanā.
- Uzlabot kultūras menedžmentu un kultūras projektu kapacitāti.
- Nodrošināt profesionālās un amatiermākslas kolektīvu darbību.

Ar ES struktūrfondu, valsts un Rēzeknes pilsētas domes līdzfinansējumu, kā arī valsts īstenotās reģionālo daudzfunkcionālo centru programmas ietvaros, Rēzeknē 2013.gadā izveidots **Austrumlatvijas reģionālais daudzfunkcionālais centrs** jeb „**Latgales vēstniecība GORS**”

(GORS) . „GORS” tiecas mērķtiecīgi integrēt norises, pakalpojumus un idejas, lai nākotnē kļūtu par unikālu reģiona centru – Latgales vēstniecību. Centrs paredzēts vienlaicīgi kā esošā mantojuma popularizēšanas un jaunrades vieta.

GORS piedāvātie pakalpojumi:

1. Profesionālās mākslas un amatiermākslas norises:
 - 1.1. Muzikāli dramaturģiski uzvedumi (opera, balets, mūzikls).
 - 1.2. Simfoniskās mūzikas koncerti.
 - 1.3. Kora mūzikas koncerti.
 - 1.4. Kamermūzikas koncerti.
 - 1.5. Amatiermākslas norišu nodrošinājums.
 - 1.6. Mūzikas instrumentu veikals.
 - 1.7. Kino demonstrēšana.
 - 1.8. Izstāžu rīkošana.
2. Esošā mantojuma popularizēšana un jaunrade:
 - 2.1. Reģionālu un starptautisku konferenču rīkošana, plenēri, izstādes, semināri, jaunrades darbnīcas, arī par Latgales reģionam aktuālām tēmām.
 - 2.2. Reģionam svarīgu (ekonomisku un sabiedrisku u.tml.) notikumu organizēšana.
3. Sabiedrības dzīves norises:
 - 3.1. Dzimtsarakstu nodaļa.
 - 3.2. Satikšanās vieta – dažādu vietējai sabiedrībai aktuālu pasākumu un notikumu organizēšana.
 - 3.3. Sadarbība ar izglītības iestādēm, radošajam industrijām, jauniešu organizācijām u.tml.

Paredzams, ka GORS pozitīvi ietekmēs kultūras pakalpojumu pieejamību reģionā un, mijiedarbībā ar citiem tautsaimniecības sektoriem, sekmēs tā sociālo un ekonomisko attīstību, veicinās tūristu piesaisti reģionam. Tiešā GORS mērķa reģiona teritorija aptver Austrumlatvijas teritoriju un izriet no Rēzeknes pilsētas integrētās attīstības programmas 2007. – 2013.gadam, kas paredz Rēzeknes pilsētas kā Austrumlatvijas kultūras un izglītības centra attīstību.

GORS tiešais ietekmes reģions ietver šādas Austrumlatvijas pašvaldību teritorijas – Aglonas, Balvu, Dagdas, Gulbenes, Kārsavas, Krustpils, Ludzas, Madonas, Preiļu, Rēzeknes, Riebiņu, Varakļānu, Viļakas, Viļānu un Zilupes novadus, kā arī Preiļu pilsētu, Rēzeknes pilsētu un Rugāju pagastu.

Analizējot kultūras un plašizklaides pakalpojumu potenciālo pieprasījumu, GORS ir izdalītas divas mērķa grupas: GORS ietekmes reģiona iedzīvotāji un Rēzeknes pilsētas viesi (vietējie un ārvalstu tūristi, kuru mītnes vieta nav reģions).

Definējot mērķa grupas apjomu un reģionālo piederību, ir jāņem vērā GORS pakalpojumu atšķirības. Katrai funkcijai ir savs mērķa grupas apjoms, kas veido atšķirīgus primārās un sekundārās mērķu grupu sastāvus.

No 2013.gada 17.maija līdz 31.decembrim GORS notikuši 119 pasākumi, no kuriem 77% (92) bija koncerti un izrādes, 23% (27) semināri un konferences. Papildus tām rīkotās 3 izstādes, 781 kino seanss un 358 ekskursijas. Kopējais reģistrētais apmeklētāju skaits ievērojami

pārsniedzis projektā plānoto. Ja projekta noteikumos bija minēts, ka pirmajos 12 mēnešos koncertzāli varētu apmeklēt 79 tūkstoši cilvēku, tad jau pirmajos deviņos mēnešos šis skaitlis pārsniedza 96 tūkst. No tiem 72% apmeklējuši kultūras pasākumus, 2% seminārus un konferences, 10% restorānu, 9% apmeklētāju – ekskursiju grupas, bet 7% – pilsētas Dzimtsarakstu nodaļas apmeklētāji.

Pateicoties GORS darbībai Rēzeknē nodrošināts ievērojams tūristu pieplūdums. Vērtējot biļešu tirdzniecības statistiku, kā arī novērojumus, jāsecina, ka GORS apmeklētāji tā darbības pirmajā mēnesī bijuši ne tikai no citiem Latvijas reģioniem, bet arī no Baltkrievijas, Krievijas, Skandināvijas valstīm, ASV, Austrālijas, Vācijas, Lietuvas, Igaunijas, Itālijas u.c.

GORS, organizējot un plānojot pasākumus, secinājusi:

1. Latgales vēstniecībā GORS rīkotie pasākumi ievērojami palielina pieprasījumu pēc viesnīcu pakalpojumiem Rēzeknē. Viesnīcas nepieciešama kā pasākumu dalībnieku, tā arī apmeklētāju izmitināšanai.
2. Rēzeknē nav pietiekošs skaits viesnīcu numuru, kas rada sarežģījumus pasākumu dalībnieku un tūristu izmitināšanā.
3. Rēzeknē trūkst viesnīcu numuru, kas, atbilstoši Latvijas viesnīcu un restorānu asociācijas klasifikācijai, novērtēti ar četrām zvaigznēm.

2012.gadā tika izstrādāta Rēzeknes pilsētas tūrisma attīstības koncepcija, kur noformulēts stratēģiskais uzdevums – Rēzekne nozīmīgs tūrisma galamērķis. Koncepcijas izstrādes laikā apkopota informācija apliecināja, ka Rēzeknes pilsētai ir liels tūrisma, kultūras un rekreācijas nozaru sadarbības potenciāls, kas var radīt jaunu pakalpojumu attīstību.

Stratēģiskās attīstības augsta līmeņa grupa, kas tika izveidota atbilstoši Valsts prezidenta A. Bērziņa aicinājumam, laikā posmā no 2011.gada oktobra līdz 2012.gada jūnijam, veica apjomīgu darbu, kura rezultātā ir sagatavojusi priekšlikumus un rekomendācijas investīciju piesaistes uzlabošanai, izvērtējot publiskā un privātā sektora investīciju piedāvājumu un konkurētspējas priekšrocības. Kā viens no stratēģiskajiem virzieniem investīciju piesaistei ir nosaukta tieši kultūras attīstība un jauno kultūrtūrisma produkta veidošana. Kultūras notikumi, kas ir būtisks resurss ne tikai tiešo investīciju piesaistē, tūrisma attīstības veicināšanā, bet bieži kalpo arī kā tikšanās vieta ar investīciju piesaistē procesu saistītiem cilvēkiem un ir kā investīciju procesu pavadoši pasākumi. Tūrismam līdz ar kultūras notikumiem piemīt nozīmīgs potenciāls, lai palielinātu izdevumus, ko atstāj ārvalstu tūristi Latvijā¹⁷.

Lai nodrošinātu kultūrizglītības pakalpojumu pieejamību un veicinātu personības pilnveidošanos mūža garumā, kultūras darbiniekiem un kultūrizglītības pedagogiem būtu jāpaplašina zināšanas un pieredze bērnu, jauniešu un pieaugušo radošuma, saskarsmes prasmju, sociālo iemaņu un interešu izkopšanā, pielietojot kultūrizglītības metodes un mākslas izteiksmes līdzekļus ārpus profesionālajām kultūrizglītības programmām. Mūžizglītības centra izveide pilsētā būtu viens no risinājumiem. Tāda mūžizglītības centra mērķis būtu sniegt padziļinātu zināšanu un kompetenču apguvi vietējā un starptautiskā līmenī, nodrošinot plašu pakalpojumu klāstu dažādām vecuma un interešu grupām. Centrs orientētos uz nelielu grupu apmācībām un

¹⁷ Priekšlikumi investīciju piesaistei ilgtspējīgas tautsaimniecības struktūras un darba vietu veidošanai Latvijā. Stratēģiskās attīstības komisijas augstākā līmeņa grupa. 2012.g.

aktivitātēm, tādējādi radot īpašu individuālu pieeju un nodrošinot kvalitatīvāku zināšanu un prasmju iegūšanu.

Lai stiprinātu Rēzeknes piedāvājuma unikalitāti tūrisma tirgū un ņemot vērā daudzveidīgas amatniecības tradīcijas, pilsētā ir nepieciešams izbūvēt amatnieku brīvdabas muzeju un radošās darbnīcas, kur dažādu tradicionālo amatu pratēji varētu demonstrēt savas prasmes, nodot savu pieredzi jaunai paaudzei, kā arī tiem būtu iespēja organizēt noietu saviem ražojumiem. Šis objekts varētu kļūt par nozīmīgu tūrisma apskates objektu un nodrošinātu latgalisko nemateriālās kultūras mantojuma saglabāšanu, kā arī akcentētu amatniecības nozīmi pilsētas un reģiona ekonomikas stiprināšanā.

8.5.Sports

Rēzeknes pilsētā sporta nozares attīstību plāno un realizē Sporta pārvalde, sadarbojoties ar Izglītības pārvaldi. Sporta nozares attīstības veicināšanai Rēzeknes pilsētā pašvaldība ir izstrādājusi Rēzeknes pilsētas sporta attīstības pamatnostādnes 2009. – 2015.gadam. Pamatnostādņu izstrādes ietvaros ir analizēta situācija sporta nozarē, bērnu un jauniešu sportā, augstu sasniegumu sportā, tautas sportā un sniegts sporta infrastruktūras raksturojums. Pamatojoties uz šo analīzi, sporta jomas attīstībai pilsētā tika izvirzīti trīs mērķi:

1. Cilvēkresursu un sporta nozares pārvaldības attīstība.
2. Sporta nozares infrastruktūras attīstība.
3. Sporta dzīves tradīciju saglabāšana, paplašināšana un popularizēšana.

Rēzeknieši ir aktīvi sportisti, par ko liecina pieaugošais sporta pasākumu daudzums – gada laikā pilsētā notiek vairāk nekā 100 dažādi sporta pasākumi vairāk kā 20 dažādos sporta veidos, sākot no sporta pasākumiem izglītības iestādēs, sacensībām starp izglītības iestāžu komandām, sporta klubu un sporta pārvaldes organizētajām sacensībām un beidzot ar starptautiska līmeņa sporta pasākumiem.

Rēzekne var lepoties, jo pilsētā darbojas Rēzeknes Bērnu – jaunatnes sporta skola un 21 biedrība – sporta klubi, kuros savu izveicību un vēlmi ne tikai piedalīties sacensībās, bet arī uzvarēt tajās, itin veikli demonstrē arī bērni un pusaudži: „ASILA”, „ATMA”, basketbola klubs „Vienība”, centrālais auto – moto klubs „Latgale”, „Dorifor”, „Latgales pilots”, „OPTIMISTS – R”, „Rebirs sports”, „SEDNA”, Sporta deju klubi „Rēzekne” un „Viva”, „Sporta klubs BLĀZMA”, Sporta klubi „Ezerzeme”, „Progress” un „TIM–WOKEU”, „Tekvon–do klubs Rēzekne”, „Telpu futbola klubs „Rēzekne””, Rēzeknes pilsētas sporta klubi „REBIR”” un „KUMGAN”, Latgales reģionālais klubs „Satori” un „Sporta klubs „Dinamo LAT””.

Līdz valsts izlases līmenim, trenējoties esošajās sporta bāzēs, ir izauguši gan vieglatlēti (Aiga, Grabuste, Renārs Stepiņš, Gunta Latiševa – Čudare), gan grieķu – romiešu cīņas pārstāvji (Aleksandrs Višnakovs, Sergejs Mironovs, Vladislavs Ļebedevs, Vsevolods Lapšovs, Aleksandrs Kolosovs, Artis Mežors). Bet Rēzeknē trūkst mūsdienu prasībām atbilstoša vieglatlētikas stadiona, vai manēžas, lai varētu pilnvērtīgi trenēties un organizēt valsts līmeņa sacensības.

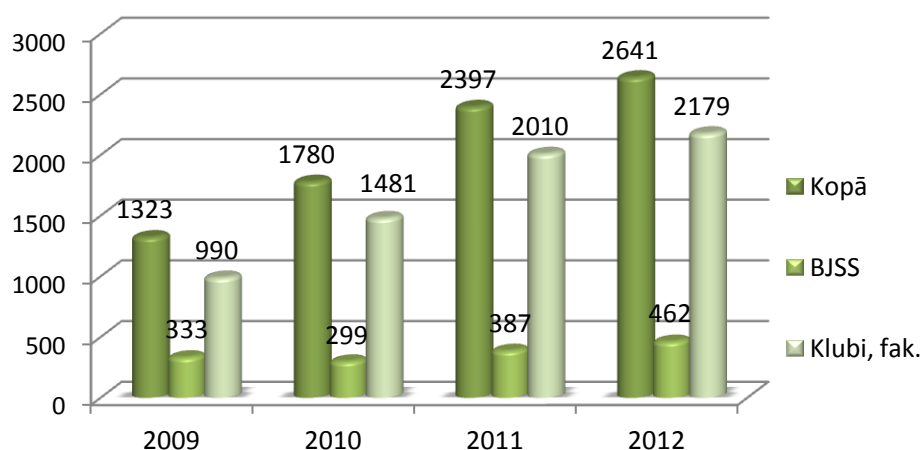
Plašākie sporta pasākumi, kuros piedalīties pilsētas iedzīvotājiem un viesiem ir Rēzeknes pusmaratons, kurš kopš 2013.gada ir iekļauts skriešanas seriālā „Skrien Latvija” un notiek aprīlī; jauniešu un pieaugušo valsts mēroga sacensības basketbolā, florbolā un futbolā (gan kā

skatītājiem, gan kā dalībniekiem); Rēzeknes pilsētas atklātais čempionāts peldēšanā, kurš notiek Valsts robežsardzes koledžas Sporta mācību centra peldbaseinā maija mēnesī; vasarā pilsētas svētku ietvaros aktīvās atpūtas pasākums „Street games”; visas vasaras garumā sacensības pludmales volejbolā, kuras notiek jaunizveidotajos pludmales volejbola laukumos pilsētas pludmalē pie Kovšu ezera (ja būtu četri laukumi, tad varētu organizēt valsts mēroga sacensības); novusa spēles popularizēšanai tiek organizētas turnīri novusā; rudenī spēkavīriem tiek piedāvāta dalība Latgales kausa izcīņā svaru stieņa spiešana guļus; galda tenisa entuziastiem – Latgales komandu čempionātā galda tenisā un individuālās sacensības visa gada garumā; šaha spēles atbalstītājiem – Rēzeknes pilsētas atklātajā komandu čempionātā šahā un regulārās individuālās sacensībās; cīņu mākslas cienītājiem pavasarī Starptautiskajā DINAMO DŽUDO talantu kausa izcīņā, bet rudenī – Starptautiskajā turnīrā grieķu – romiešu cīņā „Rēzekne – 2013”.

Aktīvā atpūta ģimenēm – sporta svētki ģimenēm ar bērniem ar dažādām sporta aktivitātēm. 2013.gada pirmo reizi Rēzeknē notika sacensības mākslas vingrošanā. Aktīvā dzīvesveida piekritēji tiek aicināti piedalīties ielu skrējienā „Ielpo Rēzekni!”, kas tiek organizēts 18.novembrī un jau ir kļuvis par tradīciju.

Kovšu ezera pludmalē ir izveidoti divi pludmales volejbola laukumi, nepieciešams izveidot vēl divus laukumus un labiekārtot pludmali, lai varētu organizēt Latvijas un starptautiska mēroga sacensības pludmales volejbolā, tādējādi popularizēt pludmales volejbolu kā veselīga dzīvesveida sastāvdaļu. Ziemas sporta veidu cienītājiem, atkarībā no laika apstākļiem, ziemā ir iespējas gan slidot, gan spēlēt hokeju atklātajā pilsētas slidotavā, kā arī slēpot Vīpingas rajona parka teritorijā sagatavotajās slēpošanas trasēs. Veselīga dzīvesveida popularizēšanai tiek piedāvāta apmācība nūjošanā, kas ir demokrātisks, visiem pieejams fiziskās aktivitātes veids. Rēzeknes pilsētas pašvaldībā nav izstrādāta programma veselības veicināšanai.

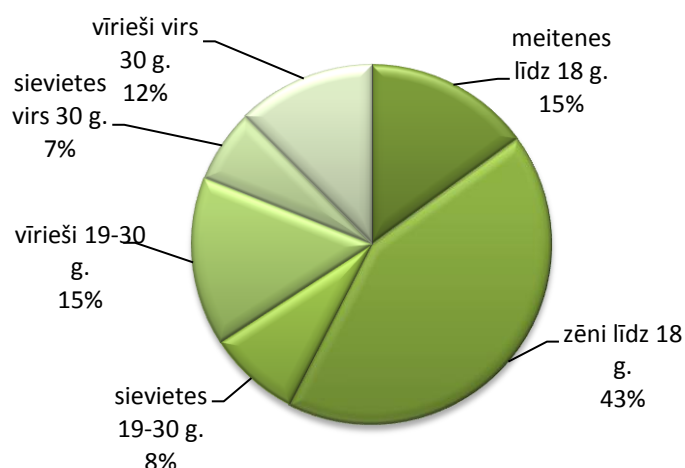
Ar katru gadu palielinās ar sportu nodarbojošos skaits Rēzeknes pilsētā: 2009.gadā šis skaits bija 1 323, 2012.gadā – 2 641 iedzīvotāji (skat.25.att.). Tas liecina, ka pilsētas iedzīvotāki ir ieinteresēti savas vēlības nostiprināšanā un sportiskās formas uzlabošanā.

25.attēls. Ar sportu nodarbojošos Rēzeknes pilsētas iedzīvotāju skaits, 2009. – 2012.g.
Avots: Sporta pārvaldes dati

Kā redzams 25.attēlā, laikā no 2009.gada līdz 2012.gadam palielinājies gan sporta klubos ar sportu nodarbojošos iedzīvotāju skaits – no 1 323 iedzīvotājiem 2009.gadā līdz 2 641

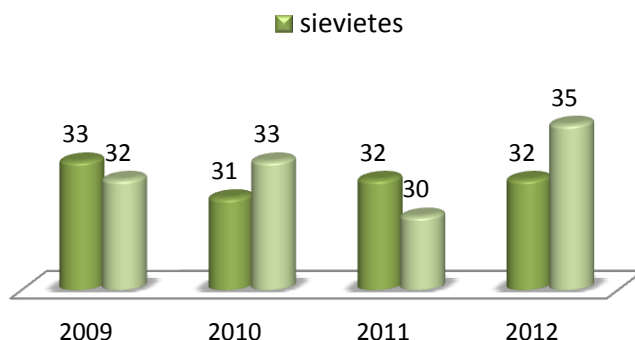
iedzīvotājiem 2012.gadā, gan Rēzeknes Bērnu – jaunatnes sporta skolā sportojošo skaits – no 333 interesentiem 2009.gadā līdz 462 – 2012.gadā.

26.attēls. Nodarbojošos ar sportu sadalījums pa vecumiem un dzimumiem, 2013.g.

Avots: Sporta pārvaldes dati

Pēc pilsētas Sporta pārvaldes datiem, 2012.gadā no 67 pamatdarbā strādājošiem sporta speciālistiem – 6 pamatdarbā nodarbināti biedrībās un privātajās kapitālsabiedrībās, 37 ir sporta skolotāji/pasniedzēji izglītības iestādēs un 14 ir treneri Bērnu – jaunatnes sporta skolā.

27.attēls. Sporta speciālisti nodarbināti pamatdarbā, 2009. – 2012.g.

Avots: Sporta pārvaldes dati

Pēdējo trīs – četru gadu laikā ir veikti vairāki pasākumi sporta infrastruktūras sakārtošanai pilsētā:

- Sadarbībā ar biedrību „Latvijas Futbola federācija” ierīkoti trīs futbola laukumi ar mākslīgo segumu:
 - 20 x 40 m Sporta pārvaldes sporta kompleksā (2010.g.),
 - 13 x 20 m pie Rēzeknes valsts poļu ģimnāzijas (2011.g.),
 - pilnizmēra laukums 70 x 100 m pie Rēzeknes 2.vidusskolas (2011.g.),
 kas nodrošina iespēju organizēt visu futbola komandu treniņus, kā arī Latvijas Jaunatnes čempionāta futbolā spēles visās vecuma grupās (no U – 8 līdz U – 18).
- Pilsētas peldbaseinā uzstādīts aprīkojums ūdens apstrādei 100% bez ķīmijas (2012.g.).
- Sadarbībā ar biedrību „ASILA” Sporta pārvaldes sporta kompleksā izveidots atklātais hokeja laukums ar profesionāliem stiklaplasta hokeja bortiem (2011.g.).
- Sporta pārvaldes sporta kompleksā ierīkots atklātais tenisa laukums (16,5 x 37 m) (2013.g.).

- Ierīkoti divi pludmales volejbola laukumi Kovšu ezera pludmalē. Nepieciešams izveidot vēl divus laukumus un labiekārtot pludmali, lai varētu organizēt Latvijas un starptautiska mēroga sacensības pludmales volejbolā, tādējādi popularizēt pludmales volejbolu kā veselīga dzīvesveida sastāvdaļu.

2014.gadā ir paredzēts ierīkot jaunu, mūsdienu prasībām atbilstošu BMX trasi, kas dos iespēju bērniem un jauniešiem nodarboties ar olimpisko sporta veidu.

Galvenās problēmas sporta nozarē Rēzeknes pilsētā ir nepietiekams kvalificētu jauno speciālistu skaits un nepietiekošs atalgojums sporta pedagogiem un treneriem, kā arī nepietiekams finansējums sporta pasākumu organizēšanai un veselīga dzīvesveida popularizēšanai. Tas apgrūtina jauno speciālistu piesaisti darbam. Ir izveidota sporta klubu finansēšanas kārtība, bet pašvaldībai nav pietiekoši līdzekļi, lai pilnā apjomā apmierinātu sporta klubu vajadzības pēc sporta inventāra un līdzekļiem pilnvērtīga treniņu procesa un dalības sacensībās nodrošināšanai.

Nākamā plānošanas periodā prioritātes – saglabāt esošo stāvokli sporta nozarē, attīstīt tautas sportu, attīstīt un atbalstīt jaunus sporta veidus, it īpaši olimpiskus sporta veidus. Kā viens no aktuālākajiem uzdevumiem ir Olimpiskā centra būvniecība, kur būs vieta daudzfunkcionālai sporta zālei, segtai ledus arēnai, pilna izmēra futbola laukumam, viesnīcai sportistiem, kafejnīcai un tehniskajām palīgtelpām. Rēzeknes Olimpiskā centra izveides mērķis ir atjaunot novecojušo sporta infrastruktūru Rēzeknes pilsētā, tādējādi radot priekšnoteikumus jauniešu sporta attīstībai, augstas klases sportistu sagatavošanai un veselīgas sabiedrības veicināšanai Austrumlatvijas reģionā. Olimpiskā centra darbības rezultātā tiktu popularizēta Olimpiskā kustība, popularizēts sports bērnu un jauniešu vidū, tiktu organizēti vietēja un starptautiska mēroga sporta pasākumi dažādām iedzīvotāju grupām, tiktu veicināta profesionāli sagatavotu sporta speciālistu piesaiste un atbalstīts augstu sasniegumu sports, kā arī tiktu atbalstīta sporta klubu darbība. Tiktu attīstīti gan komandu sporta veidi – futbols, telpu futbols, basketbols, volejbols, pludmales volejbols, florbols, handbols, hokejs, gan individuālie sporta veidi – vieglatlētika, taekvondo, teniss, grieķu – romiešu cīņa, daiļslidošana, šorttreks.

2013.gadā starp Rēzeknes pilsētas domi un Latvijas Olimpisko komiteju ir parakstīts sadarbības līgums, kurā noteikti sporta veidi, kurus attīstīs Olimpiskajā centrā un tie ir – volejbols, basketbols, teniss, hokejs, daiļslidošana, florbols, taekvondo, futbols, grieķu – romiešu cīņa, vieglatlētika un augsto sports.

8.6.Publiskie pakalpojumi

Pēc pašreizējā administratīvā iedalījuma Latgales reģionā ietilpst 19 novadi – Aglonas novads, Balinavas novads, Balvu novads, Ciblas novads, Dagdas novads, Daugavpils novads, Ilūkstes novads, Kārsavas novads, Krāslavas novads, Līvānu novads, Ludzas novads, Preiļu novads, Rēzeknes novads, Riebiņu novads, Rugāju novads, Vārkavas novads, Viļakas novads, Viļānu novads, Zilupes novads un divas republikas nozīmes pilsētas (Rēzekne un Daugavpils). Rēzekne ir reģiona ekonomiskās attīstības virzītājs, nacionālās nozīmes attīstības centrs ar integrētu infrastruktūru un pakalpojumu tīklu, kur publisko pakalpojumu saņēmēji ir ne tikai Latgales reģiona iedzīvotāju, bet arī citu Latvijas reģionu iedzīvotāji. Rēzekne publiskos pakalpojumus piedāvā arī kaimiņu reģiona novadu iedzīvotājiem: Madonas, Alūksnes, un Gulbenes iedzīvotājiem.

Ir svarīgi nodrošināt valsts atbalstu reģiona attīstības veicināšanai un pakalpojumu pieejamību ārpus nacionālas nozīmes centra – Rīgas. Tāpēc ir apzināta valsts pārvaldes institūciju koncentrācija pilsētā un iedzīvotājiem pieejamais publisko pakalpojumu spektrs un informācija par valsts iestādēm, kuru struktūrvienības atrodas Rēzeknes pilsētā ir apkopota 9.pielikumā. Katras iestādes apkalpošanas zona ir atšķirīga un ir atkarīga no iestādes funkcijām un sniegto pakalpojumu klāsta, bet lielākoties tā aptver visa Latgales reģiona teritoriju.

Lielākā daļa valsts pārvaldi pārstāvošās institūcijas Rēzeknē ir veikušas optimizāciju un reorganizāciju, tādējādi paplašinot ietekmes zonu, nostiprinot apkalpošanas standartus un ieņemot stabilas pozīcijas publisko pakalpojumu sniegšanā. Kopumā Rēzeknē pārstāvēto iestāžu rezultatīvie rādītāji liecina par cilvēku spēju nodrošināt kvalitatīvus pakalpojumus Latgales un citu reģionu iedzīvotājiem.

9. Jaunatnes politika

Pēc CSP datiem 2011.gada jūnijā Rēzeknes pilsētā bija aptuveni 4 507 jauniešu vecumā no 13 līdz 25 gadiem jeb 14,6% attiecībā pret pārējiem iedzīvotājiem¹⁸.

Nacionālais dokuments, kas nosaka jaunatnes politiku Latvijā, ir **Jaunatnes likums**, kas stājās spēkā ar 2009.gada 1.janvāri. **Jaunatnes likuma mērķis ir uzlabot jauniešu – personu vecumā no 13 līdz 25 gadiem – dzīves kvalitāti**, veicinot viņu iniciatīvas, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, kā arī atbalstot darbu ar jaunatni. Koordinējošā institūcija jaunatnes politikas jomā ir LR Izglītības un zinātnes ministrija.

Rēzeknes pilsētā ar jaunatnes politiku saistītos jautājumus no 2001.gada koordinēja Rēzeknes pilsētas Izglītības pārvalde, bet **no 2012.gada koordinējošā institūcija ir Rēzeknes pilsētas pašvaldības iestādes „Austrumlatvijas radošo pakalpojumu centrs” Jaunatnes lietu nodaļa** (skat. 10.pielikumā).

Prioritātes darbā ar jaunatni tiek noteiktas ņemot vērā Jaunatnes likumā un Jaunatnes politikas pamatnostādņēs 2009. – 2018.gadam ietvertos darbības virzienus un uzdevumus. Jaunatnes politikas nozīmīgākie virzieni ir **neformālā** un formālā izglītība, nodarbinātība, brīvprātīgais darbs, kultūra, sports, veselība un fiziskā aktivitāte, lietderīga brīvā laika izmantošana, līdzdalība un informācija.

Neformālā izglītība (angliski – *non – formal education*) ir ārpus formālās izglītības organizēta izglītojoša darbība, kas ir pielāgota jauniešu vajadzībām un interesēm, kas attīsta zināšanas, prasmes, iemaņas un attieksmes. Jaunatnes neformālā izglītība papildina formālo izglītību, nodrošinot jauniešu vērtību sistēmas veidošanos, to iemaņu un prasmju apguvi, kas nepieciešamas sociāli un ekonomiski aktīvam savas valsts pilsonim, kurš spēj integrēties sabiedrībā un darba tirgū.

Balstoties uz valsts jaunatnes politikas likumdošanu, Rēzeknes pilsētā no 2001.gada tiek realizēts mērķtiecīgu darbību kopums jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanai:

1. 2002.gadā tika izveidota Rēzeknes pilsētas domes Jaunatnes lietu komisija (darbojās līdz 2009.g.), kas apvienoja dažādu jomu speciālistus un tādējādi sekmēja **rīcības programmas un pasākumu kopuma izstrādi** darbam ar jaunatni pašvaldībā.
2. 2004.gadā tiek nodibināta **Rēzeknes pilsētas Jauniešu dome (regulāri darbojas 15 – 20 aktīvi Rēzeknes pilsētas jaunieši)**, kas palīdz veikt jauniešu interešu un vajadzību izpēti pilsētā, izstrādā savus priekšlikumus, realizē jauniešu pasākumus.
3. Tiek uzsākta tradīcija organizēt **Jaunatnes demokrātijas nedēļu Rēzeknes pilsētas domē**, kas piedāvā iespēju jauniešiem sadarboties ar domes darbiniekiem, iepazīt darba vidi un līdzdarboties lēmumu pieņemšanā. Nedēļas noslēgumā tiek rīkota **konference – paneldiskusija**, piemēram, „Jaunatne pilsoniskā sabiedrībā”/”Rēzekne – jauniešiem draudzīga pilsēta” u.c.

¹⁸ Saskaņā ar jaunatnes likumu Latvijā jaunieši ir personas vecumā no 13 līdz 25 gadiem.

4. Jauniešu un pašvaldības deputātu un darbinieku tikšanās **”Kafija ar politiķiem”** 2011.gadā, kuras rezultātā top skrējiens **„Ielpo Rēzekni”** 18.11.2011., kas pulcē **300 skrējējus**.
5. Tiek apzinātas un pulcētas kopā uz pieredzes apmaiņu vietējās **jauniešu organizācijas, jauniešu pašpārvaldes, interešu grupas (Rēzeknes pilsētā darbojas vidēji 10 aktīvas jaunatnes organizācijas)**.
6. Katram gadam tiek izstrādāts un apstiprināts **jaunatnes darba plāns**. Rēzeknes pilsētas ikgadējā budžeta ietvaros tiek plānots **jaunatnes darba budžets (vidēji 35 000 LVL)**.
7. Periodiski tiek veikta **jaunatnes interešu un vajadzību izpēte pašvaldībā** (anketēšana, tikšanās ar jauniešiem, NVO pārstāvjiem u.c.). Izpētes rezultāti ir veicinājuši virkni jaunu projektu jaunatnes jomā.

Ar pašvaldības 100% finansējumu 2004.gadā tiek atklāta Rēzeknes pilsētā pirmā jauniešu neformālās izglītības iestāde – **Jauniešu atvērtais centrs „JACis” (www.jacis.lv), Kr.Valdemāra ielā 21, kas piedāvā jauniešiem vismaz 80 pasākumus gadā.**

Šīs neformālās izglītības iestādes mērķis ir radīt jauniešiem iespēju pulcēties vienkopus, kopīgi plānot brīvā laika lietderīgu izmantošanu un realizēt jauniešu projektus, gūt viņu vajadzībām un interesēm atbilstošu informāciju. Tā ir vieta, kur Rēzeknes jaunieši var pavadīt savu brīvo laiku draugu lokā un centra speciālistu uzraudzībā realizēt savas idejas.

„JACis” veic preventīvo darbu ar jauniešiem (rīko diskusijas, seminārus, tikšanās ar speciālistiem par veselības, bērnu tiesību, atkarību, nodarbinātības u.c. jautājumiem); organizē radošos, informatīvos, erudīcijas, svētku pasākumus; šeit ir pulcēšanās vieta jauniešiem, kur viņi attīsta savas dzīves prasmes (prasmi tikt galā ar problēmām, dažādām dzīves situācijām, prasmi konstruktīvi risināt konfliktus, pieņemt lēmumus u.c.), tā ir iespēja visiem jauniešiem (arī sociālā riska grupai) pozitīvi un veiksmīgi sevi apliecināt, kas, savukārt, mazina jauniešu noziedzīgas darbības draudus; **„JACis”** īsteno vietējos un starptautiskos jaunatnes darba projektus – jaunatnes iniciatīvas, brīvprātīgo darbu, jauniešu apmaiņas, apmācības u.c.

8. Lai atbalstītu jauniešu organizācijas, formālās un neformālās grupas, no 2004.gada gadā reizi tiek izsludināts **konkurss par līdzfinansējuma piešķiršanu jaunatnes iniciatīvu projektiem – ik gadu tiek atbalstīti vidēji 10 Rēzeknes jaunatnes iniciatīvu projekti**.
9. Lai atbalstītu bērnu un jauniešu nometņu darbību, no 2004.gada tiek izsludināts ikgadējais **konkurss par līdzfinansējuma piešķiršanu nometņu organizēšanai – ik gadu tiek atbalstīti vidēji 8 bērnu un jauniešu vasaras nometnes (atbilstoši 01.09.2009. MK noteikumiem Nr. 981)**.
10. 2008.gadā tiek izveidota Rēzeknes pilsētas Izglītības pārvaldes **struktūrvienība „Jaunatnes iniciatīvu atbalsta centrs”**, kuras mērķis – koordinēt neformālās

izglītības iestāžu darbību un veicināt jaunu neformālās izglītības atbalsta pasākumu norisi pašvaldībā.

11. Rēzeknes pašvaldības attīstības programmā 2007. – 2013.gadam tika iekļauti neformālās izglītības attīstības virzieni Rēzeknes pašvaldībā, saskaņā ar kuriem:

- 2008.gadā Bērnu un ģimenes lietu ministrija atbalsta **Jaunatnes iniciatīvu centra "Draugu centrs" izveidi** Rēzeknes pilsētas ziemeļu mikrorajonā (**Atbrīvošanas alejā 166**), kas ir jau otrā neformālās izglītības iestāde pilsētas jauniešiem (organizē vidēji 50 pasākumus gadā).
- Pašvaldībā tiek uzbūvēts **Austrumlatgales radošo pakalpojumu centrs**, kur 2012.gadā uzsāk savu darbu Jaunatnes lietu nodaļa, kas koordinē jaunatnes neformālās izglītības attīstību un kuras pakļautībā darbojas jaunatnes iniciatīvu centri – „JACis”, „Draugu centrs”, kā arī jaunatnes informācijas un nevalstisko organizāciju, jaunatnes radošās nodarbinātības atbalsta punkti.

12. Lai nodrošinātu informācijas pieejamību jauniešiem, Rēzeknes pilsētas domes portālā www.rezekne.lv ir izveidota sadaļa „Neformālā izglītība”, bet sagatavošanas stadijā ir sadaļas „Jaunatnei” izveide pie www.rezekne.lv.

13. Sadarbojoties ar jauniešiem, tiek rīkota virkne jaunatnes pasākumu:

- Jaunatnes **līdzdalības pasākumi** (piem., fotokonkurss „Zoom in”, kur jaunieši *ar objektīva palīdzību* pauž savu viedokli par pilsētā notiekošajiem procesiem u.c.); **erudīcijas konkursi** („Rēzeknes erudīts”); **apmācību semināri, konsultācijas** jauniešiem, jauniešu organizācijām, pašpārvaldēm; **informatīvi pasākumi** (piem., akcija „Neformālās izglītības iespējas pilsētā”); **sporta un veselības aktivitātes** (piem. stafetes „Brīvais sports”); **mūzikas pasākumi** („Manc akorc”; **jauniešu dienas** sadarbībā ar iniciatīvu centriem; **labdarības pasākumi; pieredzes apmaiņas un apmācību semināri** jaunatnes jomas darbiniekiem; **brīvprātīgo jauniešu iesaistīšana** pašvaldības rīkotajos pasākumos (piem., 200 brīvprātīgie darbojās Eiropas tautu festivālā Rēzeknē u.c.), kā arī jauniešu atvērtais centrs „JACis” no 2010.gada ir nosūtītāj un uzņēmējorganizācija brīvprātīgajiem jauniešiem ES programmas „Jaunatne darbībā” ietvaros.

14. Tiek veicināta starptautiskā sadarbība jaunatnes jomā:

- Kopš 2004.gada notiek pastāvīga sadarbība ar Vācijas, Norvēģijas, Spānijas, Somijas, Čehijas, Slovākijas un Lietuvas jaunatnes darba organizācijām.
- Tiek īstenotas jauniešu apmaiņas, jaunatnes iniciatīvu projekti ES programmas „Jaunatne darbībā” ietvaros.
- Tika organizēta **Eiropas Padomes ekspertu vizīte** Rēzeknē 2009.gadā.

15. 2009.gadā tika veikts jaunatnes politikas un darba ar jaunatni izvērtējums pašvaldībā, atbilstoši vispārējiem rādītājiem, kura rezultātā ir izstrādātas rekomendācijas Rēzeknes pilsētas pašvaldībai. No 2010. gada, pēc atbilstošajiem rādītājiem, tiek izvērtēts arī citu Latvijas pašvaldību darbs ar jaunatni.

16. 2010.gadā jaunatnes lietu speciālistei Latvijas valsts mērogā tiek piešķirta „Darba ar jaunatni balva” – pieredzes bagātākais jaunatnes darbinieks.

17. Nākotnes prioritātes darbā ar jaunatni: Rēzeknes pilsētas jaunatnes politikas stratēģijas/rīcības programmas izstrāde 2015. – 2017.gadam:

- starpnozaru sadarbības veicināšanas jaunatnes politikas jomā;
- jauniešu iesaistīšana pašvaldības lēmumu pieņemšanas procesos (strukturētais dialogs);
- **jauniešu nodarbinātības veicināšanas mehānisma izveide** (skolēnu mācību uzņēmumu dibināšana, vasaras nodarbinātības veicināšana, sadarbība ar vietējām biznesa atbalsta institūcijām);
- **neformālās izglītības un jauniešu brīvprātīgā darba iespēju pilnveidošana;**
- Latgales jauniešu nevalstisko organizāciju un citu NVO sadarbības veicināšana;
- **jauniešu informācijas sistēmas pilnveide** (atsevišķas sadaļas izveide Rēzeknes pašvaldības mājas lapā ar jauniešiem nepieciešamo informāciju).

10. Pašvaldības pārvalde

10.1. Pašvaldības struktūra un funkcijas

Rēzeknes pilsētas pašvaldības teritorija ir noteikta pilsētas administratīvi teritoriālajās robežās. Rēzeknes pilsētas domes darba organizāciju reglamentē Rēzeknes pilsētas pašvaldības nolikums, un tajā noteikta pašvaldības struktūra.

Pašvaldības iedzīvotāju pārstāvību nodrošina to ievēlēts pašvaldības lēmējorgāns – dome. Saskaņā ar likumu „Par pašvaldībām” tā pieņem lēmumus, nosaka pašvaldības institucionālo struktūru, lemj par autonomo funkciju un brīvprātīgo iniciatīvu īstenošanu un par kārtību, kādā nodrošina pašvaldībai deleģēto valsts pārvaldes funkciju un pārvaldes uzdevumu izpildi, izstrādā un izpilda pašvaldības budžetu, kā arī citas likumā paredzētās funkcijas. Pašvaldības dome atbilstoši kompetencei ir atbildīga par pašvaldības institūciju tiesisku darbību un finanšu līdzekļu izlietojumu. Pašreizējā Rēzeknes pilsētas dome ievēlēta 2013.gada 1.jūnijā pašvaldības vēlēšanās. Domē ievēlēti 13 deputātu kandidāti no šādiem deputātu kandidātu sarakstiem:

- „Saskaņas Centrs” – 8 deputāti;
- Latgales partija, Nacionālā apvienība „Visu Latvijai!” – „Tēvzemei un Brīvībai/LNNK”, „Reformu partija”, Latvijas Zaļā partija, „Centriskā partija LATVIJAS ZEMNIEKU SAVIENĪBA” – 2 deputāti;
- „Vienoti Latvijai” – 1 deputāts;
- „Vienota Rēzekne” – 1 deputāts;
- „Alternative” – 1 deputāts.

Domes priekšsēdētājam ir ievēlēti divi vietnieki. Saskaņā ar Rēzeknes pilsētas pašvaldības nolikumu domē 2013.gadā darbojās trīs pastāvīgās deputātu komitejas:

- Finanšu un budžeta komiteja.
- Pilsētas attīstības, infrastruktūras un sabiedriskās kārtības komiteja.
- Kultūras, izglītības, sporta, veselības, sociālo un darba lietu komiteja.

Atsevišķu pašvaldības funkciju pildīšanai domē no deputātiem un pilsētas iedzīvotājiem izveidotas vienpadsmit komisijas: Pašvaldības īpašuma privatizācijas un atsavināšanas komisija, Zemes komisija, Administratīvā komisija, Dzīvojamo māju privatizācijas komisija, Ekonomikas attīstības un iedzīvotāju nodarbinātības komisija, Vēlēšanu komisija, Civilās aizsardzības komisija, Kultūras komisija, Iepirkumu komisija, Sociālo jautājumu un Dzīvojamā fonda energoefektivitātes paaugstināšanas jautājumu komisija.

Lai sekmētu Rēzeknes studējošās jaunatnes atgriešanos Rēzeknē un rēzekniešu intelektuālā potenciālā palielināšanu, tādējādi nodrošinot ar augsti kvalificētiem speciālistiem Rēzeknes pilsētas pašvaldību, t.s. pašvaldības kapitālsabiedrības, pašvaldību nozaru pārvaldes, pašvaldības aģentūras un RSEZ, Rēzeknes pilsētas dome gadskārtējā pašvaldības budžeta ietvaros plāno līdzekļus, kas nepieciešami stipendiju finansēšanai studējošajiem jauniešiem. Saskaņā ar stipendiju konkursu, Dome katru gadu izsludina konkursu, nosakot atbalstāmas specialitātes. 2013.gada sākumā ar domes lēmumu pieciem studentiem tika piešķirtas pašvaldības stipendijas pieciem studentiem. Stipendiju piešķiršana studentiem, kuri pēc studiju beigām ar Rēzeknē nepieciešamo specialitāti atgriezīsies Rēzeknē un, saskaņā ar noslēgto

līgumu, strādās pilsētas uzņēmumos vai iestādēs, ir aizsākusies vēl 2007.gadā. Kopējā piešķiramā stipendiju summa laika periodā no 01.01.2013. līdz 30.06.2013. ir 10 499,76 LVL.

2013.gadā Rēzeknes pilsēta ir kļuvusi par uzvarētāju nominācijā „Pašvaldība Eiropas Savienības vērtību popularizēšanai”. Konkursa „Eiropas Gada pašvaldība 2013” komisija pārliecinājās, ka Rēzeknes pašvaldība rūpējas par to, lai iedzīvotāji varētu veselīgi un aktīvi pavadīt brīvo laiku, lai tie dzīvotu skaistā un labiekārtotā vidē un lai kultūras pasākumi būtu pieejami visiem.

Vienas pieturas aģentūras princips

Koncepcija par publisko pakalpojumu sistēmas pilnveidi nosaka, ka Vienas pieturas aģentūras princips ir tādu darba organizācijas metožu izmantošana pakalpojumu sniegšanā, kas, pamatojoties uz labas pārvaldības principu un iestāžu savstarpējo sadarbību, ļauj saņemt pakalpojumus vienuviet klātienē vai elektroniski, arī tad, ja to sniegšanā ir iesaistītas vairākas iestādes, neatkarīgi no institūcijas un vietas¹⁹.

Pašvaldību īstenoto pakalpojumu izvērtēšanas rezultāti parāda, ka vidēji viena pašvaldība sniedz 257 pakalpojumus²⁰. Šobrīd institūcijas pārsvarā nodrošina pakalpojumu sniegšanu daudzos kabinetos klātienē, kas ir dārgākā pakalpojumu sniegšanas forma. Nav racionāli katrai iestādei uzturēt pēc atšķirīgiem principiem veidotus klientu apkalpošanas centrus, jo dažādu nozaru klientu apkalpošanas centru apvienošanas un optimizēšanas rezultātā ir iespējams samazināt ar pakalpojumu sniegšanu saistītās izmaksas vairākās pozīcijās. Tas ir arī publisko pakalpojumu sistēmas pilnveides mērķis – nodrošināt iedzīvotāju vajadzībām atbilstošu pakalpojumu izveidi un sniegšanu, tādējādi samazinot administratīvo slogu, uzlabojot pakalpojumu pieejamību, veicinātu valsts pārvaldes efektivitāti un caurskatāmību²¹. Latgales pašvaldību vienas pieturas aģentūras koncepcija paredz, ka Vienas pieturas aģentūras pašvaldībā misija ir klientam ērti pieejami pašvaldības pakalpojumi, un ieviešanas mērķis – ērtāki pakalpojumi. Pašvaldības pakalpojuma sniegšanā iesaistītās puses ir klients un pašvaldība vai arī klients – pašvaldība – valsts institūcija, un šinī gadījumā pašvaldības uzdevums atvieglot klienta komunikāciju ar valsts institūciju. Latgales pašvaldību vienas pieturas aģentūras koncepcija nosaka, ka Vienas pieturas aģentūras darbības ieviešanas principi pašvaldībā ir:

1. Orientācija uz klientu – jāsaprot, kas ir klients, tā vēlmes.
2. Daudzkanālu komunikācija pakalpojumu visos posmos.
3. Sadarbība starp institūcijām.
4. Principa “Nav nepareizo durvju” ievērošana.
5. Pašvaldības specifiskās situācijas ievērošana – teritorija, institūcijas, ēkas, tradīcijas, procedūras, kompetence u.t.t.
6. Nevajag “izgudrot riteni no jauna” un “kāpt uz grābekļa otrreiz” – izmantojam citu pieredzi un mācāmies no citu kļūdām.
7. Pakāpeniskums Vienas pieturas aģentūras ieviešanā²².

¹⁹ <http://likumi.lv/doc.php?id=254910>

²⁰ <http://polsis.mk.gov.lv/view.do?id=4246>

²¹ <http://likumi.lv/doc.php?id=254910>

²² http://www.sif.lv/nodevumi/nodevumi/3211/VPA_rokasgramata.pdf

Pašvaldībās ir vislielākās iespējas iesaistīt pilsoņus pārvaldes darbā un vislabākie nosacījumi, lai radītu vietējo iedzīvotāju prasībām atbilstošu harmonisku sabiedrību, par kuru viņi jūt atbildību²³.

Rēzeknes pilsētas domes darbība šajā jomā galvenokārt atspoguļojas Iedzīvotāju apkalpošanas centra darbībā. Tā funkcijas nodrošina divi iedzīvotāju apkalpošanas speciālisti. 2012.gadā Iedzīvotāju apkalpošanas centrā ir griezušies 6 139 apmeklētāji, no tiem ar Rēzeknes pilsētas pašvaldību saistītos jautājumos – 5 730, ar citām valsts iestādēm saistītajos jautājumos – 409, ar dzīves vietas deklarēšanu saistītajos jautājumos – 4 450 apmeklētāji. Iedzīvotāju apkalpošanas centra sniegtās informācijas loks ir diezgan šaurs – parasti tiek sniegta vispārīga informācija vai apmeklētāju nosūtīšana pie pašvaldības struktūrvienības speciālistiem, kas atbild par interesējošo jautājumu. Iedzīvotāju apkalpošanas centrs sniedz apmeklētājiem informāciju, bet nepieņem iesniegumus – to reģistrēšana notiek kancelejā, jānorāda, ka apmeklētājiem nav pieejamas speciālas iesniegumu veidlapas. Iedzīvotāju apkalpošanas centrs komunikācijai ar apmeklētājiem izmanto šādus komunikāciju kanālus:

- masu mediji;
- laikraksts „Rēzeknes Vēstnesis” un pilsētas mājas lapa (www.rezekne.lv);
- tālruni, e-pastu, pasta pakalpojumus;
- informatīvie stendi, izdales materiāli pašvaldībā un tās iestādēs;
- tiešās tikšanās – iedzīvotāju pieņemšanas, tikšanās, vienas pieturas aģentūras darbība;
- dažādu pasākumu organizēšana sabiedrības aktivitātes veicināšanai.

Priekšlikumi Iedzīvotāju apkalpošanas centra darbības uzlabošanai:

1. Izstrādāt dažādas iesniegumu formas, piemēram, pašvaldības vadībai, attīstības un būvniecības jautājumos, nekustamā īpašuma nodokļa jautājumos u.tml.
2. Izstrādāt nosacījumus, kādi dokumenti pievienojami katram no iesniegumiem.
3. Pašvaldības mājas lapas (www.rezekne.lv) sadaļas „Pakalpojumi” papildināšana un informācijas aktualizēšana.
4. Pilsētas domes telpās izvietot informatīvos stendus ar viegli uztveramu un pārskatāmu vizuālo informāciju par pieejamajiem pakalpojumiem un to sniegšanas vietu.

Pilsētas pašvaldība regulāri veic iedzīvotāju aptaujas, lai izzinātu iedzīvotāju viedokli attiecībā uz dažādiem jautājumiem, lai veidotu sabiedrībai tuva un modernu pilsētas pārvaldi. Plašākās iedzīvotāju aptaujas parasti veica Attīstības pārvalde, bet šogad pirmo reizi anketēšanu veica sabiedriskās domas pētījumu centra SKDS. Aptaujas rezultāti palīdz saprast iedzīvotāju attieksmi par paveikto, veicamajiem uzlabojumiem, pilsētas attīstību un pašvaldības sadarbību ar iedzīvotājiem, kā arī ir būtisks pamats Rēzeknes pilsētas attīstības programmas stratēģiskajiem uzstādījumiem un projektu idejām. Jāpiemin, ka arī pašvaldības mājas lapā iedzīvotājiem ir iespēja saņemt atbildes uz dažādiem pašvaldības darbību raksturojošiem jautājumiem.

Rēzeknes pilsētas pārvaldes darbības pilnveidošanu šīnī plānošanas periodā plānots vērsta galvenokārt uz e-pakalpojumu kvalitātes uzlabošanas un pieejamības nodrošināšanu,

²³ Vanags, E un Vilka I. (2005) Pašvaldību darbība un attīstība. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 382.lpp.

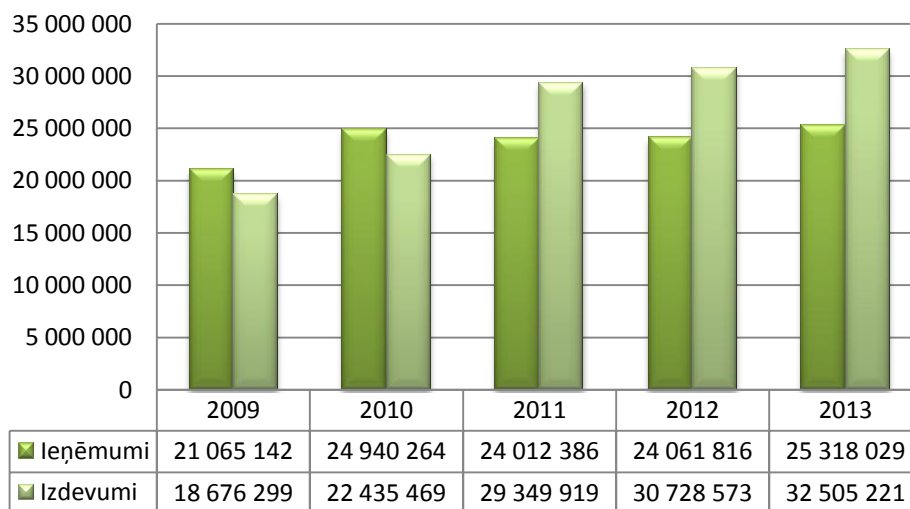
iedzīvotāju iniciatīvas veicināšana un iesaiste pašvaldības darba organizēšanā, kā arī sabiedriskās drošības un kārtības uzlabošana

Attiecībā uz iedzīvotāju iesaistīšanos pašvaldības darba organizēšanā, jauniešu lietu speciālists realizē dažādus jauniešu pasākumus līdzdalības jomā („Kafija ar politiķiem”, „Tēja ar uzņēmējiem”, līdzdalība pilsētas svētku organizēšanā, jauniešu NVO izstāde). Piemēram, pasākuma „Kafija ar politiķiem” ietvaros jaunieši tiek ar politiķiem un lēmumu pieņēmējiem un pārrunā dažādus jauniešiem aktuālus jautājumus – jauniešu iesaistīšanās pašvaldības sabiedriskajos procesos un lēmumu pieņemšanā, jaunatnes nodarbinātība.

Taču jaunatnes līdzdalībai pašvaldības lēmumu pieņemšanas un pārējo iedzīvotāju iniciatīvai un iesaistei pašvaldības darba organizēšanā jābūt sistemātiskai, strukturētai. Iespējams, iedzīvotāju zemā līdzdarbošanās aktivitāte ir skaidrojama ar iepriekšējo negatīvo sadarbības pieredzi, kad izteiktie priekšlikumi un ierosinājumi netika ņemti vērā, kā arī iedzīvotāju laika un koordinētās sadarbības trūkumu. Iedzīvotājos jāieklausās ne tikai brīžos, kad notiek sabiedriskās aptaujas jau par apstiprinātiem projektiem, bet vispirms arī projektu plānošanas procesā. Pašvaldībai ir vairāk jāinformē interešu grupas par jaunumiem attiecībā uz tām saistošām sfērām, kā arī iespējām līdzdarboties. Jāpanāk ieinteresētība iespējā piedalīties lēmumu pieņemšanā, jāinformē interešu grupas par plānotajiem konkursiem, projektiem. Regulāra dialoga veidošana un sadarbības uzturēšana ar interešu grupām sniedz labu rezultātu – objektīvu lēmumu pieņemšanu. Tādējādi, regulāri iesaistot iedzīvotājus pilsētas attīstības plānošanā, tiktu uzlabota ne tikai pieņemto lēmumu kvalitāte, bet arī, ar ilgtspējīgas domāšanas palīdzību un ieinteresētību, tiktu uzlabota arī dzīves kvalitāte pilsētā kopumā.

10.2. Pašvaldības budžets

Rēzeknes pilsētas pašvaldības konsolidētais budžets sastāv no pamatbudžeta, speciālā budžeta un saņemtajiem ziedojumi, dāvinājumu līdzekļiem. No 0.attēla redzams, ka Rēzeknes pilsētas pašvaldības ieņēmumiem un izdevumiem ir pieaugoša tendence. Pilsētas budžeta ieņēmumi laika periodā no 2009.gada līdz 2013.gadam pieauga 1,2 reizes, bet izdevumi – 1,7 reizes. Gan ieņēmumu, gan izdevumu pieaugums ir saistīts ar ES līdzfinansēto projektu īstenošanu.

28.attēls. Rēzeknes pilsētas konsolidētā budžeta dinamika 2009. – 2013.g., LVL

Avots: Rēzeknes pilsētas domes dati

28.attēlā var redzēt, ka pēdējo gadu laikā ievērojami ir palielinājusies pamatbudžeta ieņēmumu un izdevumu starpība, kas izskaidrojams ar pašvaldības ņemtajiem aizņēmumiem investīciju projektu finansēšanai. Šāda budžeta politika lielā mērā ir saistīta ar ES strukturālo finanšu instrumentu pieejamību un nepieciešamību priekšfinansēt projektu izdevumus. Pēc projektu pabeigšanas un ES fondu līdzekļu saņemšanas, liela daļa aizņēmumu tiek atmaksāta.

Latvijas likumdošana nosaka, ka pašvaldības budžetam jābūt bezdeficīta. Tomēr, lai īstenotu ekonomiskās un sociālās programmas, pašvaldības var ņemt ilgtermiņa aizņēmumus.

Rēzeknes pilsētas budžeta izdevumu pārsniegums pār ieņēmumiem tiek segts no līdzekļu pārpalikuma iepriekšējos gados un aizņēmumu līdzekļiem.

Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas likumā noteiktā metodika, kura nosaka, ka 53% no kopējās pašvaldību finanšu nepieciešamības tiek novirzīti novadu pašvaldībām un 47% – republikas pilsētu pašvaldībām, ir radījusi situāciju, ka atsevišķām republikas pilsētu pašvaldību vērtētie ieņēmumi uz vienu iedzīvotāju pēc finanšu izlīdzināšanas ir ievērojami zemāki nekā novadu pašvaldībām, lai gan administratīvi teritoriālās reformas rezultātā valstī tika izveidotas viena līmeņa vietējās pašvaldības – novadi un republikas pilsētas. Kopš 2011.gada Rēzekne ir starp tām 4 republikas pilsētām, kas saņem papildus dotāciju kā pašvaldība ar zemākajiem vērtētajiem ieņēmumiem uz 1 iedzīvotāju.

Lai pašvaldības ekonomiskā attīstība būtu stabila un sabalansēta, svarīgs rādītājs ir ilglaicīga finanšu resursu plānošana, kas liecina par pārdomātu un mērķtiecīgi virzītu tālāko attīstību. Šobrīd pašvaldības budžets tiek plānots vienam gadam. Šādam plānošanas veidam ir vairāki trūkumi, pirmkārt, līdzekļu nepieciešamība tiek pamatota tikai vienam budžeta gadam, otrkārt, trūkst visaptveroša vidēja un ilgtermiņa skatījuma. Lai spētu plānot pašvaldības attīstību vidējā termiņā, pašvaldībai ir svarīgi zināt „spēles noteikumus”. Tā kā lielāko daļu no pašvaldības budžeta ieņēmumiem veido nodokļu ieņēmumi – iedzīvotāju ienākuma nodoklis un nekustamā īpašuma nodoklis – jābūt stabilai, prognozējamai nodokļu likumdošanai. Šobrīd tā tas nav. Nekustamā īpašuma nodokļa likums un ar to saistītie normatīvie akti tiek grozīti katru gadu, veicot izmaiņas nodokļa aprēķināšanas kārtībā, kā rezultātā nav iespējams plānot ieņēmumus vidējā termiņā, kā arī tas prasa no pašvaldības papildus līdzekļus nodokļa administrēšanas nodrošināšanā – datorprogrammas izmaiņu izstrādei un ieviešanai, darbinieku apmācībai.

Budžeta ieņēmumu analīze

Pašvaldības budžeta ieņēmumus veido atskaitījumi no valsts nodokļiem un nodevām, pašvaldības nodevas, valsts budžeta dotācijas un mērķdotācijas, maksājumi par pakalpojumiem, ieņēmumi no pašvaldības īpašuma privatizācijas un īpašuma pārdošanas, ieņēmumi no pašvaldības īpašuma iznomāšanas un citi ar likumu noteikti ieņēmumi. Ieņēmumu struktūra Rēzeknes pilsētas budžetā ir salīdzinoši nemainīga.

Pašvaldības ieņēmumiem no maksas pakalpojumiem ir raksturīga specifika, ka Rēzekne ir vienīgā pilsēta Latvijā, kur izglītojamo ēdināšana izglītības iestādēs notiek centralizēti. Tas nozīmē, ka skolēni par ēdināšanas pakalpojumiem maksā pašvaldībai. Līdz ar to, lielākā ieņēmumu no maksas pakalpojumiem daļa pašvaldībai ir jāizlieto sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumu izmaksu segšanai un to nedrīkst izmantot citiem mērķiem.

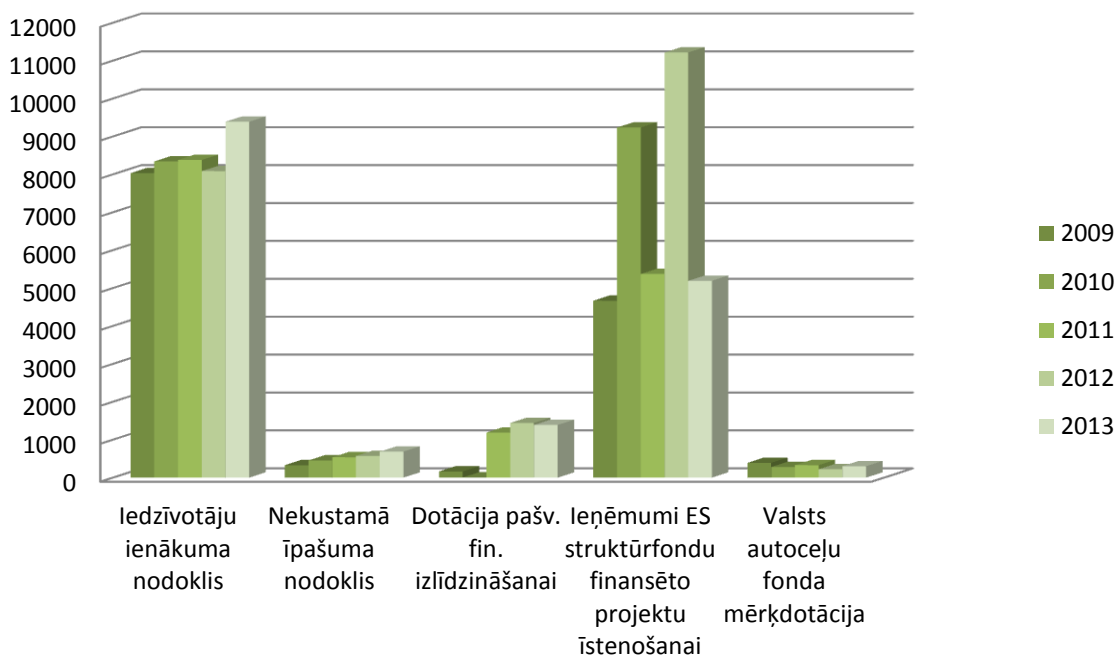
43.tabula

Pamatbudžeta būtiskāko ieņēmumu struktūra Rēzeknes pilsētā, 2009. – 2013.g., LVL

	2009	2010	2011	2012	2013
Nodokļu ieņēmumi	8 476 185	8 901 953	9 025 366	9 451 065	10 220 792
Nodokļu ieņēmumu kopsumma uz vienu iedzīvotāju	238,59	254	261,44	278,50	305,66
Nenodokļu ieņēmumi	164 110	110 265	481 559	757 295	102 812
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	1 086 962	1 104 372	1 494 388	1 200 502	2 538 014
Valsts budžeta transferti	10 252 189	13 888 198	11 936 906	11 475 384	11 218 533
Pašvaldību budžetu transferti	546 459	466 364	532 172	582 861	641 872
Visi pašvaldības ieņēmumi kopā	20 525 905	24 471 152	23 470 391	23 468 093	24 722 023
Visi pašvaldības ieņēmumi kopā uz 1 iedzīvotāju	577,77	697,7	679,87	691,54	739,34
Ieņēmumi no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda	162 945	4 752	1 173 105	1 466 809	1 388 576
Ieņēmumi no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda % no visiem pašvaldības ieņēmumiem	0,79%	0,02%	5,00%	6,25%	5,62%

Avots: Valsts kases dati

Galvenais pilsētas pašvaldības kopbudžeta ienākumu avots ir nodokļu ieņēmumi, lai gan pēdējos gados nodokļu ieņēmumu īpatsvars kopējos pašvaldības budžeta ieņēmumos ir samazinājies līdz 40%, jo palielinājies no ES struktūrfondiem saņemtā finansējuma apjoms.

29.attēls. Rēzeknes pilsētas budžeta ieņēmumu tendences 2009. – 2013.g., tūkst. LVL

Avots: Rēzeknes pilsētas domes dati

Pamatbudžeta ieņēmumu struktūrā lielāko īpatsvaru veido iedzīvotāju ienākuma nodoklis. Nākošā lielākā pamatbudžeta ieņēmumu pozīcija ir ieņēmumi ES struktūrfondu finansēto projektu īstenošanai un valsts budžeta mērķdotācijas un dotācijas.

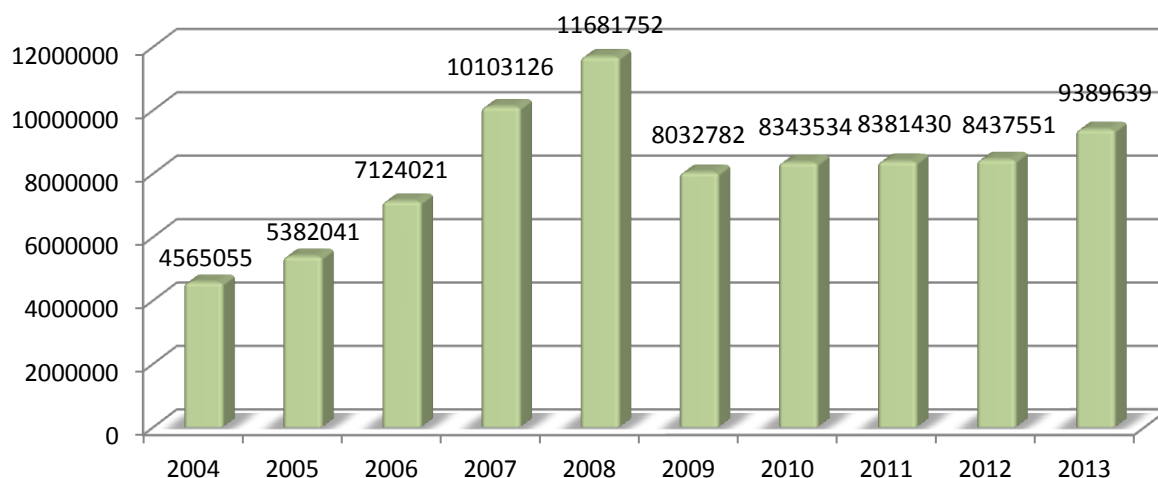
Ekonomikas lejupslīde, bezdarbnieku skaita pieaugums un darba samaksas samazināšana negatīvi ietekmē pašvaldības darbību un pašvaldības budžeta izpildi. 2009.gadā ekonomiskās un finanšu krīzes rezultātā bija vērojams straujš iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu samazinājums, kas bija saistīts ar strādājošo skaita un darba samaksas samazināšanu galvenokārt no valsts un pašvaldības budžeta finansētajās iestādēs.

Ieņēmumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļa pašvaldības budžetā sastāda 38% no pamatbudžeta kopējiem ieņēmumiem. Iedzīvotāju ienākuma nodokļa apliekamā bāze ir fizisko personu ienākumi, kas gūti uz darba attiecību pamata un no saimnieciskās darbības.

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumus pašvaldības budžetā tāpat kā iepriekšējos gados ietekmēs valsts īstenotie nodokļu politikas pasākumi. Valdības iecerētā darbaspēka nodokļu samazināšana un neapliekamā minimuma palielināšana laikā līdz 2015.gadam var būtiski samazināt pašvaldības ieņēmumu bāzi.

2012.gadā tika mainīts pašvaldību budžetos ieskaitāmā iedzīvotāju ienākuma nodokļa īpatsvars, samazinot to no 82% līdz 80%. Rēzeknes pilsētai aprēķinātā iedzīvotāju ienākuma nodokļa īpatsvara koeficientam ir tendence samazināties. To ietekmē nodokļu maksātāju skaita samazināšanās.

Būtiska pilsētā strādājošo un tās infrastruktūru izmantojošo iedzīvotāju daļa iedzīvotāju ienākuma nodokli maksā savā reģistrētajā dzīvesvietā, kas atrodas ārpus Rēzeknes pilsētas administratīvās teritorijas, tādā veidā samazinot potenciālos Rēzeknes pilsētas ieguvumus no ekonomiskās aktivitātes attīstības pašvaldības teritorijā.

30.attēls. Rēzeknes pilsētas iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu tendences,
2004. – 2013.g., LVL

Avots: Rēzeknes pilsētas domes dati

2013.gadā iedzīvotāju ienākuma nodokļa likme ir 24%, mēneša neapliekamais minimums ir 45 LVL un iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojumi par apgādībā esošu personu līdz 2013.gada 30.jūnijam ir 70 LVL mēnesī un no 2013.gada 1.jūlija ir 80 LVL mēnesī. Samazinoties nodokļu maksātāju skaitam, ir tendence samazināties Rēzeknes pilsētas iedzīvotāju ienākuma nodokļa īpatsvara koeficientam kopējos iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumos valstī.

44.tabula

Rēzeknes pilsētas iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi, 2009. – 2013.g., LVL

	2009	2010	2011	2012	2013
Iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi	8 032 782	8 343 534	8 381 430	8 437 551	9 389 639
Iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi uz 1 iedzīvotāju	226,11	237,88	242,27	248,63	280,81

Avots: Rēzeknes pilsētas domes dati

Nodokļu ieņēmumi no nekustamā īpašuma (par zemi, ēkām, būvēm un mājokļiem) sastāda apmēram 2% no kopējiem pamatbudžeta ieņēmumiem. Šī nodokļa ieņēmumu prognozi ietekmē īpašuma objektu kadastrālo vērtību izmaiņas, kā arī normatīvajos aktos noteiktais iekasējamības koeficienta pieaugums (no 70% līdz 80%).

Nekustamā īpašuma nodoklis ir vienīgais nodoklis, no kura visi ieņēmumi tiek ieskaitīti pašvaldību budžetos, tādēļ likums paredz pašvaldībām tiesības piešķirt atsevišķām nodokļa maksātāju kategorijām nodokļa atvieglojumus. Tas dod pašvaldībām iespēju gan sniegt palīdzību maznodrošinātajiem iedzīvotājiem, gan stimulēt uzņēmējdarbības attīstību savā teritorijā.

Nodokļu politikas izmaiņu rezultātā pašvaldībām tika piešķirtas tiesības noteikt nekustamā īpašuma nodokļa likmi savā teritorijā, tādējādi paplašinot pašvaldību kontroli pār saviem ieņēmumiem, vienlaikus saasinot pretrunas starp pašvaldības fiskālajiem un sociālajiem mērķiem.

45.tabula

Rēzeknes pilsētas nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi, 2009. – 2013.g., LVL

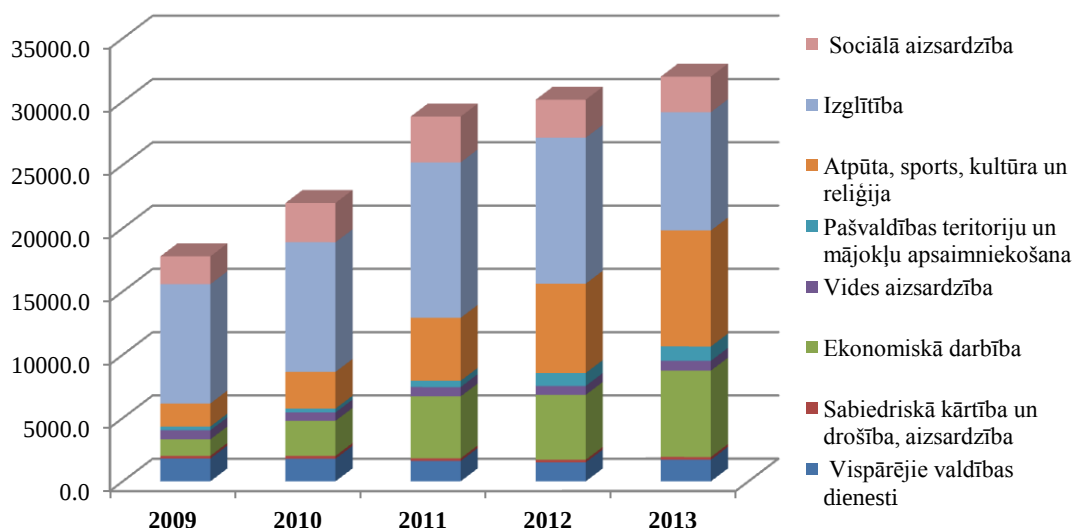
	2009	2010	2011	2012	2013
Nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi	328 200	455 131	537 855	679 306	684 966
Nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi uz 1 iedzīvotāju	9,24	12,98	15,55	20,02	20,48

Avots: Rēzeknes pilsētas domes dati

Budžeta izdevumu analīze

Analizējot Rēzeknes pilsētas pamatbudžeta izdevumu struktūru atbilstoši valdības funkcijām, var secināt, ka pašvaldības budžets veic savu galveno funkciju – Rēzeknes pilsētas iedzīvotāju sociālās un kultūras dzīves nodrošināšanu.

Nemainīgi lielākais izdevumu īpatsvars pašvaldības pamatbudžetā nozaru dalījumā ir izglītībai – 29% jeb 9 346,1 tūkst. LVL (2013.g.), izdevumi kultūrai un sportam ir palielinājušies līdz 29% jeb 9 166,6 tūkst. LVL, sociālajai aprūpei – 9% jeb 2 813,9 tūkst. LVL, komunālās saimniecības pakalpojumiem – 6% jeb 1 908,4 tūkst. LVL. Pēdējos gados infrastruktūras attīstībai tiek piesaistīti ES struktūrfondu līdzekļi, līdz ar to budžeta izdevumi ekonomiskajai darbībai ir pieauguši līdz 22% no kopējiem izdevumiem jeb 6 820,5 tūkst. LVL.

31.attēls. Rēzeknes pilsētas budžeta izdevumu struktūra pēc valdības funkcijām, 2009. – 2013.g., tūkst. LVL

Avots: Rēzeknes pilsētas domes dati

Prognozējot pašvaldības budžeta izdevumus turpmākajiem gadiem, ir jāņem vērā no jauna izveidotās pašvaldības institūcijas – Austrumlatvijas radošo pakalpojumu centrs, Austrumlatvijas koncertzāle, kuru uzturēšanai ir nepieciešami papildus līdzekļi.

Kā vienu no finansējuma samazināšanās draudiem jāmin iedzīvotāju skaita samazināšanās pašvaldības administratīvajā teritorijā un bērnu un jauniešu skaita samazināšanos pilsētas izglītības iestādēs. Ņemot vērā, ka šie rādītāji tiek izmantoti kā kritēriji pilsētai nepieciešamā finansējuma aprēķināšanā, nosakot pašvaldības kopējo finanšu nepieciešamību pašvaldību finanšu izlīdzināšanas aprēķinā, tad perspektīvā tas var ietekmēt pašvaldībai pieejamo finanšu līdzekļu apjomu.

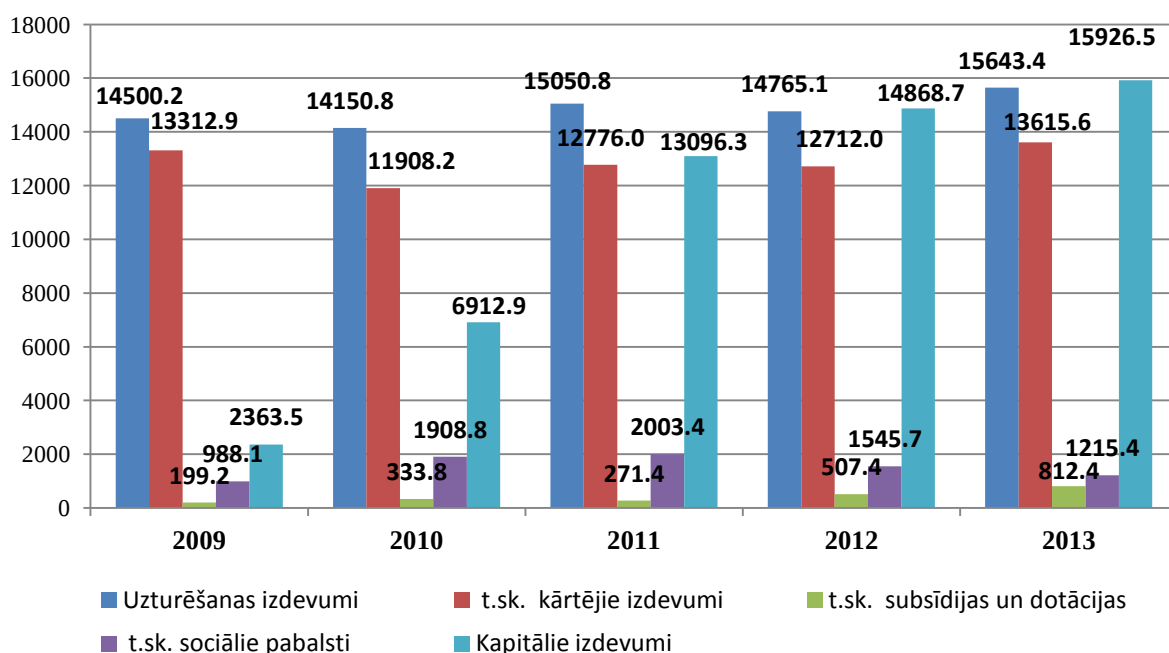
Budžeta izdevumos pēc ekonomiskās klasifikācijas laika posmā no 2009.gada līdz 2013.gadam straujākais palielinājums bija vērojams kapitālo izdevumu grupā. Šie izdevumi 2010.gadā palielinājās 2,9 reizes, bet no 2011.gada līdz 2013.gadam – 5,5 reizes (skat.31.att.). Uzturēšanas izdevumi šajā laika periodā palika praktiski nemainīgi.

Kapitālo izdevumu īpatsvara palielinājums izskaidrojams ar iespēju piesaistīt ārējos finanšu resursus ES fondu līdzfinansēto projektu īstenošanā.

Kārtējie izdevumi (darba samaksas, preču un pakalpojumu izdevumi) būtiski nemainījās, jo pēdējos gados tika īstenota budžeta konsolidācijas politika, ierobežojot budžeta izdevumus preču un pakalpojumu apmaksai.

Energoefektivitātes paaugstināšanas projektu realizācijas rezultātā būtiski samazinās pašvaldības iestāžu izdevumi par energoresursiem, kas dod iespēju novirzīt vairāk līdzekļu citiem izdevumiem.

Palielinājās subsīdijas un dotācijas komersantiem un sociālajiem pabalstiem. Šo palielinājumu noteica izdevumu palielinājums pašvaldības dotācijai SIA „Rēzeknes satiksme”, lai segtu degvielas, materiālu un algu izdevumu palielinājumu inflācijas rezultātā. Palielinājās izdevumi sociālajiem pabalstiem, jo pašvaldībai pilnā apmērā jāfinansē gan mājokļa pabalsts, gan garantētā iztikas minimuma pabalsts trūcīgām personām.

32.attēls. Rēzeknes pilsētas budžeta izdevumi pēc ekonomiskās klasifikācijas, 2009. – 2013.g., tūkst. LVL

Avots: Rēzeknes pilsētas domes dati

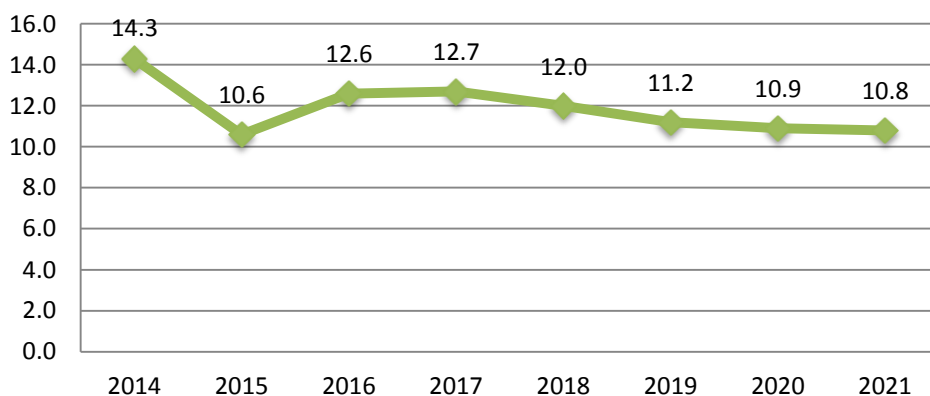
Pašvaldības saistību vadība

Iespējamie pašvaldības investīciju projektu finansēšanas avoti ir: pašvaldības budžets – mērķdotācijas, speciālo budžetu ieņēmumi no dažādiem fondiem, kredīti, kopprojekti, sadarbības partneru meklēšana, pašvaldību obligācijas.

Kā galveno šķērslī saskaņota pašvaldības investīciju plāna sagatavošanai var minēt potenciāli ieguldāmo resursu trūkumu. ES fondu atbalstītajiem projektiem jānodrošina priekšfinansējums, kas rada nepieciešamību pašvaldībai ņemt aizņēmumus. Savukārt pieteikumi aizņēmumiem un garantijām jāapstiprina Pašvaldību aizņēmumu un galvojumu kontroles un pārraudzības padomē. Valdība nosaka ikgadējos ierobežojumus pašvaldību aizņēmumiem un galvojumiem, kā arī veic uzraudzību, lai pašvaldības parādsaistības nepārsniegtu 20% no tās budžeta.

Sakarā ar valsts noteiktajiem ierobežojumiem attiecībā uz pašvaldību aizņemšanos, kas tika noteikti 2008.gada beigās, pašvaldības iespējas piesaistīt ārējos līdzekļus savu attīstības projektu īstenošanai tika būtiski ierobežotas, atļaujot aizņemties pamatā tikai ES projektu finansēšanai un citiem atsevišķiem projektiem.

2010.gadā Rēzeknes pilsētas dome noslēdza vienošanās ar Valsts kasi par aizdevumu procentu likmes maiņu, nosakot mainīgo procentu likmi ar likmes fiksēšanas periodu ik pēc 1 gada visiem aizdevumu līgumiem. Līdz ar to pašvaldības izdevumi procentu maksājumiem 2013.gadā salīdzinot ar 2009. un 2010.gadu samazinājās 3,9 reizes.

33.attēls. **Rēzeknes pilsētas prognozējamais saistību apjoms, 2014. – 2021.g.,
% no 2014.g. pamatbudžeta ieņēmumiem**

Avots: Rēzeknes pilsētas domes dati

33.attēlā redzams, ka pašvaldības plānotais saistību apjoms laika posmā no 2014.gada līdz 2021.gadam ir robežās no 14,3% līdz 10,8%. Šāds saistību apjoms nerada draudus pašvaldības maksāspējai. Tomēr jāņem vērā, ka šādu saistību īpatsvaru būs iespējams nodrošināt tikai tādā gadījumā, ja arī turpmākajos gados tiks piesaistīti finanšu līdzekļi no ārējiem finanšu avotiem – ES struktūrfondiem u.c.

Tā kā investīciju projekti tiek realizēti garākā laika posmā un pārsniedz budžeta gadu, pašvaldība veic ilgtermiņa finanšu resursu plānošanu, parādot investīciju izdevumu ietekmi uz ikgadējo budžetu, nākamo gadu budžetiem, kā arī ietekmi uz pašvaldības saistību apjomu. Pēdējos gados, plānojot pašvaldības budžetu, vienlaicīgi tiek apstiprināta arī kapitālinvestīciju programma, kurā ir iekļauti stratēģijas ieviešanas prioritārie projekti. Tādējādi tiek apkopota informācija par pašvaldībai aktuālajiem projektiem un nodrošināta efektīva finanšu plānošana.

10.3. Sadarbība

Rēzeknes pilsētas attīstībā liela nozīme ir dažādu līmeņu un tematisko virzienu sadarbībai. Rēzeknes pilsētas starptautisko sadarbību organizē Ārējo sakaru nodaļa, kas izstrādā pašvaldības starptautiskās programmas sadarbībai ar pašvaldības sadraudzības pilsētām un starptautiskajām institūcijām, un koordinē to īstenošanu; sadarbībā ar citām pašvaldības struktūrvienībām izstrādā priekšlikumus ārvalstu investīciju un ārvalstu tūristu piesaistei; piedalās vietēja un starptautiska mēroga projektu (forumi, konferences, semināri u.c. pasākumi) koordinēšanā un organizēšanā; organizē oficiālo ārvalstu delegāciju uzņemšanu pašvaldībā; organizē domes administrācijas reprezentācijas pasākumus (valsts amatpersonu, ārvalstu diplomātu un delegāciju vizītes u.c.).

Rēzeknes pilsētas dome ir noslēgusi vairākus sadarbības līgumus ar Neatkarīgo Valstu Sadraudzības un ES valstu pašvaldībām:

- Brāslava (Baltkrievija);
- Arendāle un Aust Adgeras apgabals (Norvēģija);
- Čenstohova (Polija);
- Vitebska (Baltkrievija);
- Suwalki (Polija);
- Dmitrova (Krievija);
- Lianozovo (Krievija).

Visi līgumi paredz abpusēju sadarbību starp pašvaldībām un tās institūcijām izglītības, kultūras, sporta, kā arī uzņēmējdarbības jomā un kalpo par pamatu starptautisku projektu izstrādei un realizācijai.

Sadarbībā ar **Brāslavas pašvaldību** (Baltkrievija) tika realizēts Latvijas – Lietuvas – Baltkrievijas pārrobežu projekta Kultūras mantojuma saglabāšana un popularizēšana Rēzeknes un Braslavas reģionos realizācija, kas noslēdzās 2014.gadā.

Ar **Arendāli un Aust Adgeras apgabalu** (Norvēģija) sadarbība notiek kultūras, izglītības, veselības aizsardzības, sociālajā un tūrisma attīstības veicināšanas jomās. 2013.gadā līguma darbības laiks pagarināts vēl par 10 gadiem. Šobrīd abas pašvaldības ir iesaistītas projektā „*Rēzeknes zaļās sinagogas restaurācija, iekļaujot koka arhitektūras mantojuma centra un ekspozīcijas par ebreju kultūras mantojuma izveidi*” realizācija Rēzeknē, kas paredz:

- palielināt izglītības iestāžu studentu un pedagogu zināšanas koka restaurācijā, organizējot apmācības kursus, pieredzes apmaiņas nometnes un stiprinot sadarbību dažādos līmeņos: reģionālajā – Latgales, valsts – Latvija, starptautiskajā – Norvēģijas un Latvijas amatnieki, profesionālo skolu audzēkņi, pedagogi, restauratori;
- īstenot koka māju detaļu restaurāciju kā apmācības objektus, realizēt unikāla koka objekta restaurāciju, attīstīt jaunu tūrisma un kultūras produktu Latgales reģionā;
- izveidot Latgales koka arhitektūras mantojuma centru, tūrisma informācijas centru un Ebreju kultūrvēstures virtuālo ekspozīciju.

Projekta ieviešanas gaitā nozīmīga loma atvēlēta profesionālo skolu sadarbībai. Rēzeknē, piedaloties objekta restaurācijā, jaunas prasmes apgūs Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskolas un *Austrumlatgales Profesionālās vidusskolas* audzēkņi, bet norvēģu studenti pārstāvēs *Sam Eyde* arodvidusskolu. Kopumā projekta laikā paredzēts apmācīt 84 audzēkņus un skolotājus. Projekta kopējās izmaksas ir 711 437 EUR.

Ar **Čenstohovas pašvaldību (Polija)** sadarbība uzsākta 1994.gadā. Galvenās sadarbības sfēras – izglītība, kultūra un sports, poļu valodas apmācība. Regulāri tiek organizētas Rēzeknes Poļu vidusskolas audzēkņu stažēšanās Čenstohovā ar mērķi labāk un efektīvāk apgūt poļu valodu un iepazīt šīs tautas kultūru. Ar Čenstohovas pašvaldības gādību Rēzeknes Poļu vidusskola saņēmusi vērtīgu literatūru par Polijas vēsturi un kultūru. Ik gadu starp Čenstohovas un Rēzeknes sporta komandām notiek sporta sacensības.

Ar **Vitebskas pašvaldību (Baltkrievija)** Rēzeknes Dome noslēdza sadarbības līgumu 1995.gadā. Galvenās sadarbības prioritātes – uzņēmējdarbības veicināšana un kultūra.

Pārrobežu sadarbībai Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas pierobežas rajonos ir stipras vēsturiskas tradīcijas dažādos līmeņos un dažādās jomās.

Rēzeknes pilsētas dome ir biedrības Eiroreģions „Ezeru zeme” biedrs. Biedrība meklē jaunas projektu finansēšanas iespējas, jaunus sadarbības partnerus un stimulē jaunu projektu ideju radīšanu. Viens no Biedrības galvenajiem uzdevumiem ir arī kontaktu uzturēšana starp visām 7 Eiroreģiona darba grupām (telpas plānošana, kultūra, izglītība, sociālā sfēra, tūrisms un dabas aizsardzība, uzņēmējdarbības un infrastruktūras attīstība, ar robežas šķērsošanu saistītu problēmu risināšana) un politiķiem. Patlaban Eiroreģionā apvienojušās 28 pašvaldības no Latvijas, Baltkrievijas un Lietuvas.

Rēzeknes pilsētas dome sadarbībā ar biedrību Eioreģions „Ezeru zeme” 2013. – 2014.gadā realizē projektu „Trešais solis Eioreģiona “Ezeru zeme” stratēģijai – kopīga nākotnes plānošana ilgtspējīgai sociālajai un ekonomiskajai attīstībai Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas pierobežas teritorijās”. Projekts tiek realizēts Latvijas – Lietuvas – Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programmas ietvaros un tā uzdevumi ir nodrošināt sadarbību starp 28 Eioreģiona “Ezeru zeme” biedriem; nodrošināt kopīgu stratēģisko plānošanu Eioreģiona “Ezeru zeme” ilgtspējīgai attīstībai 2013. – 2018.gadam; stiprināt Eioreģiona “Ezeru zeme” pārrobežu sadarbības struktūras administratīvo kapacitāti, palielināt kopīgu un koordinētu pasākumu apjomu un kvalitāti.

Rēzeknes pilsēta īsteno sadarbību arī Igaunijas, Krievijas un Latvijas pārrobežu sadarbības programmu ietvaros. Šobrīd turpinās ESTLATRUS programmas projekta „*Tartu, Rēzekne, Pleskava: zaļā pārvaldība ilgtspējīgai pilsētu attīstībai un teritoriālajai plānošanai Igaunijas – Latvijas – Krievijas robežpilsētās (GREENMAN)*” realizācija. Projekts paredz praktisku zināšanu un iemaņu apgūšanu, kas nepieciešamas, lai efektīvi organizētu un īstenotu iesaistīto pilsētu zaļo pārvaldību, kā arī zaļo zonu ierīkošanu un labiekārtošanu. Projekta laikā tika izstrādāta tehniskā dokumentācija, kas ir nepieciešama Rēzeknes pilsētas Ziemeļu rajona industriālās teritorijas parka rekonstrukcijai (2,5 ha). Projektu īsteno Igaunijas, Latvijas un Krievijas pašvaldībās, universitātēs un nevalstiskās organizācijās, proti NVO „*Lake Peipsi Project, Pskov*” (Krievija, vadošais partneris), Pleskavas pilsētas organizācijās (Krievija), Pleskavas Pedagoģiskajā Universitātē (Krievija), Peipsi Pārrobežu sadarbības Centrā (Igaunija), Tartu pilsētas domē (Igaunija), Igaunijas Dabas zinību Universitātē (Igaunija), kā arī projektā aktīvi iesaistīsies Latvijas partneri – Eioreģiona „Ezeru zeme” Rēzeknes pilsētas dome, Rēzeknes novada dome un Daugavpils Universitāte. Projekta kopējās izmaksas 1 948 194,78 EUR (1 369 198,75 LVL).

Šobrīd turpinās ESTLATRUS programmas projekta „*Transporta sistēmas potenciāla pastiprināšana Igaunijas – Latvijas – Krievijas starptautiskas nozīmes transporta koridoros (ESTLATRUS TRAFFIC)*” realizācija. Projekta investīciju aktivitātes Rēzeknē – izveidot satiksmes drošības apmācību laukumu Rēzeknē jauno velosipēdistu apmācībai, uzstādīt satiksmes drošības apmācību elementus un aprīkojumu treniņu laukumā, iegādāties velosipēdus apmācību organizēšanai ar mērķi samazināt satiksmes pārkāpumu skaitu, savlaicīgi īstenojot apmācības jauniešiem satiksmes drošības pasākumos. Projekta kopējais budžets 1 876 570 EUR (1 318 853,40 LVL). Projekta vadošais partneris ir Eioreģiona „Ezeru zeme” Latvijas birojs ar 6 projekta partneriem Latvijā (t.sk. arī Rēzeknes pilsētas dome), 5 partneriem Krievijā un 2 – Igaunijā.

Rēzeknes pilsēta aktīvi darbojas Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas projektos. 2013.gadā noslēgusies projekta „*Atjaunojamo energoresursu pielāgošanas iespējas Latgales reģionā, Utenas apriņķī un Panevežas apriņķī*” realizācija. Projekta sadarbības partneri Latvijā – Riebiņu novada dome, A/s „Zaļie nami”, Lietuvā – Kupišķu novada pašvaldība, Anīkšču novada pašvaldība. Projekta ietvaros Rēzeknē izstrādāja desmit tehniskos projektus sešām daudzdzīvokļu ēkām, lai pēc tam dzīvokļu pārvaldnieki vai apkalpojošās organizācijas varētu šos projektus izmantot par pamatu tālākai rekonstrukcijai un māju siltināšanai, pielāgojot to katras mājas vajadzībām. Projekta ietvaros tika rīkotas Starptautiskās intelektuālās spēles skolēniem, vairāki mācību semināri namu apsaimniekotājiem.

2011.gadā Rēzeknes pilsētas dome īstenoja Eiropas reģiona projektu „*Animatērijas izmantošana Latvijas – Lietuvas pierobežas pašvaldību sociālās vides stiprināšanai*”/”*CURED BY ANIMALS*”. Projekta mērķis: sadarbībā ar 16 Latvijas – Lietuvas pierobežas pašvaldībām stiprināt sociālo vidi, veicinot terapijas ar dzīvnieku palīdzību attīstību un uzlabojot sociālo infrastruktūru. Projekta gaitā tika renovētas 2 sociālas iestādes „Īpašais bērns” telpas, Rēzeknes sociāla dienesta speciālisti, bērnu vecāki un praktizējošie ārsti piedalījās apmācībasursos un rehabilitācijas semināros, bērniem tika organizētas 4 vasaras nometnes t.sk. 2 dienu terapija ar delfīnu palīdzību Klaipēdā.

2010.gadā Rēzeknes pilsētas dome realizēja Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas projekts „*Tīrāku un zaļāku kopienu veidošana Latvijas - Lietuvas austrumu pierobežas reģionos*”/”*Green Investments*”. Šajā projektā tika iesaistīti 10 partneri no Latvijas un Lietuvas. Projekta īstenošanas rezultātā Rēzeknes pilsētā tika rīkotas 2 vides sakopšanas akcijas.

Visos augstāk minēto projektu ietvaros notiek sadarbība un pieredzes apmaiņa arī ar Latgales reģiona pašvaldībām.

2013.gadā Rēzeknes pilsētas dome turpināja iepriekšējos gados uzsākto sadarbību ar starptautiskām organizācijām un Rēzeknes pilsētas sadraudzības pilsētām. Šīs sadarbības ietvaros Rēzeknes pilsētas dome piedalījās daudzu starptautisku un vietēja līmeņa pasākumu norisēs un organizēšanā kultūras, izglītības, sporta, pilsētas plānošanas un attīstības, transporta, satiksmes infrastruktūras plānošanas un attīstības, tūrisma, kā arī citās jomās.

Rēzeknes pilsētas dome ir sadarbības partneris un regulāri piedalās arī tādu starptautisko organizāciju un institūciju darbā, kā Norvēģijas vietējo varas iestāžu asociācija un Sabiedriskā organizācija „*Union of the Baltic Cities*” (Baltijas pilsētu savienība – UBS), kurā iestājās jau 1994.gadā. Dalība šajā organizācijā sniedz unikālo pieredzi starptautiskā darbā, tajā skaitā ES pamatnostādņēs (faktiski piedalīšanās šāda mēroga sanāksmēs ir līdzvērtīgas ES valstu Ārlietu ministru sanāksmēm), kā arī palīdz iegūt kontaktus un dod iespēju pieteikties starptautiskos projektos. UBC, līdzīgi kā ES, ir arī kopējā ārējā politika un daudzi kontakti ar līdzīgām pilsētu sabiedriskajām organizācijām Eiropā, ASV un citās pasaules valstīs un to apvienībās, tāpēc Rēzeknei, aktivizējot darbību UBC, ir iespējas iegūt plašus starptautiskos sadarbības partnerus, tādējādi īstenojot dzīvē Lisabonas stratēģiju – uz zināšanām balstītu pašvaldību darbības nodrošināšanu dzīvē.

Rēzeknes pilsētas domes ārējo sakaru nodaļa koordinēja un nodrošināja arī virkni citu starptautisku pasākumu, t.sk. plaša dalība dažāda veida un nozīmes pasākumos, tūrisma izstādēs, apmācībās, amatpersonu delegāciju vizītes sadraudzības pilsētās.

Rēzeknes pilsētai jāstiprina sadarbība ar esošajiem un potenciālajiem sadarbības partneriem (vietējām un ārvalstu pašvaldībām, uzņēmumiem, institūcijām u.c.), kas sekmēs izglītības, darbaspēka, pakalpojumu transporta, vides infrastruktūras, kultūras, tūrisma, dabas aizsardzības un citu jomu attīstību ne tikai pilsētā, bet arī Austrumlatvijas reģionā un ārpus šīs teritorijas.

10.4.Sabiedriskā drošība, kārtība un civilā aizsardzība

Rēzeknes pilsētas iedzīvotājus apkalpo Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Rēzeknes iecirkņa inspektori. Policijas iecirknis atrodas Rēzeknes pilsētā un tas apkalpo arī

Rēzeknes un Viļānu novadu teritoriju. Reģistrēto noziedzīgo nodarījumu skaits norādīts 46.tabulā.

46.tabula

Noziedzīgo nodarījumu skaits Rēzeknē, 2007. – 2012.g.

Rādītāji	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Reģistrēto noziedzīgo nodarījumu skaits	809	744	839	867	907	685
Noziedzīgu nodarījumu skaits uz 10 000 iedzīvotājiem	229	214	247	249	283	214

Avots: CSP dati

Līdz 2014.gada 30.maijam Rēzeknes pilsētā darbojās pašvaldības policija, kuras pienākumos ietilpa likumpārkāpumu profilakse; pašvaldību apstiprināto saistošo noteikumu, par kuru pārkāpšanu paredzēta administratīvā atbildība, kontrole, kā arī naudas sodu uzlikšana par šo noteikumu pārkāpšanu; Valsts policijas un Drošības policijas atbalstīšana sabiedrības drošības garantēšanā un noziedzības apkarošanā. 2013.gadā pašvaldības policijā ir saņemti 2 176 fizisko un juridisko personu iesniegumi, sastādīti 1 135 administratīvie protokoli, sadarbībā ar valsts policiju ir nodrošināta kārtība 21 pilsētas pasākumā.

Rēzeknes pilsētas domes 2014.gada 11. jūlija sēdē tika apstiprināts lēmums par Administratīvās inspekcijas izveidošanu ar šī gada 1.augustu un tās nolikuma apstiprināšanu. Administratīvā inspekcija tiek veidota ar mērķi kontrolēt Rēzeknes pilsētas domes saistošo noteikumu ievērošanu pilsētas teritorijā.

Pilsētas teritorijā ir uzstādītas 19 videonovērošanas kameras. Ņemot vērā, ka videonovērošana palīdz identificēt sabiedriskās kārtības pārkāpējus un to esamība preventīvi ietekmē pārkāpumu līmeni ir plānots palielināt videonovērošanas kameru skaitu pilsētā. Rēzeknes pilsētas domes izveidota darba grupa strādā pie videonovērošanas sistēmas attīstības koncepcijas izstrādes.

Reģistrēto ugunsgrēku skaits Rēzeknes pilsētas teritorijā 2013.gadā bija 120, 2014.gada pirmajos divos mēnešos – 12. Pilsētā ir izvietota Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Latgales reģiona Rēzeknes daļa.

Pilsētas teritorijā atrodas valsts nozīmes paaugstinātas bīstamības objekts – Rēzeknes 2 dzelzceļa stacija (Stacijas iela 2), kur notiek bīstamo vielu uzglabāšana, un reģionālās nozīmes paaugstinātas bīstamības objekts SIA “EAST – WEST TRANSIT” Rēzeknes naftas bāze. Rēzeknes pilsētas teritoriju šķērso valsts galvenais autoceļš A 13 (Krievijas robeža (Grebņeva) – Rēzekne – Daugavpils – Lietuvas robeža (Medumi)), kas valsts civilās aizsardzības plānā ir noteikts kā nacionālās nozīmes paaugstinātas bīstamības transporta riska teritorija. Rēzeknes upes krasta erozijas teritorijas un aplūstošās teritorijas gar Rēzeknes upi ir ar dabas apstākļiem saistītās riska teritorijas.

Literatūra un informācijas avoti

Normatīvie akti

- 1) LR likums 19.05.1994. „Par pašvaldībām”
- 2) LR likums 08.05.2008. „Attīstības plānošanas sistēmas likums”
- 3) LR likums 21.03.2002. „Reģionālās attīstības likums”
- 4) LR likums 01.07.2001. „Par piesārņojumu”
- 5) MK 25.08.2009. noteikumi Nr.970 „Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā”
- 6) Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas „Metodiskie ieteikumi attīstības programmu izstrādei reģionālā un vietējā līmenī”
- 7) MK 15.09.2009. noteikumi Nr. 1052 „Pašvaldības ceļu un ielu reģistrācijas un uzskaites kārtība”
- 8) MK 2010.gada 25.maija noteikumi Nr.482 „Noteikumi par teritorijas attīstības indeksa aprēķināšanas kārtību un tā vērtībām”
- 9) MK noteikumi Nr.318 „Grozījumi Ministru kabineta 2010.gada 25.maija noteikumos Nr.482 „Noteikumi par teritorijas attīstības indeksa aprēķināšanas kārtību un tā vērtībām””

Plānošanas dokumenti

- 1) Nacionālais attīstības plāns 2007. – 2013.gadam
- 2) Latgales attīstības programma 2010. – 2017.gadam
- 3) Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam
- 4) RSEZ Attīstības plāns 2014. – 2020.gadam
- 5) Rēzeknes pilsētas sporta attīstības pamatnostādnes 2009. – 2015.gadam

Iestāžu sniegtie dati

- 1) Rēzeknes pilsētas pašvaldības struktūrvienību un iestāžu dati
- 2) Rēzeknes reģionālās vides pārvaldes dati
- 3) Valsts ieņēmumu dienesta dati
- 4) Nodarbinātības valsts aģentūras dati
- 5) LR Valsts zemes dienesta dati
- 6) LR Valsts kultūras un pieminekļu aizsardzības inspekcijas dati
- 7) VAS Latvijas valsts ceļu dati
- 8) Dabas aizsardzības pārvaldes dati
- 9) Lauku atbalsta dienesta dati
- 10) Uzņēmumu reģistra dati
- 11) Latvijas investīciju un attīstības aģentūras dati

Iestāžu mājas lapas

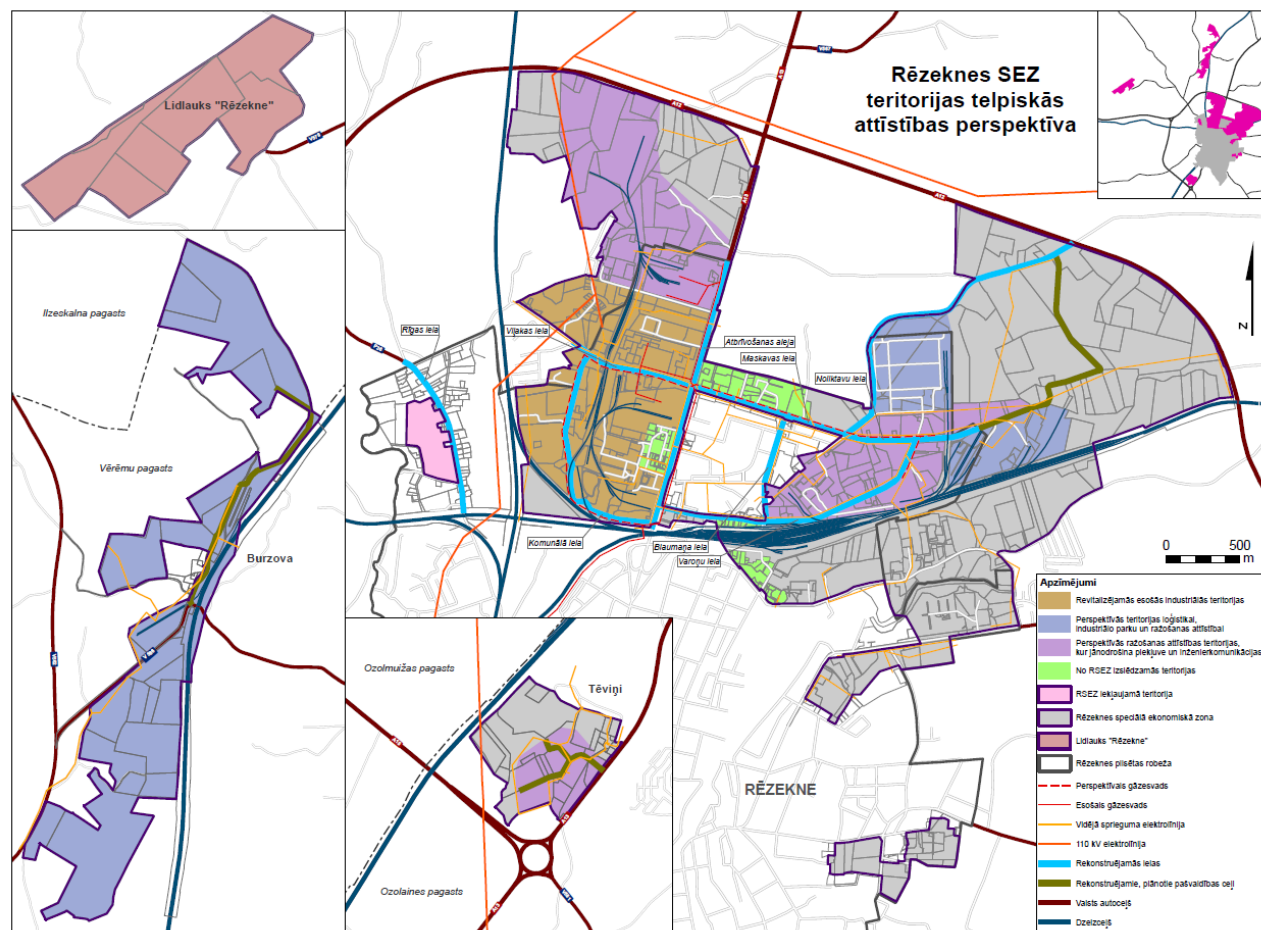
- 1) Centrālā statistikas pārvalde – www.csb.gov.lv
- 2) Dabas aizsardzības pārvalde – www.dap.gov.lv
- 3) Ezeru datu bāze – www.ezeri.lv

- 4) Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde – www.pmlp.gov.lv
- 5) Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija – www.mantojums.lv
- 6) Rēzeknes pilsētas domes mājas lapa – www.rezekne.lv
- 7) Lursoft mājas lapa – www.lursoft.lv
- 8) Valsts reģionālās attīstības aģentūras mājas lapa – www.vraa.gov.lv
- 9) Latvijas investīciju un attīstības aģentūras mājas lapa – www.liaa.gov.lv

Pielikumi

Pielikumu saraksts

Nr.p.k.	Pielikuma nosaukums
1.	RSEZ teritorijas attīstības perspektīva, 2014. – 2020.gads
2.	Rēzeknes pilsētas valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksts
3.	Rēzeknes pilsētas kultūrvēstures objektu saraksts
4.	Rēzeknes pilsētas „zaļo” koplietošanas teritoriju saraksts
5.	Rēzeknes pilsētas PII īstenotās izglītības programmas un bērnu skaits, 2012./2013., 2013./2014.m.g.
6.	Izglītojamo skaits no citām pašvaldībām, kas mācās Rēzeknes pilsētas vispārējās izglītības iestādēs, 2013./2014.m.g.
7.	Centralizēto eksāmenu vidējie vērtējumi valstī un Rēzeknes pilsētas skolās, 2014.gads (%)
8.	Rēzeknes pilsētas pašvaldības aģentūras „Rēzeknes Kultūras un Tūrisma centrs” radošo kolektīvu saraksts uz 01.01.2014.
9.	Valsts pārvaldes institūcijas Rēzeknes pilsētā
10.	Jaunatnes politikas īstenošanas struktūra Rēzeknes pilsētā

RSEZ teritorijas attīstības perspektīva, 2014. – 2020.gads

Avots: RSEZ Attīstības plāns 2014. – 2020.gadam

Rēzeknes pilsētas valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksts

Nr. p.k.	Valsts aizsardzības Nr.	Pieminekļa vērtības grupa	Pieminekļa veids	Pieminekļa nosaukums	Pieminekļa atrašanās vieta	Pieminekļa (notikuma) datējums
1	2	3	4	5	6	7
1.	5766	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Dzīvojamo ēku apbūve	Rēzeknē, Latgales ielā 65a, Liepājas ielā 16b	20.gs. sākums
2.	1958	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Rēzeknes senkapi	Rēzeknē, Rēzeknes upes kreisajā krastā pie V. Purviša un Grāvju ielas	
3.	1959	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Rēzeknes viduslaiku kapsēta	Rēzeknē, Rēzeknes upes kreisajā krastā, tirgus laukumā	
4.	1960	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Rēzeknes viduslaiku pils	Rēzeknē, Rēzeknes upes labajā krastā, Krasta ielā 33	
5.	5767	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Rēzeknes pilsdrupas	Rēzeknē, Rēzeknes upes labajā krastā, Krasta ielā 33	1285.g., 1324.g., 1366.g., 18.gs. sākums
6.	5768	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Dzelzceļa stacijas personāla dzīvojamā ēka	Rēzeknē, Torņa ielā 13	20.gs. sākums
7.	5768	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Dzelzceļa stacijas personāla dzīvojamā ēka	Rēzeknē, Torņa ielā 15	20.gs. sākums
8.	5769	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Dzīvojamā ēka	Rēzeknē, 18. Novembra ielā 26	19.gs. otrā puse, 1923.g.
9.	5770	Valsts nozīmes	Arhitektūra	1. Sarkanā Krusta Rēzeknes slimnīcas apbūve	Rēzeknē, 18. Novembra ielā 41, 18. Novembra ielā 41/2	1928.–1932.g.
10.	5771	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Lipīgo slimību nodaļas ēka	Rēzeknē, 18. Novembra ielā 41	1934. g.
11.	5772	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Slimnīca	Rēzeknē, 18. Novembra ielā 41/2	20.gs. 2.cet.

1	2	3	4	5	6	7
12.	5759	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Dzīvojamā ēka	Rēzeknē, Atbrīvošanas alejā 64	1905.g.
13.	5760	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Dzīvojamā ēka	Rēzeknē, Atbrīvošanas alejā 76	20.gs. sākums
14.	5761	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Rēzeknes Sāpju Dievmātes baznīca	Rēzeknē, Atbrīvošanas alejā 89	1936.g.
15.	5762	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Tipogrāfija	Rēzeknē, Atbrīvošanas alejā 92/7	1911.g.
16.	5763	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Dzīvojamā ēka	Rēzeknē, Atbrīvošanas alejā 94	1902.g.
17.	5764	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Kapliča	Rēzeknē, Atbrīvošanas alejā 98a	1908.g.
18.	5765	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Rēzeknes pareizticīgo baznīca	Rēzeknē, Atbrīvošanas alejā 98a	1842.–1846.g., 1906.g.
19.	5757	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Skolotāju institūts	Rēzeknē, Atbrīvošanas alejā 115	1925. – 1927.g.
20.	5758	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Administratīvā ēka	Rēzeknē, Atbrīvošanas alejā 126	1930. – 1933.g.
21.	5773	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Dzīvojamā ēka	Rēzeknē, K. Barona ielā 12	1910.g.
22.	5774	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Banka	Rēzeknē, Baznīcas ielā 22	1880.g., 1929.g.
23.	5775	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Tautas nams	Rēzeknē, Brāļu Skrindu ielā 3	20.gs. sākums, 1928.–1929.g., 20.gs. 50.g.
24.	5776	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Viesnīca	Rēzeknē, Brīvības ielā 2/4	1939. g., 20.gs. 40.g.
25.	5777	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Dzīvojamā ēka, vēlāk telegrāfs	Rēzeknē, Brīvības ielā 40	19.gs. beigas
26.	5778	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Ģimnāzija, vēlāk Tautas tiesa	Rēzeknē, Dārzu ielā 24	20.gs. sākums
27.	5779	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Sinagoga	Rēzeknē, Krāslavas ielā 5	1845.g.
28.	5780	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Dzīvojamā ēka	Rēzeknē, Latgales ielā 22/24	20.gs. sākums
29.	5781	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Dzīvojamā ēka	Rēzeknē, Latgales ielā 26	20.gs. sākums

1	2	3	4	5	6	7
30.	5782	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Dzīvojamā ēka ar veikalu	Rēzeknē, Latgales ielā 27	19.gs. beigas
31.	5783	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Dzīvojamā ēka ar veikaliem	Rēzeknē, Latgales ielā 28	20.gs. sākums
32.	5784	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Dzīvojamā ēka ar veikaliem	Rēzeknē, Latgales ielā 36	1902.g.
33.	5785	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Dzīvojamā ēka	Rēzeknē, Latgales ielā 38	20.gs. sākums
34.	5786	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Dzīvojamā ēka	Rēzeknē, Latgales ielā 40	20.gs. sākums
35.	5787	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Aptieka	Rēzeknē, Latgales ielā 41	20.gs. sākums
36.	5788	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Dzīvojamā ēka	Rēzeknē, Latgales ielā 42	20.gs. sākums
37.	5789	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Dzīvojamā ēka ar veikaliem	Rēzeknē, Latgales iela 52	20.gs. sākums
38.	5790	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Dzīvojamā ēka	Rēzeknē, Latgales ielā 65a	1907.g.
39.	5791	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Rēzeknes Jēzus Sirds katoļu baznīca	Rēzeknē, Latgales ielā 88	1893.g.
40.	5792	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Dzīvojamā ēka	Rēzeknē, Liepājas ielā 16b	1911.g.
41.	5793	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Rēzeknes luterāņu baznīca	Rēzeknē, Raiņa ielā 4	1933.–1936.g.
42.	5794	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Dzīvojamā ēka	Rēzeknē, V. Seiles ielā 38	19.gs. beigas
43.	5797	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Rēzeknes vecticībnieku lūgšanu nams	Rēzeknē, I. Siņicina ielā 4	1906.g.
44.	4136	Valsts nozīmes	Māksla	Feretrons ar gleznu	Rēzeknē	18.gs. pirmā puse

Avots: VKPAI dati

Rēzeknes pilsētas kultūrvēstures objektu saraksts

Nr.p. k.	Nosaukums	Atrašanās vieta	Datējums
1	2	3	4
1.	Otrajā pasaules karā kritušo Sarkanās armijas karavīru kapsēta	Dārzu ielā pie Pareizticīgo katedrāles	1941. -1945.g. atklāta 1948.g.
2.	Nacistiskā režīma masu upuru piemiņas vieta	A. Upīša ielā Ebreju kapos	1941.g., atklāts 1980.g.
3.	Nacistiskā režīma upuru piemiņas vieta	Vīpingas ielā 2a, Vīpingas mežā pie Tuberkulozes dispansera	1943.g. 6.marts, atklāta 1974.g., atjaunota 2000.gada maijā
4.	Gleznotāja Franciska Varslavāna (1898.-1949.g.) dzīvesvieta (1938.-1948.g.) ar piemiņas plāksni	Bukmuižas ielā 78	uzstādīta 1963.gada 3.novembrī
5.	Komunistiskā terora upuru kapi	Miera ielā 35, bijušajos Garnizona kapos	1940., 1941.g.
6.	Sabiedriskā darbinieka un garīdznieka Franča Trasuna (1864.-1926.g.) kaps ar pieminekli	Miera ielā 35, bijušajos Garnizona kapos	atklāts 1996.g.
7.	Dzejnieka Seimaņa Putāna (1892.-1969.g.) kaps ar pieminekli	Miera ielā 35, Pilsoņu kapos	uzstādīts 1977.gada 12.septembrī
8.	Brāļu Skrindu - ārsta, dzejnieka Antona (1881.-1918.g.) un garīdznieka Kazimira (1875.-1919.g.) - kapa vietas ar pieminekli	Miera ielā 35, Pilsoņu kapos	
9.	Monsinjora Nikodema Rancāna (1870.-1933.g.) kaps ar pieminekli	Miera ielā 35, Pilsoņu kapos	
10.	Nacistiskā režīma koncentrācijas nometnes upuru kapi	Miera ielā 35, Pilsoņu kapos	1941. – 1945.g., pārapbedījums 1969.g. oktobrī
11.	Otrajā pasaules karā kritušo Sarkanās armijas karavīru kapsēta	Miera ielā 35, blakus Pilsoņu kapiem	1941. – 1945. g., piemineklis atklāts 1968. g., autors V.Kalējs
12.	Nacistiskā režīma koncentrācijas nometnes piemiņas vieta	Pie 5. vidusskolas, Atmodas ielā	1941. – 1945. g., piemiņas zīme atjaunota 2001.gada novembrī
13.	Otrajā pasaules karā kritušo Sarkanās armijas karavīru kapsēta	Upes ielā, blakus Pareizticīgo kapiem	1941. – 1945. g., piemiņas zīme atklāta 1975.g.
14.	Latvijas Brīvības cīņās kritušo 115 karavīru Brāļu kapi	Miera ielā 35	1919. – 1920.g., atklāti 1925.gada 18. novembrī, obeliska autors E.Laube

1	2	3	4
15.	Piemineklis Latgales atbrīvotājiem "Vienoti Latvijai"	Atbrīvošanas alejā, laukumā pie domes	1939., 1943., 1992.g., idejas autors L. Tomašickis, tēlnieki K. Jansons, A. Jansons
16.	Piemiņas vieta ar akmeni komunistiskā terora upuriem	Atbrīvošanas alejā 67	atklāta 1990.gada 14.jūnijā
17.	Piemiņas vieta ar akmeni represētajiem Rēzeknes iedzīvotājiem	Pie dzelzceļa stacijas "Rēzekne 2"	1941., 1949.g., atklāta 1991.g.
18.	Piemiņas zīme "Klusā kokle" Latgales kultūras vēstures pētniekam Miķelim Bukšam (1912.-1977.g.)	Pie ēkas Atbrīvošanas alejā 115	atklāta 1990.gada 1.septembrī, autors Bērtulis Buls
19.	Gleznotāja Vilhelma Purvīša tēva Jura Purvīša (1849.-1927.g.) kaps ar pieminekli	V. Purvīša ielas kapos	atjaunots 1992.gada 20.jūnijā, tēlniece Māra Kalniņa
20.	Ārsta Paula Strūves kaps ar pieminekli	Upes ielas jeb Pareizticīgo kapos	
21.	Kaps ar pieminekli "Mātei"	Miera ielas kapos	Autors V. Boriss
22.	Kārļa Ulmaņa, Jāņa Baloža un Krišjāņa Berķa stādītie ozoli	Atbrīvošanas alejā 74	1937.g.
23.	J. Raiņa skulpturāls portrets	Kultūras un atpūtas parkā	atklāts 1972.g.
24.	J. Zvīdra skulpturāls portrets	Brīvības un Viļānu ielas krustojumā	atklāts 1971.g.
25.	Piemineklis monsinjoram Nikodemam Rancānam	Pie ēkas Atbrīvošanas alejā 115	atklāts 2002.gada 13.augustā, tēlniece I. Ēvalde, akmeņkalis Libērijs Peļņa
26.	Bīskapa Jāzepa Rancāna (1886.-1969.g.) vārdā nosauktais laukums ar piemiņas akmeni	Laukumā pie pilskalna	atklāts 2003.gada septembrī
27.	Piemineklis Sarkanās armijas karavīram	Latgales ielā, pie autoostas	atklāts 1974.gada 26.jūlijā, tēlnieki Ojārs Siliņš un Oto Kalējs, arh. E. Salguss
28.	Krucifikss	Miera ielā 35, Pilsoņu kapos	atklāts 1989.g.
29.	Krucifikss	Rāznas un Ludzas ielas krustojumā	atjaunots 1991.g., autors Antons Rancāns
30.	Ūdenstornis	Stacijas ielā, pie dzelzceļa stacijas "Rēzekne II"	1903.g.
31.	Kinorežisora Fridriha Ermlera (1898.-1967.g.) dzīvesvieta ar piemiņas plāksni	V. Purvīša ielā 10	uzstādīta 1978.gada 22.aprīlī

1	2	3	4
32.	Audriņu sādžas iedzīvotāju, Nacistiskā režīma upuru piemiņas vieta ar plāksni	Latgales ielā 87	1942.gada 4 janvārī, atklāta 1965.g.
33.	Krievu rakstnieka Jurijs Tiņanova (1894.-1943.g.) dzīvesvieta (1906.-1915.g.) ar piemiņas plāksni	Atbrīvošanas alejā 94	atjaunota 2000.g.
34.	Ārsta Valda Gavara (1896.-1941.g.) un Paula Strūves (1881.-1941.g.) darba vieta ar piemiņas plāksni	18. Novembra ielā 41/2	atklāta 1996.g.
35.	Piemiņas plāksne Rēzeknes Valsts skolotāju institūta direktoram monsinjoram Nikodemam Rancānam (1879.-1933.g.)	Atbrīvošanas alejā 115	atjaunota 1989.g.
36.	Pedagoģes, latgaliešu publicistes Valērijas Seiles (1891.-1970.g.) dzīvesvieta (1940-1947) ar piemiņas plāksni	V. Seiles ielā 38	1991.g. 21.jūnijā
37.	Aktiera un režisora Antona Varslavāna (1904.-1990.g.) darba vieta ar piemiņas plāksni	Brāļu Skrindu ielā 3	atklāta 1994.gada 17.novembrī
38.	Gleznotāja Arvīda Egles (1905.-1977.g.) darba un dzīvesvieta ar piemiņas plāksni	Latgales ielā 82	atjaunota 1995.g.
39.	Piemiņas plāksne Rēzeknes atbrīvotājiem no lielinieku varas	Atbrīvošanas alejā 93	atjaunota 1995.g.
40.	Farmaceita, bijušā labklājības ministra Vladislava Rubuļa (1887. - 1937.g.) darbības vieta ar piemiņas plāksni	Latgales ielā 41	atklāta 2003.gada septembrī
41.	Plāksne Ērgļa aptiekai	Latgales ielā 41	
42.	Poļu pedagogu Antona un Olgas Talat-Kelpšu darba vieta ar piemiņas plāksni	Atbrīvošanas alejā 56	atklāta 2001.gada 14.jūnijā
43.	Latgales kongresa norises vieta ar piemiņas plāksni	Atbrīvošanas alejā 56	atklāta 2002.gada aprīlī
44.	Farmaceita, bijušā labklājības ministra Vladislava Rubuļa (1887.-1937.g.) kapa vieta ar pieminekli	Miera ielā 35, Pilsoņu kapos	
45.	Pedagogu Jāņa Viļuma, Benedikta un Antoņinas Tuču kapa vietas ar pieminekli	Miera ielā 35, Pilsoņu kapos	

Avots: Rēzeknes pilsētas domes dati

Rēzeknes pilsētas „zaļo” koplietošanas teritoriju saraksts

Nr. p.k.	Nosaukums,	Adrese	Platība, m ²	Labiekārtojums
1.	Ziemeļu rajona parks	Atmodas 3	21 387	Apstādījumi, Memoriāls, soli un atkritumu urnas, puķu trauki, dekoratīvie stādījumi 188 m ² , koki, gājēju celiņu tīkls, apgaismojums.
		Atbrīvošanas aleja 172/1	21 303	Apstādījumi, soli un atkritumu urnas, bērnu rotaļu laukums, gājēju celiņu tīkls, apgaismojums.
2.	Skvērs	Atbrīvošanas aleja 151/1	5 842	Apstādījumi, soli un atkritumu urnas gājēju celiņi zāliens, dekoratīvie stādījumi 219 m ² , koki.
		Atbrīvošanas aleja 143c (daļā)	2 685	Zāliens, gājēju celiņi
3.	Zāliens	Atbrīvošanas aleja 168	4 564	Koki, zāliens
4.	Skvērs pie veikala „RIMI” Atbrīvošanas aleja 72A	Atbrīvošanas 72A	609	Trīs piemiņas ozoli, ko 1937. gadā iestādīja Valsts prezidenta K.Ulmanis, kara ministra-ģenerālis J.Balodis un armijas komandieris ģenerālis K.Berķis, teritorijai ir apkārt nožogojums.
5.	Skvērs	Dārzu iela 15	2 670	Apstādījumi. 2.pasaules karā kritušo Sarkanās armijas karavīru kapsēta, Afganistānā kritušajiem piemiņas akmens, J.Zvīdra kaps.
6.	Skvērs pie baznīcas	Atbrīvošanas aleja 98A	12 070	Apstādījumi, soli, atkritumu urnas, apgaismojums 45m ² dekoratīvie stādījumi, gājēju celiņu tīkls.
7.	Kultūras un atpūtas parks (Raiņa parks)	Raiņa ielā 29a	31 426	Apstādījumi, soli, atkritumu urnas, apgaismojums, dekoratīvie stādījumi, gājēju celiņu tīkls, divi bērnu rotaļu laukumi, laukums skeitošanai.
8.	Festivāla parks	Pils iela 17	9 055	Soli, strūklaka, autostāvlaukums apstādījumi, bērnu rotaļu laukums, apgaismojums.
		Brāļu Skindu 2	9 800	Skatītāju vietas, zāliens, apstādījumi, gājēju celiņu tīkls.
9.	Skvērs pie koncertzāles „Gors”	Atbrīvošanas aleja 69	8 986	Šķērso gājēju celiņš, kas savieno „Zeimuļi” un „Goru”, gājēju celiņu tīkls Apstādījumi, soli. Piemiņas akmens represētajiem.
10.	Skvērs	Latgales iela 1	6 129	Apstādījumi. Pieminekļi Sarkanās armijas karavīriem, 137 m ² dekoratīvie stādījumi, soli
11.	Skvērs	Latgales iela 2	1 607	Metāla konstrukcija ar iekarināmiem groziem, tiltiņš pāri grāvim, 78 m ² puķu stādījumi, 82 m ² krūmu stādījumi.
12.	Vīpingas parks.	Vīpingas iela 11,	78 000	Apstādījumi. Dīķis, soli atkritumu urnas, ugunsкура vieta, līdzsvara balķis, koka kluču kāpelēšanas spirāle.
13.	Teritorija pie Kovšu ezera		33 681	Koki. Peldvieta, ģērbtuves, volejbola laukums, bērnu rotaļu laukums, soli un atkritumu urnas.
		Atbrīvošanas aleja 1	27 658	Visa teritorija pie ezera dienvidu krastiem ir pārpurvota

Nr. p.k.	Nosaukums,	Adrese	Platība, m ²	Labiekārtojums
14.	Skvērs	Brīvības un Viļānu ielas krustojums	2 135	J.Zvīdra skulpturālais portrets, 47 m ² dekoratīvie stādījumi.
15.	Pilskalns	Krasta iela 33	15 500	Pilsdrupas. Kāpnes.
16.	Dienvidu rajona parks	Strēlnieku iela 1c	8 846	Vienu daļu aizņem bērnu rotaļu laukums – futbola laukums ar vārtiem, soli, atkritumu urna.
		A.Upīša 123	12 683	Nav labiekārtojuma.
		A.Upīša 123A	18 475	
		A.Upīša 123B	40 704	
17.	Teritorija pie viadukta Atbrīvošanas alejā		21 960	Dabas pamatne. Oficiālā suņu pastaigas vieta.
			50 000	Zāliens. Grūti pieejama teritorija, jo nav gājēju pāreju, lai šķērsotu nobrauktuves no viadukta.
19.	Rēzeknes upei pieguļošās teritorijas		–	Pavasaros pārplūst.

Avots: Rēzeknes pilsētas domes dati

**Rēzeknes pilsētas PII īstenotās izglītības programmas un bērnu skaits,
2012./2013., 2013./2014.m.g.**

N.p.k.	Iestādes nosaukums	Izglītības programmas nosaukums	Bērnu skaits	
			2012./2013.	2013./2014.
1	2	3	4	5
1.	Auseklītis	Pirmsskolas izglītības programma kods 01011111	127	122
2.	Bitīte	Pirmsskolas izglītības mazākumtautību programma kods 01011121	195	191
3.	Katoļu pirmsskolas izglītības iestāde	Pirmsskolas izglītības programma kods 01011111	130	122
4.	Laimiņa	Pirmsskolas izglītības programma kods 01011111 Pirmsskolas izglītības mazākumtautību programma kods 01011121	62 62	58 59
5.	Māriņa	Pirmsskolas izglītības programma kods 01011111	127	122
6.	Namiņš	Pirmsskolas izglītības mazākumtautību programma kods 01011121	121	120
7.	Pasaka	Pirmsskolas izglītības programma kods 01011111 Pirmsskolas izglītības mazākumtautību programma kods 01011121	78 47	77 42
8.	Rotaļa	Pirmsskolas izglītības programma kods 01011111	127	118
9.	Speciālā PII "Rūķītis" bērniem ar runas traucējumiem	Speciālā pirmsskolas izglītības programma izglītojamiem ar valodas attīstības traucējumiem kods 01015511 Speciālā pirmsskolas izglītības programma izglītojamiem ar jauktiem attīstības traucējumiem kods 01015611 Speciālā pirmsskolas izglītības mazākumtautību programma izglītojamiem ar valodas attīstības traucējumiem kods 01015521 Speciālā pirmsskolas izglītības mazākumtautību programma izglītojamiem ar jauktiem attīstības traucējumiem kods 01015621	84 6 72 17	76 9 69 19

1	2	3	4	5
10.	Varavīksne	Pirmsskolas izglītības programma kods 01011111 Pirmsskolas izglītības mazākumtautību programma kods 01011121	70 69	69 68
11.	Vinnijs Pūks	Pirmsskolas izglītības programma kods 01011111	113	108
12.	Zvaniņš	Speciālā pirmsskolas izglītības programma izglītojamiem ar somatiskām saslimšanām kods 01015411 Speciālā pirmsskolas izglītības mazākumtautību programma izglītojamiem ar somatiskām saslimšanām kods 01015421	56 59	56 53
13.	Rēzeknes valsts poļu ģimnāzijas pirmsskolas grupa	Pirmsskolas izglītības mazākumtautību programma kods 01011121	51	47
14.	Rēzeknes logopēdiskās internātpamatskolas pirmsskolas grupa	Speciālā pirmsskolas izglītības programma izglītojamiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem kods 01015911	-	4

Avots: Izglītības pārvaldes dati

**Izglītojamo skaits no citām pašvaldībām, kas mācās Rēzeknes pilsētas vispārējās
izglītības iestādēs, 2013./2014.m.g.**

Pašvaldība	Izglītojamo skaits
1	2
Aglonas novads	2
Aizkraukles novads	1
Alūksnes novads	2
Amatas novads	1
Babītes novads	1
Baltinavas novads	1
Balvu novads	9
Cesvaines novads	3
Ciblas novads	7
Dagdas novads	14
Daugavpils novads	2
Daugavpils pilsēta	4
Gulbenes novads	–
Ikšķiles novads	2
Ilūkstes novads	1
Jēkabpils pilsēta	–
Jūrmalas pilsēta	–
Kārsavas novads	23
Krāslavas novads	4
Ķeguma novads	–
Kokneses novads	1
Krustpils novads	1
Līvānu novads	3
Ludzas novads	31
Madonas novads	5
Neretas novads	–
Ogres novads	–
Olaines novads	–
Pļaviņu novads	2
Preiļu novads	3
Rēzeknes novads	950
Riebiņu novads	7
Rīgas pilsēta	23
Salas novads	–

1	2
Salaspils novads	3
Smiltenes novads	–
Talsu novads	–
Tukuma novads	–
Valkas novads	–
Varakļānu novads	5
Vārkavas novads	–
Viļakas novads	5
Viļānu novads	31
Zilupes novads	3
Kopā	1 150

Avots: Izglītības pārvaldes dati

Centralizēto eksāmenu vidējie vērtējumi valstī un Rēzeknes pilsētas skolās, 2014.gads (%)

Priekšmets	Valstī	Rēzeknes 1.vidusskola	Rēzeknes 2.vidusskola	Rēzeknes 3.vidusskola	Rēzeknes 4.vidusskola	Rēzeknes 5.vidusskola	Rēzeknes 6.vidusskola	Rēzeknes Katoļu vidusskola	Rēzeknes vakara vidusskola	Rēzeknes Valsts ģimnāzija	Rēzeknes valsts poļu ģimnāzija
	%										
Ķīmija	59.5	66.8	75.2	41.5	0	54.5	86.2	0	0	34.8	0
Matemātika	43.3	69.2	50.6	51.5	50.6	69.0	57.4	37.7	30.2	58.0	64.5
Angļu valoda	56.2	74.5	50.5	48.8	32.7	66.9	54.9	63.9	38.0	66.5	66.3
Franču valoda	69.3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krievu valoda	70.9	81.6	0	0	0	86.2	0	0	75.9	82.0	80.0
Latviešu valoda	52.7	78.7	45.9	46.2	29.1	69.8	47.8	59.7	42.7	75.5	72.9
Fizika	51.2	68.9	0	0	0	0.0	60.7	0	0	67.0	0
Bioloģija	59.3	72.5	66.0	42.2	0	64.5	0	0	0	73.7	52.8
Latviešu valoda (m.t.i.p.) 9.klasei	61.7	0	67.4	70.0	56.3	0	57.6	0	0	0	0
Vācu valoda	56.4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	50.3
Vēsture	42.6	0	0	0	0	59.2	0	69.4	62.9	78.2	78.2

Avots: Izglītības pārvaldes dati

**Rēzeknes pilsētas pašvaldības aģentūras „Rēzeknes Kultūras un Tūrisma centrs”
radošo kolektīvu saraksts uz 01.01.2014.**

1. Vidējās paaudzes deju kolektīvs „Dziga” (vad. Ilmārs Dreļs)
 2. Jauniešu deju kolektīvs „Dziga” (vad. Inga Drele)
 3. Bērnu deju kolektīvs „Dziguči” (vad. Gunta Sidorova)
 4. Vidējās paaudzes deju kolektīvs „Vadži” (vad. Ineta Gleizda)
 5. Senioru deju kolektīvs „Zelta atvasara” (vad. Olga Dekšne)
 6. Folkloras kopa „Rūta” (vad. Madara Broliša)
 7. Folkloras draugu kopa „Vīteri” (vad. Sandra Stare un Einārs Lipskis)
 8. Kapela „Dziga” (vad. Dace Visocka)
 9. Instrumentālais ansamblis „Excelsus” (vad. Zane Ludborža)
 10. Senioru koris „Septiņkalne” (vad. Ineta Kepule)
 11. Krievu folkloras koris „Ivuški” (vad. Jeļena Burova)
 12. Sieviešu koris „Medicus” (vad. Ināra Skrule un Anda Lipska)
 13. Vīru koris „Graidī” (vad. Jānis Mežinskis)
 14. Rēzeknes Tautas lietišķās mākslas studija „Dzīpariņš” (vad. Anita Kairiša)
 15. Andreja Paulāna Tautas lietišķās mākslas studija (vad. Evija Vasilevska)
 16. Poļu sieviešu koris „Jutrzenka” (vad. Irēna Ivanova)
 17. Krievu sieviešu koris „Bereģini” (vad. Nadežda Osipova)
 18. Bērnu un jauniešu krievu folkloras kopa „Zdravinka” (vad. Jeļena Burova)
 19. Krievu folkloras kopa „Harmonija” (vad. Olga Gaile)
 20. Ukrainu vokālais ansamblis „Vodograj” (vad. Tatjana Orlova)
 21. Ukrainu vokālais ansamblis „Dva koļori” (vad. Ļubova Bulavska)
 22. Kazaku dziesmu ansamblis „Lazorevij cvetok” (vad. Tatjana Rasčosova)
 23. Vokālais ansamblis „Intriga” (vad. Irina Ananjeva)
 24. Bērnu un jauniešu deju kolektīvs „Ručejok” (vad. Tatjana Patmalniece)
 25. Bērnu deju kolektīvs „Kolorīts” (vad. Jolanta Roslova)
 26. Rēzeknes Tautas teātris (vad. Māra Zaļaiskalns)
 27. Rēzeknes Tautas teātra jauniešu studija (vad. Linda Lonska)
 28. Teātris studija „Joriks” (pieaugušo un jauniešu grupa)
-

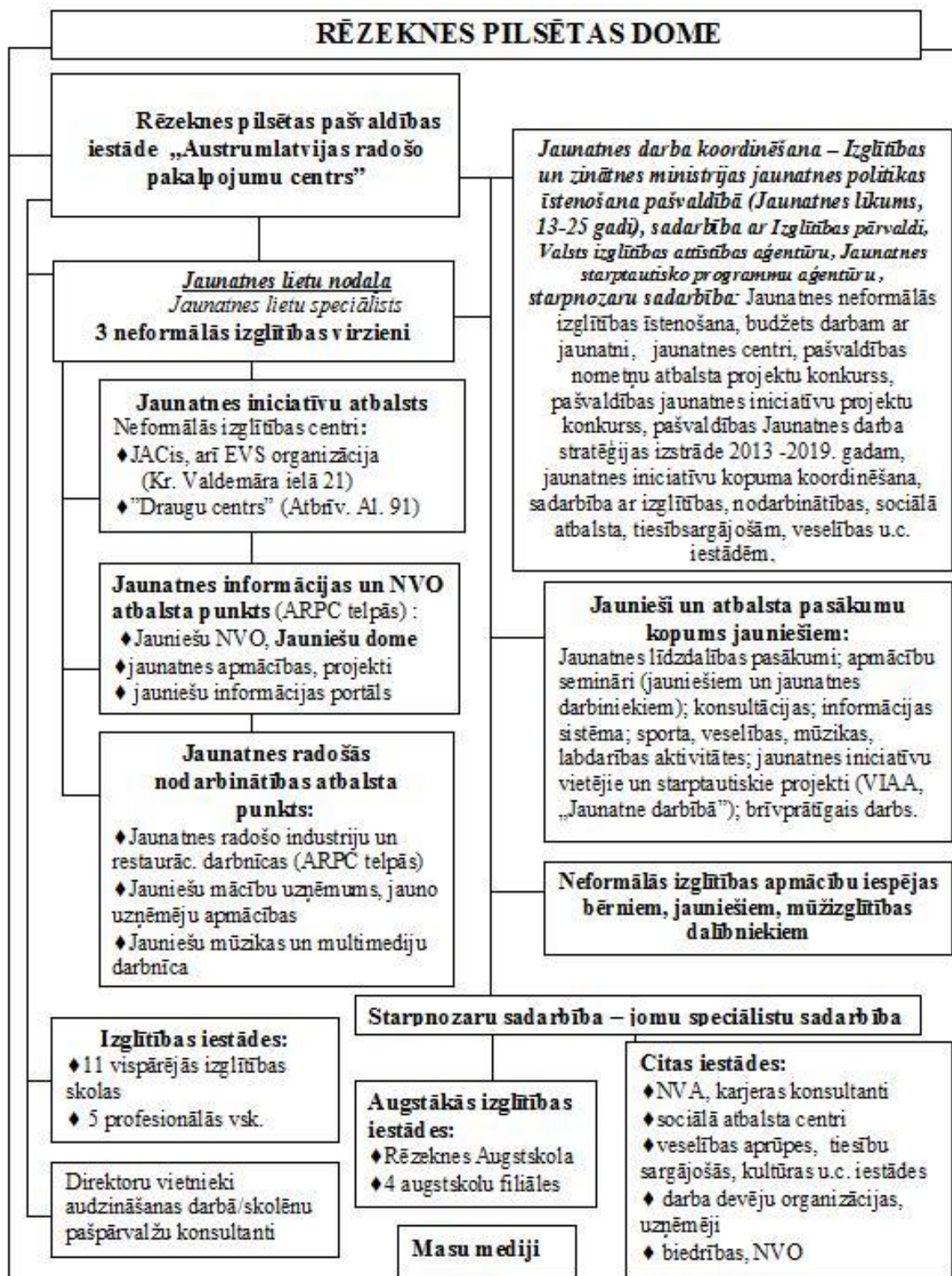
Valsts pārvaldes institūcijas Rēzeknes pilsētā

<i>Iestādes nosaukums</i>	<i>Apraksts</i>	<i>Adrese Rēzeknē</i>
2. Zemessardzes novada štābs	2.Zemessardzes novads izveidots 2003.gadā, apvienojot 2. un 3.Zemessardzes kājnieku brigādes. No 2004. gada 1. janvāra 2.Zemessardzes novada pakļautībā ir 7 bataljoni – ZS 25.kājnieku bataljons Gulbenē, ZS 31.Aizsardzības no masveida iznīcināšanas ieročiem bataljons Alūksnē, ZS 32.kājnieku bataljons Rēzeknē, ZS 34.Artilērijas bataljons Daugavpilī, ZS 35.Nodrošinājuma bataljons Preiļos, ZS 55.kājnieku bataljons Aizkrauklē, ZS 56.kājnieku bataljons Jēkabpilī. Novada štāba pamatuzdevums: nodrošināt Zemessardzes novada vadības un kontroles funkcijas, radot apstākļus valsts aizsardzības un valsts civilās aizsardzības plānos doto uzdevumu precīzai un savlaicīgai izpildei.	Dzintaru iela 7
Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija	Rēzekne, Preiļi, Ludza, Balvi, Madona.	18. novembra iela 16
Valsts ieņēmumu dienests, Latgales nodokļu administrēšanas daļa, Rēzeknes apkalpošanas centrs		Jupatovkas iela 11
Centrālā Finanšu un līgumu aģentūra, Latgales reģiona nodaļa		18.novembra iela 35, 2.stāvs
Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Latgales reģiona brigāde, Rēzeknes daļa		Skolas iela 1
Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, Rēzeknes nodaļa		Atbrīvošanas aleja 155/1
Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Rēzeknes iecirknis		Kr.Valdemāra ielā 20
Valsts robežsardzes koledža	Visas Latvijas teritorija	Zavoloko iela 8
Rēzeknes novada pārvalde		Atbrīvošanas aleja 95
Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija, Latgales reģions		Baznīcas iela 19
Latvijas Nacionālā arhīva Rēzeknes zonālais valsts arhīvs		Dārzu iela 7A
Latgales reģionāla valsts darba inspekcija, Rēzeknes sektors		Zemnieku iela 16a
Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA), Rēzeknes nodaļa		Viļānu iela 8
Nodarbinātības valsts aģentūra, Rēzeknes filiāle		Atbrīvošanas aleja 155

<i>Iestādes nosaukums</i>	<i>Apraksts</i>	<i>Adrese Rēzeknē</i>
LR Uzņēmumu reģistrs Rēzeknes reģionālā nodaļa	Rēzeknes pilsēta Baltinavas novads Balvu novads Ciblas novads Kārsavas novads Ludzas novads Rēzeknes novads Rugāju novads Viļakas novads Viļānu novads Zilupes novads	Atbrīvošanas aleja 93b
Pensionāru sociālo pakalpojumu centrs „Tehniskie palīdzlīdzekļi” zemnieku saimniecība „Pakalni”		Rēznas iela 41
„Ceļu satiksmes drošības direkcija (CSDD)” VAS, Rēzeknes nodaļa		Jupatovkas iela 1a
“Latvijas Autoceļu uzturētājs” AS, Rēzeknes ceļu rajons		Atbrīvošanas aleja 126
„Latvijas Pasts” VAS, Latgales reģiona Rēzeknes reģionālā nodaļa		Atbrīvošanas aleja 81/5
Valsts zemes dienests, Latgales reģionālā nodaļa, Rēzeknes birojs		Atbrīvošanas aleja 88
Rēzeknes tiesas zemesgrāmatu nodaļa		Atbrīvošanas aleja 88
Valsts probācijas dienests, Rēzeknes teritoriālā struktūrvienība		Atbrīvošanas aleja 93a
Latgales tiesas apgabala prokuratūra		Atbrīvošanas aleja 95
Rēzeknes tiesa		Dārzu iela 24
Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, Naturalizācijas pārvalde		Atbrīvošanās alejā 155
Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrs, Rēzeknes reģionālā nodaļa		Atbrīvošanas aleja 93b
Valsts vides dienests, Rēzeknes reģionālā vides pārvalde		Zemnieku iela 5
„Rēzekne veselības aprūpes centrs” SIA		18. Novembra 41
Rēzeknes starprajonu veselības un darbības ekspertīzes ārstu komisija		Zemnieku iela 16
Veselības inspekcija, Latgales kontroles nodaļa		Zemnieku iela 16a
Valsts asinsdonoru centra Latgales filiāle		18. Novembra iela 41a
Valsts meža dienests, Austrumlatgales virsmežsaimniecība, Rēzeknes birojs		Rēznas iela 6
Lauku atbalsta dienests, Austrumlatgales reģionālā lauksaimniecības pārvalde		Brāļu Skrindu iela 11
Pārtikas un veterinārais dienests, Ziemeļlatgales pārvalde		Liepu iela 33
Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts „BIOR”,		Liepu iela 33b

<i>Iestādes nosaukums</i>	<i>Apraksts</i>	<i>Adrese Rēzeknē</i>
Latgales reģionālā laboratorija		
Valsts augu aizsardzības dienests, Latgales reģionālā nodaļa		Brāļu Skrindu iela 11
„Valsts tehniskās uzraudzības aģentūra (VTUA)” VA, Rēzeknes reģiona nodaļa		Ventspils iela 6 – 3
Latgales apgabaltiesas zvērināts notārs Ļubova Pavlovska		N.Rancāna iela 36
Latgales apgabaltiesas zvērināts notārs Sandra Romāne		N.Rancāna iela 36
Latgales apgabaltiesas zvērināts notārs Romualds Laizāns		Atbrīvošana aleja 88
Latgales apgabaltiesas zvērināta tiesu izpildītāja Alīna Kuprijanova, 28., 27. iecirknis		Atbrīvošanas aleja 93a
Latgales apgabaltiesas zvērināta tiesu izpildītāja Gaida Rutkovska, 31., 25., 29 iecirknis		Atbrīvošanas aleja 93a
Latgales apgabaltiesas zvērināta tiesu izpildītāja Anita Briška, 30. iecirknis		Atbrīvošanas aleja 93a
Latgales apgabaltiesas zvērināta tiesu izpildītāja Lilija Solovjova		Atbrīvošanas aleja 93a

Jaunatnes politikas īstenošanas struktūra Rēzeknes pilsētā

Avots: Austrumlatvijas radošo pakalpojumu centrs” („Zeimuļš”) dati